

CATEDRA

ISSN 2784 - 0158

ISSN - L 2784 - 0158

Nr. 4 octombrie-noiembrie 2021

Publicație periodică de informație și cultură - ediție nouă online

Formează-te și vei putea forma!

CUPRINS

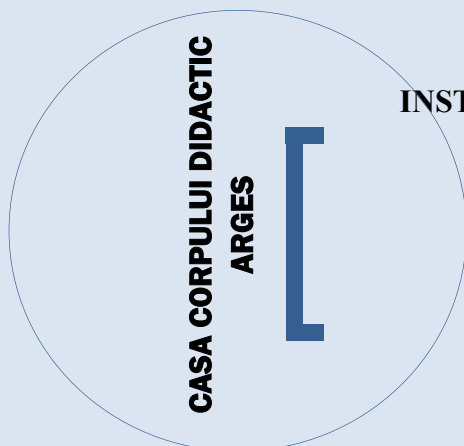
INSTRUMENTE EDUCATIONALE INOVATIVE PENTRU COMBATEREA VAW ȘI GBV PIN ACTIVITĂȚI INTERDISCIPLINARE - studiu de specialitate	4
L'APPROCHE ACTIONNELLE ET CECRL DANS L'ENSEIGNEMENT DU FLE	5
CUM SĂ DEZVOLȚI ÎN ȘCOALĂ ACTIVITĂȚI CARE SĂ ÎMBUNĂTĂȚEASCĂ PARTICIPAREA ACTIVĂ LA ORE – HOW TO IMPROVE STUDENTS' ACTIVITY DURING CLASSES	8
DEZBATERE INTERACTIVĂ: "VALORI EUROPENE ALE CULTURII ȘI CIVILIZAȚIEI ROMÂNEȘTI"	9
METODE DE COMBATERE ȘI PREVENIRE A ABSENTEISMULUI	11
CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚII PENTRU ORICE VÂRSTĂ	12
PROBLEMELE CARE NE FAC PROBLEME.....	14
CHRISTMAS TRADITIONS AROUND THE WORLD - Articol de specialitate	16
EGALITATEA DE ȘANSE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC	18
LA POÉTIQUE DE L'IMANENCE DANS LES « SIGNES POÉTIQUES » DE PAUL MICLĂU	20
LE RÔLE DE L'AUDIO-VISUEL DANS L'ACQUISITION DES ÉLÉMENTS DE CIVILISATION FRANÇAISE - STUDIU DE SPECIALITATE.....	21
METODE DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ	23
VALORI STILISTICE ALE VERBULUI ÎN GRAMATICA DE GIMNAZIU	25
DE LA VIOLENȚĂ LA TOLERANȚĂ - Studiu de specialitate	26
DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR PLASTICE LA PREȘCOLARI.....	28
DISGRAFIA ȘI PROGRESUL ȘCOLAR ÎN CICLUL PRIMAR.....	29
DOPAJUL ÎN SPORT	31
EXERCIȚIUL FIZIC - CEL MAI BUN MEDICAMENT	33
PREDAREA ONLINE PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE	34
FAMILIA ȘI ȘCOALA - FACTORI ACTIVI AI SUCCESULUI ÎN VIAȚĂ	38
IMPORTANȚA INVENȚIILOR ȘI DESCOPERIRILOR ÎN SOCIETATEA POSTMODERNĂ.....	41
ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE.....	42
INFLUENȚA LECTURII ASUPRA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII ȘI IMAGINAȚIEI.....	46
PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI	48
PERSONAJUL LITERAR - PREZENTARE ÎN EVOLUȚIE	51
CREATIVITATEA – METODE DE STIMULARE - Studiu de specialitate.....	53
MANUALUL ALTERNATIV – O CARTE A ELEVULUI ȘI NU A PROFESORULUI	54
PREDAREA INTEGRATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC	56
„JOC ȘI CREATIVITATE ÎN NATURĂ”- ȘCOALĂ DE VARĂ - EDITIA 1, 2021	58
EFICIENȚĂ PRIN INTERDISCIPLINARITATE.....	60
ȘCOALA ȘI FAMILIA - STÂLPI DE REZISTENȚĂ AI PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV	63
MODEL EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a.....	65
UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN PREDAREA ONLINE ÎN CADRUL CERCULUI DE TAPISERIE DE LA CLUBUL COPIILOR CURTEA DE ARGESȘ	69
SOLUȚII PENTRU INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPIILOR DIN MEDII DEZAVANTAJATE.....	72
O ANALIZĂ A ORELOR DE MATEMATICĂ ÎN PERIOADA ONLINE.....	73

MATEMATICĂ - METODA FIGURATIVĂ – CLASA A IV-A	75
INTEGRAREA CURRICULARĂ ÎN CICLUL PRIMAR.....	78
MODALITĂȚI DE COLABORARE ÎN PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE	80
CE SUNT METODELE ACTIVE?	82
DIMENSIUNEA INTERCULTURALĂ A EDUCAȚIEI.....	85
FACTORII DETERMINANȚI AI ATITUDINII FAȚĂ DE ȘCOALĂ A PĂRINȚILOR.....	87
MOTIVAȚIA ÎN CLASA DE ELEVI STUDIU DE CAZ.....	88
MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII ÎN OBȚINEREA SUCCESULUI ȘCOLAR	90
PROIECTUL ”Pagini din viața mea”.....	92
ROLUL ALFABETARULUI ÎN ÎNVĂȚAREA CITIT-SCRISULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR.....	94
STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN PROIECTAREA INTEGRATĂ A LECȚIILOR DE EDUCAȚIE CIVICĂ	95
METODE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN EVALUAREA DIDACTICĂ - Studiu de specialitate.....	98
DOUĂ METODE ACTIVE-PARTICIPATIVE FOLOSITE ÎN PREDAREA MATEMATICII	99
PREGĂTIREA STUDENȚILOR ȘI A PROFESORILOR DEBUTANȚI PENTRU PARTENERIATUL CU FAMILIA.....	101
TEHNICI INTERACTIVE PENTRU ABORDAREA TEXTULUI NONLITERAR - studiu.....	104
TULBURAREA DE HIPERACTIVITATE CU DEFICIT DE ATENȚIE	106
CUM SĂ DEZVOLȚI ÎN ȘCOALĂ ACTIVITĂȚI CARE SĂ ÎMBUNĂȚĂTEASCĂ PARTICIPAREA ACTIVĂ LA ORE – HOW TO IMPROVE STUDENTS’ ACTIVITY DURING CLASSES	107
ABILITĂȚI SOCIALE NECESARE CADRULUI DIDACTIC PENTRU ASIGURAREA UNEI REUȘITE ÎN PLAN PROFESIONAL.....	108
ALIMENTAȚIA ELEVULUI – ERORI ALIMENTARE ȘI CORECTAREA LOR	110
INTEGRER L’APPROCHE ACTIONNELLE DANS SON ENSEIGNEMENT DU FLE	112
PROTEINELE ANIMALE VS. PROTEINELE VEGETALE	114
GHID PRACTIC DE UTILIZARE A SEMNELOR DE ORTOGRAFIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ.....	116
ENSEIGNER PAR TÂCHES-NOUVEL OBJECTIF DANS LA CLASSE DE FLE - studiu de specialitate	118
HIPERFUNȚIA ȘI HIPOFUNȚIA GLANDELOR ENDOCRINE	120
IMPRESIONISMUL.....	122
L’EXPLOITATION ET LA VALORISATION DES DOCUMENTS AUTHENTIQUES PENDANT LA CLASSE DE FRANÇAIS - ÉTUDE DE SPÉCIALITÉ.....	123
„ÎN LUME NU-S MAI MULTE ROMÂNII CI UNA DOAR ȘI-ACEEA NE E VATRĂ!”	126
MÉTHODES INTERACTIVES D’ÉDUCATION FORMELLE: MULTIMÉDIA EN COURS DE LANGUE FRANÇAISE	127
MITURILE AMERICANE FONDATOARE.....	129
MULȚIMI- PRINCIPIUL INCLUDERII ȘI EXCLUDERII.....	131
PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE	133
MEZOCICLURI FOLOSITE ÎN ANTRENAMENTUL DE JUDO	135
REFLECȚII ASUPRA PROVOCĂRIILOR EDUCAȚIEI CONTEMPORANE.....	136
STUDIUL ASUPRA APLICĂRII NOȚIUNILOR ELEMENTARE DE ERGONOMIA MUNCII - studiu de cercetare	138
ȘTIM ȘI GÂNDIM CORECT MATEMATIC	140

UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA	142
ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ÎN GRĂDINIȚĂ	144
STAREA DE BINE A COPILULUI PRIN ACTIVITĂȚI DE TIP OUTDOOR	146
DEZVOLTAREA GUSTULUI ESTETIC AL ȘCOLARILOR	148
EDUCAȚIA STEAM ȘI BENEFICIILE EI PENTRU EDUCAȚIA TIMPURIE	149
MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ON-LINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR, FĂRĂ A CREA DEPENDENȚE.....	151
COMUNICAREA EDUCATOARE – COPIL, FACTOR FAVORIZANT AL EDUCĂRII LIMBAJULUI.	153
IMPORTANTA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP.....	154
IMPORTANȚA STIMULĂRII CREATIVITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI.....	155
EDUCAȚIA PARENTALĂ, ROL ȘI RESPONSABILITĂȚI - STUDIU DE SPECIALITATE.....	157
METODA CLIL ÎN GRĂDINIȚĂ	159
IMPORTANȚA JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI	161
ROLUL JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPIILOR	163
CONTRIBUȚIA JOCURILOR DE MIȘCARE LA DEZVOLTAREA FIZICĂ ARMONIOASĂ, FORMAREA DEPRINDERILOR ȘI CALITĂȚILOR MOTRICE ALE PREȘCOLARILOR.....	165
ROLUL ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE	166
TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ.....	168
EMPATIA ȘI ROLUL EI ÎN VIAȚA PREȘCOLARĂ.....	170
ASPECTE PSIHOLOGICE ALE EDUCĂRII MOTIVAȚIEI ȘCOLARILOR.....	171
JOCURI ȘI EXERCII ÎNEDITE PENTRU DEZVOLTAREA LIMBAJULUI COPIILOR PREȘCOLARI	172
RUBRICA DE CARTE.....	174

INSTRUMENTE EDUCAȚIONALE INOVATIVE PENTRU COMBATerea VAW ȘI GBV PIN ACTIVITĂȚI INTERDISCIPLINARE - studiu de specialitate

1. Ce sunt grupurile vulnerabile
2. Ce este VAW și GBV
3. Instrumente educaționale inovative pentru combaterea VAW și GBV

1. Ce sunt grupurile vulnerabile?

În literatura de specialitate, grupul vulnerabil este înțeles ca grup defavorizat, marginalizat, exclus sau grup de risc. De ce sunt femeile/fetele grup vulnerabil?

- Motive culturale sau de mentalitate
- Acces limitat la educație
- Acces limitat pe piața muncii sau diferențe de reprezentativitate pe piața muncii
- Dependenta financiară de partener
- Responsabilități casnice împovărătoare care le limitează accesul al dezvoltare personală/profesională, etc

Deși România, ca țară membră UE, a făcut pași importanți din punct de vedere legislativ privind combaterea VAW și GBV, societatea încă pendulează între reglementările legislative și mentalitatea care justifică violența de gen. Astfel, o statistică din 2018 indică faptul că 60% din populația României tolerează comportamentele violente mai ales în familie și chiar le consideră justificate.

2. Ce este VAW și GBV

VAW-violence against women; GBV-gender based violence

Sunt termeni care deseori se confundă pentru ca este general valabil recunoscut ca de regula violența se produce împotriva femeilor/fetelor.

<https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence>

O definiție a VAW: "Violation of human rights and a form of discrimination against women including all acts of gender-based violence that result in, or are likely to result in, physical, sexual, psychological or economic harm or suffering to women, including threats of such acts, coercion, or arbitrary deprivation of liberty, whether occurring in public or in private life."

3. Instrumente educaționale inovative pentru combaterea VAW și GBV

Perioada adolescenței este perioadă de formare a principiilor de viață și o perioadă propice de educare în spiritul coeziunii sociale și a egalității. În acest context amplu, în anul 2020 Liceul de Arte “Dinu Lipatti”, Pitești a decis să se implice într-un proiect internațional care valorizează abilitățile artistice ale personalului și ale elevilor în sensul dezvoltării din perspectiva operelor de artă a unor instrumente de combatere a VAW și GBV (Erasmus+ proiect REGENERART – Rethinking GENDER Equality thROUGH ART, 220-1-I T02-KA227-SCH-094954, coordonator Fondazione Pangea Onlus, Italy).

Unul din produsele proiectului este un curs online, dar pentru care, printre altele, s-au dezvoltat seturi de fișe de lucru pornind de la lucrări de artă. De exemplu, un tablou reprezentând o femeie spălând, poate contribui la propagarea stereotipurilor activităților exclusiv casnice pentru fete/femei. Astfel, o opera de artă poate contribui la propagarea unor stereotipuri sociale în ochii publicului. Analizând dihotomiile identificate în operele de artă alese, se deconstruiesc stereotipuri împreună cu elevii.

Este de remarcat nevoia unor astfel de instrumente interdisciplinare, care în prima fază, au început deja să fie folosite la clase în activitățile dirigintilor de la Liceul de Arte “Dinu Lipatti”, Pitești. S-a constatat un nivel foarte bun, mai ridicat decât la alte activități, al participării active a elevilor atunci când acest tip de material inovativ a fost folosit.

Bibliografie:

<https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence>

REGENERART – Rethinking GENDER Equality thROUGH ART, 220-1-I T02-KA227-SCH-094954,

Erasmus +

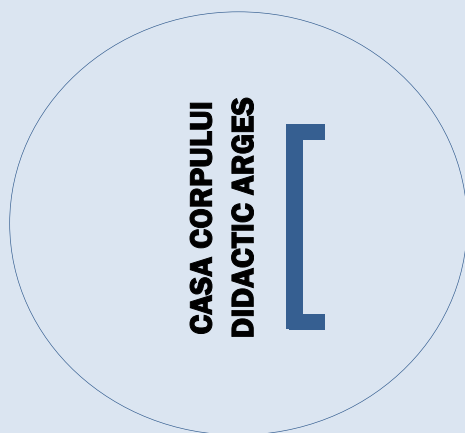
<https://violentaimpotrivafemeilor.ro/wp-content/uploads/2015/12/ghid-cons-serv-spec-vd.pdf>

prof. Loredana Drăcea-Sima

Școala Gimnazială Nr. 1 Micești

prof. Violeta Vlădău

Liceul de Arte “Dinu Lipatti”, Pitești

L'APPROCHE ACTIONNELLE ET CECRL DANS L'ENSEIGNEMENT DU FLE

L'approche actionnelle s'est imposée comme méthodologie dans le processus d'enseignement/apprentissage des langues étrangères depuis les années 2000.

Les principes de cette approche méthodologique sont la coopération et la collaboration, la diversité linguistique, le plurilinguisme, le travail en équipe et

toutes les méthodes actuelles s'en revendiquent. En images, ces principes peuvent être illustrés de la manière suivante:

L'ouvrage de référence lors de l'apparition de l'approche actionnelle est le *Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues - Apprendre. Enseigner. Evaluer (CECRL)* dont l'importance réside dans son rôle et sa contribution à l'enseignement/ apprentissage des langues étrangères depuis 2000, l'année de son apparition.

Le but de CECRL est de conforter et formaliser des pratiques, de conceptualiser une approche méthodologique et d'offrir une base commune pour:

- une terminologie parfois floue;
- définir des niveaux de compétences langagières et culturelles;
- des normes d'évaluation;
- une meilleure reconnaissance des acquis;
- une plus grande mobilité dans les apprentissages.

Parmi ses principes directeurs on peut énumérer la promotion du plurilinguisme (différent du multilinguisme): «les langues sont en corrélation et interagissent», le locuteur natif n'est plus un modèle, l'apprentissage des langues se fait tout au long de la vie, l'expérience et les apprentissages langagiers ne se limitent pas au contexte scolaire. Le rôle de l'apprenant change désormais, il ne reste plus passif à sa propre formation, tout au contraire, l'Apprenant est un acteur social qui doit accomplir des tâches (problèmes à résoudre) dans un contexte donné (paramètres de la situation de communication) dans un domaine d'action particulier (personnel, public, professionnel, etc.)

L'approche actionnelle met l'accent sur notion de *tâche*. Elle renvoie à la mise en cohérence et en complémentarité de toutes les compétences acquises par l'apprenant.

Cette perspective didactique privilégiée aussi par le CERCRL est évidemment celle « de type actionnel en ce qu'elle considère avant tout l'usager et l'apprenant d'une langue comme des acteurs sociaux ayant à accomplir des tâches (qui ne sont pas seulement langagières) dans des circonstances et un environnement donnés, à l'intérieur d'un domaine d'action particulier. Si les actes de parole se réalisent dans des activités langagières, celles-ci s'inscrivent elles-mêmes à l'intérieur d'actions en contexte social qui seules leur donnent leur pleine signification. Il y a « tâche » dans la mesure où l'action est le fait d'un (ou de plusieurs) sujet(s) qui y mobilise(nt) stratégiquement les compétences dont il(s) dispose(nt) en vue de parvenir à un résultat déterminé. La perspective actionnelle prend donc aussi en compte les ressources cognitives, affectives, volitives et l'ensemble des capacités que possède et met en oeuvre l'acteur social. »

En vue de réaliser une tâche, on met en œuvre plusieurs *compétences générales individuelles* telles : ➤ des savoirs

➤ des savoir-faire

➤ des savoir-être

➤ des savoir-apprendre

et des *compétences communicatives langagières* qui supposent :

- une composante linguistique

- une composante sociolinguistique
- une composante pragmatique.

L'apparition du Cadre apporte de précisions importantes en ce qui concerne l'évaluation. CECRL précise les niveaux communs de référence quant aux acquis des apprenants. Ainsi, il y a :

- Utilisateur élémentaire :
  - A1 : introductif (ou découverte)
  - A2 : intermédiaire (ou de survie)
- Utilisateur indépendant :
  - B1 : niveau seuil
  - B2 : avancé (ou indépendant)
- Utilisateur expérimenté :
  - C1 : autonome
  - C2 : maîtrise

L'impact du CECRL peut être observé dans des niveaux nombreux et divers tels :

- Elaboration de programmes
- Conception de manuels
- Pratiques pédagogiques
- Formation (initiale et continue) des enseignants
- Formation (initiale et continue) des corps d'encadrement
- Evaluation des apprentissages
- Certifications linguistiques
- Métacognition et stratégies d'apprentissage, etc.

Un aspect très important à mentionner est que l'approche actionnelle ne se situe pas en rupture par rapport à l'approche communicative, mais dans la continuité. Et de plus, on pourrait ajouter que toutes les méthodes ont fonctionné à leur époque mais pourtant ce qui s'est révélé efficace il y a 20 ans ne l'est plus forcément aujourd'hui... les temps changent et pour cela il est possible que certaines méthodes anciennes puissent faire sourire mais le fait est que les méthodes actuelles feront sourire dans 20 ans !

En conclusion, il n'y a pas la méthodologie permettant d'apprendre sans effort, ça n'existe pas : c'est une utopie ou de la publicité...

Bibliographie

Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues - Apprendre. Enseigner. Evaluer, Division des langues vivantes, Didier, Strasbourg, 2000

Formare organizata de catre Organizatia Internațională a Francofoniei prin intermediul CREFECO și Ministerul Educației - L'approche actionnelle

prof. Burcea Cătălina
Școala Gimnazială Ion Luca Caragiale, Pitești

**CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES**

CUM SĂ DEZVOLȚI ÎN ȘCOALĂ ACTIVITĂȚI CARE SĂ ÎMBUNĂTĂȚEASCĂ PARTICIPAREA ACTIVĂ LA ORE – HOW TO IMPROVE STUDENTS' ACTIVITY DURING CLASSES

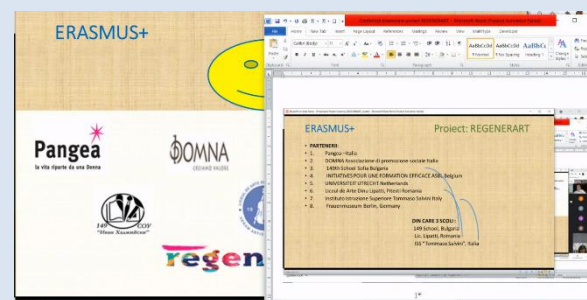
Vă invităm să studiați site-ul proiectului, pentru alte materiale de utilizat în activitatea profesională din școli <https://regenerart.eu/>

When the Romanian project's team, presented to the local stakeholders or fellow workers news about this project the Fine Arts High School "Dinu Lipatti" from Pitesti is implementing, it received positive feedback. Gender violence and stereotypes that even art can induce is a new topic on the table. And then fighting against it with art tools it means innovative tools for the youth workers.

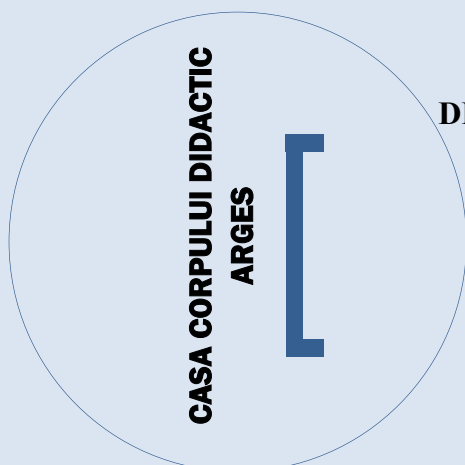
When the school applied for the project as partner institutions, the most important objective was the final beneficiary: the students. The team wanted new learning experiences for them, outside the box of the traditional learning curricula, to prepare them to become responsible members of the society and why not, active citizens on fighting against VAW. One of the paths is by training their trainers, the teachers. Therefore, the project's objectives were important for our team and relevant for the community.

Therefore, in May 2021 the project's team organized a regional online Conference to launch and promote the project. 70 participants from various educational institutions and from our local partners in this project participated, including, of course, from the institution implementing the project in Romania, the Fine Arts High School "Dinu Lipatti", Pitesti.

Presenting the project's flow, going through the presentation of the international partners, the Italian coordinator, objectives and activities, final results, announcing the soon coming training course for teachers, the final conclusions were that the projects Intellectual Outputs were needed among the educational staff.

prof. Romu Vlădau
Liceul de Arte "Dinu Lipatti", Pitești
prof. Loredana Dracea-Sima
Scoala Gimnazială Nr. 1 Micești

DEZBATERE INTERACTIVĂ: “VALORI EUROPENE ALE CULTURII ȘI CIVILIZAȚIEI ROMÂNEȘTI”

Dezbateră interactivă de astăzi, propusă de Colegiul Economic “Maria Teiuleanu”, în cadrul Proiectului Erasmus Plus, „Campaigns. Connect Past and Future” a avut ca temă identificarea unor personalități autentice ale culturii și civilizației românești, care ne-au lăsat drept moștenire valori europene, de care ne bucurăm în prezent și pe care suntem datori nu numai să le păstrăm, cu respect, dar și să le transmitem generațiilor următoare.

Începută cu o scurtă diseminare a primei întâlniri a partenerilor proiectului, care a avut loc la coordonatorul proiectului din Foggia, în luna octombrie, continuată cu o scurtă prezentare a activităților proiectului realizate până în prezent, activitatea și-a continuat cursul cu o amplă dezbateră despre personalități ale culturii și civilizației românești din timpuri străvechi și până în prezent, la care au participat elevii și cadrele didactice implicate în proiect, dar și colegi profesori de diverse discipline (istorie, biologie, marketing, etc) din alte instituții școlare, care au avut rolul de-a aduce plus valoare activității și implicit, proiectului.

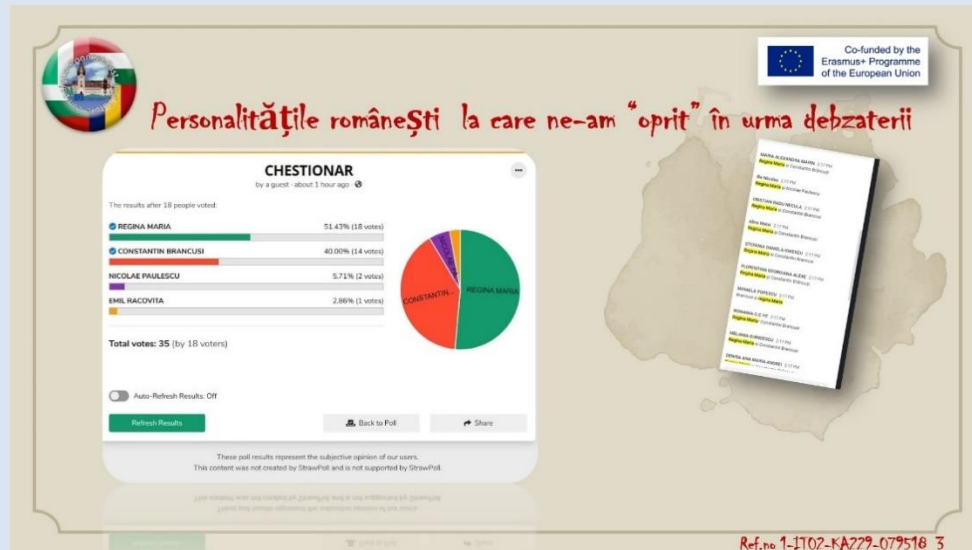
Dintre personalitățile asupra cărora s-a oprit dezbateră au fost menționate Nicolae Paulescu, care a decoperit insulina, Petrache Poenaru, inventatorul primului stilou din lume, Nicolae Iorga care a lăsat posterității 1003 volume, George Enescu, cel mai mare compozitor al vremurilor sale, Aurel Vlaicu, pionier al aviației române, Henri Coandă, inventator al motorului cu reacție, Ana Aslan, medic specialist în gerontologie, Dumitru Prunariu, primul cosmonaut român și alții.

Dezbateră s-a oprit însă asupra a 2 personalități marcante, care antrenate de argumente pro și contra, au rezultat învingătoare în cursa valorilor autentice europene și anume, Regina Maria și Constantin Brâncuși.

Va urma în jurul acestor 2 personalități selectate o serie de activități de cercetare cu scopul de-a identifica valorile lăstate drept moștenire, de-a le aprecia la justa lor valoare și-a le duce cu noi mai departe, în viitor, în context european.

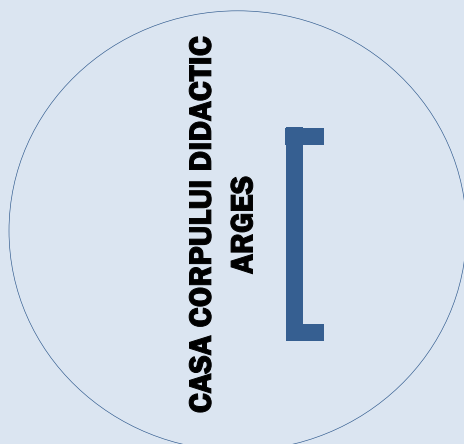
Va urma de asemenea un întreg lanț de activități de promovare a acestor personalități și valorile lor prin intermediul unor campanii de promovare, inițiate în cadrul proiectului cu toți cei implicați în proiect(elevi, profesori, părinți), dar și cu experți în varii domenii de activitate.

Dezbateră propusă astăzi, 02.12.2021, în mediul on-line, reprezintă una dintre activitățile Proiectului Erasmus Plus, „Campaigns. Connect Past and Future”, implementat de Colegiul Economic “Maria Teiuleanu” în perioada 01.09.2020 -31.08.2023, cu parteneri din Italia(coordonatorul proiectului), Bulgaria și Ungaria, sprijinit financiar de A..N.P.C.D.E.F.P. și Comisia Europeană.

Coordonator proiect,
prof. Corina Ciobanu

Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”, Pitești

METODE DE COMBATERE ȘI PREVENIRE A ABSENTEISMULUI

Pornind de la o constatare a faptului că numărul de absențe în cataloagele școlare s-a mărit în ultimii 2-3 ani, atingând cote alarmante, e nevoie să tragem mai multe concluzii:

- Școala a devenit neatractivă
- Părinții sunt total dezinteresați de situația școlară a copiilor
- Corpul cadrelor didactice întâmpină dificultăți de relaționare cu propriii copii

Întrebarea firească „Ce se naște?” „Ce facem?”. Continuăm să înnegrim catalogul cu evidențierea absențelor sau ne hotărâm să acționăm. Evident că alegem a doua variantă. O altă problemă care se pune este legată de metoda Cum facem?

Există trei pași:

- Constatăm
- Acționăm
- Metoda de acțiune

Fiecare profesor își poate alege metoda de a acționa în vederea reducerii absenteismului prin mijloace clasice:

1. Discuții cu elevii care absentează în mod frecvent de la ore
2. Convocarea părinților în vederea stabilirii motivelor reale ale absenteismului școlar.

Cu siguranță toți am apelat la aceste metode și totuși nimic nu a părut să se schimbe. Ceea ce înseamnă că aceste mijloace de combatere a absenteismului școlar sunt depășite.

Noi cadrele didactice am dezvoltat în timp un comportament de confirmare în fața unui sistem săturat de reguli. A venit vremea să colorăm de pe poziția conferită de societate și să înțelegem nevoile reale ale elevilor de astăzi. Să înțelegem că ceva s-a schimbat în atitudinea elevilor față de cadrele didactice. La rândul nostru suntem părinți și ne confruntăm cu nedumeririle copiilor noștri, cu temerile lor legate de sistemul de învățământ, cu fricile lor față de anumite materii și anumiți profesori. Ceea ce este nou cu metoda de acțiune, este încercarea de a empatiza cu elevul care fuge de la ore din diverse motive, mai puțin cele care țin de seama de a nu fi ascultat la ore și notat conform cunoștințelor acumulate.

Știu că este greu să ne adaptăm nevoilor de informație ale elevilor, este dificil să găsim o cale optimă de comunicare cu părinții. Ni se cere să nu mai fim doar profesorul de matematica, de limba română, istorie. Ni se cere să fim în primul rând adulți și să privim în alt mod lumea elevilor.

Ca o concluzie în alegerea metodei de acțiune împotriva absenteismului școlar e necesar să empatizăm cu elevii noștri indiferent de situație și să aflăm adevăratul motiv pentru care unii dintre ei refuză în mod frecvent să vină la școală.

Și ca un argument, întotdeauna elevul care absentează are în general, un comportament necorespunzător în școală și în afara acesteia. Și în acest caz, e necesar să aruncăm la coș vechile metode de corecție care nu conduc la altceva decât la escaladarea manifestărilor violente.

A nu se uita că un adolescent folosește violența verbală și fizică atunci când se simte nedreptățit, marginalizat. Un astfel de comportament este de netolerat însă doar a pedepsi nu este unica metodă de temperare a acestor manifestări. Aproximarea de elev în sensul acceptării izbucnirilor violente ale acestuia este primul pas spre stabilirea metodelor apariției comportamentelor anti sociale. În procesul de apropiere de elev cadrul didactic are nevoie de răbdare, calm și abilitatea de a empatiza cu învățăcelul său. Este o muncă de grea și ca orice activitate care presupune efort, e nevoie și de ajutoare familia elevului.

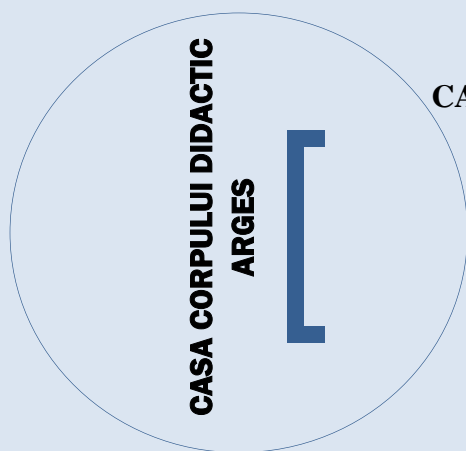
Evident că acestea se doresc a fi doar sugestiv în demersul găsirii unor metode de combatere a absenteismului școlar și a violenței și cu ajutorul abilităților de pedagog le putem pune în practică și să avem chiar și succes. Totul se reduce uneori la a dezvolta capacitatea de empatizare pe care mulți dintre noi nu o au și nici o doresc să și-o dezvolte. Până atunci, ne vom lupta în continuu cu avalanșa numărului de absențe din catalog și cu violența în școală.

Bibliografie:

- Sălăvăstru, Dorina, 2004, *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași;
- Șoitu, Laurențiu, Hăvârneanu, Cornel, *Agresivitatea în școală*, Iași, Institutul European, 2001.

secretar Șef Husariu Liliana

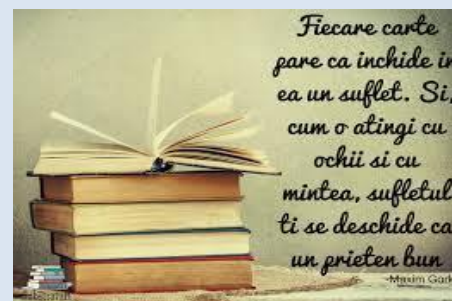
Școala Gimnazială Vintilă Brătianu, Ștefănești

**CARTEA – IZVOR NESECAT DE INFORMAȚII PENTRU
ORICE VÂRSTĂ**

*„Lucrul cu cartea este de neînlocuit pe parcursul școlarizării.
Este necesar să-l apropiem pe copil, în mod conștient de universul
cărții. El trebuie să simtă bucuria lecturii, fiecare carte fiind „o
călătorie prin suflete, gânduri și frumuseți”.*

(Mihail Sadoveanu)

Nevoile umane din primele clipe ale vieții sunt hrana, căldura, protecția, afecțiunea, lumina. Vorbele blânde ale mamei deschid căi nevăzute ale comunicării, care îmbracă forma gânguriturii stângaci al bebelușului. Urmează primii pași prin casă, primii pași în viața de școlar. De la acest

prag se intră în fascinanta lume a cărților. Ele vor deveni mijloace de joacă prin activitatea de colorat, vor fi răsfoite pentru frumusețea imaginilor despre lucruri minunate. Din ele vor fi citite copiilor poezii, povești, basme. Copilul va îndrăgi cărțile pentru că-i vor rezolva curiozități și-l vor amuza, îl vor capta cu faptele expuse. Crescând, va avea mai multe întrebări, va cauta răspunsuri, interesul cunoașterii și imaginația vor înregistra ritmuri galopante. Va observa că părinții au tot felul de preocupări importante, iar el trebuie să învețe să se descurce și singur, pentru a pătrunde în captivanta lume a cărților!

„*Libertatea de a citi, de a primi o educație, de a avea acces la alte culturi îndepărtate și noi descoperiri este un drept fundamental*”. (Irina Bokova).

Cea mai mare parte a cunoștințelor noastre provine din cărți. Nu există astăzi domeniu de activitate care să nu solicite oamenii la un efort de îmbogățire și îmbogățire a cunoștințelor, tehnice, profesionale, ceea ce se înfăptuiește prin instrucție. Dar baza instrucției o constituie *cartea*. Acumularea de cunoștințe prin cercetarea cărților presupune priceperea de a le decodifica, de a le descifra, cu alte cuvinte de a le citi.

Relația omului cu cartea are o istorie îndelungată. Lectura a fost, este și va rămâne o activitate de îmbelșugare cognitivă și spirituală specifică cititorului, care va aprecia pe deplin un text literar, când va renunța pentru o clipă la prejudecățile sale culturale, la diversele probleme subiective în favoarea explorării lumii interioare a celui care scrie sau a celui despre care se scrie. Lectura nefiind un act gratuit, produce îmbogățirea sinelui cu o nouă cunoaștere, cu o modalitate nouă de receptare a lumii interioare și exterioare. Cititul este o hrană care te metamorfozează și scoate din tine tot ceea ce te reprezintă. Un lucru important este și calitatea cărților de a nu face zgomot, în schimb, îndemnându-te cu tainic cântec de sirenă, să le răsfoiești, să le redeschizi, produc seisme culturale și științifice, dând naștere unor neașteptate vibrații spirituale. Fără îndoială, cărțile rămân personajele principale ale universului nostru cultural, continuând să modeleze mentalități și să-și manifeste eficiența, contribuind la îndeplunirea culturală a umanității.

Dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii contemporane este rodul creativității lui *homo libri*, a omului stăpân pe *Galaxia Gutenberg*, domeniul cunoașterii aplicate, prin care omul intră în faza tehnologică a progresului. În ultimii ani, tehnologia a remodelat modul de petrecere a timpului liber, a reorientat atenția către mediul on-line, către televiziune sau către presa scrisă. Astfel, în special tinerii și mai ales copiii au fost îndepărtați de minunata lume a cărților. Toate aceste povești au fost date uitării și elevii au pierdut obiceiul de a citi.

Având permanent ca obiectiv dezvoltarea fizică și psihică a copilului, pe care nu trebuie să-l considerăm un simplu „*sac*” de cunoștințe, ci un factor activ și creator în procesul propriu de învățare și formare, educatorul și părintele trebuie să știe că „*tot ce e mai frumos este, mai presus de orice, rezultatul unui calcul exact*” (Charles Baudlaire). Este o realitate astăzi că mijloacele de comunicare în masă pot exercita o mare influență negativă, pot ajuta la o involuție a principiilor, a normelor de viață, în general a civilizației, pot frâna procesul intelectual și cultural al omului sau a unei societăți. Pentru realizarea justă a organizării și îndrumării lecturii elevilor se impune o colaborare strânsă între școală și familie. Este necesar să se ia în discuție problema lecturii elevilor și să se scoată în evidență imensul ei rol în formarea

personalității copilului, să se dea îndrumări despre ce și cum trebuie să citească copiii, spre a-i ajuta să înțeleagă ceea ce citesc și a le dezvolta interesul pentru lectură.

Lectura cărților este un *proces complex*, care se însușește treptat, într-o perioadă de timp relativ îndelungată, începând cu primele săptămâni ale perioadei de școlarizare, când se învață literele alfabetului și continuând apoi cu exersarea deprinderilor de a citi curent, corect, conștient și expresiv. Privit în sine, *actul lecturii* este o operație psiho-fiziologică, care constă în transpoziția simultană a unor semne din registrul vizual, imprimate într-o pagină, în semnificații mintale. Se consideră pe deplin formată deprinderea de a citi, când transpoziția se realizează în tăcere.

Bibliografie:

1. Constantin Cucuș - Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 2006;
2. Constantin Parfene - Compozițiile în școală, E.D.P. București, 1980;
3. Aurica Pulbere, Adriana Kacso - Învățământul primar, Editura Miniped, București, 2003.

prof. documentarist Neagoe Mihaela Corina
Școala Gimnazială "Ion Minulescu", Pitești, Argeș

Problemele din matematică care ne fac probleme sunt cele al căror enunț este interogativ. Aceste probleme ne pun în dificultate pentru că nu ne spun ce trebuie să arătăm. Problemele acestea sunt cele care încep cu “există...?” sau “este următorul număr soluție pentru ecuația...?”, “este posibil ca...?”, “poate fi...?”, nu sunt probleme de tipul “arătați că...”.

Formularea enunțului este foarte importantă. De exemplu: “există triunghiuri în care mijloacele înălțimilor să fie coliniare?” sau, pusă altfel problema, “arătați că există triunghiuri în care mijloacele înălțimilor sunt coliniare”. După cum se poate observa, prima variantă, cea în care enunțul este pus sub formă de întrebare, este mai stimulativă, provoacă imaginația, ne îndeamnă să căutăm, să demonstrăm și pune accentul pe verificare.

Aceste probleme ne ajută să ne folosim logica, intuiția, anticipând, uneori, răspunsul.

Unele probleme necesită contraexemple pentru a argumenta răspunsul nostru. A doua variantă îți “spune” ce trebuie să arăți, îți spune deja că există triunghiuri în care mijloacele înălțimilor sunt coliniare, tu doar trebuie să demonstrezi, nu să te și gândești dacă este posibil să existe un astfel de triunghi.

Problemele de tip întrebări ne stimulează curiozitatea, gândirea, ne ridică dubii în ceea ce privește răspunsul.

Acum să vedem câteva exemple concrete:

1. Există vreo deosebire între o fracție zecimală periodică, simplă sau mixtă, și un număr irațional?

Acum, ca să putem răspunde, ne gândim ce înseamnă fiecare dintre cele două numere. La o fracție zecimală periodică, simplă sau mixtă, cifrele de după virgulă (zecimalele) sau anumite cifre de după virgulă, se repetă, se succed periodic.

$$1,(3)=1,33333\dots - \text{fracție zecimală periodică simplă}$$

$$0,1(47)=0,1474747\dots - \text{fracție zecimală periodică mixtă}$$

Știm că un număr irațional este un număr care are partea zecimală infinită și neperiodică, adică rădăcina pătrată dintr-un număr care nu este pătrat perfect.

$$\sqrt{2} = 1,41421356 \dots$$

$$\sqrt{5} = 2,236067 \dots$$

În concluzie, există deosebire între o fracție zecimală periodică și un număr irațional.

2. Există prisme în care numărul diagonalelor este egal cu numărul muchiilor laterale? Dacă răspunsul este “da”, care sunt acele prisme?

Dacă notăm cu “n” numărul muchiilor laterale ale unei prisme, știm că numărul diagonalelor este egal cu $n(n-3)$. Prima metodă de rezolvare este prin încercări.

De exemplu, pentru $n=3$ (prisma triunghiulară), avem $3(3-3)=0$ diagonale, deci nu ne ajută pentru că prisma triunghiulară nu are diagonale.

Pentru $n=4$ (prisma patrulateră) avem $4(4-3)=4$ diagonale. Deci prisma patrulateră are numărul de muchii laterale egal cu numărul de diagonale.

Pentru $n=6$ (prisma hexagonală), avem $6(6-3)=18$ diagonale. Nu ajută, pentru că $6 \neq 18$.

Această problemă se poate rezolva și altfel, folosind ecuația:

$$n(n-3)=n$$

$$n(n-3)-n=0$$

$$n^2-3n-n=0$$

$$n^2-4n=0$$

$$n(n-4)=0$$

$$n=0 \text{ nu convine}$$

$$n=4, \text{ deci prisme patrulate.}$$

3. Fie a și b două numere reale. Sunt echivalente următoarele egalități $a+b=2$ și $a^2-b^2+4b=4$?

Vom analiza a doua relație:

$$a^2-b^2+4b=4$$

$$a^2-b^2+4b-4=0$$

Această relație se scrie $(a-b+2)(a+b-2)=0$

Prima relație se scrie $a+b-2=0$, deci cele două egalități nu sunt echivalente.

Acestea sunt doar câteva exemple de probleme al căror enunț este scris sub formă de întrebare.

Problemele care ne fac probleme, sunt cele care nu ne spun ce trebuie să demonstrăm ci sunt cele care ne întrebă, în primul rând, dacă există o relație, dacă e posibilă o situație, apoi trebuie să o demonstrăm

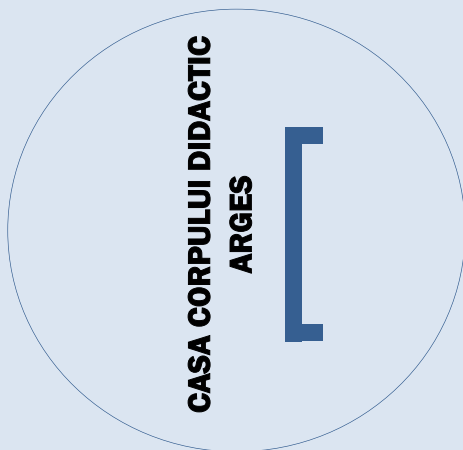
sau să dăm un răspuns de forma “da” sau “nu”, urmat de un contraexemplu pentru a explica răspunsul nostru.

„Matematica este limba cu care Dumnezeu a scris universul.” Galileo Galilei

Bibliografie:

1. Colecția : Gazeta matematică”
2. Probleme din... probleme, clasele VII-X, Editura Ajust, Pitești 1993

*prof. Radu Ana-Maria
Școala Gimnazială Nr. 1 Recea*

CHRISTMAS TRADITIONS AROUND THE WORLD - Articol de specialitate

Christmas is the time when Christians around the world celebrate the birth of Jesus.

That is why we call this time of year 'Christmas' - we celebrate the 'Mass', or church service, for Christ. The word Christmas (or Christ's Mass) comes from the Old English name Cristes Maesse - Christ's Mass - and it is the celebration of the birth of Jesus. The first recorded observance occurred in Rome in AD360, but it wasn't until AD440 that the Christian Church fixed a celebration date of December 25.

Christmas is a truly magical season, bringing families and friends together to share the much loved customs and traditions which have been around for centuries. Most people are on holiday in England and stay at home with their family on Christmas day.

During the weeks before Christmas Day, we send cards, watch nativity plays and go to carol services. We also decorate our homes and churches

with green leaves, paper decorations and colourful electric lights.

Christmas has been celebrated in England for thousands of years. According to legend, King Arthur made merry in York in 521 surrounded by "minstrels, gleemen, harpers, pipe-players, jugglers, and dancers."

We all know that Santa Claus, a symbol of Christmas, lives in Finland, near the North Pole, where it's ice and snow, cleanliness and whiteness like in the children's soles. Although he is old, Santa has a young spirit and he embarks every year to offer as many presents as possible with his charmed sleigh. He sets off in a journey throughout the world in his magical sleigh pulled by: Rudolph, Dasher, Dancer, Prancer, Vixen, Comet, Cupid, Donner and Blitzen. Their leader is the red nosed reindeer, Rudolph.

In Holland, children wait for Sinterklass, who comes on a white horse in wooden shoes. In Italy, they have the ice old witch, Befana, who loves children very much and comes down

their chimneys and leaves them presents. In Afghanistan is Baba Chaghaloo, in England-father Christmas, in U.S.A. Santa Claus, in Egypt- Papa Noel, in Germany- Nikolaus, Turkey- Noel Baba.

Christmas is a wonderful celebration all over the world and a sacred moment that brings families together. Christmas is the most important holiday in the year. Two important things, apart from its religious significance, help to see this holiday apart from all others: the custom of giving gifts and the habit of spending it with the family. On Christmas Eve, the traditional ritual of hanging up a stocking at the foot of the bed is performed by millions of excited children all over the English speaking countries. During the day, the Christmas tree is dressed with crackers, candles and toys for the children. Unlike Romania, where Santa Claus (or Father Christmas, as some call him) comes on Christmas Eve, in Britain, in the United States and elsewhere, he arrives early in the morning of the 25th of December, stealing in to deliver the presents the children have asked him for. The children are still asleep in spite of the efforts they made to stay awake and see him unload his precious burden of toys and sweets. Christmas Day is spent quietly at home. The excitement of all the presents is hardly over before it is time for the traditional Christmas dinner: turkey, duck or chicken with rich fruity Christmas pudding afterwards. The evening is spent in games, merriment and more eating and drinking. Holly, ivy, mistletoe and other evergreens are used to

Bibliography:

<https://en.wikipedia.org>

<https://www.kids-world-travel-guide.com>

decorate the rooms. The mistletoe bough was considered in the old days of Druids (the priests of the Britons) to have magic powers and to work wonders. Today, at Christmas time, people hang up mistletoe in their homes, because it will bring them good luck. Throughout these festivities, all the theatres in Great Britain present pantomimes, providing entertainment to both young and old. Some of the most popular pantomime characters are Robinson Crusoe, Cinderella, Peter Pan, Pussy in Boots and Mother Goose. December 26th is called Boxing Day. It takes its name from the old custom of giving employees or tradesmen an annual present or "Christmas box" on the day. It is the day of recover after all the excitement and food which most of the time prove a little too much. The usual salutation at Christmas is "A merry Christmas to you" and the reply is "The same to you".

At Christmas people do not only give presents and get together with their families, but they also think of their friends and relatives who are too far away. They send them Christmas Cards and Greetings to wish them happiness and joy. Christmas cards are very different from one place to another and their designers are every year interested in inventing new inscriptions. Here are some of the inscriptions we came across more often: "Hope Christmas is extra special-just like You!", "May your Christmas Dreams come true", "We wish you all a Merry Christmas and a Very Happy New Year!"

prof. Piscan Nicoleta
Școala Gimnazială Virgil Calotescu, Bascov

EGALITATEA DE ȘANSE ÎN SISTEMUL EDUCAȚIONAL ROMÂNESC

Egalitatea de șanse reprezintă conceptul conform căruia toate ființele umane sunt libere să-și dezvolte capacitățile personale și să aleagă fără limitări impuse de roluri stricte. Egalitatea de șanse are la baza asigurarea participării depline a fiecărei persoane la viața economică și socială, fără deosebire de origine etnică, sex, religie, vârstă, dizabilități etc. Școala este leagănul copilăriei în care toate speranțele pot deveni realitate dacă cei care iau parte la activitățile de învățare, profesori și elevi, conștientizează diversitatea și complexitatea naturii umane și valorifică fiecare talent sau latură creativă dăruită de Dumnezeu.

Școala românească se confruntă în ultimul timp cu diferite probleme, printre care se numără și școlarizarea copiilor defavorizați sau celor cu cerințe educative speciale. Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate” înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltare.

Egalitatea șanselor semnifică, în fapt, oferirea de opțiuni multiple pentru capacități și aptitudini diferite, „o educație pentru toți și pentru fiecare”, o educație deschisă pentru toate persoanele, indiferent de vârstă și condiții socio-economice, dar și o educație pentru fiecare, în funcție de nevoile sale specifice – evitându-se omogenizarea și încurajându-se diversitatea – care să creeze premisele egalității șanselor de acces în viața socială. Această opțiune a fost susținută de politicile de egalizare a șanselor care au avut ca obiective combaterea excluziunii și selecției exacerbate, formarea competențelor de bază pentru toți indivizii, educația de tip „a doua șansă” pentru cei care au părăsit sistemul educativ, integrarea educației formale cu educația non-formală și educația informală, astfel încât să se extindă situațiile de învățare.

În categoria copiilor defavorizați îi putem include pe cei proveniți din familii monoparentale sau orfani de ambii părinți, copiii ai căror părinți sunt șomeri, au grave probleme de sănătate sau un comportament imoral, copiii care locuiesc în zone izolate sau îndepărtate și a căror școlarizare depinde de existența unui mijloc de transport și copiii de etnie rromă care se integrează cu greutate în colectivul clasei de elevi.

Cea mai bună soluție pentru un sistem educativ care să răspundă nevoilor tuturor elevilor se dovedește a fi educația incluzivă, caracterizată prin următoarele principii: dreptul fiecărui elev la educație pe baza egalității șanselor; nici un elev nu poate fi exclus din educație sau supus discriminării

pe motive de rasă, religie, culoare, etnie, sex, limbaj, dizabilități; școala se adaptează la nevoile elevilor; diferențele individuale între elevi constituie o sursă de bogăție și diversitate, și nu o problemă. Școala incluzivă are la bază un curriculum adaptat în raport cu nevoile copiilor.

Educația pentru diversitate este un răspuns la pluralismul de toate felurile cu care ne confruntăm. Valorificarea diversității permite toleranța; recunoaște, apreciază și facilitează procese implicate în explorarea și descoperirea noului, conduce la întărirea relațiilor în cadrul comunității și mărește posibilitățile tinerilor de a se realiza într-o societate pluralistă, din ce în ce mai complexă. Instituțiile de învățământ trebuie să ia măsuri potrivite pentru eliminarea oricărei forme de discriminare prezente în interiorul lor.

Profesorii au nevoie să își conștientizeze propriile prejudecăți, să fie corect formați, să ia în considerare condițiile sociale și nevoile elevilor. Copiii trebuie pregătiți să învețe să trăiască și să interacționeze pozitiv în această lume diversă. Multiculturalitatea este un fenomen care ne îmbogățește cu diversitate. Școala trebuie să formeze deprinderea prețuirii valorilor pluriculturale, ideea ca nu există valori superioare sau valori inferioare. Există valori specifice care trebuie prețuite prin aportul lor la nuanțarea și îmbogățirea celorlalte culturi cu care vin în contact.

Școala românească trebuie să construiască diverse strategii pentru o tratare pluralistă a diversității culturale, cum ar fi: aprecierea patrimoniului cultural pe care îl aduc cu ei elevii și utilizarea acestuia pentru a ajuta profesorii și directorii să învețe culturile elevilor; utilizarea conflictelor etnice pentru producerea unor schimburi culturale și sociale pozitive; crearea unui mediu de cooperare între elevi, profesori și familiile elevilor; facilitarea succesului tuturor prin asigurarea accesului egal și eficient la instituția școlară; înlăturarea prejudecăților legate de rasă, clasă socială sau etnie; eliminarea unor practici care dezavantajează persoane și grupuri de elevi.

Egalitatea șanselor de instruire este teoretic garantată în aproape toate țările lumii, dar realizarea practică a acestui principiu generos continuă să rămână una din cauzele de importanță majoră ale reformelor. Conceptul de „egalitate” înseamnă astăzi ceva mai mult decât drepturile egale pe care democrații secolului trecut le revendicau cu entuziasm pentru toți cetățenii; ea înseamnă o egalitate reală a șanselor individuale de promovare socială, iar educația este instrumentul cel mai important în dezvoltarea la maximum a acestor șanse. Specia umană se conformează și ea aceluia principiu director al evoluției speciilor – variabilitatea; indiferent de numărul indivizilor, educația lor trebuie să fie diferențiată și specializată, în funcție de „echipamentul natural-genetic” al fiecăruia, de aptitudinile și interesele fiecărei persoane, corelate cu nevoile de cadre competente ale societății.

Bibliografie:

Crețu D., Nicu A. – „Pedagogie pentru definitivat și gradul didactic II”, Editura Universității „Lucian Blaga” Sibiu, 2009. Mara D. – „Strategii didactice în educația incluzivă”, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2004. Verza E., Păun E. – „Educația integrată a copiilor cu handicap”, UNICEF și RENINCO, București, 2008.

*prof. Graur Liliana Nadia
Școala Gimnazială “Vintila Bratianu”, Stefanesti*

LA POÉTIQUE DE L'IMANENCE DANS LES « SIGNES POÉTIQUES » DE PAUL MICLĂU

Structuré en huit chapitres (*Le contexte*

structuraliste, De l'immanence à l'ouverture, Les signes poétiques dans les niveaux sémiotiques, Les objets dans les discours littéraires, La lecture poétique, Sujet créateur, texte, information, La traduction poétique, Pour une poétique didactique), précédé par un *Propos* et complété par une partie pratique, *Exercices poétiques*, l'ouvrage « Signes poétiques » de Paul Miclău expose son but en établissant dès les premières pages la distinction entre La Sémiotique et La Poétique en tant que sciences. La sémiotique offre le cadre théorique tandis que la poétique met à notre disposition un appareil méthodologique rigoureux issu des techniques de la linguistique structurale. Dans l'espace français, la poétique

s'est constituée surtout comme une narratologie, comme une poétique du récit et cette dimension est traitée plutôt comme implicite dans l'étude de Paul Miclău. À son avis, sa démarche permettra d'un côté de dépasser la clôture des structures que met en lumière la Poétique et de l'autre, d'orienter vers la lecture poétique tout en gardant la perspective de l'énonciation et de la communication.

Dans le deuxième chapitre du livre, Miclău parle des recherches de G. Genette et A. J. Greimas, selon lesquelles la poétique s'est constituée comme analyse structurale de la narration, comme narratologie. Pour ce qui est de *l'immanence*, elle renferme en grand, deux domaines de la réflexion : **l'ontologie et l'épistémologie.**

Selon l'auteur, du point de vue de l'ontologie, l'immanence de l'objet signifie son isolement des conditions qui le déterminent. À ce niveau de la théorie de l'existence, le structuralisme a une position ambiguë : il définit l'objet tant par le biais de ses relations internes que par celui de ses connexions avec d'autres objets ; un phonème, par exemple, n'est découvert et décrit que par les relations contractées avec d'autres phonèmes, relation impliquée par la commutation, laquelle à son tour, est une relation établie entre deux corrélations. Mais lorsqu'il s'agit de généraliser, le structuralisme soutient l'autonomie du langage, son isolement des facteurs extralinguistiques. Selon l'expression de Saussure, la langue doit être envisagée en elle-même et par elle-même.

a) **la comparaison** : l'auteur postule que pour expliquer la structure de la comparaison il faut d'abord envisager la nature des termes qui la constitue. Il distingue à cet égard entre termes *élémentaires* et termes *complexes*. Les termes élémentaires sont

les termes propres ou figurés constitués d'un seul mot, tandis que les termes complexes sont ceux composés de plus d'un mot.

b) **la métaphore** : dans la structure de la métaphore il faut distinguer entre deux situations fondamentales. (Paul Miclău se sert des poésies d'Apollinaire et donne le fameux exemple de la structure « *soleil cou coupé* »). Il montre que, d'une part, le terme propre et le terme figuré se trouvent dans la même séquence

Bibliographie :

Miclău, Paul, *Signes poétiques*, Ed. Didactica și Pedagogica, București, 1983

(métaphore explicite), et de l'autre, que le second type ne contient que le terme figuré et c'est lui qui correspond à la définition traditionnelle de la métaphore. On peut désigner cette catégorie par le terme de métaphore implicite. (Rose = femme). À la suite, le théoricien souligne que ce qui est propre à la poétique d'Apollinaire, c'est la surprise totale qui intervient à la fin. Par le biais de l'analyse du poème *La Chanson du Mal – Aimé*, le théoricien établit les relations combinatoires entre les éléments des images poétiques, en soulignant leur conséquence sur la constitution d'un signifié poétique global. En même temps il essaie d'interpréter les effets poétiques des structures envisagées.

Dans la vision de Miclău, une synthèse entre la didactique des langues et la poétique permettrait la constitution d'un nouveau domaine de recherche interdisciplinaire qu'on pourrait appeler *la poétique didactique* et qui aurait comme objectif l'utilisation des acquis de la poétique dans le processus d'enseignement-apprentissage de la langue française.

prof. dr. Laura Pătru,

Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești

Apprendre une langue étrangère ce n'est pas mettre de nouvelles étiquettes sur des objets connus, mais s'habituer à analyser autrement ce qui l'objet de la communication linguistique. Les étapes de l'apprentissage d'une langue étrangère nécessitent d'une façon constante, la référence à un contenu socioculturel. Du point de vue de la pédagogie pratique, toutes les études consacrées au rôle de la motivation, portent à croire que l'initiation à la civilisation est un facteur de motivation très puissant sans lequel l'enseignement des

langues étrangères risque de devenir monotone et mécanique. L'enseignement du français langue étrangère sans une initiation à la civilisation française reste un enseignement incomplet. Mais, il y a une question qui pose: à savoir quel est le

moment de la classe de français ou en quel type de classe on peut enseigner la civilisation?

Les techniques audio-visuelles qui peuvent être à la disposition des professeurs sont: *le projecteurs de films courts, les bandes-dessinées*. L'emploi des moyens techniques n'exclue pas, quand même le professeur. Celui-ci n'est pas dans ce cas un dispensateur de la conscience, mais un guide, un créateur d'une émission, celui qui doit apprendre lui aussi le travail en équipe. Ayant un rôle passif pendant la diffusion du message, le professeur peut observer les réactions des élèves au cours de la réception. La réception terminée, celui-ci revient au premier plan.

Les bandes dessinées ont pour but d'aider les élèves s'exprimer spontanément que possible en français de pénétrer leurs connaissances des éléments de civilisations française. Elle sont des supports visuels propres à motiver l'expression, en apportant les principaux éléments d'une histoire suivie que les élèves doivent raconter. Elles évitent aussi pour les débutants peu entraînés à s'exprimer oralement, le problème d'invention qui se pose lorsqu'on leur demande de s'imaginer une histoire ou de dialoguer à partir d'une situation préalablement mise en place. Guidés par les dessins, les élèves peuvent concentrer leur attention sur la mobilisation des moyens d'expression dont ils disposent et sur leur emploi.

La BD est parmi les plus vivants et les plus motivants documents authentiques, offrant de nombreux avantages. Elle fonctionne à partir d'un langage propre et participe au même titre que d'autres supports à des ouvertures culturelles variées telles que la littérature, le cinéma, etc. Par principe, elle possède la faculté d'aborder et d'utiliser tous les genres narratifs (romans, conte, humour, science fiction, etc.) avec une grande variété de moyens : couleurs, noir et blanc, photos, collages, images numériques. La bande dessinée apporte, à travers l'image et le texte, différents types d'informations, de manière simultanée et successive. Le premier objectif du professeur est celui de permettre aux élèves de comprendre les bandes dessinées, pour pouvoir les aimer. Cette chose suppose que le professeur présente en avant dans la classe et qu'il explique les éléments que les élèves ne connaissent pas en ce qui concerne le vocabulaire et les expressions qui appartiennent à la langue parlée. Un élève retient souvent le sens d'une interjection qu'il a découverte dans un texte mais il oublie le contexte ou celle-ci a été utilisée, il y a aussi des interjections qui n'ont pas un correspondant dans la langue

maternelle et elle sont retenues plus difficile. Les possibilités d'enseigner et d'apprendre une bande dessinée sont multiples et les résultats à la fin de la classe sont impressionnants.

L'enseignant fournit des efforts constants, afin d'aider les apprenants malgré les différentes contraintes et complications rencontrées par les apprenants durant leurs enseignements. L'enseignant présente le même thème dans des manières différentes pour faciliter son enseignement et pour observer les résultats de l'apprentissage. Ensuite, la tâche principale est proposée aux élèves en leur expliquant la durée, les contraintes, la typologie de texte ou de discours qu'ils doivent produire, les objectifs et le besoin du résultat, pour aborder à la fin de la séquence d'autres activités. Puis, au bout de l'activité, le professeur a un rôle essentiel en étant présent et actif dans la salle pour aider les élèves et pour relever les possibles erreurs, les difficultés et les doutes.

Il est vrai que le professeur travaille toujours dans un cadre institutionnel qui l'oblige à accomplir des programmes et à obtenir des résultats fixés. C'est pour

cela qu'il faut s'adapter, toutefois l'enseignant peut approfondir sur certains aspects qu'il considère importants et sélectionner d'autres matériaux complémentaires pour utiliser dans les cours. L'emploi de documents authentiques en classe de FLE, en dehors de la méthode, motive les participants et permet de faire rentrer en cours des sujets qui les intéressent et qui sont d'actualité. On peut travailler les quatre compétences qu'il faut développer dans le cadre de l'approche communicative de façon intégrée en proposant toujours des activités significatives dans le sens

qu'elles répondent toujours à un vide informatif, à la résolution de problèmes et à la formulation d'hypothèses. Pour mieux voir cet impact de la bande dessinée en classe de langue, nous ferons une analyse contrastive.

prof. Ciobanu Nicoleta
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGES

METODE DE PREVENIRE ȘI COMBATERE A VIOLENȚEI ÎN ȘCOALĂ

Pentru a putea preîntâmpina și dezarma un comportament violent în școala/ grădinița trebuie mai întâi să clarificăm și să înțelegem conceptul de violență, să aflăm cauzele acesteia și în final să fie concepute măsurile de combatere și prevenire.

Vioența este acțiunea în sine, dezorganizarea brutală a personalității sau colectivității și afectează atât individul cât și mediul în care acesta se manifestă. Vioența nu este ereditară, dar este contagioasă....

Astfel întâlnim mai multe tipuri de violență în mediul școlar:

- Vioența fizică, concretizată prin lovirea persoanelor, vătămarea fizică a acestora, deposedarea prin forță de bunuri, etc;
- Vioența materială ce se răsfrânge asupra obiectelor din jur, asupra mobilierului școlar, și a bunurilor altor persoane;
- Vioența psihică ce are ca efect formarea complexelor de inferioritate la persoana agresată, și se manifestă prin verbalizare, atitudini de respingere, izolare.

Pentru prevenirea și combaterea unor comportamente agresive în mediul educațional, trebuie avute în vedere numeroase aspecte.

Cadrele didactice trebuie să observe comportamentul elevilor pentru a putea preveni manifestările violente ale acestora prin discuții atât cu elevii în cauză cât și cu familiile lor.

Doar o bună colaborare a familiei cu personalul didactic va reuși prevenirea/stoparea/îndreptarea unor deviații comportamentale, deoarece cadrul legal nu permite școlii luarea unor măsuri extreme care să determine din partea elevului respectarea drepturilor celor din jur. Școlii îi revine sarcina de a corija abaterile, de a defini clar diferența dintre moral și imoral, deoarece copilul se va manifesta în mediul școlar influențat de imaginile vizualizate.

Rolul învățătorului/ educatorului este acela de a omogeniza colectivul, de a-i determina să-și respecte colegii și cadrele didactice. Acest lucru se poate realiza prin dezbateri colective, prin intermediul povestioarelor, prin acordarea de sarcini pe echipe. Școlarii/ preșcolarii trebuie învățați ce înseamnă a trăi în societate: a te înțelege reciproc, a asculta opiniile celor din jur, a exprima problemele în cuvinte nu în fapte, a lua decizii colective, și a te supune deciziei majorității, a-și controla pornirile violente.

La nivelul clasei sau grupei de elevi este indicată elaborarea unui regulament intern. Elevii sunt cei ce negociază regulile, și stabilesc sancțiunile în cazul abaterilor. Trebuie stabilite reguli simple ce pot fi lesne înțelese și respectate.

În condițiile în care situațiile de violență școlară nu pot fi rezolvate în mod direct prin acțiunea efectivă și imediată a cadrului didactic se impune formarea unei echipe (în cadrul căreia să fie incluse atât cadrele didactice cât și psihologul școlii, medicul, reprezentanți ai poliției, pompierilor, primăriei).

Această echipă ar putea preveni și combate acte de violență prin prezentarea faptelor și explicarea urmărilor acestora.

La înscrierea copilului în școală, părintele trebuie să semneze că este în acord deplin cu regulile școlii, reguli ce pot stabili de la scăderea notei la purtare până la exmatricularea definitivă a elevului în cazul constatării unor fapte de violență ce ar periclita siguranța celorlalți.

La nivelul școlii se pot înființa grupuri de dezbateri în care să se pună în discuție dificultățile muncii de formare a comportamentului prosocial al elevilor. Situațiile problemă expuse, de unul sau mai mulți profesori să fie dezbătute în cadrul grupului.

Înființarea în cadrul școlii a unui centru de consultanță cu părinții și elevii unde să se poată depista, mediatiza, și dezbate acte de violență școlară.

Ca măsură de constatare a gradului de violență în școală este indicată supravegherea elevilor cu ajutorul sistemelor video.

Astfel se pot monitoriza accesul în incinta școlii, comportamentul copiilor în pauze, perturbarea activităților cadrelor didactice de către alte persoane.

Dacă din punct de vedere psihic prezența camerelor video în incinta școlii descurajează manifestările violente prevenind astfel încălcarea regulamentului de ordine interioară, din punct de vedere practic înregistrările oferă dovezi incontestabile ale faptelor comise și ajută la luarea unor măsuri imediate, nepermițând agravarea conflictelor.

Pentru a evita evoluția și perpetuare violenței în mediul școlar, este necesar ca M.E.C.I să aibă o bună colaborare cu Mass-Media și să semnaleze parinților impactul pe care vizualizarea emisiunilor corespunzătoare vârstei îl are asupra copilului, căci sprijinul familiei este hotărâtor.

A elabora strategii, proiecte de prevenire a violenței școlare implică a ține cont de toți factorii (temperamentali, sociali, familiari) care pot determina comportamentul violent al copilului.

Școala are un rol important în prevenirea violenței și asta nu numai în condițiile în care sursele agresivității sunt în mediul școlar ci și în situația în care sursele se afla în exteriorul granițelor școlii.

Bibliografie:

- Sălăvăstru, Dorina, 2004, *Psihologia educației*, Editura Polirom, Iași;
- Șoitu, Laurențiu, Hăvârneanu, Cornel, *Agresivitatea în școală*, Iași, Institutul European, 2001.

bibl. Șerban Natalia-Ionela
Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu", Ștefănești

VALORI STILISTICE ALE VERBULUI ÎN
GRAMATICA DE GIMNAZIU

Figurile de stil sunt procedee de exprimare prin care se arată că lucrurile și ființele pot să aibă însușirile dorite de noi sau prin care să evidențieze părțile din expunerile scrise ori rostite ce au rolul de a impresiona în mod deosebit pe receptori.

Verbul, prin regimul său privilegiat de nucleu al comunicării, reprezintă o sursă majoră de expresivitate artistică. Aceasta se construiește nu numai la nivelul conținutului semantic și al structurii lingvistice, ci și la nivelul categoriilor morfologice specifice: moduri, timpuri, persoane¹.

În primul rând, verbul este folosit de către scriitorii care evocă fapte din trecutul istoric sau din viața autorului ori a unui personaj. Aceștia utilizează de cele mai multe ori prezentul în locul trecutului, cu scopul ca narațiunea să prindă mai multă viață, să fie mai dinamică, să *Prezentul narativ* propune o perspectivă sincronă, în care timpul narării și timpul evenimentelor narate se suprapun; acțiunea este dinamizată, iar cititorul are sentimentul participării directe la evenimentele istorisite; de altfel, se creează impresia că evenimentele sunt relatate pe măsură ce acestea se desfășoară.

Ex: *Exploziile se succed organizat. Unele le aud la câțiva pași, altele în mine.* (Camil Petrescu)

Omul se scoală, trezește copiii, înhamă caii și umblă de acolo până colo prin curte. (M. Preda)

El zboară, gând purtat de dor/ Pân'piere totul, totul. (M. Eminescu)

Prezentul liric exprimă intensitatea trăirii într-o durată concentrată, dând impresia de autenticitate și exactitate. Accentuează opoziția între perspectivele temporale, valorificând prezentul, în contrast cu trecutul sau cu viitorul.

Ex.: *Ochii mei nălțam visători la steaua / Singurătății. / Când deodată tu răsăriși în cale-mi,/ (...)*
Jalnic ard de viu chinuit ca Nessus,/ Ori ca Hercul înveninat de haina-i;/ Focul meu a-l stinge nu pot cu toate/ Apele mării. (M. Eminescu)

„Prezentul folosit pentru povestirea faptelor din trecutul istoric sau folosit de povestitor în prezentarea faptelor din viața sa ori a unui personaj se numește *prezentul istoric* sau *prezent dramatic*”.²

Prezentul istoric are puterea de a reînvia faptele trăite de narator, de a valoriza clipa, momentul în contrast cu trecutul sau viitorul. Deopotrivă imprimă un ritm vioi acțiunii și o dinamizează. Ex: *Dar iată-l! E vodă, ghiaurul Mihai!! Aleargă năvală nebună.* (George Coșbuc, *Pașa Hassan*)

Prezentul etern/ gnostic evidențiază eternitatea unor entități precum: Natura, Divinitatea, Creația, Arta, Iubirea, Libertatea etc.

Ex: - *Ce mi-î vremea, când de veacuri/ Stele-mi scânteie pe lacuri.* (M. Eminescu)

Perfectul simplu se folosește în limba literară pentru a ilustra că acțiunea este încheiată în momentul vorbirii: *Luna se ascunde după un nor* sau că un personaj dintr-o narațiune a terminat o replică: - *Bine, zise el.* Perfectul simplu situează evenimentul într-un trecut recent, reliefând derularea rapidă a evenimentelor.

¹ Miorița Got, *Stilistica limbii române*, Editura Fundației România de Măine, București, 2007, p. 32.

² Ștefania Popescu, *Gramatica ..., op. cit.*, p. 341.

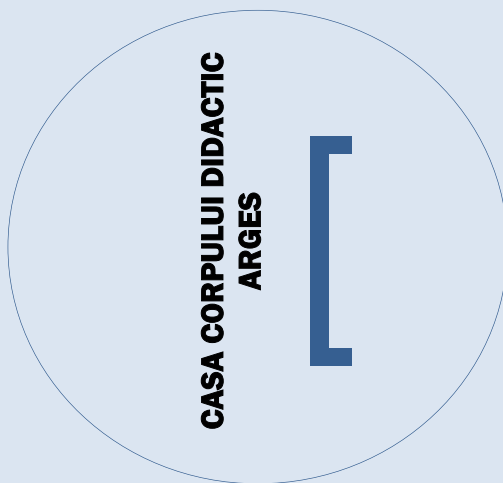
Viitorul exprimă faptul că acțiunea se petrece după momentul vorbirii într-un timp ulterior nedeterminat, fiind des întâlnit în literatura populară, ca de exemplu în balada populară *Miorița : Vântul când a bate/ prin ele a răzbate/ Ș-oile s-or stânge/ Pe mine m-or plânge / Cu lacrimi de sânge!*, unde verbele la viitorul popular sugerează dorința de permanență, de continuitate a vieții, chiar dincolo de moarte în același spațiu.

Raportându-ne la moduri, *indicativul* „imprimă un caracter obiectiv acțiunilor, stărilor pe care le exprimă”³. Intră în opoziție cu *conjunctivul*, făcându-și astfel distincția dintre real și ireal, dintre cert și posibil. Ex. *Lacul codrilor albastru/ Nuferi galbeni îl încarcă/ Tresărind în cercuri albe/ El cutreieră o barcă.* (Mihai Eminescu, *Lacul*).

Bibliografie

1. Got, Miorița, *Stilistica limbii române*, Editura Fundației România de Măine, București, 2007.
2. Popescu, Ștefania, *Gramatica practică a limbii române cu o culegere de exerciții*, Editura Orizonturi, București, 1995.

prof. Aura Comorașu
Școala Gimnazială Sascut, Sascut, Bacău

DE LA VIOLENȚĂ LA TOLERANȚĂ - Studiu de specialitate

Problemele și conflictele cu care se confruntă societatea actuală se răsfrâng și asupra mediului școlar, determinând diverse forme de violență ce au un impact negativ asupra instruirii, formării și dezvoltării elevilor.

De foarte multe ori aceștia vin cu idei preconceptuate dobândite fie în familie, fie de pe stradă, fie din mijlocul anturajului pe care îl frecventează, iar școala le oferă mediul propice pentru a și le pune în practică. Astfel, ei trebuie să-și dovedească superioritatea, controlul și puterea față de cei din jur prin orice mijloace.

Mediul familial este locul în care se „plămădește” și se modelează caracterul și comportamentul copiilor. Violența familială afectează funcționarea optimă a acesteia, devenind mai puțin deschisă relațiilor sociale. Într-o astfel de familie, creșterea copiilor și asigurarea nevoilor de bază ale acestora sunt neglijate. Astfel, nevoia de siguranță, de dragoste, de comunicare, de viață ordonată dispar treptat, în locul lor apărând nepăsarea, resentimentele, ura, excesele de furie sau, dimpotrivă, închiderea în sine. Copiii se vor obișnui cu violența, considerând-o ceva aproape normal, construindu-și în același timp mecanisme proprii de apărare și de manipulare a celor din jur. În funcție de experimentele de viață la care sunt supuși, de nivelul de educație primit, de modelele ce li se pun în față, dar și de componenta genetică cu care este înzestrat fiecare, ei vor reacționa cu violență în situații considerate deranjante sau chiar amenințătoare.

³ *Ibidem*, p. 38.

Mulți dintre elevii care comit acte de violență provin din familii dezorganizate sau din familii ce trăiesc în medii defavorizate: familii cu părinți divorțați, părinți plecați în străinătate sau părinți alcoolici, familii numeroase cu venituri modeste sau aproape inexistente, familii monoparentale, copii lăsați în grija bunicilor sau altor rude, etc. Aceștia vor învăța de mici „lecția violenței” pe care o vor aplica, la rândul lor, mai târziu în viață.

Există și familii în care părinții sunt foarte exigenți, impunând standarde foarte ridicate și reguli foarte stricte în privința rezultatelor școlare ale copiilor și a comportamentului acestora. Controlul asupra lor este exagerat, iar neatingerea acestor obiective atrage tot felul de restricții sau pedepse. Copiii se vor simți inutili, frustrați, neacceptați, dezvoltând cu timpul fie comportamente de evitare, fie comportamente de apărare ce duc de cele mai multe ori la violență.

Și anturajul are de foarte multe ori efecte negative asupra elevilor. Din dorința de a fi pe plac celorlalți membrii ai grupului, de a nu fi marginalizați, de a se face cunoscuți, aceștia acționează în mod violent influențând în mod negativ atmosfera din școală. Anturajul devine pentru mulți copii un refugiu, un loc unde își pot etala adevăratele sentimente, preferințe, idei, un loc în care se pot simți cu adevărat liberi.

Problemele familiale, personale ale copiilor vor fi aduse în mediul școlar și vor genera diverse forme de violență: tachinare, persiflare, jignire, poreclire, amenințare, hărțuire, bruscare, lovire, etc. Ele pot fi îndreptate fie spre alți colegi, fie spre cadrele didactice și personalul auxiliar și pot culmina cu consumul de alcool și droguri în incinta școlii și cu acte de vandalism.

Toate acestea afeactează imaginea școlii și buna desfășurare a procesului instructiv educativ și de aceea se impune o abordare fermă, cu soluții concrete, viabile în rezolvarea conflictelor de orice natură. Îndreptarea, corectarea comportamentelor violente este o sarcină dificilă ce necesită mai întâi identificarea cauzelor și apoi aplicarea metodelor de revizuire a conduitei. Se va ține cont și de faptul că strategiile ce urmează a fi implementate nu sunt la fel pentru toți copiii. Pot fi identificate niște tipare comune dar, de foarte multe ori, ele trebuie adaptate specificului fiecărei situații.

Actele de violență mai grave încep să apară odată cu perioada adolescenței, atunci când în interiorul copiilor se nasc idei, sentimente contradictorii ce pot exacerba comportamentele acestora. Ei oscilează între sentimente de fericire, putere, libertate și sentimente de tristețe, inferioritate sau de descurajare. Ca să poată depăși această perioadă cu bine, să scape de emoțiile pe care nu și le pot explica sau controla, adolescenții dezvoltă reacții de agresivitate, de respingere, de provocare atât față de părinți, cât și față de profesori și ceilalți colegi. În astfel de cazuri comunicarea deschisă, empatizarea cu problemele lor, pe de o parte, și identificarea factorilor ce influențează negativ pregătirea lor școlară, pe de altă parte, reprezintă cheia spre reușită.

Fiecare cadru didactic poate contribui la depășirea problemelor cu care se confruntă elevii dând dovadă de compasiune, atenție, dragoste, toleranță, răbdare, înțelegere, dăruire, dar și de tact pedagogic și profesionalism. Însă, cel care va putea cel mai bine să ajute la corectarea comportamentelor nedorite este psihologul școlar. În cadrul ședințelor de consiliere psihologică elevii își pot împărtăși problemele, pot înțelege mai bine cauzele care îi determină să acționeze într-un fel sau altul, pot conștientiza că își fac rău lor dar și celor din jur și pot găsi, împreună, soluții care să-i ajute să treacă peste momentele dificile. Implicarea lor în activități extrașcolare sau atribuirea de sarcini precise în cadrul clasei pot contribui la reușita demersurilor întreprinse.

Foarte importante sunt strategiile de prevenire, acestea având rolul de a-i activa, responsabiliza pe elevi. Pot fi organizate astfel diverse activități la nivelul școlii unde sunt invitați reprezentanți ai comunității locale, dar și părinții elevilor. Se va pune accentul pe legislația în vigoare ce vizează acte de violență, traficul de persoane, exploatarea minorilor, drepturile acestora. La fel de importante sunt și discuțiile privind delincvența juvenilă, consumul de alcool și droguri, abuzurile de orice fel, actele de vandalism și furtul, comportamentele antisociale.

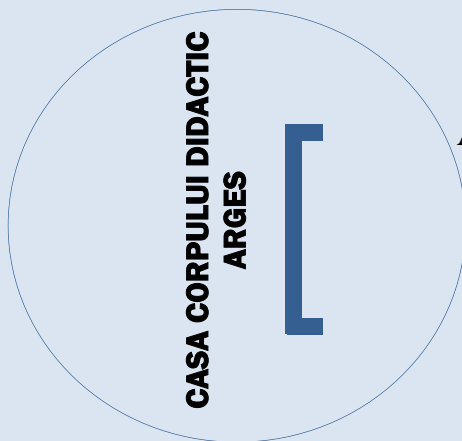
Tot ca strategie de prevenire este și promovarea unor programe de formare a cadrelor didactice în ceea ce privește managementul clasei de elevi. Atitudinea unor profesori față de elevi poate genera stări conflictuale ce conduc la comportamente violente.

Orice strategie anti-violență are șanse de izbândă dacă se va realiza o strânsă colaborare între școală, familie și organele abilitate și serviciile specializate în acest sens (Poliția de proximitate, Direcția de Asistență Socială, diverse organisme non-guvernamentale, primăriile de pe raza cărora își au domiciliul copiii ce provin din medii defavorizate). Iar această colaborare va aduce cu siguranță roade dacă, în demersurile noastre, vom pune mai presus de orice, interesul superior al copiilor.

Bibliografie:

1. Gilles Ferreol, Neculau Adrian, *Violența. Aspecte psihosociale*, Editura Polirom, 2003, Iași
2. Jigău Mihaela, Liiceanu Aurora, Preoteasa Liliana, *Violența în școală*, Editura Alpha MDN, 2006, București

prof. Turcescu Mirela
Școala Gimnazială „Traian” Pitești

DEZVOLTAREA LIMBAJULUI ÎN CADRUL ACTIVITĂȚILOR PLASTICE LA PREȘCOLARI

Desenul este o activitate spontană, recreativă și atractivă care-și face debutul în primii ani ai copilăriei. Ne jucăm, desenând mai întâi puncte, linii, forme geometrice. Apoi, descoperim că ne place și dorim să conturăm obiecte și lucruri, asemănătoare cu cele din jurul nostru.

Așa începe copilul să descopere fascinanta lume a culorilor.

Vârsta preșcolară este vârsta inocenței dar și a fanteziei, a imaginației, a visării. Este vârsta tuturor

începuturilor. Prin joc, micuțul descoperă lumea, se raportează la realitatea înconjurătoare.

Activitățile plastice îmbogățesc imaginația copiilor, le captează atenția și le dezvoltă concentrarea. Experiența cognitivă se îmbogățește, la fel și sfera reprezentărilor. Operațiile intuitiv-concrete ale gândirii capătă noi valențe. La vârsta preșcolară, activitățile psiho-motrice ale copiilor urmează pașii unor activități simple: jocuri diverse, dansuri, mișcare, activități artistico-plastice. Prin desen și pictură, prin limbajul cald al culorilor, copilul își exprimă emoțiile, percepțiile, reprezentările. Totodată el își dezvoltă mușchii fini ai degetelor, exersând, pas cu pas o bună motricitate a mâinilor și-și pregătește astfel terenul pentru reprezentarea grafică a literelor, respectiv, scrisul.

În cadrul acestor activități copilul exersează, în același timp și limbajul. Îndrumat de educatoare, el învață culorile, formele geometrice, noțiunile de spațialitate (sus, jos, stânga, dreapta) dar și de temporalitate (ieri, azi, mâine, etc) și le și reproduce verbal. Pentru că-i face plăcere să deseneze, copilul va fi curios și atent, pune întrebări și așteaptă răspunsuri. Verbalizează, socializează, crează, inovează.

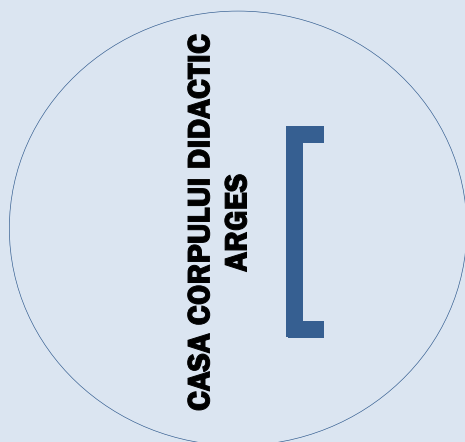
Învăță noi cuvinte și expresii, își îmbogățește vocabularul și capacitatea de a folosi noile cuvinte în propoziții, de a pronunța corect. Își însușește limbajul într-un mod creativ, plin de culoare și inspirație. Totodată, își cultivă spontaneitatea, creativitatea, imaginația dar și independența. Devine receptiv față de

probleme, își îmbogățește reprezentările despre obiecte, fenomene și situații, de asemenea își formează noi abilități, apare competiția, curiozitatea și interesul pentru cunoaștere.

Se impune astfel încurajarea, descoperirea și exersarea predispozițiilor artistice ale micuților pictori.

Saltul calitativ ce se produce în evoluția proceselor cognitive se explică prin evoluția vorbirii copilului. Sub aspect psihologic, limbajul devine un instrument de exprimare și comunicare a emoțiilor, intereselor, impresiilor și nevoilor unui copil. Reglarea verbală, conduce copilul spre acțiuni planificate și orientate spre efortul voluntar, în realizarea scopurilor dorite.

*prof. psihopedagog Buinoiu Maria
Școala Gimnazială Ion Iorgulescu Mihăești
Școala Gimnazială Nr. 1 Schitu Golești*

DISGRAFIA ȘI PROGRESUL ȘCOLAR ÎN CICLUL PRIMAR

Tulburările specifice de învățare (T.S.I.) au ca punct comun dezvoltarea inadecvată a capacităților cognitive de însușire a abilităților de scriere, de citire, calcul sau raționament matematic și de învățare a regulilor gramaticale. Tulburările specifice de învățare sunt asociate frecvent cu anumite sindroame, tulburări de neuro-dezvoltare, tulburări afective, deficite senzoriale sau alte afecțiuni medicale, însă ele nu sunt o consecință a acestora, ci afecțiuni separate.

Așa-zisele abilități academice (scris, citit, calcul matematic și raționament gramatical) se dezvoltă odată cu maturizarea creierului, în perioada de școlaritate mică. Abilitatea creierului copilului de a percepe și procesa eficient informația verbală și nonverbală este astfel afectată încât acesta nu mai poate transpune grafic ordonat și cu acuratețe literele și cuvintele. Sunt afectate consecutiv scrisul, apoi capacitatea de raționament (de care depind calculul și gândirea gramaticală). Practic, creierul copiilor cu tulburări specifice de învățare funcționează diferit, atipic. Deși au un intelect normal și, uneori, superior, se observă o discrepanță semnificativă în rezultatele testelor de evaluare standard.

În spectrul T.S.I. sunt identificate trei categorii: dislexia, disgrafia și discalculia.

Acestora li se pot asocia tulburările hiperkinetice cu deficit de atenție, care frecvent agravează simptomatologia.

Disgrafia se manifestă prin transpunerea cu dificultate a semnelor grafice, a scrisului. Copii disgrafici își însușesc parțial scrisul, acesta fiind greoi cu litere deformate, inversate, omise, ori confundate și înlocuite. Literele și cifrele sunt trasate inegal, cu linii tremurate, inestetice sau înclinate în exces, iar spațierea dintre acestea este haotică, fie exagerată ori lipsind

cu totul. În raport cu ceilalți, copilul disgrafic scrie mai lent, mărunț, înghesuie și suprapune grafemele, chiar dacă nu este stângaci. Debutul disgrafiei se manifestă încă din perioada preșcolară prin următoarele semne: desenează cu dificultate sau refuză să facă acest lucru; colorează și nu reușește să respecte conturul, depășindu-l frecvent; obosește repede în timpul desenului; poziția anormală a creionului în mână; lipsa spațiilor între elementele desenului; incapacitatea de a trasa forme geometrice simple.

Mai târziu, în perioada școlară, aceste probleme se vor acutiza până într-acolo încât copilul nu va mai scrie și nu va mai desena niciodată în mod spontan și va refuza să facă aceste lucruri chiar și atunci când i se cere.

Progresul și performanța școlară vor fi afectate profund. Dificultățile întâmpinate în însușirea scris-cititului vor genera apariția unor eșecuri de ordin comportamental prin neadaptarea la mediu și chiar dezvoltarea unor conflicte. Apar trăsături negative greu de controlat: anxietatea, descurajarea și, mai mult, indiferența. Din cauza neputinței de a scrie, copilul poate manifesta comportamente agresive, de opoziție. Limita până la izolare devine fragilă. El se închide în lumea lui, devine necooperant, trist și negativist. Descurajarea apare cel mai adesea în colectivitățile mari, unde cuvântul de ordine este competiția. Copilul disgrafic știe că nu poate scrie ca ceilalți, că rămâne în urmă, se enervează, plânge și se izolează, iar până la dezinteresul general față de activitatea școlară și intelectuală nu mai este decât un pas. Nici nu mai poate fi vorba de progres ori de performanță școlară. Ținând de situația dificilă prin care trec acești copii, părinții și profesorii sunt primii care trebuie să tragă un semnal de alarmă. Copilul disgrafic este astfel nu pentru că nu vrea, ci pentru că nu poate.

Specialiștii logopezi pot interveni în corectarea acestor tulburări de învățare. Terapiile logopedice sunt individualizate, derulându-se adesea pe perioade lungi de timp, de la primul proces de evaluare și stabilire a diagnosticului până la deslușirea cauzelor care au generat apariția acestor tulburări. În cele mai multe situații de disgrafie, cauzele sunt diverse: factori ereditari, afecțiuni corticale, insuficiența în formarea și funcționalitatea limbajului, a îndemnării manuale, a schemei corporale

sau spațio-temporale, coordonarea slabă oculomotorie. S-a putut observa că, în situația în care se intervine logopedic de timpuriu și mai ales intensiv, creierul copilului este "reconfigurat", creându-se noi căi neuronale care facilitează o procesare mai eficientă a informațiilor.

Trebuie atras atenția ca un factor agravant adesea trecut cu vederea în dislexie poate fi și o metodologie instructiv-educativă inadecvată. Tocmai de aceea, terapia logopedică este absolut obligatorie, ea ajutând copilul să-și formeze corect abilitățile scris-citit-calcul, să-și recapete încrederea, curajul și stabilitatea emoțională de care are nevoie în colectivitate. Terapia logopedică ajută copilul să-și ordoneze gândurile și să le transpună corect pe hârtie, să elimine dezechilibrul dintre ideile scrise și argumentarea lor orală, să-și însușească adecvat regulile gramaticale, ortografice și de sintaxă. Prin terapia logopedică, copii disgrafici răspund pozitiv la mediul educațional stimulat, majoritatea obținând progrese semnificative.

*prof. logoped Moraru Elena-Lucia
CJRAE – Pitești*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

DOPAJUL ÎN SPORT

Despre doping în accepțiunea de azi se poate vorbi cam din secolul XX. Astfel prin anii 1900 – 1936 în Japonia, sportivii foloseau înainte de competiții cardiotonice și nitriți (vasodilatatori coronarieni); cel de-al II – lea război mondial a consfințit efectele anfetaminelor (psihostimulante) asupra sistemului nervos, aviatorii germani, care executau bombardamente de noapte primind aceste substanțe înainte de plecare în misiune pentru întreținerea stării de vigilență și agresivitate. De aici și până la trecerea în sport nu a fost decât un pas. Postbelic, când viața sportivă și-a reluat cursul a apărut și utilizarea substanțelor dopante, amfetaminele, antidepresivele, simpaticomimeticele și analgezicele cardio – respiratorii fiind primele grupe de substanțe folosite de sportivi din proprie inițiativă sau la recomandarea unor cadre sportive (antrenori, medici, masori, etc.).

În vremea aceea regulamentele anti – doping erau inexistente iar lipsa unor laboratoare de specialitate facilita această acțiune (dopaj), în mod neștiințific și plină de riscuri. O primă acțiune concentrată la nivel european o reprezintă colocviul de la Ouriège – les – Bains din Franța, ocazie cu care se dă o primă definiție dopajului (folosirea unor substanțe străine organismului, care pot aduce prejudiciu stării de sănătate și eticii sportive) și se stabilește o primă listă de substanțe dopante, care în principal cuprind: amphetamine și derivate antidepresive, analeptice cardio – respiratorii, alcaloizi excitanți ai sistemului nervos (exemplu: stricina, etc.). Dar dorința celor interesați să-și crească performanțele sportive pe căi artificiale apelează la alte droguri. Prin anii 1960 apare o nouă clasă, steroizii anabolizanți (derivați de testosteron) a cărei primă utilizare s-ar părea să fi avut loc în SUA cu punct de plecare culturistii. La început tehnologiile de depistare erau ineficiente (gascromatografia, cromatografia în fază lichidă, etc.). Abia după apariția primelor laboratoare dotate cu sistemul gascromatografe – spectrometru de masă (Koln – Prof. M. Donicke și Londra – Prof. A. Beckett) și reacția Federațiilor Internaționale Sportive, se introduce controlul antidoping obligatoriu la marile competiții și adaugă listei de mai sus și steroizi anabolizanți.

Pe plan olimpic primele controale oficiale au loc la Jocurile Olimpice de la München din 1972 pentru așa-zisele substanțe

convenționale; pentru steroizii anabolizanți primele controale oficiale au loc la Jocurile Olimpice de la Montreal din 1976 când mai mulți sportivi își pierd medaliile de aur (halterofili în principal) la circa o lună după încheierea Jocurilor Olimpice, ceea ce va crea numeroase discuții, care în final vor duce la o hotărâre CIO ce prevede ca rezultatele controalelor doping să fie făcute publice în interiorul competiției, cu excepția probelor din ultimele două zile.

Este începutul unei campanii deschise, care începe din anii 1976 – 1980 pe de o parte cei ce caută și găsesc binețeles (având mari resurse materiale) noi substanțe, care nu sunt încă pe lista anti – doping și cei de partea cealaltă a baricadei, organisme oficiale, care după ce află de aceste noi substanțe le cercetează și apoi le introduc pe lista anti-doping. Este clar că între aceste operații este o diferență de timp de 4 - 6 de ani (vezi cazul testosteronului, diureticelor, gonadotrofinei chorionice placentare, etc.) care este în favoarea celor interesați să trișeze. Introducerea

controalelor doping in afara competiției va reprezenta un nou moment in campania anti – doping (1989). In cele ce urmează vom face cateva aprecieri asupra principalelor clase de substanțe și metode doping.

STIMULANTE. Cresc starea de alertă, vigilență, agresivitatea organismului, reduce senzația de percepție a oboselii, induc scăderea autocontrolului și judecății putând conduce la accidente. Dintre acestea amfetaminele au reputația cea mai rea, putând duce chiar la decese, mai ales in condiții de efort.

NARCOTICE. (heroina, morfina) și opioidele (metadona, pentazocina, petidina și compuși inrudiți) scad pragul percepției algice, produc euforie și dependență psihică, deprimă funcția respiratori, produc narcomania.

AGENȚII ANABOLIZANȚI. – derivați de testosteron ce sunt folosiți pentru creșterea masei musculare, a forței musculare, a puterii, a psihoagresivității. Principalele reacții adverse constau in: oprirea creșterii la copii și amenoree primara la fete dacă sunt administrate inaintea pubertății, modificări psihologice, cardiace, hepatice (icter colestatic, tumori hepatice, pilozitate crescută pe față și pe corp, modificări ale vocii, etc.

DIURETICE. – provoaca o pierdere rapida de lichide și unele minerale (K, Na) din corp, fiind utilizate mai ales in sporturile cu categorii de greutate. Prin diluția urinei poate îngreuna detecția agenților anabolizanți in urină dar tehnicile moderne de detecție a dopingului surmontează această dificultate.

Campania antidoping a luat proporții in special pe plan economic: sute de milioane de dolari se cheltuiesc anual pe glob pentru această acțiune. Merită, nu merită, este greu de raspuns in condițiile societății contemporane (milioane de oameni, inclusiv copii mor zilnic prin inaniție, boli, etc.). Aș reda ca semnificativ răspunsul prințului Alexandre de Merode, președintele Comisiei Medicale CIO cu ocazia unui interviu privind dopajul. „Sunt intrutotul de acord cu această campanie mondială impotriva dopajului in sport dar nu cred in eradicarea dopajului ci numai in atenuarea acestui flagel și am trei argumente:

— sportul olimpic (de inaltă performanță in general) a ajuns o afacere, un spectacol pentru care spectatorii sunt dispuși să platească iar sportivii sunt dispuși sa-și assume orice riscuri privind propria sănătate

Bibliografie:

http://www.conferinte-defs.ase.ro/2008/14_3%20bis.pdf

pentru a satisface exigențele publicului și a câștiga din punct de vedere material;

— știința (anumite laboratoare private bine echipate și susținute financiar) este implicată in această acțiune și este greu de presupus că organismele sportive ii pot face față;

— nu in ultimul rând exprim o părere personală și anume că trișajul face parte din ființa umană,,.

In țara noastră ființeaza Comisia Națională Anti-doping, inființata in 1966 și reorganizată in 2001 de Ministerul Tineretului și Sportului, care isi desfășoară activitatea in cooperare cu Laboratorul național de control doping, ce aparține Ministerului Tineretului și Sportului. Activitatea se desfășoară in conformitate cu prevederile Consiliului Europei (Grupul de monitorizare a Conventiei anti-doping).

Dirjecțiile de activitate sunt urmatoarele: - activitate informativ – educativă privind dopajul; controale doping preventive la marile competiții și în afara competițiilor; cercetări in privința agenților dopanți.

prof. Narcis Iordache
Școala Gimnazială Matei Basarab Pitești

EXERCIȚIUL FIZIC - CEL MAI BUN MEDICAMENT

Exercițiul fizic este medicamentul cu efect miraculos asupra organismului, care contribuie la menținerea și îmbunătățirea stării de sănătate, a stării de bine în general, fiind o soluție pentru rezolvarea unor afecțiuni, precum: diabet, stări anxioase, depresie, probleme cardio-respiratorii sau afecțiuni ale sistemelor osos, articular și muscular, obezitate, etc.

Așadar, pe lângă faptul că ne face mai puternici și avem formă fizică optimă, enumeram câteva motive suplimentare ca să practicăm exercițiul fizic și mișcarea în general:

Sportul îți întărește sistemul imunitar

Un lucru la îndemâna oricui: dacă ești în formă bună din punct de vedere fizic, atunci stai bine și cu sistemul imunitar. Exercițiul fizic crește fluxul sanguin și se activează celulele albe, una dintre cele mai bune apărări ale sistemului nostru imunitar împotriva microbilor. Recomandarea specialiștilor, pe care o vedem și auzim peste tot, este de a practica exerciții fizice cel puțin 30 minute în fiecare zi. (exemplul cel mai simplu: o plimbare alertă zilnică). Acest lucru va evidenția rapid remediarea stării noastre generale de sănătate, și asta ne va convinge să introducem în obișnuința cotidiană exercițiul fizic, progresând mai mult.

Sportul reduce riscul unor boli cronice

Un proiect derulat de The American College of Sports Medicine a documentat care sunt beneficiile practicării sportului și s-a constatat un efect important în ceea ce privește riscul aparițiilor unor boli cronice. O activitate sportivă regulată duce la o scădere a riscului de a dezvolta anumite tipuri de cancer, ajută la menținerea unei greutate optime, ceea ce înseamnă o reducere a

problemelor de sănătate care derivă de aici, inclusiv diabetul, și ajută la remediarea sistemului cardiovascular, adică reduce riscul de hipertensiune sau accident vascular cerebral.

Conform studiului efectuat din 2009 și până în prezent, și în rândul persoanelor care sufereau deja de o boală cronică au fost constatate îmbunătățiri semnificative ale stării de sănătate.

Sportul ajută la îmbunătățirea stării de sănătate mentală

Stressul duce la deteriorarea funcției imunitare, dar activitățile fizice, inclusiv yoga, ajută la combaterea acestuia. Numeroase studii au demonstrat că o activitate fizică regulată ajută la o îmbunătățire a stării de sănătate mentală și că reduce riscul de demență. Sportul diminuează stările de anxietate, depresie, ajută la dezvoltarea funcției cognitive și îți reduce tulburările somnului. Într-un cuvânt, s-a demonstrat că activitatea fizică ne îmbunătățește calitatea vieții și toate studiile au arătat că inclusiv o activitate fizică moderată poate avea influența pozitivă asupra stării generale de sănătate.

Kenneth H. Cooper M.D. fondatorul faimoasei Clinici Cooper spunea că deja este acceptată ideea "cu cât ești într-o condiție fizică mai bună, cu atât ești mai puțin predispus la probleme cardiovasculare."

Exerciții de rezistență

Realizate cu regularitate exercițiile fizice pot reduce riscul bolilor de inimă, accidentelor vasculare și a unor tipuri de cancer. Atât exercițiile de timp aerobic, cât și cele de forță contribuie la consolidarea stării de sănătate. Inima va putea pompa mai mult sânge la o bătaie, iar intervalul de pauza

între două bătăi va fi mai mare, asta înseamnă că inima celor antrenati fizic va fi mai relaxată după efort și/sau chiar în viața de zi cu zi. De exemplu în timpul odihnei lui Roger Bannister (atlet care se antrena să "scoată" o milă sub 4 minute) inima îi bătea de 40 de ori/minut ceea ce înseamna că inima lui avea "viața lejeră" în comparație cu o inimă normală (60-70 batai/minut)ă, nu mai luăm în discuție o inima bolnavă!!!

Precauție

Exercițiul fizic nu presupune practicarea unui efort mare într-un timp scurt, sau ridicarea unor greutăți foarte mari, deoarece pentru o persoană neantrenată prin eliberarea de acid lactic se poate produce foarte ușor febra musculară, întinderi, rupturi musculare sau diferite accidentări. **Totodată, nu este indicat nici cardiacilor exerciții fizice de**

intensitate mare, deoarece în cazul unei insuficiențe cardiace sau a unui infarct miocardic, efectuarea unei forțări nu poate fi deloc benefică. Specialiștii recomandă ca o persoană să facă cinci zile pe săptămână exerciții aerobice **moderate**. Acest lucru este suficient pentru a se menține sănătatea inimii, creierului și a restului corpului. Pentru a se pierde în greutate va fi nevoie ca fiecare ședință de activitate fizică să aibă o durată de aproximativ 60 de minute sau chiar mai mult. De asemenea, este recomandat să se facă exerciții pentru forță musculară de cel puțin două ori pe săptămână.

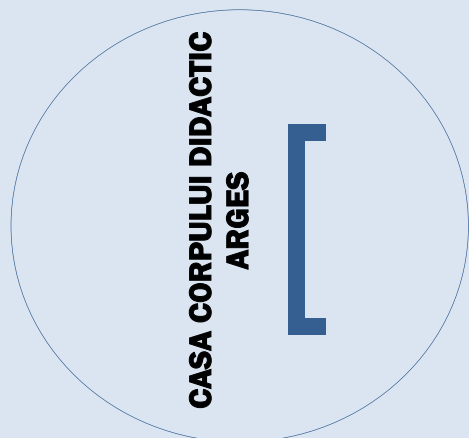
Exercițiul fizic trebuie privit nu doar din punct de vedere al premiselor anterioare ci și ca pe o metodă prin care putem deveni sănătoși, sau în care ne putem menține sănătoși, într-o combativitate mult mai mare în fața patologieilor.

Bibliografie:

https://www.sfatulmedicului.ro/Sanatate-prin-sport/beneficiile-sportului-asupra-organismului_15271

https://www.sfatulmedicului.ro/Sanatate-prin-sport/exercitiile-fizice-beneficii-asupra-inimii-si-creierului_9997 <https://fitnessmag.ro/sportul-ramane-in-continuare-cel-mai-bun-medicament-pentru-sistemul-nostru-imunitar/>

*prof. Mirela Dinu
Palatul Copiilor Pitești*

PREDAREA ONLINE PENTRU ELEVII CU CERINȚE EDUCATIVE SPECIALE

Umanitatea este într-o evoluție continuă, uneori cu pași rapizi, alteori întâmpinând diverse probleme și crize. Oricare ar fi situația existențială, un domeniu foarte important, chiar prioritar al fiecărui stat ar trebui să rămână

educația, care se află într-o transformare continuă pentru a corespunde cerințelor de actualitate ale societății, cu scopul pregătirii continue și complexe a elevilor și studenților de a se integra activ în viața socială.

Criza pandemică provocată în primăvara anului 2020, de noul virus Covid 19, a scos la iveală problemele existente în societate, contribuind astfel la schimbarea radicală a mentalității omenirii. Așadar, în acest context, o schimbare, probabil radicală, se va simți și la nivelul sistemului educațional, cu scopul de a-i face pe toți actanții

actului educațional să devină mai flexibili, mai conștienți și mai bine pregătiți pentru viața oferită de ziua de mâine, cu toate surprizele ei.

Ca și școala propriu-zisă, orele online au atât plusuri, cât și minusuri. Activitatea online este o experiență nouă pentru fiecare dintre noi, dar este cea mai bună modalitate de a ne ține conectați cu școala. Fiecare parte a trio-ului educațional, respectiv profesor, elev și părinte are propriul punct de vedere în ceea ce privește școala online. Voi încerca mai jos să surprind, așadar, atât punctele tari, cât și pe cele slabe ale acestui nou mod de predare – învățare.

Dintre **avantajele** învățării online enumăr:

Flexibilitatea programului creat prin fixarea cursurilor în timpul dorit de fiecare în parte;

Elevul va lucra în propriul său ritm, nemaifiind presat de timp în rezolvarea unei anumite sarcini, putând lua pauză atunci când dorește, sau stărui mai mult sau mai puțin la un exercițiu, în funcție de gradul de dificultate perceput;

Evitarea unui mediu negativ, a anturajului ce își pune amprenta asupra personalității elevului, putând fi evitat astfel bullying-ul;

Îmbogățirea cunoștințelor digitale, atât ale elevilor, cât și ale profesorilor, prin rezolvarea provocărilor impuse de accesarea platformelor educaționale, crearea de lecții de către

profesor și rezolvarea de sarcini de către elevi;

Posibilitatea de a învăța în confortul propriei case, evitând astfel deplasarea cu mijloacele de transport aglomerate sau condițiile meteo nefavorabile (ploaie, frig, căldură, etc.)

Evitarea sedentarismului profesional, prin rămânerea activ pe parcursul zilei și prin exercitarea îndatoririlor profesionale;

Continuarea procesului de învățare, nefiind obligați astfel să se înghețe anul școlar, anulând astfel un an din viața fiecăruia;

Simplifică învățarea, evitând aglomerația de pe birou, iar fiecare lecție poate fi accesată și ulterior, după terminarea predării;

Se poate asigura o învățare personalizată, pe care la clasă profesorul nu o poate asigura, prin centrarea pe nevoile fiecărui elev, prin administrarea fișelor sau a sarcinilor de lucru, individualizate și adaptate nevoilor fiecărui elev;

Întărirea legăturii afective dintre părinte și copil, care va petrece mai mult timp în sânul familiei, se va simți apreciat, ascultat, iubit și respectat.

Dintre **dezavantajele** predării online, amintesc:

- lipsa interacțiunii sociale pe care o aveam cu toții, cu colegii de serviciu, de clasă, devenind astfel mai anxioși și mai timizi;

- calitatea actului educațional scade, interacțiunea fizică elev-dascăl neputând fi compensată cu nimic, iar profesorul neputând fi înlocuit;

- lipsa interesului acordat orelor de curs din partea elevilor, care, fiind în confortul propriei locuințe, își găsesc cu ușurință alte activități perturbatoare;

- Probleme cu managementul timpului, din cauza faptului că orarul se poate decala, unele lecții fiind efectuate la ore mai târzii decât în orarul școlar;

- supraaglomerarea cu teme a elevului, fie din dorința profesorului de a intensifica eforturile acestuia pentru că „stă acasă”, fie din cauza delăsării elevului de a-și rezolva zilnic temele primite, pe motiv că le poate rezolva și ulterior;

- imposibilitatea participării tuturor elevilor la lecțiile online, având ca și cauză lipsa tehnologiei, aparținând fie familiilor sărace ce nu își permit un calculator, fie unei zone defavorizate, unde nu există internet și/sau chiar electricitate;

- nu toți dascălii posedă cunoștințe de lucru și nu pot desfășura predarea online;

- preșcolarii și școlarii din învățământul primar, dar și elevii cu cerințe educative speciale au nevoie de disponibilitatea și ajutorul unui părinte pentru a se conecta la platforma de învățământ, pentru a rezolva și încărca ulterior temele;

- dependența de gadgeturi, mai ales pentru preșcolari și școlarii mici, care vor petrece prea mult timp în fața unui ecran, ce, în timp, le va afecta sănătatea fizică (vederea, sedentarismul), cât și cea mentală;

- privarea copilului de experiența cu lumea reală, interacțiune ce se poate realiza doar în cadrul colectivului școlar, modelându-l așadar pentru integrarea în societate, copilul riscând astfel să devină un adult incapabil de socializare și lipsit de țeluri.

„Specialiștii în educație, indiferent de nivelul de învățământ, se confruntă în prezent cu multe provocări pentru a adapta școala online la nevoile și interesele de învățare ale elevilor”, este de părere Virginia Smărăndița Brăescu, în capitolul „Optimizarea stării de bine a elevilor prin integrarea învățării experiențiale în cursurile online”.

Aceste nevoi și interese de învățare sunt mai delicate și totodată mai greu de atins pentru elevii cu cerințe educative speciale (CES), elevi care au atât probleme medicale, cât și propria personalitate, propriul fel de a fi și de a se exprima, propriul mod de a gândi și percepe realitatea, propriul stil și mod de lucru cărora profesorii trebuie să se adapteze individualizat.

În contextul pandemiei create de noul virus SARS – COV 2, „profesorii sunt invitați să se adapteze rapid la provocările școlii online, dar și nevoile urgente ale acestora sunt diferite de la o disciplină la alta, precum și de la o școală la alta. Dincolo de nevoia de a învăța rapid să utilizeze tehnologia și aplicațiile digitale, o altă nevoie urgentă este de a deveni tutori de

reziliență pentru elevii care nu au echipamente informatice și acces la internet pentru a se conecta la cursurile online, pentru elevii cu dificultăți de învățare (...), este de părere Virginia Smărăndița Brăescu în „Captivează-ți elevii în online mai ceva ca în clasă!”

Așadar, pentru a realiza o educație cât mai accesibilă pentru elevii cu cerințe educative speciale (CES), este nevoie de o individualizare și o diferențiere a învățării, astfel încât fiecărui elev cu CES să-i fie descoperite astfel abilitățile și competențele individuale. Una dintre tendințele care se afirmă în pedagogia modernă se referă la flexibilitatea educației pentru a asigura dezvoltarea capacităților și aptitudinilor fiecărui elev în raport cu potențialul său. Astfel, reformele învățământului încearcă să adopte conținuturi, structuri și forme de organizare a procesului educațional care să faciliteze învățarea, să-l pună pe fiecare elev în situația de a se dezvolta și de a-și valorifica la maxim aptitudinile și posibilitățile, urmărindu-se astfel ameliorarea rezultatelor școlare prin valorificarea maximă a potențialului fiecărui elev. Realizarea acestor obiective impune tratarea individuală și diferențiată a elevilor.

Predarea online pentru elevii cu CES se poate realiza sub două aspecte: predarea online, sincronă, față în față, profesor – elev, pe platformele de genul Zoom, Classroom, Kinderpedia, Google Meet, etc, cu ajutorul părintelui/tutorei legal, pentru facilitarea accesului la tehnologie, precum și la îndeplinirea și rezolvarea sarcinilor didactice primite de elevi, sau cu ajutorul metodelor alternative de predare, respectiv fișele de lucru.

Pentru realizarea predării online la elevii cu deficiențe severe, profesorul va utiliza aplicații online simple, la care să poată avea acces atât profesorul, cât și elevul. Teamviewer-ul este o aplicație prin care profesorul are acces la ecranul elevului, la mouse și la tastatură, astfel încât acesta poate corecta elevul, iar prin microfon poate discuta cu el. Orice tip de exercițiu poate fi folosit în acest fel, profesorul putând ajuta astfel elevul să scrie, să deseneze, având acces la calculatorul elevului său.

Ca exemplu de exercițiu ce poate fi lucrat în această manieră se pretează exercițiul de recunoaștere a culorilor. Elevul are pe ecranul computerului sau al tabletei sale trei cutiuțe colorate: una verde, una roșie și una galbenă și trei buline de aceleași culori. Acesta va selecta cu degetul bulinele și le va pune pe fiecare în parte în cutia culorii corespunzătoare bulinei selectate. Cu ajutorul acestei aplicații, profesorul va avea acces la ecranul de lucru al elevului său, putând astfel să-l și corecteze atunci când este cazul. Este important de menționat faptul că părinții elevului sunt factori esențiali ai educației online, elevii cu dizabilități grave având nevoie de un sprijin concret, de motivație externă și de ajutor fizic pentru a realiza sarcinile de lucru. Este de menționat faptul că un părinte nu poate ține locul unui profesor, dar poate fi un ajutor real în procesul educațional al elevilor cu deficiențe severe.

Pe de altă parte, fișele de lucru reprezintă un exercițiu de individualizare și diferențiere a instruirii instructiv-educativ. Fișele de lucru pot fi fișe de consolidare a cunoștințelor, fișe de sistematizare, precum și fișe de recapitulare a cunoștințelor însușite de elevi.

Activitățile didactice în cadrul cărora se utilizează fișele de lucru pentru realizarea procesului de învățare sunt mai atractive pentru elevi, contribuind astfel la obținerea unor rezultate mai bune în pregătirea elevilor, la ridicarea nivelului general al performanțelor școlarii și la egalizarea sau apropierea șanselor de reușită.

În speranța că „Totul va fi bine!”, rămâne la latitudinea fiecărui cadru didactic cum va îmbina cele două stiluri de predare, pentru a crea lecții cât mai atractive și pe înțelesul elevilor săi, pentru a reuși să le capteze atenția și a-i implica activ și cu sârguință în realizarea actului didactic, oră de oră.

Bibliografie:

1. Brăescu, V,S, Iepure, C, Curcubătă, R, Vaida, B (2020) – „Captivează-ți elevii în online mai ceva ca în clasă!” în capitolul „Optimizarea stării de bine a elevilor prin integrarea învățării experiențiale în cursurile online” , editura Sellification;
2. Cerghit, I, (1991) – „Metode de învățământ”, București, Ed. Didactică și Pedagogică;
3. Crețu, T, (2003) – „Stimularea potențialului intelectual al copiilor, în vederea obținerii succesului școlar”, București , E.D.P;
4. Istrate, O, – accesibil pe wikipedia.org/wiki/E-learning, accesat la data de 09.XI.2020;
5. Manea, R, – „Educația în carantină – între provocări și oportunități”, accesibil pe <https://www.forbes.ro/educatia-carantina-intre-provocari-si-oportunitati-159941>, accesat la data de 10.XI.2020;
6. Panico, V, Nour, A, (2016) – „Studia Universitatis Moldaviae”, nr. 9, capitolul „Aspecte teoretice și praxiologice ale diferențierii și individualizării instruirii”, Chișinău: CEP USM;
7. Reitmeier, I, L, (2007) – revista „Tendințe”, numărul 7, editată de Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Giurgiu;
8. Nour, A. - „ Individualizarea și diferențierea – premisă a succesului școlar”, accesibil pe www.google.ro, accesat la data de 08.XI.2020;
9. Radu, I. (1978) – „Învățământul diferențiat: Concepții și strategii”, București, Editura Didactică și Pedagogică
- 10.*** articolul „Nevoile copilului cu cerințe educative speciale (CES), accesibil pe www.google.ro , accesat la data de 10.XI.2020;
11. *** articolul „Elemente de specificitate în deficiența mentală” – curs de Pedagogie, Universitatea din Oradea, an academic 2013 -2014, accesibil pe www.google.ro, accesat la data de 09.XI.2020

*prof. Zanfîr Adelina – Liliana
Centrul Școlar de Educație Specială „Sfântul Stelian”, Costești*

CASA CORPULUI
DIDACTIC
ARGEȘ

FAMILIA ȘI ȘCOALA - FACTORI ACTIVI AI SUCCESULUI ÎN VIAȚĂ

Este greu să crești un copil, dar și mai dificil este să-l educi. Educația, ca acțiune socială organizată se desfășoară într-un cadru constituit pe baza unor valori perene și cu participarea tuturor factorilor educaționali: școală, familie, instituții culturale, mass-media, comunități locale, state și guverne naționale. Toți acești factori caută modalități de îmbunătățire a sistemului de educație, ajutându-i în acest mod pe copiii să se dezvolte. La nivelul acestor factori se formează medii educaționale care exercită influențe specifice asupra noilor generații.

Familia și școala reprezintă cei mai importanți factori educaționali, fiind adevărați piloni ai educației. Atât părinții, cât și educatorii au un interes deosebit față de succesul copiilor și doresc să le faciliteze reușita în viață.

Famiiliile trimit copiii la școală, acolo unde speră ca ei să-și dobândească instrumentele necesare pentru a reuși în viață. Școlile preiau copiii, depun toate eforturile necesare sprijinirii și orientării lor în luarea unor decizii importante pentru viitorul lor și-i trimit înapoi în familiile acestora, acolo unde presupun că le va fi oferit sprijinul de care aceștia au nevoie pentru a crește și a învăța. Cercul acesta în care familia și școala își împart acțiunile asupra capacităților copilului este centrul dezvoltării personalității viitorului om.

Legăturile dintre cele două instituții pot deveni foarte puternice. Părinții își doresc foarte mult ca cei mici să reușească și vor să colaboreze cu școala pentru a atinge succesul. Școlile pot și chiar joacă un rol important în întărirea acestor interdependențe. Părinții se întorc către școli pentru a fi îndrumați. Când dascălii și conducerea sunt dornici să-i atragă pe părinți, atunci rezultatele copiilor se îmbunătățesc. Există multe inițiative promițătoare care demonstrează căile inovative de a îndrepta familia către procesul de învățământ. Prin astfel de eforturi, precum și altele asemănătoare, școlile vor obține un sprijin și mai mare din partea părinților și se va observa mai clar progresul elevilor.

Complexitatea creșterii și educării copilului în zilele noastre cere sprijin și din partea comunității. Programele sponsorizate de grupurile comunității și de oamenii de afaceri, de instituțiile religioase, de organizațiile de caritate și de diferite fundații sunt importante în întărirea relației dintre familie și școală. Pentru binele generațiilor următoare, toți trebuie să conlucrăm pentru a veni în sprijinul omului de mâine și pentru a-l ajuta să ia deciziile optime în ceea ce privește viitorul său.

Orice tip de efort, realizat pentru a le oferi părinților mai multe oportunități de a-și ajuta copiii să învețe și să-și croiască un viitor, va necesita o schimbare în atitudinea publică în ceea ce privește importanța învățământului, va implica dorința dascălilor de a regândi fundamental rolul părinților și al relației școală-familie și va solicita cooperarea întregii comunități.

Influențele educative pe care familia le exercită asupra copilului se pot manifesta fie direct, prin acțiuni mai mult sau mai puțin dirijate, fie indirect, prin modele de conduită oferite de către membrii familiei, precum și prin climatul psihosocial existent în familie. Modelele de conduită oferite de părinți, pe care copiii le preiau prin imitație și învățare, precum și climatul socio-afectiv în care se exercită influențele educaționale constituie primul model social cu o influență hotărâtoare asupra copilului privind formarea concepției lor despre viață, a modului de comportare și relaționare în raport cu diferite norme și valori sociale. Este unanim

recunoscut faptul că strategiile educative la care se face apel în familie, mai mult sau mai puțin conștientizate, determină în mare măsură dezvoltarea personalității, precum și rezultatele școlare ale copilului, luarea unor decizii, cum ar fi alegerea unei viitoare profesii.

Concomitent cu intrarea copilului în mediul școlar, acțiunea educativă a familiei se îmbogățește și devine mai profundă. Pentru ca elevul să obțină performanțe calitativ superioare este necesară o punte de comunicare, o conexiune reală între cei doi factori: școală și familie. O bună informare a părinților cu privire la frecvență, mod de manifestare intelectuală și comportamentală, precum și identificarea unor căi, direcții, procedee acționale pentru dezvoltarea personalității elevului, pot asigura succesul procesului de învățământ.

Implicarea familiei în educație presupune o mulțime de activități. Unii părinții și unele familii poate au timp să se implice în mai multe moduri, alții doar cu una sau două activități. Pentru familiile foarte ocupate și care n-au timp să se implice în educația copiilor pot să-i întrebe simplu, dar neapărat în fiecare zi: „Cum a fost azi la școală?” Aceasta va transmite copilului un mesaj clar că activitatea sa școlară este importantă pentru părinții săi și că se așteaptă de la el să obțină rezultate bune.

Părinții, ca primi profesori ai copiilor lor ar trebui:

- a) să elaboreze un program zilnic pentru teme, iar acesta să fie verificat regulat și eforturile copiilor în acest sens să fie încurajate și să se insiste asupra faptului că timpul petrecut de elevi pentru efectuarea temelor este direct proporțional cu performanța obținută;
- b) să citească împreună cu copilul, să-l ajute să-și găsească cărți potrivite, în concordanță cu hobby-urile și interesele sale;
- c) să folosească televizorul cu înțelepciune, să-l ajute să-și aleagă programele potrivite și să le stabilească anumite ore pentru vizionarea anumitor programe;
- d) să păstreze legătura cu școala, fără să aștepte ca școala să fie cea care îi anunță cum se descurcă copilul său și să ia legătura cu dascălii după ce au părut anumite probleme;
- e) să-i laude pe copii, să le aprecieze eforturile depuse și să-i încurajeze să persevereze în munca lor;
- f) să le vorbească despre anumite valori morale, să le cunoască prietenii și locurile în care își petrec timpul liber.

Copiii și părinții pot învăța multe unii despre alții doar printr-o simplă acțiune de comunicare. Adulții ar trebui să le prezinte deschis acestora adevăratele valori morale, discutând despre importanța unora dintre ele, precum: onestitate, încredere de sine, responsabilitate. Astfel, părinții își vor ajuta copiii să decidă singuri și să adopte cele mai bune soluții.

Formele de manifestare a colaborării dintre familie și școală sunt diverse. Vizitele reciproce familie-școală și școală-familie se constituie pe de o parte în oportunități ale învățământului în ce privește culegerea unor date importante referitoare la climatul educativ în familie, iar pe de altă parte, părinții află date relevante asupra modului în care copiii lor răspund sarcinilor didactice și măsura în care le duc la îndeplinire.

Ședințele cu părinții desfășurate ori de câte ori este nevoie, urmăresc abordarea unor aspecte pedagogice și promovarea schimbului de idei în legătură cu procesul formativ-instructiv, exprimarea unor dileme care prin comunicare își pot afla răspunsul.

Parteneriatele familie-școală presupun relația, lucrul în echipă, cooperarea și responsabilizarea pentru scopul propus. Ele sunt rezultatul unui efort conștient și cumulativ al tuturor factorilor implicați în scopul delimitării unui sens comun pentru depășirea sau traversarea unei realități problematice și deficitare. Termenul de „parteneriat” este folosit pentru a sublinia faptul că școlile și familiile impart responsabilitățile ce vizează copiii, prin suprapunerea sferelor de influență. În cadrul acestor parteneriate, elevii sunt plasați în centrul acestei acțiuni, fiind priviți ca actori principali. Parteneriatele școală-familie nu „produc” elevi de succes, mai degrabă, acțiunile de parteneriat care includ profesori, părinți și elevi angajează, ghidează, energizează și motivează elevii, așa încât obțin singuri succesul.

Dascălii sunt responsabili de construirea unor strategii de parteneriat viabile. Uneori, unele programe create pentru îmbunătățirea școlarizării eșuează pentru că nu se adresează adecvat nevoilor de dezvoltare a copilului și potențialului de conflict în relația dintre familie și școală, precum și între conducere și elevi. Ele nu iau în considerare aranjamentele structurale, agilitățile specifice și condițiile necesare oamenilor școlii pentru a depăși complexitatea problemelor din zilele noastre.

Părinții sprijină într-o măsură mai mare un program școlar în care sunt parteneri în luarea deciziilor. Astfel, aceștia oferă sprijin, copiii relaționează cu programul și oamenii școlii gândesc mai cuprinzător când relația se încadrează în termenii parteneriatului.

Annette Laureau și-a adus o contribuție importantă în studiul și analiza problematicii parteneriatelor, însă un element important îl constituie „identificarea părții întunecate a implicării părintelui”. Analiza sa a oferit o prezentare a aspectelor stresante ale stilurilor parentale cu implicare puternică, care problematizează beneficiile absolute ale acțiunilor parentale pentru a intensifica experiențele educative cu orice preț. Ea s-a referit la acei părinți care-și forțază copiii către reușită, provocând valuri, atât în familie, cât și în școală. Drept consecință, familiile întrerup relațiile apropiate cu școala atunci când copiii lor nu au rezultatele scontate de aceștia, iar școala se află sub presiune.

Realitatea de zi cu zi a familiei este diferită azi de cea a generațiilor anterioare. Părinții și copiii își petrec mult mai puțin timp împreună și aproape toți adulții se confruntă cu o permanentă dorință de a echilibra cererile vieții de familie cu cele ale serviciului. Într-o vreme în care părinții se află sub presiuni fantastice, care-i fac mai puțin capabili să participe la viața copiilor lor, există o nevoie și mai mare de a se implica, mai ales în educație. Părinții recunosc această problemă și toți știm că rezolvarea ei o vom găsi doar dacă se face un front comun în care să fie implicați părinții, școlile și comunitatea. De aceea, cred că este necesar să organizăm și anumite activități atractive prin care să-i facem pe părinți să evadeze din acest cotidian stresant, să uite de grijile vieții măcar pentru câteva ore și să se bucure alături de noi, dascălii, și de copiii lor, primind ceea ce noi le oferim cu drag.

Școlile trebuie să răspundă nevoilor părinților și să le ofere acestora sprijinul necesar pentru ca ei să se poată implica în procesul de învățare al copilului. În același timp, și părinții trebuie să încetinească ritmul vieții cotidiene, acordând mai multă importanță deținerii de către urmașii lor a unei bune educații. E util ca ei să servească drept model pentru copiii lor. „Pecetea pe care părinții o lasă asupra structurii profilului spiritual-moral al personalității propriilor copii, se menține toată viața.” (M. Golu)

Termenul de „parteneriat” este bazat pe premisa că partenerii au un fundament comun de acțiune și un spirit de reciprocitate care le permite să se unească. Astfel, părinții și dascălii sunt uniți din dorința de a-i sprijini pe copii în dezvoltarea lor. Există și câteva obstacole care împiedică angajarea părinților în parteneriat cu școala. Două dintre barierele cel mai des întâlnite sunt lipsa de instruire și lipsa de timp.

În urma realizării diferitelor parteneriate, părinții trebuie să fie conștientizați că singura investiție de valoare, niciodată falimentară, pe care o familie o poate face pentru un copil este investiția pentru mintea și sufletul acestuia.

Bibliografie:

- Bud, Florica - *Cui îi place școala?* Casa editorială Odeon, București, 1997
- Albulescu, Ion- *Morală și educație*, Eikon, Cluj-Napoca, 2008
- Școala Maramureșeană* – Nr. 8- 9, aprilie 2004
- Revista *Învățământul primar* – Nr. 4/ 2004

prof. Loredana Cirjan
Școala Gimnazială Traian Pitești

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

IMPORTANȚA INVENȚIILOR ȘI DESCOPERIRILOR ÎN SOCIETATEA POSTMODERNĂ

Datorită invențiilor și descoperirilor realizate de oameni foarte deștepți și cu viziune, dar și cu o foarte mare credință, putere de muncă, efort, talent și har de la Dumnezeu, societatea a progresat continuu. Orașele s-au dezvoltat foarte frumos, au fost publicate materiale educative extraordinare, care au condus la o avalanșă de oameni și tineri valoroși cu intenția foarte bună de a face invenții și descoperiri, de a cerceta.

Astfel a apărut dezvoltarea industrială, dezvoltarea masivă a informaticii, a economiei ș.a. Progresul s-a realizat în mod masiv și rapid în multe domenii de activitate în societatea postmodernă. A avut loc chiar în țara noastră, datorită inteligenței și inventivității extraordinare a unor tineri valoroși și cu potențiale extraordinare.

Trebuie subliniat aportul mare pe care l-au avut multe cadre didactice dedicate pregătirii tinerei generații. Trebuie subliniată și importanța realizării conexiunii dintre mai multe domenii de cunoaștere și anume: conexiunea dintre matematică și inginerie. Un inginer foarte bun cunoaște foarte bine și domeniul matematicii. De asemenea, realizarea conexiunii dintre informatică și muzică a condus la realizarea unor filme și filmări muzicale foarte valoroase.

Tehnica de calcul s-a îmbunătățit permanent, au apărut televizoare performante, calculatoare din ce în ce mai avansate și mai atractive pentru copii, tineri și chiar adulți. Jocurile pe calculator pentru copii au început să țină cont

foarte mult de scopul educativ și inovator pe care trebuie să îl aibă asupra copiilor în formare.

Trebuie subliniată importanța informaticii și a calculatoarelor în toate domeniile de activitate, de la agricultură cu ajutorul utilajelor agricole pe bază de calculator până la roboți industriali, programe informatice și baze de date utile în medicină, farmacie, economie. Informatica și calculatoarele sunt folosite în activități de secretariat, activități ale unor biblioteci, edituri ș.a.

Laboratoarele de la universități și licee, școli ș.a. au fost dotate la standarde foarte avansate. Filmele educative au avut un impact vizual extraordinar pentru copii și tineri din școli, licee și universități.

Rețeaua Internet s-a perfecționat continuu, existând dispozitive electronice avansate și software-uri avansate care au dus la o viteză mare a Internetului și la utilizarea lui de către foarte mulți oameni. În realizarea paginilor web avansate s-au implicat foarte mulți oameni valoroși din diferite domenii de activitate, care au transformat rețeaua Internet într-o uriașă enciclopedie virtuală.

De asemenea, descoperirile și invențiile în medicină și farmacie au făcut posibilă prelungirea vieții oamenilor cu afecțiuni ca diabet zaharat, leucemie, cancer și alte afecțiuni. În concluzie, invențiile și descoperirile au adus omenirea la un progres extraordinar, au îmbunătățit viața oamenilor și le-a salvat chiar și viața, și datorită existenței Internetului și a telemedicinii, dar și a implicării efective în aceste domenii a oamenilor foarte valoroși.

*prof. Oprea Claudia-Elena
Clubul Copiilor Mioveni*

ÎNVĂȚAREA PRIN COOPERARE

În a doua jumătate a secolului trecut, Piaget sugera deja promovarea unei educații a descoperirii active și critica excesul de verbalism care conduce la „proliferarea de pseudonoțiuni agățate de cuvinte, fără semnificații reale” și care diminuează caracterul activ al învățării.

Școala de la Geneva a demonstrat că învățarea în grupul mic constituie cadrul cel mai favorabil dezvoltării structurilor intelectuale ale elevilor, iar Jean-Marc Monteil ridică problema competiției și a cooperării în cadrul unui grup, motivând că „simpla anticipare a unei interacțiuni competitive este suficientă pentru a da naștere unor reprezentări negative ale celuilalt, influențând, la rândul lor, comportamentele ce decurg de aici”.

Ca urmare, situațiile de învățare întemeiate pe cooperare sunt mult mai eficiente decât cele structurate competitiv; cooperarea în grup nu uniformizează conduitele membrilor săi, ci conduce la „crearea unui spațiu social finalizat de o sarcină care le cere actorilor să stabilească o interdependență funcțională, necesitând conflictualizări cognitive minimale”.

Având în vedere aceste premise, dezvoltarea motivației învățării se realizează atât prin valorizarea elementelor pozitive ale fiecărui elev în parte, cât și prin construirea, pe această bază, a unei atitudini favorabile față de învățare.

Noul „profesor-antrenor”, are misiunea de a stimula dorința de învățare, adică de a face din știință o enigmă și de a cultiva enigma cu bună știință, dezideratul fiind să-l înveți pe elev să învețe. Învățarea devine astfel un proiect personal al elevului, asistat de către „profesorul-antrenor” (organizator/ animator/ manager) al situațiilor de învățare eficientă, iar școala, un ansamblu de ateliere diversificate și de tutorat sistematic.

La noi Mircea Eliade anticipa o astfel de școală, care trebuia să devină „templu” și „laborator” în același timp, iar Constantin Noica, într-o celebră reflecție despre educație, sublinia rolul covârșitor al „antrenorului”, superior profesorului tradițional și chiar familiei.

Esențial este că teoria învățării prin cooperare și practicile corespondente se inspiră din teoria privind interdependența socială, care apare atunci când oamenii au obiective comune și când rezultatele fiecărui individ influențează acțiunile celorlalți. Practic, interacțiunea dintre oameni este esențială pentru supraviețuire.

În mediul educațional, aceste ipoteze se referă la interdependența socială născută din eforturile elevilor de a lega și dezvolta relații pozitive sau de a-și schimba comportamentul psihologic și de a demonstra competențe sociale.

Modul în care sunt structurate activitățile bazate pe cooperare determină tipuri diferite de interacțiune dintre elevi care, la rândul lor, influențează calitatea și cantitatea rezultatelor acestor activități.

Din această perspectivă, învățarea prin cooperare implică ipoteza conform căreia modul în care sunt planificate activitățile determină calitatea interacțiunii dintre elevi. În plus, rezultatele activităților sunt consecințe ale interacțiunii dintre elevi. Astfel, unul dintre elementele principale care trebuie creat în clasă este interdependența pozitivă sau cooperarea. Odată asigurat acest element, cooperarea duce la acumularea de interacțiuni pozitive, pe măsură ce membrii unui grup se încurajează și se sprijină reciproc în procesul de învățare.

Cei care au formulat și au susținut această teorie și practicile de învățare echivalente sunt Kurt Lewin (1890-1947), Morton Deutsch și frații David și Roger Johnson.

Morton Deutsch este „inventatorul” care a definit învățarea prin cooperare și a încadrat-o într-o teorie. În cercetările sale, el a conceptualizat cele trei tipuri de interdependență socială: pozitivă, negativă și inexistentă. Interdependența **pozitivă** încurajează interacțiunea dintre persoanele care lucrează împreună, stimulând reușita fiecăruia în atingerea obiectivelor comune, fiind denumită „interacțiune bazată pe cooperare și stimulare”. Cea **negativă** se caracterizează prin obstrucționarea reciprocă a membrilor unui grup de a atinge un țel, fiind denumită „interacțiune bazată pe opoziție și competiție”. Interacțiunea este **inexistentă** atunci când membrii unui grup lucrează independent. În procesul de învățare, de exemplu, aceste tipuri de interacțiune diferite generează rezultate diferite.

Învățarea prin cooperare

Este obligatoriu și necesar astăzi ca elevii să fie educați unul pentru celălalt și nu unul împotriva celuilalt, pentru a găsi soluții în mod constructiv și nu în mod distructiv.

Învățarea prin cooperare, pe perechi sau în grupuri mici, este definită prin câteva elemente cheie: interdependența pozitivă (a obiectivelor, a sarcinilor, a resurselor și a recompenselor), interacțiune „față în față” între elevi, răspundere individuală unul față de altul și față de toți ceilalți, abilitate pentru relaționarea interpersonală și lucrul eficient în grup, alocarea de timp pentru analiză și evaluare a eficienței activității grupului.

Orice proces de cooperare se caracterizează prin:

- comunicare deschisă a informației relevante între participanți
- accent pe evidențierea asemănărilor și minimalizarea diferențelor dintre membrii grupului
- atitudine pozitivă față de ceilalți
- focalizarea pe sarcină.

Practicarea învățării prin cooperare nu este deloc ușoară și incumbă transformarea clasei de elevi într-o comunitate de învățare în care este înlocuită confruntarea cu colaborarea, iar cadrelor didactice li se pretinde deținerea unor abilități și competențe specifice pentru a putea îndeplini rolul de facilitatori ai cooperării și colaborării elevilor pentru realizarea învățării eficiente și durabile.

În aceeași idee este extrem de important și modul în care pot fi concepute cunoștințele: ca fiind date subiectului cunoscător sau drept construcții personale ale acestuia. Pentru primul caz învățarea presupune asimilarea și reproducerea, pentru cel de-al doilea ea se realizează prin construire și prin implicare personală. În prima situație evaluarea este predominant cantitativă, pentru ultima marcat calitativă.

Învățarea prin cooperare este o strategie de instruire structurată și sistematizată, în cadrul căreia grupe mici lucrează împreună pentru a atinge un țel comun. Premisa învățării prin cooperare este aceea conform căreia subiecții care lucrează în echipă sunt capabili să aplice și să sintetizeze cunoștințele în moduri variate și complexe, învățând în același timp mai temeinic decât în cazul lucrului individual. Învățarea prin cooperare determină dezvoltarea personală prin acțiuni de autoconștientizare în cadrul grupurilor mici.

Ea solicită toleranță față de modurile diferite de gândire și simțire, valorizând nevoia elevilor de a lucra împreună, într-un climat prietenos, de susținere reciprocă.

Elementele învățării prin cooperare

Printre elementele de bază ale învățării prin cooperare amintim:

1. Interdependența pozitivă

Elevii realizează că au nevoie unii de alții pentru a duce la bun sfârșit sarcina grupului („ori ne scufundăm, ori înotăm împreună”).

Profesorii pot structura această interdependență pozitivă stabilind scopuri comune („învață și vezi să învețe toți cei din grup”), recompense comune („dacă toți membrii grupului realizează un anumit lucru, fiecare va primi o bonificație); resurse comune (o coală de hârtie pentru întregul grup sau fiecare membru deține o parte din informații); roluri distribuite (cel care rezumă, cel care îi încurajează pe ceilalți, cei care formulează răspunsul etc.).

2. Interacțiunea directă

Elevii se ajută unii pe alții să învețe, încurajându-se și împărtășindu-și ideile. Ei explică ceea ce știu celorlalți, discută, se învață unii pe alții. Profesorul aranjează grupurile în așa fel încât elevii să stea unii lângă alții și să discute fiecare aspect al temei pe care o au de rezolvat.

3. Răspunderea individuală

Se evaluează frecvent performanța fiecărui elev și rezultatul i se comunică atât lui, cât și grupului. Profesorul poate scoate în evidență răspunderea individuală, alegând, pentru test, elevii din doi în doi sau alegând, la întâmplare, un membru al grupului pentru a da un răspuns.

4. Deprinderi interpersonale și de grup

Grupurile nu pot exista și nici nu pot funcționa dacă elevii nu au și nu folosesc anumite deprinderi sociale absolut necesare. Elevii trebuie învățați aceste deprinderi la fel cum sunt învățați orice altceva. Ele includ conducerea, luarea deciziilor, clădirea încrederii, comunicarea, managementul conflictelor.

5. Procesare în grup

Grupurile au nevoie de anumite momente pentru a discuta cât de bine și-au atins scopurile și pentru a menține relații eficiente de muncă între membrii lor. Profesorii creează condițiile necesare acestei procesări prin sarcini ca:

- a). Enumerați cel puțin trei acțiuni ale membrilor care au condus la succesul grupului;
- b). Enumerați cel puțin o acțiune care ar putea spori succesul grupului mâine.

Profesorul monitorizează, în permanență, învățarea grupurilor și le dă feedback, lor și întregii clase, despre cum lucrează.

6. Principii călăuzitoare

Copiii vor ajunge să gândească mai bine numai dacă li se oferă ocazii numeroase de a exersa metodele de gândire care le sunt prezentate.

Trebuie să ne concentrăm pe câteva strategii de gândire care sunt foarte utile și ușor de transferat de la un domeniu la altul, astfel încât elevii să le poată folosi în mod regulat.

7. Rolurile elevilor

În interiorul fiecărui grup, rolurile pe care le joacă elevii pot fi orientate spre sarcina de lucru, spre menținerea grupului sau spre ambele.

Pentru că elevii trebuie să se deprindă cu ambele categorii, uneori profesorul poate distribui roluri specifice. Li se atrage atenția asupra rolurilor izolate pentru a-i face conștienți de necesitatea fiecărui rol. De reținut însă că elevii trebuie să schimbe rolurile la fiecare activitate pentru că scopul este să le poată îndeplini pe toate simultan. Aceste roluri sunt:

Verificatorul – verifică dacă toată lumea înțelege ce se lucrează;

Cititorul – citește materialele scrise pentru grup;

Iscoada – caută informațiile necesare la alte grupuri sau, ocazional, la profesor;

Cronometrul – are grijă la grupul să se concentreze pe sarcină și ca lucrul să se desfășoare în limitele de timp stabilite;

Ascultătorul activ – repetă sau re-formulează ce au spus alții;

Interogatorul – extrage idei de la toți membrii grupului;

Rezumatorul – trage concluziile în urma discuțiilor în așa fel încât să aibă sens;

Încurajatorul – felicită, ajută, încurajează fiecare membru al grupului;

Responsabilul cu materialele – distribuie și adună materialele necesare.

După caz, se pot inventa roluri adiționale. Poate exista un **raportor** (expune concluziile grupului în fața întregii clase), o **streche** (sugerează o alternativă la soluția grupului), un **dezbinator** etc.

Nu putem miza pe noroc, sperând că elevii vor avea abilitățile necesare muncii în grup, deci trebuie să le dezvoltăm. Iată un posibil scenariu:

Li se explică elevilor de ce este importantă cooperarea în școală și în viață;

Apoi li se explică fiecare abilitate pe care doriți să și-o formeze și li se arată cum și când s-o folosească;

Elevii sunt urmăriți și ascultați când lucrează în grupuri și profesorul își ia notițe despre cum folosesc una sau alta din abilități;

Se discută cu elevii despre deprinderile lor și sunt îndemnați să se gândească la modul în care o anumită abilitate a lor a contribuit la succesul grupului și cum pot să și-o dezvolte.

Li se dă elevilor mai multe ocazii să-și exerseze aceste abilități, până când o vor face în mod natural.

Etapele învățării prin cooperare

Învățare prin cooperare presupune o dinamică și un activism susținut continuu de eforturile participanților. Etapele strategiei de muncă în echipă presupun considerarea factorilor favorizanți și defavorizanți ai rezolvării de probleme în colectiv.

O primă etapă are în vedere constituirea grupului de lucru. Membrii acestuia trebuie să îndeplinească anumite calități pentru a facilita soluționarea problemei puse în discuție: să fie toleranți față de părerile colegilor, să dețină optime abilități de comunicare a ceea ce doresc să transmită, să nu fie egoiști, să acorde ajutor și să primească ajutor atunci când au nevoie.

A doua etapă se concretizează atunci când participanții se confruntă cu situații de rezolvat și sunt stimulați să lucreze împreună pentru a o rezolva. În această etapă are loc familiarizarea cu elementele problemei, analiza acestora și stabilirea priorităților și a responsabilităților.

A treia etapă este destinată reflecțiilor, incubajei și tatonărilor. Este faza documentării și a cercetării care se poate întinde pe o perioadă mai lungă sau mai scurtă de timp.

A patra etapă este rezervată dezbaterilor colective, când sunt confruntate ideile, sunt analizate erorile și punctele forte.

A cincea etapă se referă la structurarea demersurilor către finalul dezbaterii cu obținerea concluziilor și cu soluționarea problemei. Are loc integrarea noilor achiziții în sistemul celor existente prin restructurarea celor existente în lumina celor nou dobândite.

Consecințele favorabile ale învățării prin cooperare

Strategia învățării prin cooperare oferă elevilor ocazia de a-și concretiza nevoia de a lucra împreună, într-un climat colegial de înțelegere și de sprijin reciproc. Grupul dă posibilitatea testării ideilor, revizuirii opiniilor și dezvoltării inteligenței interpersonale. Lucrul în grup acoperă neajunsurile învățării individualizate, acordând o importanță considerabilă dimensiunii sociale, prin desfășurarea proceselor interpersonale.

Cooperarea asigură o relație deschisă între parteneri, dezvoltă atitudini și comportamente bazate pe încredere, favorizând formarea atitudini pozitive față de învățare și față de școală. Munca în echipă are efecte semnificative asupra personalității copiilor, prezența partenerilor de interacțiune constituind un stimulent intelectual și un declanșator al schimbului de opinii și informații. Soluțiile emise pot suferii în cadrul grupului îmbunătățiri și ajustări, analiza critică dezvoltând capacitățile autoevaluative ale participanților. Productivitatea sporită pe unitatea de timp, apreciată prin numărul de dificultăți rezolvate, și după gradul lor de complexitate recomandă folosirea de învățare prin cooperare în clasă. La acest fapt se adaugă și calitatea mai bună a răspunsurilor, instalarea unui climat motivant de lucru, caracterizat printr-o tensiune crescută pentru finalizarea sarcinii comune.

Competențele profesorului necesare susținerii învățării prin cooperare

Învățarea prin cooperare solicită efort intelectual și practic atât din partea elevilor cât și din partea profesorului care coordonează bunul mers al activității. Potrivit cercetărilor problemei, profesorul trebuie să dețină următoarele competențe:

competența energizantă: are în vedere capacitatea cadrului didactic de a-i face pe copii să dorească să se implice în activitate, în rezolvarea problemei date. Copiii

trebuie încurajați și stimulați să nu se oprească la prima soluție descoperită, ci să se antreneze în căutarea de soluții alternative.

competența empatică: presupune abilitatea de a lucra cu copiii reușind să se transpună în situațiile pe care aceștia le parcurg. În acest mod, dascălul își va cunoaște mai bine discipolii și va îmbunătăți comunicarea cu ei;

competența ludică: se referă la capacitatea profesorului de a răspunde jocului școlarilor săi prin joc, favorizând integrarea elementelor ludice în activitatea de învățare pentru a o face mai atractivă și pentru a întreține efortul intelectual și fizic al preșcolarilor.

competența organizatorică: are în vedere abilitățile cadrelor didactice de a organiza colectivul în echipe de lucru și de a menține și impune respectarea regulilor care privesc învățarea prin cooperare, în grup.

competența interrelațională: ce presupune disponibilități de comunicare cu copiii, menită să dezvolte și la aceștia abilitățile sociale necesare integrării optime în colectiv. Toleranța și deschiderea față de nou, precum și încurajarea originalității răspunsurilor copiilor, va avea ca efect crearea de disponibilități asemănătoare

preșcolarii săi în relațiile cu ceilalți. Alături de aceste competențe nu trebuie neglijate cele necesare și specifice tuturor cadrelor didactice:

competențele științifice, disciplinare, care se referă la corectitudinea științifică, la calitatea, structurarea, logic internă și transpoziția didactică a conținuturilor care vor contribui la atingerea obiectivelor stabilite și la dezvoltarea la copii a structurilor operatorii, afective, motivaționale, volitive și acționale;

competențele psihopedagogice și metodice prin care se asigură eficiența psihopedagogică a demersurilor instructiv-educative, logica didactică, cadrul didactic mediind legătura copilului cu obiectul de învățământ;

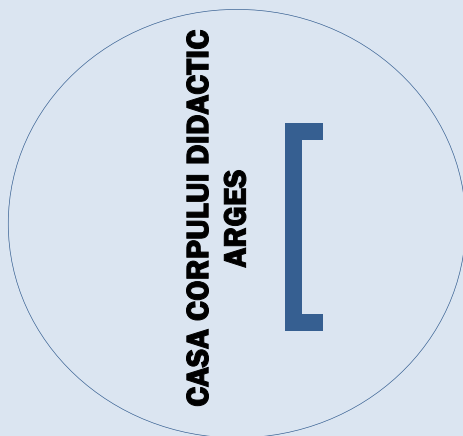
competențele manageriale și psihosociale ce țin de managementul educațional și de organizarea relațiilor sociale în clasa de elevi.

Bibliografie:

1. Albușescu, Ion, Albușescu, Mirela, *Metodica predării disciplinelor socio umane*, Editura Polirom, București, 2001.
2. Bernat, E. S., *Tehnica învățării eficiente*, Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj Napoca, 200
3. Flueraș, Vasile, *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj Napoca, 2005
4. Oprea, Crenguța L., *Pedagogie. Strategii didactice interactive*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2008
5. Steele, J.L., Meredith, K.S., Temple, Ch., *Promovarea gândirii critice*, Ghidul II, 1998

prof. Tomescu Roxana

Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân” Curtea de Argeș

INFLUENȚA LECTURII ASUPRA DEZVOLTĂRII CREATIVITĂȚII ȘI IMAGINAȚIEI

Motto: „Cărțile sunt cei mai tăcuți și constanți prieteni; sunt cei mai accesibili și înțelepți consilieri și cei mai răbdători profesori”. (Charles W. Eliot)

„Cetim ca să trecem examene (deci lectura studiu), ca să omorâm timpul (deci lectura de loisir) sau cetim din profesiune (deci lectura informativă). Lectura ar putea fi un mijloc de alimentare spirituală continuă, nu numai un instrument de informație sau de contemplație”. (Mircea Eliade)

Eveniment cultural – constituind altădată un privilegiu – lectura cărților devine în zilele noastre o activitate la îndemâna tuturor, și după cum cerințele societății o impun, ea trebuie să se constituie o activitate cotidiană fundamentală, deoarece contribuie la îmbogățirea vieții fiecăruia dintre noi. Dar, pentru ca apropierea de carte să devină o deprindere zilnică și, mai mult, ca plăcerea de a citi să devină o necesitate dorită și trăită, ea trebuie cultivată înaintea chiar de învățarea alfabetului, prin preocuparea permanentă a părinților de a-i obișnui cu frumusețea inegalabilă a lecturilor de basme și povestiri.

Lectura reprezintă un fenomen, deopotrivă social și psihologic, atingând categorii diverse ale populației, cu niveluri diferite de posibilități și pregătire profesională, de cultură. În orice caz, lectura înseamnă, în primul

rând, un proces de comunicare: „toate sensurile termenului de lectură includ semnificația de transmitere și comunicare”.

Lectură (lat. *Lectura* = „citire”), în sens tradițional etimologic, înseamnă descifrarea sistemului de semne scrise care constituie un text și înțelegerea (decodarea) ansamblului de elemente comunicate în acest fel. Pornind de la acest înțeles general acceptat, cuvântul a căpătat și sensul de interpretare a unui text literar. Capacitatea de a crea mai multe puncte de vedere cu privire la scriere, de a judeca și înțelege în mai multe feluri provine din caracterul ei multifuncțional, din diversitatea nivelurilor și mesajelor cuprinse. Una dintre trăsăturile constitutive ale literaturii fiind tocmai diversitatea mesajelor, ambiguitatea înțelesului, caracterul său de operă deschisă, spre deosebire de scrierile științifice, de pildă, rezultă că lectura (inclusiv în sensul de interpretare) este etapa finală, de o indiscutabilă importanță, a existenței operei. Nu există lectură, ci doar relectură, întrucât sensurile găsite în procesul decodării textului nu sunt întâmplătoare, ci guvernate de preconcepții, informații anterioare, nivel cultural ș.a.

Prin lectură, omul încearcă să capteze și să descifreze un mesaj care, ca în orice sistem de comunicare, înseamnă determinarea unui sens, a unei semnificații. Această receptare nu se reduce numai la perceperea exactă a unui text; ea declanșează multiple procese psihice. În primul rând, un proces de actualizare a vechilor cunoștințe, dar și de noi asocieri, datorate ideilor cuprinse într-un text. În al doilea rând, lectura determină judecăți și raționamente care consolidează sau duc la descoperirea de noi adevăruri. În al treilea rând, descifrarea semnificației unui text înseamnă tot atâtea răspunsuri afective care se traduc prin sentimentul de mulțumire sau o stare de desfătare ori nemulțumire, insatisfacție, plictiseală”.(4)

Cea mai importantă parte mentală pentru copii este abilitatea de a-și imagina. Cărțile îmbunătățesc imaginația copilului, imaginație care se va transforma în creație mai încolo în viață.

Copilul trebuie să perceapă cartea ca pe un domeniu care merită să fie cucerit, ca pe un prieten mereu alături de el, un prieten care îi vorbește, îi dă sfaturi bune și care nu-l trădează niciodată.

La vârsta copilăriei, dorința de cunoaștere este evidentă, întrebările despre mediul din jurul lor și nu numai se regăsesc pe buzele lor și în acea scriere din ochi care nu poate fi trecută ușor cu vederea. Cărțile se vor prezenta astfel ca adevărați îndrumători în încercarea de a oferi răspunsuri dilemelor copilăriei, ajutându-i astfel pe cei mici să înțeleagă treptat că există o ordine a lucrurilor.

La vârsta preșcolară, lecturile mamei sau ale tatălui, în anumite momente ale zilei, îndeosebi înainte de culcare, constituie cea mai bună modalitate de a stabili primele contacte cu lumea cărților. Poveștile, povestirile din lumea păsărilor sau animalelor sau cele având ca eroi copii de vârstă apropiată, cu care deseori copilul se poate identifica, este genul de literatură menită să încante copilăria.

În acest scop toți cei implicați în educația copilului și cu precădere cadrele didactice trebuie să le stimuleze interesul pentru lectură încă de la vârsta școlară mică abordând diferite metode care să-i motiveze în procesul de apropiere față de carte, față de cuvântul scris.

Cartea este un mister după care se ascund mii și mii de cunoștințe ce le destăinuie pe zi ce trece. Cartea ghidează tinerii cititori să găsească, să înțeleagă și să aprecieze frumusețea limbii române și a creațiilor literare, dobândind cunoștințe generale pentru a înțelege și descifra « misterele » vieții făcând conexiuni între aspecte ale vieții și creații scrise.

Că este așa, este suficient să ne gândim la modelul Smarandei Creangă, mama marelui nostru scriitor care, în inegalabilele sale *Amintiri din copilărie* notează: „și când învățam eu la școală, mama învăța cu mine acasă și citea acum la ceaslov, la psaltire și *Alexandria* mai bine decât mine și se bucura grozav când vedea că mă trag la carte.” Odată cu învățarea scris-cititului, cartea devine un bun accesibil copilului. Efortului stimulat pentru lectură pe care-l cultivă părinții i se adaugă efortul sistematic al școlii, din acest moment, lectura devine calea directă și sigură pentru însușirea formelor și nuanțelor gândirii ca și pentru exprimarea cu claritate și precizie a ideilor proprii. La vârsta primei școlarități, părintele va urmări lecturile recomandate de învățător. Lectura făcută de părinte, discutarea cărților citite, dotarea bibliotecii personale constituie câțiva pași ai unei campanii pedagogice a familiei pentru a cultiva în copil gustul

Cititorul poate fi pasionat, cel care străbate fără alegere tot felul de cărți și trăiește din influența și modelul lor, ocazional, dar cu formație multilaterală, cititorul cu pasiuni de etalare a cunoștințelor, cititorul analist, cititorul-filosof, cu tendințe de critic de idei, cititorul snob, cititorul la care literatura devine materie școlară etc.

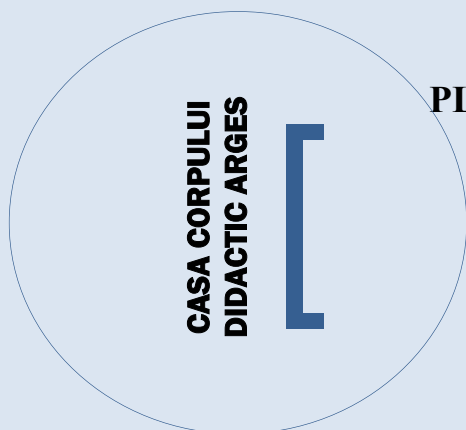
Lectura îmbogățește cultura generală. Foarte mulți dintre cei care citesc au o cultură generală demnă de invidiat. Școala nu reușește să acopere tot ceea ce noi ar trebui să știm, ea nu va putea niciodată să ne aducă la cunoștință tot, de aceea este esențial să citim cărți. Întotdeauna autodidacții sunt de cele mai multe ori mult mai deștepți decât cei care au mers pe un singur fir al educației. Citește orice, este bine să știi din toate câte ceva.

În loc de concluzie, pot spune că „suntem ceea ce citim”. Dacă însă nu citim, ce suntem?

Bibliografie:

1. Angelescu, Mircea, Ionescu, Cristina, Lăzărescu, Gheorghe, Dicționari de termeni literari, București, Ed. Garamond, 2005
2. Olăreanu, Costache, Lectura, în: Metode și tehnici de muncă intelectuală, București, Ed. Didactică și Pedagogică, 2014

prof. Gabriela Isacovici
Școala Gimnazială Traian Pitești

PLAN DE ACȚIUNE PENTRU INTEGRAREA COPILOR CU DIZABILITĂȚI

Școlile trebuie să primească toți copiii indiferent de starea lor fizică, intelectuală, socială, emoțională, lingvistică sau oricare alta. Aici trebuie cuprinși și copiii cu dizabilități, și copiii talentați, și copiii din zonele rurale izolate și cei din populațiile nomade, și copiii minorităților lingvistice, etnice sau culturale, precum și copiii din alte grupuri sau zone marginale (Cadrul de acțiune privind cerințele educaționale speciale, UNESCO/ Conferința de la Salamanca-Spania, 1994, p 6). De aceea, principala preocupare în școală trebuie să fie aceea de a crea oportunități pentru a veni în sprijinul copiilor care au abilități și interese diferite.

Tulburările de învățare, denumite tulburări specifice de învățare (TSI) - desemnează un grup eterogen de tulburări ce afectează procesul tipic de

achiziție a abilităților școlare (de citire, exprimare în scris și matematică): dislexie, disgrafie (inclusiv disortografia), discalculie. Dislexia, disgrafia și discalculia pot apărea izolat sau se pot asocia. Dificultățile de învățare pot fi remediate și, de cele mai multe ori, se exprimă sub forma unor întârzieri și nu a unor perturbări ale procesului tipic de achiziție.

Informații generale: Elevul urmează în prezent, anul școlar 2021-2022, cursurile școlii obișnuite, la clasa a VII-a. A frecventat grădinița, apoi a urmat cursurile claselor I – IV. Provine dintr-un mediu familial cu potențial intelectual foarte scăzut. Părinții, necăsătoriți legal, au în îngrijire patru copii: doi băieți și două fete. Elevul din clasa a VII-a nu a avut certificat de expertiză, nefiind diagnosticat ca elev cu CES. Tatăl și mama se angajează ca muncitori sezonieri, neavând un loc de

muncă stabil, și nicio calificare. Beneficiază de ajutor social. Preocuparea pentru situația școlară a copiilor lor este aproape nulă, acestora li se asigură adăpost, hrană, îmbrăcăminte și rechizitele necesare la școală. Anul trecut școlar s-a integrat destul de greu în colectivul clasei, fiind transferat de la altă școală din oraș, fiind o fire energică, cu o educație comportamentală precară, cu un limbaj vulgar, lucru care a dus la excluderea/ izolarea lui din fostul grup de elevi. Anul acesta școlar dă semne de îmbunătățire a comportamentului. În privința comportamentului cognitiv am sesizat:

- Nu are formate deprinderi foarte bune de citit-scris, recunoaște litere, deseori face confuzii între ele, citește silabe din 2-3 litere, transcrie și copiază, dar are auz fonematic și deprinderi de natură analitico-fonetico-sintetică în scrierea independentă destul de scăzute. Aude sunetul inițial în cuvinte des auzite. Știe să-și scrie numele de familie. Formulează propoziții fără modele sugerate. Exprimarea este nesigură, ca și cum s-ar teme de propriile-i cuvinte. Nu povestește în detaliu anumite evenimente, nu comunică sentimente, păreri, capacitatea de reproducere a mesajelor orale fiind relativ limitată, utilizând, de asemenea, limbajul popular, regional în exprimare.

- Este ancorat în prezent. Stabilește relații temporale, plasează evenimente în timp, sau derularea pe o perioadă mai lungă de timp.

- Nu este interesat de schimbările din jurul lui și nu reține cunoștințe de natură științifică, ci doar ce se bazează pe propria-i experiență și atunci cu întrebări de orientare. Comunică la nivel minim când lucrează în grup și de obicei relaționează cu elevi de vârste mai mari. Uneori intră în conflict cu câte un coleg, mai ales când este jignit. Igiena vestimentară și cea corporală se fac consecvent, comparativ cu fratele lui mai mic.

Părinții nu colaborează cu școala, nu se interesează de situația copilului, nu-i acordă sprijin, acasă nu sunt de găsit, răspund greu la mesaje, telefon. Au însă grijă ca el să vină la școală aproape zilnic, îi asigură mâncare și îmbrăcăminte, rechizite, ghiozdan.

Capacități, competențe, abilități, puncte tari/slabe, nevoi

- Dezvoltare fizică precară, coordonare a mișcărilor mai ample

- Nu reține decât cu material concret, prin reluări permanente

- Memoria și atenția sunt scăzute
- Îi place să recite fabule, versuri scurte
- Îi place să scrie - transcrie destul de corect
- După dictare nu scrie toate literele.
- Îi e neclară scrierea cu inițială mare (nume de persoane, început de propoziție)
  - Are nevoie de atenție, din partea părinților, colegilor, a cadrului didactic.
  - Permanent are nevoie de sprijin pentru însușirea cunoștințelor minime la limba română.

Ideii de activități: așezarea optimă în clasă, crearea unei atmosfere propice învățării, a unor contexte noi de învățare, aflarea unor hobby-uri prin fișe de lucru, quiz-uri, chestionare, implicarea în proiecte și concursuri culturale, sportive, artistice, ce dezvoltă la elevii cu CES spiritul de competiție, de echipă, încredere în propriile forte, folosirea jocului didactic ca activitate cu întreaga clasă aduce variație în procesul de instruire a copiilor cu CES, făcându-i mai active, activități de recuperare individualizată, activități de remediere

Exemple: Jocul **Telefonul fără fir** are drept scop dezvoltarea auzului fonematic și a capacității de concentrare a atenției. **Scaunul cititorului** - exerciții de lectură, Dictări repetate, exerciții de completare a sunetelor, a silabelor ori a cuvintelor lipsă – Anagrame, jocuri online, Povestirea unor evenimente cunoscute, jocuri on-line, jocuri interactive realizate pe platforma

Wordwall, <https://wordwall.net/resource/3336753>, <https://wordwall.net/resource/3347982>, <https://wordwall.net/resource/3348207>

Strategii de învățare pot fi: joc de rol, joc didactic, învățarea prin cooperare, acordarea de sarcini motivante (responsabil cu biblioteca clasei, cu dicționarele)

Resurse utile ar fi: mijloace de predare/învățare multisenzoriale, videoproiector, tablă inteligentă, manuale și cărți în format digital (audio-book), dicționare, vocabulare digitale, stabilirea unui orar individualizat pentru finalizarea unei sarcini, construirea hărților mentale, a unor articole de dicționar, afișe, benzi desenate utilizând platforme educaționale indicate, software adecvate, fotocopii adecvate ale unității de studio, abordarea unei perspective curriculare bazată pe un curriculum diferențiat.

Evaluarea elevilor cu TSI se adaptează în funcție de evoluția particulară a acestora. Evaluarea psihopedagogică se realizează de către cadrul didactic

de la clasă pe baza instrumentelor metodologice pentru identificarea elevilor cu risc de a fi diagnosticați cu tulburări specifice de învățare. Cadrul didactic semnalează părintelui/tutorei/reprezentantului legal, profesorului psiholog, profesorului de sprijin, logopedului, profesorului consilier școlar întârzierile în achiziția abilităților școlare ale elevului împreună cu recomandarea efectuării unei evaluări complexe, dacă este cazul: observarea la clasă, observarea performanțelor atipice ale elevilor, observarea stilurilor de învățare, aprecieri verbale stimulativе, alternarea evaluării orale cu cea scrisă (exerciții cu spațiu de completat, exerciții de bifat, unit), teste, probe, chestionare, scale- anunțate din timp, asigurarea unui timp suplimentar pentru rezolvarea itemilor, citirea cu voce tare de către profesor a sarcinilor de efectuat în timpul verificărilor, dictarea unor cerințe, la notarea/evaluarea testelor scrise se va ține cont de conținut, nu de formă, grilă de evaluare.

Educația părinților și consilierea au un rol important în incluziunea copiilor cu afecțiuni de natură cognitivă, psihică, emoțională, ori de altă natură în școală. Comunicarea părinte – profesor, sau chiar comunicarea părinte – copil, în contextul integrării copilului în instituția școlară asigură un bun echilibru. Activitățile cu părinții pot genera progresul elevilor cu CES colaborând deschis. Prin discuții, prezentarea legislației în vigoare, oferirea suportului motivațional, emoțional părinții sunt sensibilizați în confruntarea cu problemele legate de tulburările de învățare. Se pot face activități comune părinte-elev-profesor-comunitate: ateliere - Arborele genealogic, Suntem diferiți, Stop bullying, Mărțișorul, acțiuni de voluntariat, campanii ecologice - Let's do it, excursii, serbări.

Documentele necesare integrării elevilor cu CES în școlile de masă :

- Ordin Nr. 3124/2017 privind aprobarea Metodologiei pentru asigurarea suportului necesar elevilor cu tulburări de învățare <https://edu.ro/ordinul-ministrului-educa%C8%9Biei-na%C8%9Bionale-nr134220012017-privind-aprobarea-metodologiei-pentru>

- Ordin Nr.1985/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES. <https://lege5.ro/Gratuit/geztqmrygqza/ordinul-nr-1985-1305-5805-2016-privind-aprobarea-metodologiei-pentru-evaluarea-si-interventia-integrata-in-vederea-incadrarii-copiilor-cu-dizabilitati-in-grad-de-handicap-a-orientarii-scolare-si-profe/1>

Cadrul didactic (dirigintele) prezintă specificul colectivului de elevi consiliului profesoral al clasei. Acesta propune strategii de învățare, înțelegerea Curriculumului adaptat, interasistențe, activități metodice, lucrul în echipă; activități individuale sau comune cu alți colegi precum lectoratele (unde vor fi invitați colegii și specialiștii, reprezentanți CJRAE), predarea asistată, webinare, workshop-uri, videoconferințe (ex. Educație tehnologică, Educație socială, Consiliere și dezvoltare personală), expoziții (Fizică, Chimie, Geografie), competiții sportive (Cupa generațiilor), activități de voluntariat (Săptămâna legumelor și fructelor, Crăciunul copiilor, Cutia cu daruri).

Așadar, numai împreună reușim.

*prof. Lupașcu Ionela,
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân”, Curtea de Argeș*

PERSONAJUL LITERAR - PREZENTARE ÎN EVOLUȚIE

În istoria literaturii, pe parcursul timpului, personajul a cunoscut transformări esențiale pe măsură ce s-au produs schimbări în concepțiile estetice și operele literare care au aparținut diverselor curente. În „Poetica” sa, Aristotel definește personajul drept un caracter ce trebuie să întrunească trăsături precum noblețea, potrivirea („există o fire bărbătească: nici bărbăția, nici cruzimea nu se potrivesc cu firea femeii”),¹ „asemănarea” între tipul creat și modelul de viață reală, statornicirea. *Personajul antic* se distinge prin logică, unitate interioară, verosimilitate, raționalitate, inteligibilitate.

Curentul clasicist a bătut moneda pe unitatea personajului. A dezvoltat în mod riguros ideea consecvenței, străduindu-se să creeze caractere universal-valabile. Acest curent literar nu a încurajat simplificarea trăsăturilor umane, ci le-a ierarhizat în funcție de cea dominantă. Deoarece este inspirat din antichitatea greco-romană, personajul este dominat de rațiune, având simțul onoarei și al datoriei. Astfel tipul uman creat este în concordanță cu firea, regiunea geografică, cu era istorică, cu vârsta modelului preluat din realitate.

Personajul curentului romantic se regăsește în toate mediile sociale, fiind sfârtecat de trăirile interioare contradictorii. El suferă transformări și mutații spectaculoase, este *un monstru de frumusețe sau de urâtenie, de bunătate sau de răutate ori de toate astea amestecate (...), e bizar, enigmatic, rebel.*²

Realismul promovează eroii văzuți în transformare. Cu toate acestea, caracterele lor nu și-au pierdut unitatea. Cei mai mulți scriitori ai curentului se întorc la omul din realitate, reconsiderat în diversitatea lui individuală și istorică, în numeroasele întrupări pe care le poate oferi observarea vieții cotidiene. Personajul realismului își poate afla originile în toate structurile sociale, putând avea orice vârstă. Trăirile lui psihologice se pot desprinde din portret, din comportament, îmbrăcăminte, vorbire, precum și din mediul în care trăiește. Tipurile umane dezvoltate de acest curent sunt: avarul, parvenitul, snobul, ratatul, degeneratul, etc.

Dacă romanticii au fost interesați de formule atipice de personaj, de genii și de monștrii, clasicii s-au preocupat de omul echilibrat, realiștii de omul normal, în *naturalism*, comportamentul și acțiunile personajului sunt determinate de cauze ereditare, de boală, de instincte și obsesii.

În *literatura modernă* este promovat personajul care reprezintă expresia unei anumite sensibilități. Adesea întrupează un simbol, din acest motiv pierzându-și consistența și coerența. Folosindu-se analiza și autoanaliza, sunt explorate zonele cele mai ascunse ale trăirii și ale gândirii personajelor, cautându-se răspunsuri la întrebările ființei. De data acesta eroul trece printr-un proces invers, al dezeroizării, care se reflectă în planul vieții interioare, fiind capabil de acte gratuite. El refuză normele sociale deoarece psihologia proprie se încadrează în sfera subconștientului.

Romanul, în procesul devenirii sale ca specie literară, a suferit diverse mutații, însă ceea ce surprinde cel mai mult este dinamica relației scriitor-narator-personaj. Privind din punctul acesta de vedere, personajul trăiește sub aripa tutelară a viziunii artistului, care, fie îi conduce destinul în mod direct și fățiș, fie în mod

¹ Aristotel, *Poetica*, Editura Academiei, București, 1965, pag. 93

² George Călinescu, *Principii de estetică*, Editura pentru Literatură Universală, București, 1968, pag. 101

indirect, ascuns. În literatura clasică, romancierul nu-i dă voie eroului să se desfășoare la voia întâmplării, ci îl ghidează, obligându-l să imprime cititorului ceea ce gândește autorul. Viața interioară a personajului se desfășoară în funcție de cât vrea să spună creatorul operei, în funcție de viziunea și de concepția acestuia. Deoarece se află atât în interiorul, cât și în afara fiecărui personaj, scriitorul este stăpânul absolut de timp și spațiu, iar ipostaza de omnisciență determină imobilizarea eroului, punându-l în situația de a se lăsa manevrat.

Spre deosebire, în proza modernă, instanța narativă și-a pierdut prestigiul, vocea autorului omniscient s-a împărțit. De data aceasta el conduce destinul personajului din umbră, deghizat, făcându-și prezența în text sub o formă sau alta, deoarece *un autor poate până la un punct să-și aleagă deghizările, el nu poate alege niciodată să dispară*.¹ Confundându-se adesea cu eroii săi, vocea auctorială se pulverizează în ipostaze naratoriale.

Formula scriitor-narator-personaj înregistrează în evoluția romanului, din perspectivă temporală, diferite ipostaze, ce pot fi urmărite în cadrul actului de receptare a textului literar, înțelegând prin acestea elemente ale valorilor morale ale conceptului. Așadar, evoluția se face de la eroul manevrat de autor, la personajul-narator, după care protagonistul romanului colaborează cu autorul, transformându-se în personaj-reflector, adică în conștiința centrală. Odată cu modificările din structura naratorială modernă, viața personajului se va diversifica și vitaliza, devenind personaj-experiență, personaj-rațiune, personaj-conștiință. În primă fază, cea a romanului aparținând autorului, condus de acesta, nararea faptelor la persoana a treia înseamnă identificarea naratorului cu autorul. Într-o fază superioară, cea a noului roman, relatarea la persoana întâi demonstrează că eroul însuși a devenit instanță coordonatoare, fiind conștiință de sine. Este momentul în care literatura devine subiectivă, prin trecerea de la naratorul de persoana a treia la cel de persoana întâi, escaladându-se la naratorul-personaj care se potrivește pe sine. Au apărut, astfel, noi modalități de expunere: senzațiile înregistrate asemenea unor imagini derulate pe o peliculă de film, întâlnite la James Joyce, cunoscut sub numele de fluxul conștiinței. Memoria involuntară a lui Marcel Proust permite lipsa concordanței între timpul real al evenimentelor și cronologia ideală a narării lor (acronia romanului). Este imprimată întoarcerea în timp pe baza unei senzații inconștiente, declanșată de o imagine instantanee a unui obiect sau eveniment din trecut. Acest procedeu presupune multiplicarea perspectivelor și a vocilor narative, putând fi rezultat fie din firescul narațiunii, fie urmărit programatic. Procedeu, ce presupune o polifonie a narativității, va avea efecte indiscutabil estetice, cu o distribuție savantă a rolurilor discursive. Personajul-narator povestește, în timp ce personajul-actor participă la acțiune. Un alt tip îl reprezintă personajul alter-ego, care constituie o altă față a autorului, atribuindu-i mai multă obiectivitate în discurs.

Prin focalizarea epică se poate înțelege că naratorul, chiar și când se exprimă la persoana a treia, își pierde uneori calitatea de omnisciență, deoarece funcția narativă este preluată de către un personaj prin viziunea căruia se filtrează faptele.

În procesul de investigare a textului literar, prin intermediul elementului operă-cititor, poate fi descifrată țesătura complicată a determinării dirijată de dinamica gândirii și trăirii personajului în raport cu virtuțile sale modelatoare. Fiind un factor ordonator în textul literar, eroul dă unitate perspectivei narative și, recreând lumea obiectivă, o supune unui cod estetic ce ține de conștiința subiectivă a creatorului: *Ce mă chinuie într-adevăr în scrierea unei cărți - mărturisește Marin Preda - este începutul și finalul. Cărțile mele sunt construite în jurul unui personaj căruia trebuie să-i găsec o intrare în lume și o ieșire, care să atragă atenția*.²

prof. Prodan Elena Maria
Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu", Ștefănești

¹ Wayne C. Booth, *Retorica romanului*, Editura Univers, 1976, pag. 49 apud „Convorbiri didactice”, nr. 54, Bacău, 2007

² Marin Preda, *Imposibila întoarcere*, Editura Cartea Românească, București, 1979, pag. 56

CREATIVITATEA – METODE DE STIMULARE - Studiu de specialitate

Motto: „Creativitatea este o floare atât de delicată încât elogiul o face să înflorească, în timp ce descurajarea o înăbușă adesea chiar înainte ca ea să se poată transforma în floare.” (T. Carlyl)

Creativitatea este un proces mental și social care implică generarea unor idei sau concepte noi, sau noi asocieri ale minții creative între idei sau concepte existente.

Termenul de creativitate își are originea în cuvântul latin „creare”, care înseamnă „a zămisli”, „a crea”, „a naște” și se caracterizează printr-o multitudine de sensuri: eficiență, originalitate, productivitate, utilitate, valoare. Aceasta reprezintă cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil de a antrena și polariza toate celelalte nivele de conduită, toate însușirile psihice ale unui individ. Creativitatea constituie una dintre cele mai importante valori umane, sociale, educaționale.

Ursula Șchiopu definește creativitatea: „o dispoziție spontană de a crea și inventa care există la toate persoanele, la toate vârstele”.

Rolul creativității în procesul culturii și civilizației este enorm, iar în școala contemporană este prezentă o vie preocupare pentru educarea creativității. O lungă perioadă de timp creativitatea a fost considerată un har divin, har pe care îl aveau puțini oameni, adică era ceva cu care te naști (se referea la artă). Această concepție că talentele și geniile sunt înnăscute azi, este depășită.

Creativitatea este o structură caracteristică psihicului care utilizează experiența și cunoștințele dobândite pentru a produce, a inventa idei originale.

Creativitatea nu trebuie văzută ca un proces necesar doar la vârsta adultă sau școlară. Necesitatea stimulării creativității trebuie conștientizată încă din faza preșcolară, aceasta asigurând premisele accederii cu succes la treptele superioare din viață. Educatorii trebuie să încerce să se adapteze la ideile copiilor fără a încerca să structureze ideile acestora dacă acestea nu se potrivesc cu cele ale adulților.

Strategia didactică este responsabilă, în mare parte, de stimularea potențialului creativ al copilului preșcolar. În acest sens, ea va viza:

- stimularea curiozității și a trebuinței de cunoaștere la copii;
- declanșarea motivației pozitive și afective;
- asigurarea unui climat educațional dezinhibant, amenajat pe centre de activitate;
- jocul și metode pedagogice active;
- conduite didactice flexibile, care permit libera exprimare a copilului, încurajează autonomia, inițiativa și creativitatea lui;
- valorificarea activităților opționale, care pot fi alternative eficiente celorlalte modalități privitoare la stimularea creativității copilului de vârsta preșcolară.

Factorii care acționează pentru crearea unui mediu creativității poartă numele de factori stimulatori de creativitate. În literatura de specialitate se regăsesc numeroase ierarhizări a acestora.

M. Zlate stabilește patru categorii de factori: factori interiori structurali (intelectuali, afectiv-motivaționali, de personalitate); factori exterior-conjuncturali sau socio-culturali; factori psiho-sociali; socio-educaționali (școala, familia, colectivele de muncă).

Maria Moldoveanu stabilește două categorii principale de factori: factori interni (intelectuali, aptitudinali, motivaționali) și factori externi (de grup și de societate).

Cea mai completă ierarhie a factorilor stimulatori ai creativității este considerată a fi a lui A. Munteanu în 1994. El vorbește de trei categorii mari de factori: factori psihologici, biologici și sociali.

Cea mai mare responsabilitate, în a stimula creativitatea și a elimina blocajele, revine școlii. În școală, prin încurajarea învățării creative nu se urmărește neapărat a face din fiecare copil un geniu, dar putem și trebuie să reușim, ca dascăli, să facem din fiecare copil un participant activ – independent sau în grup – la „redescoperirea” adevărilor despre lucruri și fenomene, atunci când i se indică direcțiile de cercetare sau i se dau notele definatorii, să-și pună întrebări similare cu cele pe care și le pune cercetătorul științific cum ar fi: „cine”, „ce”, „unde”, „prin ce mijloace”, „în ce scop”, „cum”, „când”, deoarece ele întrețin interesul pentru cunoaștere și corespund spiritului de curiozitate al copilului.

Pentru a stimula creativitatea elevilor, trebuie urmărite următoarele direcții:

1. descoperirea potențialului creativ al elevilor;
2. crearea mediului propice pentru desfășurarea activității creatoare;
3. dezvoltarea competențelor de comunicare care să-i permită individului să-și facă cunoscută creația;
4. valorificarea adecvată a talentelor individului;
5. comportamentul creator să se desfășoare sub auspiciile eticului.

Așadar, stimularea creativității este un demers educațional complex ce cuprinde simultan fenomene de activare, antrenare, cultivare, și dezvoltare a potențialului creativ. Pentru aceasta este necesară utilizarea adecvată a diferitelor metode și procedee specifice de stimulare și antrenare a creativității individuale și de grup în toate momentele zilei și în toate domeniile de activitate.

Bibliografie:

Nicola, Gr., Stimularea creativității elevilor în procesul de învățământ, E.D.P., București, 1981;
Roșca Al., Creativitate generală și specifică, Ed. Academiei Române;
Roco, Mihaela – Creativitate și inteligență emoțională, Iași, Polirom, 2004;
Venera – Mihaela – Educație pentru schimbare și creativitate, București, Editura Didactică și pedagogică, 2008.

prof. Popa Ramona
Școala Gimnazială Nr. 1 Budeasa

**CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ**

MANUALUL ALTERNATIV – O CARTE A ELEVULUI ȘI NU A PROFESORULUI

Manualul școlar reprezintă un document școlar oficial de politică educațională care asigură concretizarea programei școlare într-o formă care vizează prezentarea cunoștințelor și capacităților într-un mod sistematic, prin diferite unități didactice, operaționalizabile, în special, din perspectiva elevului: capitole, subcapitole, grupuri de lecții/cursuri, seminarii, secvențe de învățare.

Manualul are funcții de informare, formare, antrenare, autoinstruire. Din perspectivă curriculară, are calitățile unui proiect pedagogic deschis. Manualele alternative propun structuri de operaționalizare a conținutului echivalente valoric, stimulând realizarea competențelor generale și specifice stabilite unitar la nivelul unei programe unice, deschisă pedagogic din perspectiva proiectării și a dezvoltării curriculare.

Manualul școlar este cel mai important instrument de lucru pentru elevi, urmează îndeaproape programa analitică, detaliind, într-un limbaj adecvat, ceea ce este necesar pentru ca elevii să poată atinge obiectivele pedagogice stabilite prin programa școlară, în condițiile definite prin principiile pedagogice generale și specifice.

Condițiile pentru realizarea manualului:

- este o carte a elevului și nu a profesorului, este scris din perspectiva elevului, „traduce în limba elevilor limba savanților; nu este la îndemâna oricui, nici măcar a savanților”;
- trebuie elaborat astfel încât să poată fi folosit ca instrument în autodidaxie, este o carte exclusiv pentru studiu independent;
- este o lucrare riguroasă din punct de vedere pedagogic.

Având, așadar, posibilitatea opțiunii, profesorul poate alege, pentru sine și pentru elevii pe care îi formează, varianta cea mai adecvată, ținând cont de următoarele criterii de alegere a unui bun manual.

1. Adecvarea manualului la cerințele programei

- manualul trebuie să prezinte o concordanță deplină între conținuturile propuse și competențele pe care le vizează programa, rezervând, însă, și „spațiu” pentru activitățile la dispoziția profesorului.

2. Accesibilitatea manualului pentru elevi

- manualul trebuie să devină un instrument de lucru cu valențe practice în mâna elevilor;
- manualul trebuie să păstreze o bună selecție și sistematizare a conținuturilor, oferind, astfel, mai multă libertate de manifestare, inițiativă și creativitate în conceperea actului didactic;
- să prezinte și format digital, pentru a putea fi ușor accesat în timpul orelor online;
- limbajul manualului trebuie adecvat vârstei, nivelului, potențialului de învățare și intereselor elevilor pentru care este ales (avem în vedere claritatea, expresivitatea, concizia exprimării).

3. Componenta științifică a manualului

- rigoarea științifică trebuie să se îmbine cu o prezentare logică, accesibilă elevilor;

- manualul trebuie să dispună de o cât mai substanțială actualizare a informației științifice pe care o vehiculează și să o elimine pe cea depășită, perimată.

4. Aspectul grafic al manualului

- imaginile din manual trebuie să fie selectate având în vedere o mai bună ilustrare și completare a textului, pentru a suscita discuții și, de asemenea, pentru a-l ajuta pe profesor în evaluarea conținuturilor predate (să aibă un rol funcțional, nu decorativ);
- imaginile manualului trebuie alese astfel încât să nu favorizeze răspândirea unor prejudecăți sau clișee în rândul elevilor;
- ilustrațiile, hărțile, graficele, diagramele trebuie să fie redată deosebit de clar, pentru a spori eficiența utilizării lor de către elevi (avem în vedere plasarea în pagină, tiparul, aspectul cromatic etc.).

5. Componenta metodică a manualului

- se impune realizarea unui echilibru între text și imagini, între surse și exerciții aplicative, pentru a permite, într-o manieră mai amplă, studiul individual și învățarea formativă (deprinderea de capacități, competențe, atitudini, abilități de către elevi);
- de asemenea, se impune realizarea unui echilibru între abordarea științifică a conținuturilor și viziunea pedagogică asupra acestora;
- este necesară o dozare rațională a cantității de informație pe unitatea de instruire, evitarea supraîncărcării elevilor.

6. Aspectul motivațional al manualului

- manualul trebuie să prezinte cunoștințe cu o valoare practică și, de asemenea, semnificative pentru existența cotidiană a elevului;
- cunoștințele vehiculate de manual trebuie să declanșeze dorința extinderii orizontului de cunoaștere al elevului, să stimuleze gândirea critică, dar și gustul acestuia pentru lectură.

7. Originalitatea manualului

- se au în vedere elemente de originalitate în legătură cu: selecția și organizarea conținuturilor, strategiile și metodele de învățare-predare, probele de evaluare,

prezentarea grafică a manualelor (valoarea estetică).

În concluzie, este dificil de stabilit criteriile de alegere a unui manual bun. Chiar și atunci când majoritatea criteriilor sunt întrunite, este totuși

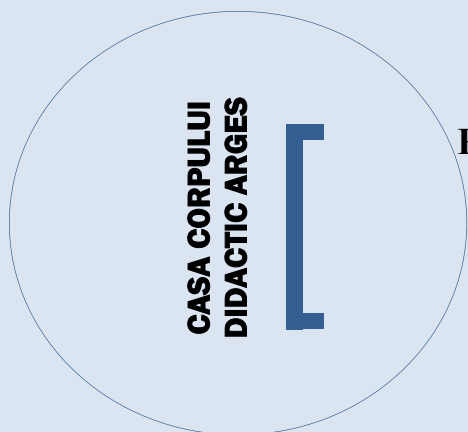
posibil ca manualul să nu fie unul adecvat cerințelor. Și, de asemenea, este posibil ca, deși o carte didactică să fie foarte departe de lista de criterii, utilizatorii acesteia să o considere ca fiind foarte reușită.

Bibliografie:

1. Ciolan, L. (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași: Editura Polirom;
2. Cristea, S. (2006), *Curriculum Pedagogic*, București: Editura Didactică și Pedagogică.

prof. Preda Adriana

Școala Gimnazială "Constantin Brâncoveanu" Ștefănești

PREDAREA INTEGRATĂ ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL ROMÂNESC

Copilul învață prin descoperire în interacțiunea sa cu mediul. Interacțiunea sa cu mediul și motivația explorării sunt cultivate de pedagog. Metodele și mijloacele de explorare și cunoaștere ale copilului sunt individuale, adesea chiar neașteptate, originale.

Termenul de curriculum integrat sau de instruire integrată se referă la o anumită modalitate de predare, de organizare și planificare a instruirii care produce o interrelaționare a disciplinelor sau a obiectelor de studiu, astfel încât vine în întâmpinarea nevoilor de dezvoltare ale elevilor, ajută la crearea de conexiuni între ceea ce învață elevii și experiențele lor.

Fenomenului educațional i se impun o serie de restructurări adaptative care să genereze un spațiu din ce în ce mai complex și mai elaborat, în scopul stimulării continue a învățării spontane a copilului, de dezvoltare a capacității de a realiza transferuri rapide și eficiente între diferitele discipline, de a colecta, a sintetiza și a utiliza sistematic și integrat cunoștințe, deprinderi și competențe dobândite prin studierea disciplinelor de la clasă.

„Curriculum-ul integrat presupune crearea de conexiuni semnificative între teme sau competențe care sunt de regulă formate separat, în interiorul disciplinelor. Aceste teme sau competențe au o puternică legătură cu viața cotidiană a elevilor și își propun, direct sau indirect, să contribuie la formarea unor valori și atitudini.”

Prin metoda predării integrate, copiii pot să participe, să se implice mai mult, efectiv și afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținuturilor cu ajutorul experiențelor diverse, al învățării prin descoperire. Învățarea integrată se reflectă cel mai bine prin predarea tematică, care sprijină dezvoltarea concomitentă a unor domenii.

Procesul educațional trebuie să fie unul creativ, interdisciplinar, complex, să-i stimuleze pe copii în vederea asimilării informațiilor, cadrul didactic realizând un scenariu cât mai interesant al zilei.

Activitățile integrate vor fi cele prezente în

planificarea calendaristică, proiectate conform planului de învățământ, orarului aferent nivelului de vârstă, susținute de experiența cadrului didactic. Învățătoarea organizează și desfășoară activități integrate generate de subiecte stabile planificate pentru tot timpul anului. Aceste activități pot fi desfășurate integrat după scenariu elaborat de învățătoare ce începe cu întâlnirea de grup, inițiată în fiecare zi și care se poate realiza sub forma unei povestiri, a întâlnirii cu un personaj, a vizitei unei persoane adulte, prezența unui animal, o întâmplare trăită sau imaginată, un eveniment social sau eveniment special petrecut în familie.

Varietatea acestora încurajează copiii să manifeste, să observe, să gândească, să-și exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții. Copiii își asumă responsabilități și roluri în micro-grupul din care fac parte, participând la jocuri de rol interesante, inițiate la sugestia celor din jur sau create chiar de ei. La completarea scenariului ne pot fi de un real folos vizitele, plimbările, întâlnirile cu specialiști etc. Tematica acestora este aleasă încât prin activitățile integrate să se înlesnească contactul cu lumea înconjurătoare.

Activitatea transdisciplinară ne face să renunțăm la instruirea informal-frontală și elevul sau grupul de elevi să devină centrul în jurul căruia să graviteze întreaga desfășurare a activității didactice. Putem grupa într-un singur generic obiective ale mai multor discipline planificate în cursul săptămânii în cadrul unor scenarii de activități zilnice, astfel ca unitățile de învățare ale disciplinelor să se contopească în teme de activități transdisciplinare. În acest fel, elevul nu mai trece prin secvențe de învățare separate în discipline diferite ci, aceeași noțiune o poate aborda în mai multe moduri, conducând la o mai bună formare în modul și în ritmul propriu al fiecărui elev. El devine actorul activ în rolul principal al acțiunii: imaginează, construiește, cercetează, creează și transpune în practică, găsindu-și singur mijloacele din ceea ce i se oferă, originalitatea constând în aceea că nu preia modelul învățătorului.

Bibliografie

- Ionescu, M., Radu I.-., *Didactica modernă*”, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2001
- Bocoș, M., Chiș, V.-., *Abordarea integrată a conținuturilor curriculare, particularizări pentru învățământul primar*”, Ed. Casa Cărții de Știință, Cluj –Napoca, 2012

Activitățile integrate au la bază un scenariu didactic integrativ explicitat într-un proiect didactic unic, cu o structură flexibilă, care să evidențieze caracterul integrat al abordărilor,

Trebuie să-i învățăm pe copii să învingă dificultățile de învățare prin intervenții reale, situându-i în dialog cu mediul, determinându-i să-și exerseze capacitatea de a opta și de a decide

Strategiile de predare/ învățare integrată, precum și nivelurile la care aceasta se realizează sunt condiționate de o multitudine de factori, de natură obiectivă dar și subiectivă. În dorința noastră de a fi moderni însă, de a inova practica școlară, trebuie prudență, întrucât echilibrul între extreme (diferențiere pe discipline sau integrare totală) se pare că este soluția cea mai eficientă. Se impune, însă, ca și în plan teoretic să stăpânim conceptele, pentru a nu pretinde că predăm interdisciplinar, când de fapt realizăm altceva.

*prof. Din Luiza
Școala Gimnazială “Vintilă Brătianu”, Ștefănești*

„JOC ȘI CREATIVITATE ÎN NATURĂ”- ȘCOALĂ DE VARĂ - EDITIA 1, 2021

Când rostești cuvântul **copil** te gândești la **joc, bucurie, curiozitate, voie bună**. Când spui **vacanță** deja te duci cu gândul la **timp liber, călătorii, relaxare, odihnă, joacă, lectură, libertate, timp fără prea multe reguli**. Pe lângă acestea se adaugă, „neoficial”, și nevoia copiilor de a fi împreună cu alți copii, bucuria jocului în grup, dar, mai ales, eficiența și trăinicia învățării prin joc, prin stimularea creativității și originalității acestora.

„Școala de vară” este un proiect care răspunde așteptărilor formulate de copii, cu activități care să-i țină aproape de școală, să le ofere o alternativă valoroasă de petrecere plăcută și instructivă a vacanței, nu doar pe parcursul timpului petrecut în cadrul proiectului, ci și în restul timpului.

Proiectul promovează ca valoare morală – socializarea, adaptare la celălalt, prin respectarea regulilor de grup, prin acceptare. Copiii învață să descopere împreună, să comunice, să se organizeze, să respecte reguli, să avanseze propuneri, să aibă încredere în sine și, mai ales, să se bucure împreună. Experiențele de grup încheagă prietenii, dărâmă barierele prejudecăților, dau naștere la solidarități și adaptări la situații sociale în miniatură.

Bazat pe aceste considerente, se află fundamentul proiectului „**Joc și Creativitate în natură**”- Școală de vară, inițiat de **prof. Georgeta Manole**, organizat de Școala Gimnazială „Negru Vodă” Pitești împreună cu Asociația Cultural Creștină „Aripi de Înger”, Curtea de Argeș, în parteneriat cu ISJ Argeș, CCD Argeș, CJRAE Argeș, Muzeul Golești, Asociația Pro Educatia.

Proiectul a adus laolaltă o echipă de implementare formată din cadre didactice cu dăruire profesională și iubire de copii, voluntari și părinți care au coordonat cu răbdare și pricepere toate activitățile desfășurate, aducând bucurie celor 60 de copii participanți la prima ediție derulată în perioada 23-27 august 2021 și 4-9 septembrie 2021.

Activitățile care s-au derulat în perioada 23-27 august au avut specific creativ-recreativ și s-au desfășurat în mediul outdoor, sub formă de ateliere tematice sau programe experiențiale, în diferite locații din Pitești și împrejurimi: Parcul Ștrand, Lunca Argeșului, Muzeul Golești, Grădina Zoo, Pădurea Trivale, având coordonatori profesorii: Aurelian Costache, director, Miroiu Mădălina, Duminică Mihaela, Bălan Andreea, Preda Mihaela, Fieraru Elena, Boțoghină Cristina, Pleșcan Gabriela și Manole Georgeta.

Activitatea din perioada 4 - 9 septembrie, a fost o tabără socială, la Costinești, organizată de Andreea Tamaș pentru copii din Asociația Cultural Creștină „Aripi de Înger”, copii din categorii defavorizate sau cu nevoi speciale, copii din județul Argeș. Activitatea care a reunit un grup de 25 de copii din grupul țintă, voluntarii Asociației Cultural Creștine „Aripi de Înger”, câțiva părinți însoțitori, organizatorii: Andreea Tamaș și Fotache Maria -Magdalena, presedinte, cadre didactice: Cosmescu Dalia, Matei Constantin, Georgeta

Manole, a reușit să creeze momente unice pentru participanți, prin atelierelor creative și de bune maniere, prin serile culturale, prin aniversarea unor copii sărbătoriți, prin joc și bună dispoziție pe toată perioada taberei.

Prin acest proiect, **Jocul și Învățarea** s-au mutat într-o altfel de școală- NATURA, care a devenit mediul propice al satisfacerii **Creativității, Curiozității, Spontaneității și Libertății** copilului. Proiectul a fost o provocare și o nouă experiență din viața de școlar.

Și pe bună dreptate a fost una atractivă!

Like Comment Share

prof. Georgeta Manole
Școala Gimnazială „Negru Vodă”, Pitești

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

EFICIENȚĂ PRIN INTERDISCIPLINARITATE

MOTTO: “Educația are dificila misiune de a transmite o cultură acumulată de secole, dar și o pregătire pentru un viitor, în bună măsură imprevizibil.”

(Jaques Delors)

A bordarea interdisciplinară pornește de la ideea că nici o disciplină de învățământ nu constituie un domeniu închis, ci se pot stabili legături între discipline. Succesul în activitatea tinerilor este posibil, numai dacă aceștia pot să coreleze interdisciplinar informațiile obținute din lecții.

În aria curriculară matematică și științe ale naturii, interdisciplinaritatea este absolut obligatorie, având în vedere aplicabilitatea directă în practică a chimiei, fizicii, biologiei și matematicii. Interdisciplinaritatea în cadrul acestei arii curriculare înseamnă studii și acțiuni în planul conținuturilor și al metodologiilor, care să ofere cunoașterea fenomenelor în dinamica lor, deschizând calea spre sinteze generalizatoare.

Interdisciplinaritatea între chimie și fizică, chimie și matematică, chimie și biologie, fizică și matematică, se realizează în special în planul conținuturilor, având matematica drept instrument de lucru, fiecare demers (observare, experimentare, formulare de legi, teoretizare) fiind realizat în spirit matematic. Chimia, fizica și biologia au devenit mari consumatoare de instrumente matematice.

De cele mai multe ori, matematica devansează teoretic celelalte științe, deschizând drumuri, construind modele. Profesorul de chimie și fizică privește deci, matematica ca pe un instrument absolut obligatoriu. El știe clar ca "X"-ul de la matematică poate și trebuie să fie o concentrație, o masă de substanță, un coeficient, un indice, etc. O ecuație matematică poate fi o lege în chimie sau fizică. Proportțiile, funcțiile trigonometrice, ca și alte abstractizări ale matematicii se întâlnesc în fizică și chimie la orice pas pentru descifrarea tainelor naturii.

Studiul chimiei, al fizicii și al biologiei au afinități deosebite. Ele studiază structura, transformările și însușirile materiei. Interdisciplinaritatea acestor obiecte școlare poate constitui un exemplu și pentru celelalte. Obiectivele lor, metodele de investigare a fenomenelor, aplicabilitatea lor imediată în practică, metodele de predare, toate acestea conduc la realizarea unei interdisciplinarități bine puse la punct, dar perfectibilă.

Fizica apelează de foarte multe ori la cunoștințele dobândite la lecțiile de chimie pentru explicarea fenomenelor caracteristice ei. Electrizarea corpurilor se explică electronic apelându-se la structura atomilor. Conductoarele sau izolatoarele au sau nu aceste proprietăți datorită structurii lor chimice. Noțiunile de câmp aduc în discuție proprietăți speciale ale materiei.

Studiul producerii curentului electric începe cu elementele galvanice, a căror funcționare are explicații chimice. Efectele curentului electric se explică tot pe baza proprietăților chimice și au aplicații în domeniul chimiei și industriei chimice. Aproape că nu există lecție de fizică unde să nu utilizăm cunoștințele dobândite la lecțiile de chimie și invers. Interdisciplinaritatea între fizică, matematică, biologie și chimie se realizează și în planul strategiilor didactice, atât ca forme de organizare a lecției, ca metode folosite în transmiterea cunoștințelor, cât și ca metode de verificare și evaluare. Se poate spune pe drept cuvânt că fizica și matematica sunt instrumente pentru studiul chimiei și invers.

Pentru realizarea unei bune interdisciplinarități se impun câteva exigențe:

- profesorul să aibă o temeinică cultură generală;
- profesorul să cunoască bine metodică predării disciplinei de specialitate, dar și a celorlalte discipline din aria curriculară;
- elevii să fie conștientizați de existența interdisciplinarității obiectelor de învățământ;
- realizarea unor programe care să includă teme cu caracter inter și transdisciplinar.

În condițiile actuale, în care profesorii trebuie să creeze programe, realizând C.D.Ș., interdisciplinaritatea în cadrul unei arii curriculare poate constitui un punct de plecare, deci un principiu ce trebuie aplicat, o modalitate de gândire și acțiune, ce decurge din evoluția științei și a vieții economico-sociale.

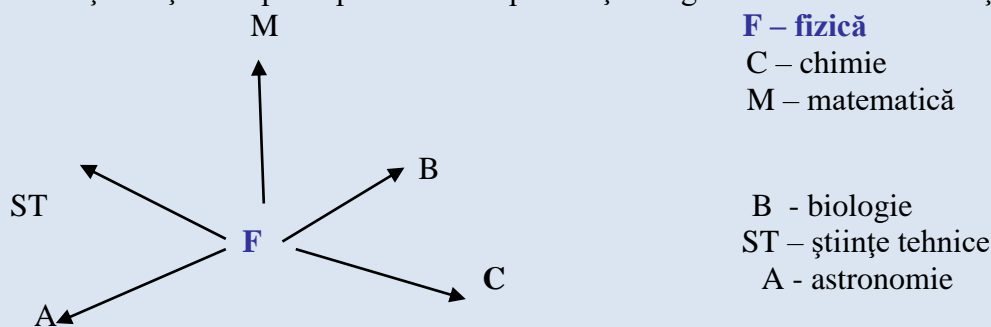
Progresul cunoașterii este un efort continuu de adâncire a analizei, iar nevoia sintezei reprezintă calitatea conștientizării relației dintre om și univers.

Fizica, matematica, filozofia, chimia, biologia caută ca în știința și în obiectul de învățământ respectiv să găsească imaginea, modelul lumii reale constituit de fiecare știință în parte, să integreze fapte și idei răzlețe sau contradictorii într-un sistem. Este necesară folosirea unor metode specifice fiecărei discipline în corelare cu celelalte discipline, extinderea și generalizarea unor principii de investigație, integrarea rezultatelor și interpretarea lor la un anumit nivel, în funcție de scopul urmărit, permițând înțelegerea fenomenelor în complexitatea lor.

Integrarea fizicii cu celelalte obiecte de învățământ se realizează printr-o selecție și ordonare a conținutului acestui obiect, precum și printr-o organizare a procesului instructiv-educativ de către profesori, astfel încât ele să pună în evidență următoarele elemente, comune pentru fizică și alte obiecte “învecinate”:

- domenii de cercetare (fapte naturale);
- metode de cercetare;
- limbaj.

Figura de mai jos prezintă sistemul relațiilor existente între fizică și alte obiecte predate la nivel gimnazial și liceal și înfățișează principalele interdependențe integratoare existente între științe.

Astfel, fizica împrumută metodele și limbajul său biologiei, chimiei, științelor tehnice, astronomiei. Biologia, chimia, astronomia, științele tehnice oferă fizicii, în principal, obiectul cercetărilor. Matematica oferă fizicii metodele și limbajul, preluând ea însăși de la fizică, problematica cercetării.

Învățarea științelor fundamentale în spirit interdisciplinar asigură eficiență sporită randamentului școlar, permite elevului să înțeleagă că știința fizicii, a matematicii, a chimiei, a biologiei constituie sisteme deschise a căror structură se poate modifica și ale căror frontiere sunt împinse din ce în ce mai departe de către omenire.

De altfel, caracterul interdisciplinar al științelor naturii (fizica, chimia, biologia) este accentuat și de faptul că acestea au ca obiect construirea de modele și de teorii pentru studiul diverselor forme de mișcare (fizică, chimică, biologică), iar corelația dintre ele se realizează prin intermediul matematicii, știința care studiază relațiile calitative, cantitative și structurale care se pot imagina între obiectele lumii reale în cadrul modelelor care se construiesc pentru reprezentarea lor.

Bibliografie:

1. „Delta”, revista de fizica și chimie pentru gimnaziu, Ed. Radical, nr.5/1995;
2. „Buletin de fizică și chimie” - colecție;
3. „Evrîka”, revista de fizică și chimie – colecție;
4. M. Mihăescu, A. Dulman, C. Mihai – «Activități transdisciplinare», Ed. Radical, 2004

prof. Ursu Florica
Școala Gimnazială Traian Pitești

ȘCOALA ȘI FAMILIA - STĂLPI DE REZISTENȚĂ AI PROCESULUI INSTRUCTIV- EDUCATIV

„Cel care are imaginație, dar nu are învățătură, are aripi, dar îi lipsesc picioarele.” (J. Joubert)

Un cunoscut autor francez care a studiat în profunzime fenomenul învățării, Michel Gilly, a afirmat că în condițiile unei civilizații complet transformată de progresul tehnic, nevoia de instruire și educare „devine tot atât de esențială ca și nevoia de hrană”.

Realitatea cotidiană și statisticile din ultima vreme conturează tabloul sumbru al unei societăți bolnave. Sănătatea fizică și psihică a copiilor și tinerilor se află în pericol. Familia, școala, anturajul și audiovizualul- cele patru medii de viață curentă ale copilului- înregistrează un declin în planul valorilor pedagogice.

În familie: șomajul, sărăcia și numărul mare de familii dezorganizate, liberalismul prost înțeles al educației se răsfrâng asupra copilului, determinând „armonia” morală a acestuia, slăbirea afecțiunii părintești, afectarea echilibrului psihic al protagoniștilor, abandonul școlar, vagabondajul.

În școală- deși există un consens explicit în ceea ce privește prioritatea formativului asupra informativului, preocupările educative sunt uneori neglijate sau plasate în derizoriu.

În comunitate, anturajul este puternic marcat de climatul social: delicvența juvenilă este în creștere, fumatul, consumul de alcool și vagabondajul au câștigat teren și printre tinerii de vârste fragede.

Audiovizualul- își pune amprenta asupra a ceea ce gândește, simte și face copilul.

Analizând această stare de lucruri, ne punem întrebarea firească: cine și cum face educație în această societate?

Complexitatea și intensitatea factorilor de influențare și de presiune asupra copilului au crescut atât de mult, încât personalitatea acestuia nu mai este doar un rezultat al eredității, mediului și educației. Copilul însuși este „constrâns” să devină un „actor al propriei educații”.

Nimeni nu contestă existența unor numeroase familii, a unor școli și instituții care veghează atent asupra creșterii și educării copiilor.

Problema nu constă însă în a enumera agenții educative și nici măcar în a stabili capacitatea acestora de a oferi modele și de a stabili priorități.

Adevărata problemă o reprezintă necesitatea de a asigura coerența acestor influențe educative, de a le integra într-un parteneriat viabil în perspectiva idealului educațional, un parteneriat solid între școală, familie și comunitate.

În ansamblul agenților educativi, școala, se știe, joacă un rol esențial. Dar o școală de calitate și de succes nu poate fi înțeleasă astăzi în afara unei redimensionări a relației școală-familie-comunitate.

Această relație poate fi din ce în ce mai periclitată în condițiile actuale, din următoarele *motive*:

- climatul familial s-a deteriorat sub presiunea șomajului, grijilor materiale, pierderii încrederii în valori, a stresului cauzat de toate acestea;
- unii părinți așteaptă încă „totul” de la școală;
- neînțelegându-și corect rolurile - mai exact noile roluri, cadrele didactice și părinții se învinovătesc reciproc. uneori școala îi acuză pe părinți de incompetență educațională, de dezinteres, pretenții exagerate și chiar

agresivitate, iar părinții, fie că le pretind învățătorilor o atitudine mai intransigentă față de elevi, confruntând dialogul democratic elev-învățător cu familiarismul păgubos, fie le impută insuccesele elevilor, neînțelegând exigențele prezentului;

- d) literatura pedagogică pentru părinți este puțin reprezentată pe piața cărții sau nu este valorificată de factorii responsabili.

Poziția celor două instanțe educaționale - școala și familia - trebuie să fie însă una de parteneriat, chiar și membri ai comunității locale, deoarece crescând miza școlarizării, există și părinți care doresc să se implice din ce în ce mai mult în viața școlii.

Partener tradițional al școlii, familia se definește atât ca instituție socială, cât și ca grup specific constituit din persoanele care sunt unite prin legături de căsătorie, sânge sau adopție. Dispunând de o influență semnificativă în raport cu fiecare dintre membrii ei, familia se caracterizează prin:

- structură specifică de statusuri și roluri;
- seturi de relații interpersonale specifice;
- influență puternică asupra membrilor;
- funcții relativ precise în raport cu fiecare membru;
- influențe reciproce.

Prin intermediul acestor elemente, fiecare familie influențează atât elevii, cât și adulții cu status de părinte, care reprezintă parteneri reali sau virtuali ai

școlii. Din această perspectivă, cunoașterea mediului familial din care provin elevii și părinții lor se constituie ca o condiție sine qua non atât pentru succesul demersului educațional adresat copiilor, cât și din punctul de vedere al reușitei parteneriatului.

Cunoașterea și înțelegerea familiei în calitate de partener constant și autentic devine o prioritate mai ales în contextul actual, în care familia însăși trebuie să se adapteze unor schimbări semnificative. În acest sens, în raport cu familia tradițională, *familia contemporană* suportă o serie de modificări cu referire la statusuri și roluri, norme și relații, probleme, situații și soluții.

Pentru a atrage familia, ca element cheie în cadrul parteneriatelor educaționale, școala, și, în particular, noi, învățătorii, trebuie să luăm act de aceste schimbări, adaptându-ne atitudinile și comportamentele în consecință. Pornind de la aceste premise, efortul îndreptat către cunoașterea familiei ca partener potențial trebuie să se orienteze către:

- trăsăturile, calitățile, problemele sale specifice;
- statutul pe care elevul îl are în cadrul mediului său familial;
- valorile și normele pe care le avansează;
- avantajele pe care le poate câștiga în cadrul parteneriatului;
- beneficiile pe care le poate aduce școlii, ca partener;

Bibliografie:

- a) Cercel, Renata, (2004), Pași în profesia didactică, Ed. Universității din Oradea
- b) Sas, Cecilia, (2006), Activitatea și personalitatea cadrului didactic pentru ciclul primar, Ed. Universității din Oradea
- c) xxx (2005), Îmbunătățirea parteneriatului dintre școală și comunitate- Ghid pentru Consiliile de Administrație, București Centrul Educația 2000+

*prof. Georgescu Georgiana
Școala Gimnazială „Traian”, Pitești*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGESMODEL EVALUAREA NAȚIONALĂ PENTRU
ABSOLVENȚII CLASEI a VIII-a

- Toate subiectele sunt obligatorii.
- Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de două ore.

SUBIECTUL I

Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.

(30 de puncte)

5p	1. Numărul numerelor naturale de două cifre care împărțite la 7 dau restul egal cu 2 este : a) 10 ; b) 11; c) 12; d) 13.										
5p	2. În tabelul de mai jos se pot vedea vârstele a patru surori. <table border="1" data-bbox="456 1167 1083 1308"><tbody><tr><td>Numele</td><td>Alina</td><td>Anca</td><td>Alexandra</td><td>Ana</td></tr><tr><td>Vârsta</td><td>4 ani</td><td>5 ani</td><td>6 ani</td><td>10 ani</td></tr></tbody></table> <p>Ele primesc 43 de mere pe care le împart în mod invers proporțional cu vârstele lor. Numărul de mere care îi revine Alinei este:</p> a) 6; b) 10; c) 12; d) 15.	Numele	Alina	Anca	Alexandra	Ana	Vârsta	4 ani	5 ani	6 ani	10 ani
Numele	Alina	Anca	Alexandra	Ana							
Vârsta	4 ani	5 ani	6 ani	10 ani							
5p	3. Suma numerelor -5, -1, 0, 1, 5 și 10 este egală cu: a) -5; b) 10; c) 0; d) 5.										
5p	4. Dacă $\frac{x}{4} = \frac{15}{2}$, atunci x este egal cu: a) 30; b) 15; c) 20; d) 10.										
5p	5. Rezolvând inecuația $\frac{1}{2} \leq \frac{x+2}{6} \leq \frac{5}{3}$ în mulțimea numerelor reale, patru copii au obținut rezultatele înregistrate în tabelul următor:										

		Andrei	Alex	Anca	Ioana
		$x \in (1,8)$	$x \in [1,8)$	$x \in [1,8]$	$x \in (1,8]$

Dintre cei patru copii, a rezolvat corect inecuația:

a) Anca;   b) Andrei;   c) Ioana;   d) Alex.

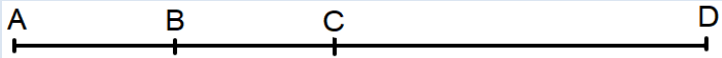
5p 6. Considerăm mulțimile $A = \{-2,0,2,4\}$ și $B = \{0,1,2,3\}$. David afirmă că $4 \in A \setminus B$. Afirmatia lui David este:

a) adevărată;   b) falsă.

SUBIECTUL II
Încercuiește litera corespunzătoare răspunsului corect.
(30 de puncte)

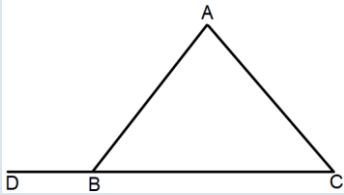
5p 1. În figura de mai jos sunt reprezentate punctele coliniare A, B, C și D în această ordine, astfel încât $AC = 6 \text{ cm}$ și $BD = 10 \text{ cm}$. Punctul B este mijlocul segmentului AC . Lungimea segmentului CD este egală cu:

a) 3 cm;   b) 20 cm;   c) 7 cm;   d) 9 cm.

5p 2. În figura de mai jos, ABC este un triunghi, D este un punct pe dreapta BC , $\sphericalangle ACB = 30^\circ$, iar $\sphericalangle ABD = 130^\circ$. Măsura unghiului $\sphericalangle BAC$ este:

a) 50° ;   b) 100° ;   c) 70° ;   d) 30° .

5p 3. În figura de mai jos, $ABCD$ este un pătrat cu latura de 4 cm, iar M un punct pe diagonala AC . Punctele E și F sunt proiecțiile punctului M pe laturile AB , respectiv BC .

Suma lungimilor segmentelor ME și MF este:

a) 2 cm;   b) 3 cm;   c) 4 cm;   d) 5 cm.

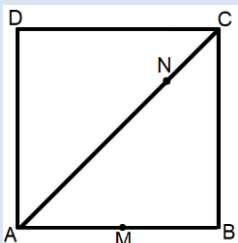
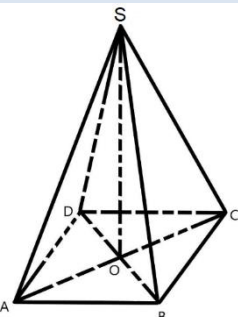
<p>5p</p>	<p>4. În figura de mai jos, $ABCD$ un romb cu $\angle CAD = 25^\circ$. Măsura unghiului $\angle CBD$ este:</p> <p>a) 65°; b) 50°; c) 75°; d) 90°.</p>
<p>5p</p>	<p>5. În figura de mai jos este reprezentat un cerc. Coardele AB și CD ale cercului C se intersectează în punctul P, cu $\angle BAC = 25^\circ$ și $\angle ABD = 20^\circ$. Măsura unghiului $\angle BPC$ este:</p> <p>a) 75°; b) 30°; c) 60°; d) 45°.</p>
<p>5p</p>	<p>6. În figura de mai jos este reprezentată o piramidă patrulateră regulată $VABCD$, cu baza $ABCD$ și $VA = VB = 4 \text{ cm}$. Aria laterală a piramidei $VABCD$ este egală cu:</p> <p>a) 16 cm^2; b) $16\sqrt{2} \text{ cm}^2$; c) $16\sqrt{3} \text{ cm}^2$; d) 32 cm^2.</p>

SUBIECTUL III

Scrieți rezolvările complete.

(30 de puncte)

<p>5p</p>	<p>1. Într-un bloc sunt apartamente cu trei, respectiv patru camere, în total 56 de apartamente și 182 de camere.</p> <p>(2p) a) Este posibil să fie în bloc 20 de apartamente cu patru camere? Justifică răspunsul.</p> <p>(3p) b) Află numărul apartamentelor cu 4 camere.</p>
<p>5p</p>	<p>2. Considerăm expresia $E(x) = \left(\frac{1}{x+3} + \frac{2}{x-3} - \frac{3x}{x^2-9}\right) \cdot \frac{x^2+2x-3}{3x-3}$, $x \in R \setminus \{-3,1,3\}$.</p> <p>(2p) a) Arătați că $E(x) = \frac{x}{x-3}$, pentru orice $x \in R \setminus \{-3,1,3\}$.</p> <p>(3p) b) Determinați numerele întregi n pentru care $E(n)$ este număr natural.</p>
<p>5p</p>	<p>3. Considerăm funcția $f: R \rightarrow R$, $f(x) = 1 - \frac{x}{2}$.</p> <p>(2p) a) Arată că numărul $m = f(\sqrt{2} - 1) - f(\sqrt{2} - 3)$ este întreg.</p> <p>(3p) b) Calculează perimetrul triunghiului determinat de graficul funcției f și axele de coordonate ale reperului cartezian xOy.</p> <div data-bbox="634 974 899 1152" data-label="Figure"> </div>
<p>5p</p>	<p>4. În figura de mai jos este reprezentat un trapez $ABCD$ cu baza mare $AB = 80 m$, baza mică $CD = 40 m$ și $\sphericalangle A = \sphericalangle B = 45^\circ$. Punctul M este mijlocul laturii AD, iar punctul N este mijlocul laturii BC.</p> <p>(2p) a) Aflați lungimea segmentului MN.</p> <p>(3p) b) Determinați raportul ariilor patruleterelor $ABNM$ și $MNCD$.</p> <div data-bbox="480 1478 1053 1696" data-label="Diagram"> </div>
<p>5p</p>	<p>5. În figura de mai jos este reprezentat un pătrat $ABCD$, cu latura $AB = 16 cm$. Fie punctul N pe diagonala AC astfel încât $AN = 3NC$ și M mijlocul laturii AB.</p> <p>(2p) a) Arată că $NC = 4\sqrt{2} cm$.</p>

	<p>(3p) b) Demonstrați că triunghiul MNB este isoscel.</p>
<p>5p</p>	<p>6. În figura de mai jos este reprezentată o piramidă patrulateră regulată $SABCD$ de bază $ABCD$ și înălțime SO. Știm că $AB = 12\text{ cm}$ și $SO = 6\text{ cm}$.</p> <p>(2p) a) Arătați că aria laterală a piramidei este $144\sqrt{2}\text{ cm}^2$.</p> <p>(3p) b) Determinați măsura unghiului format de planele (SAC) și (SBC).</p>

prof. Șerb Mariana-Denisa
Școala Gimnazială "Prof. Emil Negoiță" Miroși

UTILIZAREA INSTRUMENTELOR TIC ÎN PREDAREA ONLINE ÎN CADRUL CERCULUI DE TAPISERIE DE LA CLUBUL COPIILOR CURTEA DE ARGES

Predarea în sistem online a constituit o reală provocare pentru noi, cadrele didactice, pentru elevi și pentru școală în general, găsindu-ne în mai mică sau mai mare măsură nepregătiți. Ne-au lipsit resursele materiale, școala neputând pune la dispoziția profesorilor și elevilor infrastructura necesară, dar și abilitățile necesare susținerii procesului educativ la distanță.

A devenit peste noapte evidentă lipsa de adaptare la civilizația informației a personalului didactic dar și superficialitatea acestei adaptări în rândul copiilor, despre care cu ușurință se vorbea folosindu-se expresia că *s-au născut cu tableta în mână*. Cu siguranță ar fi o greșeală să aruncăm vina numai asupra inegalității de

șanse, atât de incriminată în ultima vreme, care sapă prăpăstii între urban și rural și limitează comunități defavorizate și copii aflați în sărăcie. Spun asta nu pentru a minimiza aceste aspecte care sunt cunoscute și dovedite, ci pentru a descrie situația copiilor cu care am lucrat la clasă, care nu se aflau în situații defavorizate și dispuneau de resursele materiale și mijloacele necesare învățării online, însă abilitățile lor de a utiliza instrumentele TIC se rezumau la *scroll* și *play* pe dispozitivele mobile dotate cu *touch screen*, utilizarea *mouse-ului* și a aplicațiilor *office* de bază fiind aproape necunoscute majorității elevilor.

Aceste aspecte dovedesc faptul că deși copiii dispuneau de dispozitive mobile acestea au fost folosite exclusiv pentru divertisment iar dispozitivele fixe și laptopurile nu au fost utilizate aproape deloc.

O situație asemănătoare s-a putut observa și la corpul profesoral, puțini colegi dispunând de abilități care să faciliteze în mod real accesul copiilor la lecții de calitate și în mediul virtual.

Dorința de autodepășire și motivația colegilor de a oferi experiențe de învățare de calitate au produs schimbări majore, punându-se la punct în timp record infrastructura virtuală școlară internă și formarea de bază în cadrul unității, cu sprijinul cadrelor didactice care dispuneau de cunoștințele necesare, pentru profesorii care au avut nevoie de consolidarea abilităților de bază în utilizarea TIC.

O bună planificare a procesului educativ este cheia învățării de succes. Anticiparea nevoilor beneficiarilor și selectarea acelor conținuturi și metode care să aducă cele mai mari beneficii educaționale s-a bazat pe analiza situației de fapt, identificarea problemelor existente, dar și a soluțiilor de rezolvare a acestora.

Activități realizate folosind TIC în cadrul cercului de Tapiserie de la Clubul Copiilor Curtea de Argeș pentru perioada în care cursurile s-au desfășurat online

1. Noțiuni de design sustenabil

Activități de reinventare/refolosire a obiectelor vestimentare, implicând intervenții asupra acestora prin imprimare (folosire tutorial video realizat de profesor). Documentarea procesului prin foto/video/schițe grafice și prezentarea în cadrul grupei pe Google meet.

2. Aplicațiile de design grafic

Intervenții grafice directe folosind instrumente specifice din suita *Google for education*. Folosirea interactivă a aplicației *Jamboard*.

3. Ieșire la peisaj (în parc/curte)

Aplicații practice pentru tehnica laviului în culori de apă (material demonstrativ sub forma unui tutorial video realizat de profesor).

4. Tehnici de lucru în artele plastice

Aplicații practice ale tehnicilor de lucru, susținute prin demonstrații sub formă de tutoriale video realizate de profesor.

Orele au fost derulate prin platforma unității în *Classroom*, folosind aplicația *Google meet*.

Având în vedere impactul vizual pe care demonstrațiile video îl au în mediul virtual s-a creat contul de YouTube *The classroom arts and crafts*, al cercului de Tapiserie pentru ilustrarea video accesibilă tuturor a activităților practice specifice artelor plastice.

Pentru tema *Noțiuni de design sustenabil*, s-a exemplificat reinventarea obiectelor de îmbrăcăminte prin realizarea de imprimeuri pe textile. Au fost realizate două tutoriale video care pot fi vizualizate accesând link-urile:

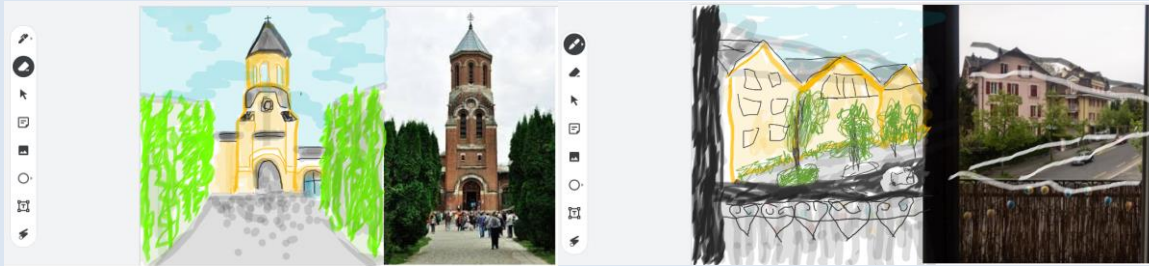
<https://youtu.be/MOypjWH5drA>, <https://youtu.be/UASi3ACpbzY>

Pentru inițierea în *Aplicațiile de design grafic* s-au utilizat table interactive *Jamboard*, câte una pentru fiecare elev, create în cadrul întâlnirii de către profesor, Copii au realizat temele propuse individual, în timp real în cadrul orei online, cu intervenția directă a profesorului în fiecare lucrare și posibilitatea de vizitare a tuturor tablelor individuale pentru toți copiii prezenți.

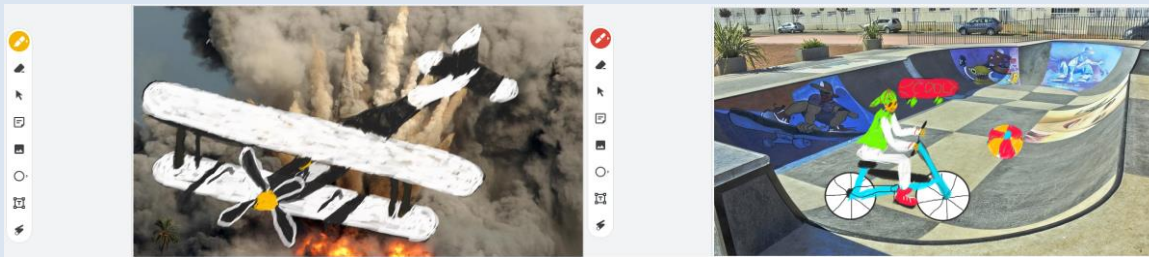
Beneficiile unei astfel de abordări la disciplinele din aria artelor plastice sunt legate de dezvoltarea abilităților de utilizare a instrumentelor TIC specifice, dinamizarea modului de organizare a orelor online prin eliminarea aspectului frontal al derulării lecției, implicarea activă a tuturor elevilor pe tot parcursul orei,

comunicarea directă și individuală cu profesorul prin accesul acestuia în fiecare foaie de lucru și nu în ultimul rând posibilitatea evaluării colegiale prin accesul copiilor în timp real la lucrările colegilor.

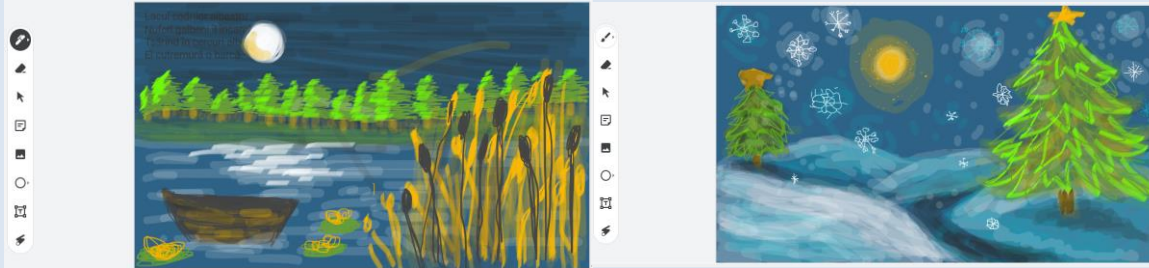
Exemplul 1: Tema *Construcția peisajului*, grupa avansați, vârsta 10-12 ani

Exemplul 2: Tema *Intervenții creative asupra spațiului*, grupa performanță, vârsta 10-14 ani

Exemplul 3: Tema *Ilustrarea poeziilor lui Mihai Eminescu*, grupa avansați, 9-10 ani

Pentru tema *Ieșire la peisaj* s-a exemplificat video realizarea pe etape a peisajului în tehnica laviului folosind culori de apă. Materialul video poate fi vizualizat accesând link-ul:

<https://youtu.be/iOiWXNW9TEA>.

Aplicațiile practice pentru *Tehnicile de lucru folosite în artele plastice* au fost de asemenea exemplificate prin materiale video încărcate pe canalul de YouTube ală cercului. Acestea pot fi accesate urmărind link-urile de mai jos.

<https://youtu.be/8X7EYyYm6-o>, <https://youtu.be/JOlwCpki2oQ>

<https://youtu.be/IEzvYU0YGw>, <https://youtu.be/iBQwxQrpN7A>

prof. Socaciu Ruxandra Eugenia
Clubul Copiilor Curtea de Argeș

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

SOLUȚII PENTRU INTEGRAREA ȘCOLARĂ A COPILOR DIN MEDII DEZAVANTAJATE

Meseria de profesor aduce multe satisfacții prin rezultatele lucrului cu elevii, dar cu prețul unui efort care este adesea frustrant și puțin motivant. Și aceasta deoarece intervenția unui profesor asupra unui grup de 20-30 de elevi diferiți ca temperament, interese, receptivitate este apreciată prin performanța școlară obținută de elevi, ci nu prin progresul acestora, procesul devenirii lor ca o personalitate complexă în interacțiune cu ceilalți. La acestea se adaugă adeseori și neimplicarea familiilor pentru susținerea formării de deprinderi și abilități sau pentru stoparea comportamentelor nepotrivite ale copiilor lor. Toate acestea conduc la resemnarea cadrului didactic, indiferența finalizată într-o stare de epuizare cronică. Se perpetuează astfel comportamentul agresiv al unor copii față de colegii lor, victime fiind adeseori cei din mediile dezavantajate, care la rândul lor pot deveni agresori sau "copii problemă", cum sunt etichetați. Și totuși, care sunt argumentele pentru a depune efortul de a

interveni pentru a stopa comportamentele nepotrivite precum și pentru o integrare școlară eficientă a elevilor din medii dezavantajate? Din experiența profesională personală, din discuțiile cu alți colegi și experiențele acestora, din recomandările specialiștilor, putem găsi soluții pentru integrarea acestor copii.

Deoarece curriculum actual pune accent pe adaptarea conținuturilor și strategiilor de învățare la particularitățile de vârstă și individuale ale elevilor, este important ca profesorii să valorifice posibilităților personale ale copiilor. Copiii trebuie să vină la școală cu plăcere, din dorința de a învăța lucruri interesante, folositoare pentru ei, să știe că efortul lor școlar este apreciat, accentul fiind pus pe progres, pe formarea de competențe, ci nu pe performanța școlară. Având în vedere și situația pandemică generată de virusul SARS-COV 2 din ultimul timp, accesul copiilor din mediile dezavantajate la educație în perioada predării online a fost restricționat de inexistența dispozitivelor necesare sau a accesului la internet. În această situație, este utilă o recuperare a pierderilor educaționale prin programe școlare suplimentare de genul "școala după școală", ore remediale, care să fie realizate utilizând metode atractive pentru copii, adecvate capacității lor de învățare.

Suplimentarea numărului de psihologi școlari, asistenți sociali, profesori itineranți care să sprijine elevii cu dificultăți, să îndrume profesorii de la clasă, să ajute la menținerea unei legături permanente cu familiile copiilor din medii dezavantajate este de un real folos. Sunt necesare întâlniri regulate cu adulții din viața copilului: părinți, bunici, terapeuți, profesori, să aibă încredere unii în alții pentru binele copilului, să nu se mai critice reciproc ci să se sprijine pentru a ajunge la un limbaj comun despre nevoile copilului.

Școala trebuie să fie mediul unde fiecare copil să se simtă în siguranță, locul unde este ascultat, încurajat, protejat de rău, ci nu umilit, descurajat, agresat. Soluția vine de la schimbarea mentalității centrată pe binele personal, la centrarea pe binele alături de ceilalți. Adeseori cadrele didactice, cât și colegii copiilor din mediile dezavantajate îi etichetează verbal pe acești copii. Copiii etichetați capătă teamă de a mai veni la școală, nu înțeleg de ce trebuie să facă ceva, nu spun când au o problemă, devin agresivi. Profesorii trebuie să

aibă o atitudine înțelegătoare, să medieze eficient conflictele astfel încât să dispară în timp etichetările și pedepsele, mediul să se schimbe dintr-unul punitiv într-unul bazat pe încredere, să dispară frica

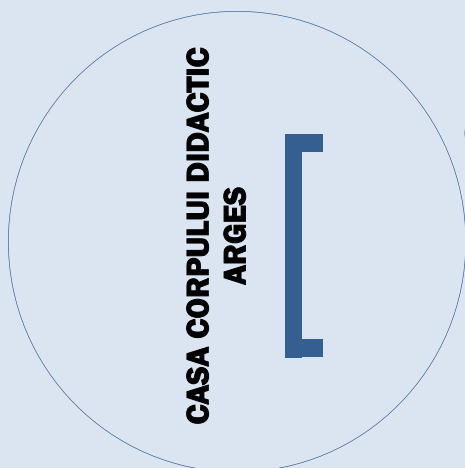
Bibliografie

1. Berce, C., *Introducere în problematica învățării prin cooperare*, Editura Eikon, Cluj-Napoca, 2005
2. Breben S., Gongea E., Ruiu G., *Metode interactive de grup*, Editura Arves, 2007
3. Flueraș V., *Teoria și practica învățării prin cooperare*, Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, 2005
4. Oprea Crenguța-Lăcrămioara, *Pedagogie. Alternative metodologice interactive*, Editura Universității din București, 2003
5. <https://www.dor.ro/școala-încrederii/>

copiilor. Copiii vor înțelege că trăind în armonie unii cu alții, toleranța și acceptarea celorlalți reprezintă cheia binelui personal.

Doar conlucrând ca o echipă toți cei implicați în educația copiilor din medii dezavantajate, se vor face pași adevărați în sensul integrării școlare și sociale a lor, iar mai târziu la integrarea lor profesională.

*prof. Catrina Mirela,
Școala Gimnazială "Vintilă Brătianu", Ștefănești*

O ANALIZĂ A ORELOR DE MATEMATICĂ ÎN PERIOADA ONLINE

Ca profesor de matematică, poate una dintre „deformațiile profesionale” este obișnuința de a privi deseori evenimentele în termeni de plusuri și minusuri. Perioada martie 2020 - iunie 2021 a fost una categoric inedită, marcată de nenumărate provocări, atât pentru elevi, cât și pentru profesori. Mi s-a părut interesant să fac o analiză SWOT a activității matematice în această perioadă, dublată de considerațiile pe această temă ale unei eleve remarcabile, Maria Trandafir, clasa a VI-a.

Ca puncte tari ale acestei perioade, aș menționa fără ezitare oportunitatea, atât a elevilor, cât și a cadrelor didactice, de a-și îmbunătăți și, mai ales, de a aplica imediat achizițiile în domeniul tehnologiei; numeroasele platforme, aplicații, site-uri au oferit posibilitatea desfășurării activităților de predare, de exersare și evaluare în maniere mai puțin folosite până acum. Elevii, ale căror abilități în domeniul tehnologiei sunt, de altfel, remarcabile, au fost puși în situația de a-și utiliza aceste „talente” într-un mod dedicat activității școlare. Simțindu-se „pe terenul lor”, cei mai mulți au fost

încântați de această perioadă. În același timp, deși actuala generație de absolvenți ai clasei a VIII-a este prima care susține examenul de Evaluare Națională în acest format, am remarcat, că urmare a evaluărilor la clasa online, punctaje bune obținute de aceștia la cele două părți tip grilă ale Evaluării Naționale la matematică.

Punctele slabe sunt, fără îndoială, multe: izolarea în care au stat luni de zile copiii și profesorii a avut urmări nedorite în plan social și,

desigur, în cel al pregătirii școlare. Neaflându-se sub directa supraveghere a profesorului, mulți elevi au regresat la matematică, motivele fiind variate: conexiunea sau dispozitivele neperformante, ezitarea de a-și comunica online eventualele neclarități samd. În același timp, copiii performanți, deși au continuat cu multă determinare să învețe, s-au simțit frustrați de lipsa ocaziilor de a-și încerca forțele. Numărul concursurilor a fost mult diminuat, activitatea Centrelor de Excelență a fost sistată.

Oportunitățile sunt, în același timp, numeroase: ocazia pentru profesori și elevi de a dobândi cunoștințe-suport pentru activitatea la clasă și de a le aplica nemijlocit, o creștere a colaborării din această nouă perspectivă între elevi și profesori și, mai ales, dobândirea abilităților de a face ca, chiar în condiții „vitrege”, învățarea „să meargă mai departe”.

Pe de altă parte, la amenințări, aș menționa : mărirea distanței dintre elevii cu bune deprinderi de studiu și cei care au nevoie de o supraveghere directă, de explicații mai amănunțite și repetate. Tot aici am remarcat că, mai ales pentru elevii care asociază folosirea dispozitivelor cu relaxarea, cu joaca, există pericolul de a se lăsa frecvent sustrași de la activitățile de învățare pentru a folosi device-urile în scopuri recreative. Și, revenind la absolvenții clasei a VIII-a, deși am remarcat că fiind un lucru pozitiv, obținerea unor punctaje bune la părțile tip grilă, desfășurarea online o lungă perioadă a orelor de matematică, a dus pentru mulți elevi la sporirea dificultăților de a redacta rezolvări detaliate, însoțite de toate explicațiile necesare pentru exercițiile de la partea a III-a.

În concluzie, deși trăim într-o perioadă în care tehnologia este indispensabilă, avem nevoie de interacțiunea nemijlocită dintre elevi și profesori; deși capacitatea de a identifica rapid răspunsul corect la un exercițiu tip grilă este un mare plus, matematica este o știință unde, probabil, nu se va renunța niciodată la eleganța și acuratețea unei demonstrații detaliate, capacitatea de a redacta o astfel de demonstrație ținând de fundamentul și menirea matematicii.

Școala online a început să-și găsească din ce în ce mai mult locul în vocabularul și în viețile noastre.

Cred că noi, generația de astăzi, ne adaptăm foarte ușor la schimbare și nu ne-a fost deloc greu. Dar, ca orice schimbare care se produce în viața noastră, aduce și beneficii dar și consecințe negative asupra sănătății emoționale și a siguranței online.

Faptul că am studiat foarte mult partea tehnologică, descoperind programe noi care ne-au ajutat să ne dezvoltăm abilitățile din punct de vedere informatic, constituie un avantaj. Această activitate a venit susținută și de cadrele didactice care ne-au provocat, îndrumat și încurajat în această perioadă.

Însă, pentru mine, școala online, a venit cu mai multe dezavantaje. Pot spune că, din punctul meu de vedere, dar și în rândul colegilor mei cu performanțe naționale și internaționale, această perioadă are consecințe profund negative. Și aceasta se datorează

modului în care s-a decis să fie gestionate competițiile școlare, acestea fiind mult diminuate.

De mică, părinții mi-au dezvoltat spiritul competițional. Am participat la multe concursuri județene dar și naționale, atât la materiile umane cât și la științele exacte, însă în această perioadă, acest spirit competițional a fost mult diminuat. Din fericire, a existat o portiță, și anume faptul că la materia matematică au fost organizate mai multe concursuri, dar și olimpiada, care au fost ca o binecuvântare pentru mine. A fost greu, pentru că aceste concursuri au fost numai online, însă a fost o provocare și o șansă pe care am fructificat-o la maxim.

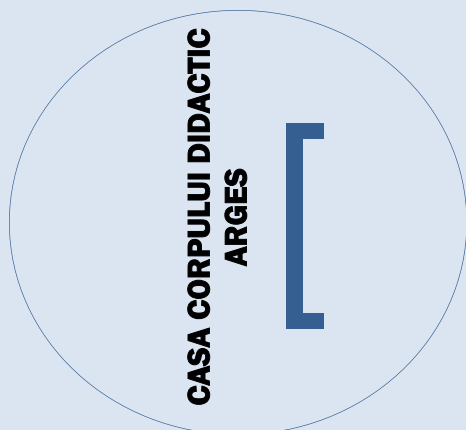
Un alt dezavantaj îl constituie existența multor note maxime, între care nu se realizează ierarhizarea, deși ar trebui. Posibilitățile de trișare la examinările online, conduc la situații în care un elev corect și serios, primește o notă mai mică față de colegii care apelează la mijloace ilicite. Și astfel ... “ne îmbătăm cu apă rece”, crezând că valoarea unui elev este ridicată, însă, în realitate, adevărul este altul.

Nu pot încheia fără a spune că noi, oamenii, suntem ființe sociale. Avem nevoie de alți oameni să creștem, să supraviețuim, să ne oglindim emoțiile și să ne simțim în siguranță. Iar, noi, copiii, cu atât mai mult, avem nevoie de socializare, așa că, lipsa contactului cu alte persoane poate avea efecte dureroase în

dezvoltarea noastră pe termen lung.

Și mai cred ca adevăratul proces educațional se face în școală, cu conexiune directă între profesor și elev, cu zâmbete și încurajări, cu împărtășire de visuri și speranțe!

prof. Mariana Vega
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân” Pitești
eleva Trandafir Maria
Școala Gimnazială „Mircea cel Bătrân” Pitești

MATEMATICĂ - METODA FIGURATIVĂ – CLASA A IV-A

Conținutul unor probleme de matematică poate părea foarte dificil de înțeles pentru elevi. Pentru înțelegerea conținutului problemei este necesar reformularea schematică a problemei în care trebuie evidențiat relațiile dintre mărimile care apar în problemă. Metoda grafică sau figurativă este cea mai utilizată și utilă metodă de rezolvare a problemelor în clasele primare I-IV.

Metoda figurativă constă în reprezentarea mărimilor necunoscute prin diferite simboluri, evidențiindu-se în reprezentare relațiile care există între mărimile din problemă.

Pentru trecerea problemei de la abstract la concret se utilizează reprezentarea mărimilor prin segmente de dreaptă, figuri sau scheme care pot apărea în problemă. În aplicarea metodei se ia o mărime drept reper, de regulă cea mai mică mărime, și celelalte se reprezintă în funcție de mărimea luată ca reper. Metoda permite formularea de ipoteze care să evidențieze evoluția unei situații prezentate inițial și modificările realizate.

Tipuri de probleme care se pot rezolva cu metoda figurativă:

1. Sumă și diferență

În două coșuri de află 32 kg de mere. Câte kg de mere sunt în fiecare coș, dacă în primul sunt cu 6 kg mai multe decât în al doilea ?

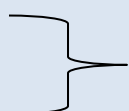
A.

Notăm:

a = primul coș

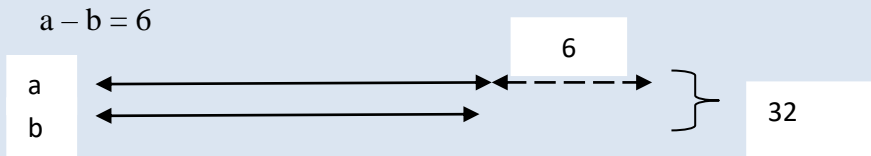
b = al doilea coș

$$a + b = 32$$

$$b = ?$$

$$a = ?$$

Egalizarea mărimilor se va face în două feluri:

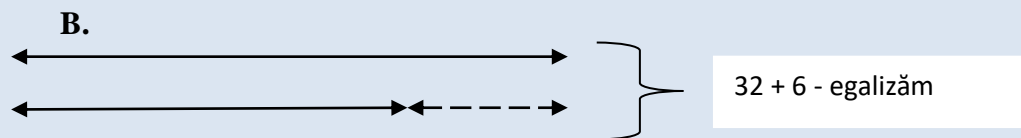
Scoatem 6 kg din coșul mai plin și atunci rămân cantități egale cu cea din coșul mai gol.

$$32 - 6 = 26 \text{ kg (de două ori cantitatea din coșul mai gol)}$$

$$26 : 2 = 13 \text{ kg (în coșul mai gol)}$$

$$13 + 19 = 32 \text{ kg (în coșul mai plin)}$$

$$13 + 19 = 32 \text{ kg (verificare)}$$

Mai punem 6 kg în coșul mai gol și obținem cantități egale cu cea din coșul mai plin.

$$32 + 6 = 38 \text{ kg (de 2 ori cantitatea din coșul mai plin)}$$

$$38 : 2 = 19 \text{ kg (în coșul mai plin)}$$

$$19 - 6 = 13 \text{ kg (în coșul mai gol)}$$

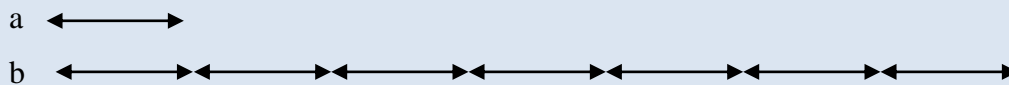
$$19 + 13 = 32 \text{ (verificare)}$$

2. Sumă și cât

Suma a două numere este 168. Să se afle numerele, știind că unul este de 7 ori mai mare/mic decât celălalt.

$$a + b = 168$$

$$b = 7a \quad b : a = 7$$

Din figură se vede că numărul 168 (suma) reprezintă de 8 ori numărul mic, „a”.

$$168 : 8 = 21 \text{ (a)}$$

$$21 \times 7 = 147 \text{ (b)}$$

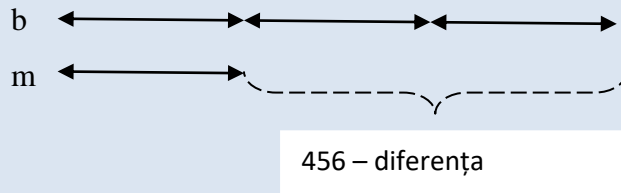
$$21 + 147 = 168 \text{ (proba)}$$

3. Diferență și cât

Într-un supermarket s-au adus cu 456 mai mulți brazi decât molizi pentru Crăciun. Să se afle câți brazi și câți molizi sunt știind că sunt de trei ori mai mulți brazi decât molizi.

$$b - m = 456$$

$$b = 3m \quad b : m = 3$$

Din figură se observă că 456 reprezintă de două ori numărul molizilor.

$$456: 2 = 228 \text{ (molizi)}$$

$$228 \times 3 = 684 \text{ (brazi)}$$

$$684 - 228 = 456 \text{ (verificare)}$$

4. Împărțirea cu rest

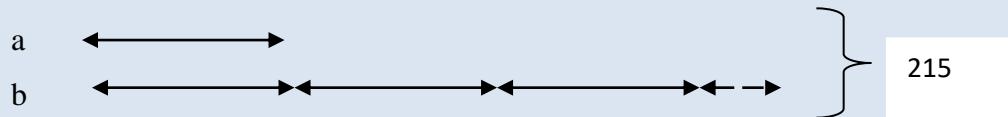
Constituie un caz particular.

A) Suma a două numere este 215. Câtul împărțirii celui mai mare la cel mai mic este 3, iar restul

7. Care sunt cele două numere?

$$a + b = 215$$

$$a : b = 3 \text{ rest } 7 \quad a = 3b + 7$$

Din figură se vede că dacă din sumă (215) îl îndepărtăm (scădem) pe 7, obținem de 4 ori b.

$$215 - 7 = 208 \text{ (4b)}$$

$$208: 4 = 52 \text{ (b)}$$

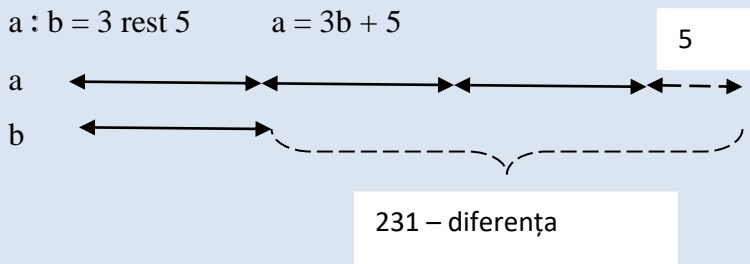
$$52 \times 3 + 7 = 163 \text{ (a)}$$

$$163: 52 = 3 \text{ rest } 7 \text{ (verificare)}$$

B) Diferența a două numere este 231, iar câtul lor este 3 și restul 5. Să se afle numerele.

$$a - b = 231$$

$$a : b = 3 \text{ rest } 5 \quad a = 3b + 5$$

Din figură se observă că dacă îl îndepărtăm pe 5 din diferență obținem de două ori b.

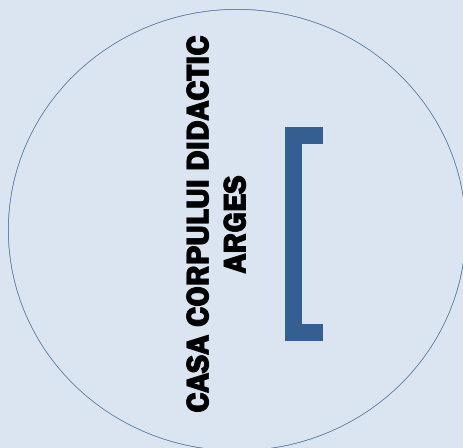
$$231 - 5 = 226 \text{ (2b)}$$

$$226 : 2 = 113 \text{ (b)}$$

$$113 \times 3 + 5 = 344 \text{ (a)}$$

$$344 - 113 = 231 \text{ (verificare)}$$

*prof. învă. primar Popesu Alina
Școala Gimnazială „Marin Preda,, Pitești*

INTEGRAREA CURRICULARĂ ÎN CICLUL PRIMAR

În învățământul primar abordarea integrată a conținuturilor este o necesitate, dată de nevoia firească a școlarului mic de a explora mediul apropiat, fizic și social, de a-l cunoaște și a-l stăpâni, preocupare ce este pe deplin întâmpinată în condițiile structurării interdisciplinare a curriculumului. Această, deoarece modul natural al elevilor de a învăța despre ceea ce îi înconjoară nu este acumularea de cunoștințe pe domenii ale științei, ci, dimpotrivă, integrarea informațiilor, priceperilor, deprinderilor diverse în jurul unor teme care le-au stârnit interesul sau a unor elemente de viață reală. De altfel, viața de adult îi va așeza pe indivizi în față unor probleme ce presupun de cele mai multe ori cunoaștere globală.

Studierea integrată a realității îi permite școlarului mic explorarea în mod global a mai multor domenii de cunoaștere prevăzute în programa, dar subordonate unor aspecte particulare ale realității înconjurătoare, asigurându-i achiziția unor concepte și legități fundamentale, a unor proceduri de lucru și instrumente de cunoaștere a realului.

De asemenea, abordarea integrată a conținuturilor educației școlare permite luarea în

considerare a nevoilor de cunoaștere a școlarilor mici și abordarea unor subiecte de interes pentru aceștia în cadrul unor teme / proiecte mai cuprinzătoare, sugerate de documentele curriculare. Abordarea interdisciplinară a conținuturilor educaționale este astăzi o provocare și în același timp un imperativ pentru cadrele didactice și pentru toate nivelele de școlaritate. Mult teoretizată, interdisciplinaritatea are în contextul educațional actual șanse sporite de abordare, odată cu asimilarea în practică școlară a noii viziuni educaționale propuse prin reforma învățământului. Atât reforma de orientare, cât și cea de structura și de conținut, susțin interdisciplinaritatea ca un principiu de organizare și desfășurarea a procesului educațional.

Predarea integrată a științelor se fundamentează pe două sisteme de referință: unitatea științei și procesul de învățare la elev.

Ideea despre unitatea științei se bazează pe postulatul că universul însuși prezintă o anumită unitate care impune o abordare globală. Constatările și experimentele în domeniu recomandă integrarea predării științelor ca un fel de principiu natural al învățării.

Predarea integrată se dovedește a fi o soluție pentru o mai bună corelare a științei cu societatea, cultura, tehnologia. În învățământul modern este tot mai evidentă necesitatea instruirii integrate.

Prin abordarea predării integrate, copiii pot să participe, să se implice, cât mai mult, atât efectiv cât și afectiv, prin antrenarea unor surse cât mai variate, prin prezentarea conținutului cu ajutorul experiențelor diverse, al exersării tuturor analizatorilor și al învățării prin descoperire. Cultivarea unor trăsături cum ar fi: curiozitatea, admirația, imaginația, gândirea critică, spontaneitatea și plăcerea în experiențele estetice se realizează pe calea predării grupate, pe subiecte sau unități tematice, așa numită predarea tematică.

Predarea integrată are două dimensiuni:

- **integrarea orizontală:** sunt integrate două sau mai multe obiecte de studiu care aparțin unor arii curriculare diferite
- **integrarea verticală:** sunt integrate două sau mai multe obiecte de studiu din aceeași arie curriculară.

Învățarea depășește cadrul formal al școlii, nu mai este doar apanajul elevilor, fiind concentrată, că activitate, mai ales în prima parte a vieții; evoluția și caracteristicile societății contemporane au condus la afirmarea și necesitatea ideii de învățare pe tot parcursul vieții.

Organizarea învățării pe criteriul disciplinelor formale clasice devine insuficientă într-o lume dinamică și complexă, caracterizată de explozia informațională și de dezvoltarea fără precedent a tehnologiilor. O învățare dincolo de discipline, de rigiditatea canoanelor academice tradiționale poate fi mai profitabilă din perspectiva nevoilor omului contemporan.

Dintre strategiile didactice utilizate în abordarea interdisciplinară care favorizează învățarea integrată, amintim: **învățarea bazată pe proiect; predarea în echipa formată din mai multe cadre didactice; învățarea prin cooperare; învățarea activă; implicarea comunității; aplicații ale inteligențelor multiple etc.**

Corelarea conținuturilor, predarea tematică, predarea sinergică, integrarea curriculară – termeni cu semnificații relativ echivalente – sunt soluții

posibile pentru depășirea pericolului detașării școlii de viață reală și transformării acesteia într-un cadru închis ficțional și denaturat.

Integrarea conținuturilor disciplinelor de studiu, precum și a ariilor curriculare este considerată astăzi principala provocare în domeniul proiectării programelor școlare.

Argumentele psihopedagogice în favoarea dezvoltării unui curriculum integrat sunt multiple. Astfel, în planul profunzimii și solidarității cunoștințelor dobândite printr-o atare abordare, plusul calitativ este evident:

- **cei care învață identifica mai ușor relațiile dintre idei și concepte, dintre temele abordate în școală și cele din afară ei;**
- **baza integrată a cunoașterii conduce la o mai rapidă reactivare a informațiilor;**
- **timpul de parcurgere a curriculum-ului este sporit.**
- **integrarea curriculară și, în special, metoda proiectelor încurajează comunicarea și rezolvarea sarcinilor de lucru prin cooperare;**
- **în timpul derulării proiectelor se dezvoltă un „sens al comunicării” și o perfecționare implicită a modurilor de grupare;**
- **elevii devin mai angajați și mai responsabili în procesul învățării;**
- **curriculum-ul integrat promovează atitudini pozitive.**

Predarea interdisciplinară pune accentul simultan pe aspectele multiple ale dezvoltării elevului: intelectuală, emoțională, socială, fizică și estetică. Interdisciplinaritatea asigură formarea sistematică și progresivă a unei culturi comunicative necesare elevului în învățare, pentru interrelacionarea cu semenii, pentru parcurgerea cu succes a treptelor următoare în învățare, pentru învățarea permanentă.

Iată câteva dificultăți și limite:

- **dificultatea pregătirii cadrelor didactice care să predea într-o asemenea manieră. Sistemul de formare inițială și continuă a**

cadrelor didactice din România este predominant axat pe predarea pe discipline, în funcție de specializarea de pe diploma de absolvire a facultății sau colegiului;

- **imposibilitatea aprofundării de către elevi a cunoașterii științifice specializate;**
- **lipsa de tradiție pedagogică a integrării;**
- **opoziția latentă sau activă a cadrelor didactice privind tendințele integratoare.**

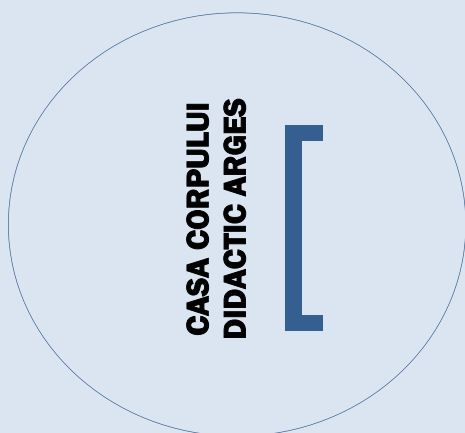
Dacă succesul școlar este dat de performanța elevului în cadrul contextelor disciplinare, succesul în viața personală, profesională și socială este dat tocmai de capacitatea de a ieși din tiparul unei discipline și de a realiza conexiuni și transferuri rapide între discipline, pentru soluționarea problemelor ivite.

„Cei mai buni discipoli ai unui învățător nu sunt cei care repetă lecțiile după el, ci cei cărora le-a trezit entuziasmul, le-a dezvoltat forțele pentru a-i face să meargă singuri pe drumul lor.” (Gaston Berger)

Bibliografie:

- Ciolan, Lucian, 2008, *Învățarea integrată*, Editura Polirom, Iași
- Cucoș, Constantin, 2002, *Pedagogie*, Polirom, Iași;
- Ionescu, Miron; Radu, Ion, 1995, *Didactică modernă*, Editura Dacia, Cluj-Napoca
- Vlăsceanu, Lazăr, *Învățarea și nouă revoluție tehnologică*, București, Editura Politică, 1988

*prof. înv. primar Popescu Alina
Liceul Tehnologic Topoloveni*

MODALITĂȚI DE COLABORARE ÎN PARTENERIATUL ȘCOALĂ – FAMILIE

În ultimii ani se pune accent și pe un angajament mutual clar stabilit între părinți și școală, în baza unui contract educațional individual privind educația copilului.

În activitatea didactică am conștientizat faptul că pentru o relație optimă de colaborare a școlii cu părinții pot fi utilizate o multitudine de forme și metode de colaborare, iar pentru găsirea unor soluții la problemele educative ale familiei, părintele trebuie văzut ca un colaborator, ca un partener care se implică activ în aceste forme de intervenție socio-educatională. Edificarea și menținerea unui parteneriat între școală și familie depinde de asumarea responsabilităților de către toți actorii educaționali.

Familia și școala sunt agenții educativi cu o influență deosebită asupra formării și dezvoltării personalității copilului. Acestea trebuie să colaboreze real, bazându-se pe încredere și respect reciproc, pe grija față de elev, făcând loc unei relații deschise.

Părinților le revine totuși rolul primordial în creșterea copiilor, asigurându-le acestora condițiile materiale, cât și un climat afectiv și moral.

Școala, ca instituție de educație, formare și orientare, are rolul de a crea premise favorabile pentru elevi pentru a le facilita integrarea socială, spirituală și economică. Aceasta trebuie să facă tot ce-i stă în

putință pentru valorizarea maximă a fiecărui individ prin stimularea elevilor în ce privește aptitudinile, atitudinile și a trăsăturile lor de personalitate.

Metodele educative din cadrul familiei, mai mult sau mai puțin planificate și coordonate benefic, determină în bună măsură dezvoltarea personalității, precum și randamentul la școală ale tinerilor, precum și manifestările lor socio-morale.

Factorul hotărâtor pentru succesul școlar este colaborarea directă și activă în cadrul ecuației școală - familie. Efectul colaborării cu părinții asigură reușita scopului educațional. Pornind de la necesitatea cunoașterii sociopsihopedagogice a adolescentului, școala stabilește colaborarea cu familia sub diverse forme.

O bună colaborare între familie și școală se poate realiza prin parteneriate, iar acestea trebuie văzute ca o componentă esențială în organizarea școlii și a clasei de elevi.

Parteneriatul nu mai este considerat doar o simplă activitate cu caracter facultativ sau o problemă de natura relațiilor publice. El determină și orientarea pentru o abordare flexibilă și deschisă spre soluționarea problemelor educative, dar și o formă de comunicare și colaborare în sprijinul copilului la nivelul procesului educativ.

Parteneriatul școală - familie este o formulă pedagogică, noțiune relativ nouă inserată în domeniul educației. Pedagogul Sorin Cristea (2000) consideră că acest parteneriat este de fapt un segment care „reflectă mutațiile înregistrate la nivelul relațiilor existente între instituțiile implicate direct sau indirect în proiectarea și realizarea obiectivelor sistemului de învățământ: școala, familia, comunitatea locală, agenții sociali, factori de asistență socială.”

Prin parteneriatul școală – familie se urmărește realizarea unei comunicări eficiente între cei doi factori și punerea de comun acord a sistemelor de valori și a cerințelor de la copil. Mircea Agabrian (2005) consideră că din acest parteneriat cei câștigați sunt elevii. Acestea acționează în următoarele direcții: ajută profesorii în munca lor, generează și perfecționează competențele școlare ale elevilor, îmbunătățesc programele de studiu și climatul școlar, dezvoltă abilitățile educaționale ale părinților, creează un mediu de siguranță sporit în școli.

Atât școala cât și familia au anumite cerințe una față de cealaltă. Profesorii doresc din partea părinților:

- să ofere copiilor lor condiții optime ca aceștia să se dezvolte,
- să le ofere un mediu sigur, liniștit și prielnic pentru a învăța,
- să sugereze copiilor importanța educației pentru viața de adult,
- să-i îndrume pe copii să realizeze un echilibru între activitățile școlare și cele casnice,
- să comunice des și deschis cu profesorii,
- să-i învețe pe copii auto-disciplina și respectul față de alții,
- să susțină acțiunile școlii.

De asemenea, părinții au și ei expectanțe privitoare la activitatea cadrelor didactice cum ar fi:

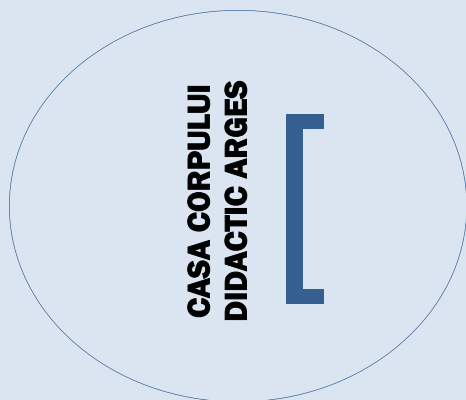
- să fie receptivi la nevoile, interesele și abilitățile copiilor,
- să comunice des și deschis cu părinții,
- să stabilească cerințe școlare nepărtinitoare pentru toți elevii.
- să manifeste dăruire în educarea copiilor,
- să trateze pe toți elevii corect,
- să intensifice disciplina pozitivă a copiilor,
- să ofere indicații cu privire la modul în care părinții îi pot ajuta pe copii să învețe.

Experiența acumulată pe parcursul timpului la catedră a arătat că o relație de susținere reciprocă și o atmosferă binevoitoare a factorilor educaționali favorizează educația de calitate și sprijină formarea și completarea culturii pedagogice a familiei.

Bibliografie:

- Agabrian, M., Milea V., *Parteneriate școală-familie-comunitate*, Ed. Institutul European, Iași, 2005
- Cristea S., *Fundamentele pedagogiei*, Ed. Polirom, Iași, 2010
- Jinga, I., Negreț, I., *Învățarea eficientă*, Ed. Aldin, București, 1999

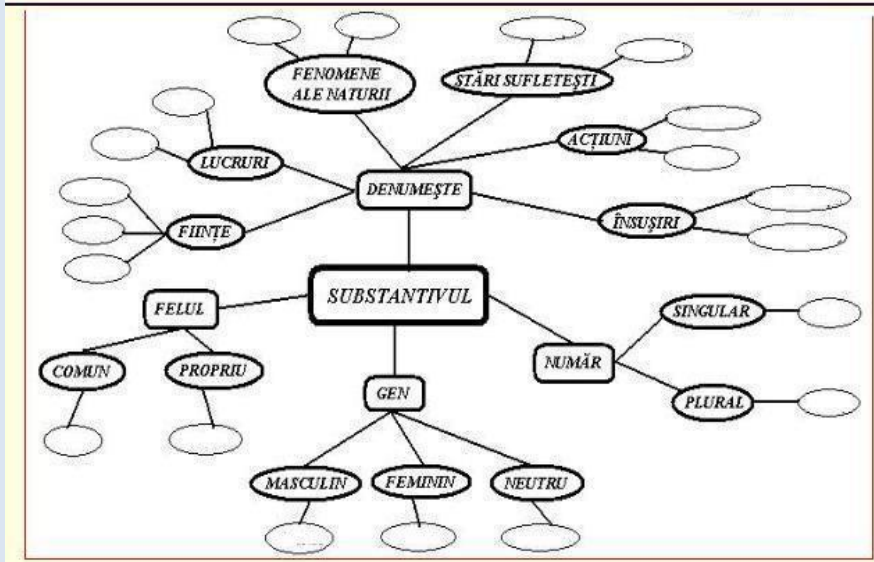
*prof. înv. primar Bălașa Elena – Florentina
Școala Gimnazială „Negru Vodă”, Pitești*

CE SUNT METODELE ACTIVE?

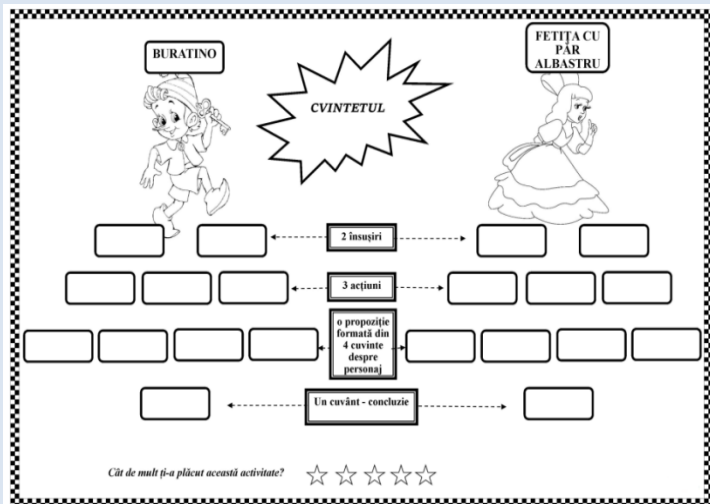
În comparație cu metodele tradiționale în care elevul este un simplu spectator, metodele active tind să facă din elev un actor, participant activ la procesul învățării, la propria formare. Sunt considerate metode active toate acele metode care sunt capabile: să mobilizeze energiile elevului, să-i concentreze atenția, să-l facă să urmărească cu interes și curiozitate lecția, să-i pună în joc imaginația, puterea de creație, memoria, gândirea logică, rapidă. În activitatea didactică, învățătorul îndeplinește o multitudine de roluri, în funcție de momentele activității, obiectivele propuse, forme de organizare: pedagog, proiectant, mediator consilier, facilitator, partener și colaborator, coordonator, animator, scenograf, actor, strateg și evaluator. În practica didactică, este acceptat faptul că un elev reține ... din ceea ce citește ... din ceea ce aude ... din ceea ce vede și aude, în același timp ... din ceea ce spune ... din ceea ce spune, făcând un lucru la care reflectează și care îl interesează. Așadar, învățarea devine eficientă doar atunci când îl punem pe elev să acționeze!

CIORCHINELE Este o metodă de brainstorming neliniară care stimulează gândirea critică, conexiunile dintre idei, crearea unei structuri grafice, a unor clasificări și corelări de cunoștințe, utilizând informații dintr-o sursă analizată. *Etapele de realizare ale metodei:* stabilirea modalității de lucru: individual, pe grupe de 4-5-6 elevi sau cu întreaga clasă, se scrie un cuvânt/temă/sintagmă ce urmează a fi cercetată în mijlocul foii, planșei sau tablei, se citește textul/documentul, se observă imaginea într-un timp propus (15 – 20 minute), se notează individual ideile, sintagmele, cunoștințele care le vin în minte elevilor în legătură cu tema propusă în jurul cuvântului central, se realizează un produs al grupei sau al clasei, un „afiș” pe coală mare, fiecare grupă folosește altă culoare de scris stabilită la început și se fixează timpul de lucru (10 minute), produsele finale se afișează și se realizează „turul galeriei”, raportorul grupei prezintă produsul și răspunde întrebărilor, se face autoevaluarea și evaluarea pentru fiecare produs în parte, după criteriile dinainte stabilite și cunoscute de elevi.

METODA CUBULUI În orele de recapitulare și sistematizare a cunoștințelor despre părțile de vorbire am utilizat cu succes metoda cubului. Am împărțit elevii în grupe, fiecare primind câte un cub pe fețele căruia erau trecute activitățile: descrie, compară, asociază, analizează, argumentează și aplică. *Etapele metodei*: se realizează un cub pe ale cărui fețe se notează cuvintele: DESCRIE, COMPARĂ, ANALIZEAZĂ, ASOCIAZĂ, APLICĂ, ARGUMENTEAZĂ, se anunță tema / subiectul pus în discuție, se împarte grupul în șase subgrupuri, fiecare subgrup rezolvând una dintre cerințele înscrise pe fețele cubului, se comunică întregului grup, forma finală a scrierii

CVINTETUL Metoda cvintetului contribuie la formarea capacității de a rezuma și sintetiza informațiile, de a surprinde complexitatea unor idei, sentimente și convingeri în câteva cuvinte. Cvintetul este o poezie care impune sintetizarea informațiilor/conținuturilor dintr-un text în exprimări clare, care descriu sau prezintă reflecții asupra temei date sau subiectului dat. Este o poezie de 5 versuri a cărei construcție are la bază anumite reguli pe care elevii trebuie să le respecte, iar timpul de întocmire este de 5-7 minute. Activitatea pornește de la un cuvânt-cheie din lecția zilei respective sau din lecția anterioară, iar elevii, în timpul dat, trebuie să dovedească receptivitatea la cele discutate în clasă, bazându-se pe capacitățile lor de creație. *Regulile de întocmire a unui cvintet*: primul vers este format din cuvântul tematic (un substantiv), al doilea vers este format din două cuvinte (adjective care să arate însușirile cuvântului tematic), al treilea vers este format din trei cuvinte (verbe la gerunziu care să exprime acțiuni ale cuvântului tematic), al patrulea vers este format din patru cuvinte ce formează o propoziție prin care se afirmă ceva esențial despre cuvântul tematic, al cincilea vers este format dintr-un singur cuvânt, care sintetizează tema/ideea

CADRANELE Metoda este grafică și eficientă pentru selectarea, clasificarea și sintetizarea informațiilor. Se poate folosi cu succes în toate etapele lecției, dar și pentru realizarea feed-back-ului învățării.

Balada unui greier micde George Topîrceanu

<p>1. Găsește însușiri pentru următoarele cuvinte:</p> <p>dealuri _____</p> <p>țarini _____</p> <p>furnică _____</p> <p>ploi _____</p> <p>frunze _____</p> <p>toamnă _____</p>	<p>2. Eu spun multe, tu spui una:</p> <p>țarini .....</p> <p>dealuri .....</p> <p>păduri .....</p> <p>furnici .....</p> <p>greierași .....</p> <p>grăunțe .....</p>
<p>3. Alcătuieste propoziții cu următoarele cuvinte: <u>greiaras</u>, <u>furnică</u>, <u>zgribulite</u>, <u>țarină</u></p>	<p>4. Desenează furnica și greierele :</p>

Bibliografie:

- Breben S., Gongea E., Ruiu G., *Metode interactive de grup*, Ed. Arves, 2006
- Cerghit I., *Metode de învățământ*, ediția a IV – a revăzută și adăugită Ed. Polirom, Iași 2006
- Ezechil L., *Comunicarea educațională în context școlar*, EDP București, 2002
- Pintilie M., *Metode moderne de învățare evaluare*, Editura Eurodidact, Cluj – Napoca 2002

*prof. înv. primar Moga Ionela Magdalena
Școala Gimnazială Căteasca, Căteasca*

DIMENSIUNEA INTERCULTURALĂ A EDUCAȚIEI

Trăim într-o epocă a interferențelor și întâlnirilor dintre persoane sau culturi se amplifică și se diversifică de la o zi la alta. Nu este ușor să întreții relații optime cu alții, să înțelegi alte moduri de gândire, de simțire, de acțiune. În aceste condiții, se nasc diferite strategii de asumare spirituală, fie de retragere în sine, de apărare și întărire a identității culturale a persoanelor, fie de ieșire din sine, de permeabilitate și deschidere față de alte expresii spirituale – individuale sau colective. Școala, ca principală instanță de culturalizare, este antrenată în materializarea strategiilor amintite. Ea nu poate rămâne neutră la marile incitări sau presiuni ale vremii. În perimetrul școlar se reproduce cultura și se pun bazele creației de noi expresii culturale.

Educația interculturală vizează o abordare pedagogică a diferențelor culturale, strategie prin care se iau în considerație specificitățile spirituale sau de alt gen, evitându-se, pe cât posibil, riscurile ce decurg din schimburile inegale dintre culturi. Nu e o știință nouă, nici o nouă disciplină, ci o nouă metodologie ce caută să integreze datele psihologiei, antropologiei, științelor socialului, politicii, culturii, istoriei.

În mod sintetic, educația interculturală vizează dezvoltarea unei educații pentru toți, în spiritul recunoașterii diferențelor ce există în interiorul aceleiași societăți, și se referă mai puțin la realizarea unei educații pentru culturi diferite. Educația interculturală privilegiază interacțiunea și dialogul, curajul de a ieși din sine și dorința de proiecție în celălalt. O educație concepută în perspectiva interculturală va resemnifica relațiile dintre școală și alte spații educative, depășind zidurile școlii.

Cultura nu mai trebuie înțeleasă ca o sumă finită de trăsături particulare care vine cu stereotipuri. Abordarea interculturală devine posibilă în măsura în care se admite că negocierile, care nasc legături între indivizii de culturi diferite, pot determina crearea de noi practici culturale, purtătoare de semnificații noi, fiind vorba de o creație ale cărei semnificații sunt operante mai ales în comunitățile multiculturale.

O cultură iese în evidență și devine valoroasă când este raportată la altele și rezidă în distinctivitate față de alte expresii spirituale. Fiecare cultură, cu cât este mai diferită de altele, cu atât iese mai mult în evidență. “Nici o cultură nu constituie locul privilegiat din care pot fi judecate celelalte culturi. Fiecare cultură este actualizarea unei potențialități a ființei umane, într-un loc bine precizat de pe Pământ și într-un moment bine determinat al Istoriei...Ființa umană, în totalitatea sa deschisă, este locul fără de loc a ceea ce traversează și trece dincolo de culturi” (Nicolescu, 1999, p.126). Cultura se ivește din tăcerea dintre diferitele expresii spirituale ale omului. Ea denotă că aceste resorturi spirituale sunt individualizate, particulare, și de aceea ele pot exista ca ceva distinct. Căci numai lucrurile diferite există cu adevărat.

Comunicarea interculturală presupune două componente: comunicarea personală și comunicarea socială. Comunicarea personală presupune o creștere a competenței comunicaționale a primitorului. Comunicarea socială presupune o comunicare interpersonală și o comunicare mediatică. O comunicare interculturală veritabilă cere timp și răbdare din partea protagoniștilor. Cu cât cunoașterea unei culturi străine se adâncește, cu atât marja viitoarelor descoperiri se lărgeste. Învățarea interculturală constituie o coordonată importantă a oricărui program de educație. Ea are ca obiectiv cultivarea receptivității față de diferență, integrarea optimă a

noutății valorice, mărirea permisivității față de alteritate, formarea unei competențe interculturale. Reactualizarea unei culturi este “creatoare”, “îmbogățitoare”.

Comunicarea interculturală pune față în față două tendințe oarecum contradictorii: stabilitate și schimbare. Acomodările și asimilările nu sunt separate unele de altele; ele lucrează împreună, reglând și echilibrând relația individului cu lumea.

Capacitatea de interculturalitate (Nicklas, 1996, p.180-181) este rezultatul unui proces de învățare. Ea tinde către două obiective :

- lărgirea capacității de percepție pentru tot ceea ce este străin ;
- capacitatea de a-l accepta pe altul ca fiind altceva.

În acest proces de apropiere față de alteritate se pot naște mai multe atitudini, dintre care unele pot fi negative. Trebuie să se evite două atitudini :

- dacă diferența este considerată radicală și absolută, comunicarea se transformă în confruntare, blocând procesul dezirabil de învățare;
- dacă, dimpotrivă, diferența este negată, limitele se diluează, contururile dispar, identitatea culturală alunecă în nediferențiere; procesul de învățare nu mai poate avea loc.

Comunicarea interculturală se mulează pe un joc între închidere și deschidere. A sesiza dinamica acestor limite fluctuante înseamnă a acționa în mod inteligent și pedagogic.

Comunicarea culturală dobândește astăzi noi trăsături: raționalizare și internaționalizare. Totodată, cunoșterea simbolurilor culturale s-a mondializat, prin unificarea codurilor formale, cromatice, sonore, lingvistice, sociale, culturale, simbolice la scară planetară. Era informatică și generalizarea inteligenței artificiale au ca finalitate reformarea canalelor de transmisie culturală (atât calitativ, cât și cantitativ), în perspectiva asigurării unui liant comun, care să garanteze o aliniere la aceleași standarde valorice. Rămâne însă ca înzestrarea cu sens a acelorasi simboluri culturale să asigure diferențierile necesare și firești dintre persoane și indivizi. Idealul în materie de cultură este nu de comunicare și nivelare absolută, de ștergere a diferențelor, ci de creare a unor punți de legătură spirituale care vor fi frecventate sau exploatare, parțial și temporar, în funcție de cerințe grupale sau de disponibilități individuale.

A face educație interculturală presupune ca însuși procesul educațional să se realizeze într-un mediu interacțional, prin punerea alături, față în față, a purtătorilor unor expresii culturale diferite. “Altul” este un prilej de descoperire și conștientizare a realei identități. Căci, în căutarea celui alt, ne descoperim pe noi înșine, ne dăm seamă de ceea ce suntem, sperăm, merităm. Frumusețea existențială ne este dată de celălalt, de miracolul ieșirii din sine, de proiectarea în altul, de iubirea celui apropiat, ca și a celui îndepărtat!

Bibliografie

- Constantin Cucoș – *Educația. Dimensiuni culturale și interculturale*
- Pierre Dasen, Christiane Perregaux, Micheline Rey – *Educația interculturală. Experiențe, politici, strategii*
- Elena Joița – *Pedagogia – știința integrativă a educației*

prof. înv. primar Iliescu Maria Cecilia
Școala Gimnazială "Traian", Pitești

FACTORII DETERMINANȚI AI ATITUDINII FAȚĂ DE ȘCOALĂ A PĂRINȚILOR

Rolul familiei nu încetează la vârsta școlarizării, fac referire la rolul în educație. Este total greșită concepția unor părinți, cum ar fi: „L-am dat la școală, să-l învețe dascălul!”. Școala și dascălul nu pot suplini lipsa de preocupare a unui părinte. Efortul educativ își găsește eficiența dorită, atunci când între cei doi factori, școală și familie, există o corelare în interesul comun al educării copilului.

Pe copii trebuie să-i învățăm să facă bine, atât noi cadrele didactice, cât și părinții lor, pentru că acest lucru reprezintă moștenirea noastră cea mai de preț. Legat de această colaborare, școală-familie se poate spune că mereu solicităm de la părinți informații despre comportamentul copilului de acasă, unde își petrece majoritatea timpului, tocmai pentru o completă cunoaștere a elevilor.

Astfel, organizăm întâlniri lunare cu părinții și consultații personale de durată mai scurtă ori de câte ori părinții ne solicită. Nu sunt

puține cazurile când ne confruntăm cu comportamente ce necesită o soluționare cât mai rapidă cerând intervenția familiei pentru remedierea situației.

În clasele mici este absolut necesară implicarea familiei în activitățile formativ-educative. Numai prin informările reciproce despre elevi și atitudinea acestora față de școală reușim să formulăm o strategie educativă adecvată. Mediul familial este esențial pentru comportamentul elevului. Există însă factori de risc în adaptarea școlară a micului copil și anume:

- climatul educativ necorespunzător;
- stiluri neadecvate de educație: autoritar, hiperprotector, inconsecvent, indiferent;
- divergența metodelor educative între părinți;
- lipsa unității de opinie între părinți;
- așteptările părinților nu sunt în concordanță cu posibilitățile reale ale copilului;
- slaba autoritate a părinților;
- controlul redus al părinților asupra activităților zilnice ale copilului, asupra modului de petrecere a timpului liber, asupra grupului de prieteni;
- tensiuni, neînțelegeri, conflicte între părinți și copii și invers;
- lipsa comunicării și ignorarea participării copiilor la viața de familie;
- devalorizarea importanței școlii în educație.

Primele sfaturi ale cadrului didactic către familie transmise direct, pe un ton de prietenie sinceră ar putea fi:

- Învăță să-ți ascuți copilul fără să-l judeci!!
- Respectă sentimentele copilului tău!
- Apreciază puterile copilului tău!
- Fii răbdător și maleabil!
- Nu fi partea care atacă – să nu te enervezi, să nu țipi, nu fi răutacios, nu jigni copilul!
- Exprimă-te clar și hotărât!
- Acceptă-ți propriul copil, fii gata să-i oferi ajutor și siguranță!

- Discută deschis cu copilul tău cât mai mult toate problemele, tot ce aștepti tu de la el și el de la tine!
- Amuză-te cu copilul tău!
- Oferă-i dragoste necondiționat!
- Nu-ți pune copilul în situații penibile sau jignitoare!

În funcție de cunoașterea profilului psihocomportamental al partenerului de activitate și în funcție de particularitatea acestuia, ne

Bibliografie:

- Revista “Învățământul Primar”, ed. Discipol.
- Andrei Cosmovici, Luminița Iacob, Psihologie școlară, ed Polirom, Iași, 1999.
- Constantin Cucoș, Pedagogie, ed. Polirom, Iași, 2006.

organizăm în continuare procesul instructiv-educativ, orientându-l într-o direcție corectiv-constructivă pe parcursul anilor de școală.

În încheiere redau câteva idei semnificative ale lui Dorothi Lavo Nolte, potrivit cărora copiii învață din ceea ce trăiesc: „Dacă un copil trăiește în laudă, învață să aprecieze. Dacă trăiește în corectitudine, învață dreptatea. Dacă trăiește în siguranță, învață să aibă încredere. Dacă trăiește în acceptare și prietenie, învață să descopere dragostea în lume.”

SFATURI DE SUFLET PENTRU PĂRINȚI:

- Ajutați-ne ca să vă putem ajuta copiii!
- Învățați-i cum să se poarte, ca să-i putem învăța la rândul nostru!
- Respectați-i chiar dacă sunt mici, învățați-i să vă respecte atât pe dumneavoastră cât și pe cei din jur, pentru a vă putea bucura de respectul lor mai târziu!
- Înainte de a le da crezare ascultați părerile tuturor și să nu uitați că și dumneavoastră ați fost cândva copii!

*prof. înv. primar Ioniță Irina Florentina
Școala Gimnazială „Vladimir Streinu”, Teiu*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

MOTIVAȚIA ÎN CLASA DE ELEVI STUDIU DE CAZ

De ce facem ceea ce facem? Este întrebarea pe care cu toții ar trebui să ne-o punem atunci când acționăm conștient sau inconștient.

În cel mai larg sens, motivația reprezintă ”ansamblul factorilor dinamici care determină conduita unui individ” (Sillamy, 1996). Când vorbim de motivație avem în vedere analiza factorilor care ne determină comportamentul și a mecanismelor care le explică efectele. Prin urmare motivația este considerată ”motorul” personalității. Motivația elevilor este strâns legată de nivelul de

aspirație, care trebuie să fie în concordanță cu posibilitățile individuale ale fiecăruia, iar școala contribuie la formarea unei imagini de sine corespunzătoare astfel încât nivelul de aspirație al elevului să fie în concordanță cu posibilitățile sale reale.

Problema:

Am observat slaba motivație sau lipsa totală a acestora pentru obținerea performanței în clasa de elevi pe care o coordonez.

Prezentarea cazului:

Copiii au probleme școlare. Lipsesc de la ore cu diferite motive de multe ori nejustificate. Nu își rezolvă temele pentru acasă. Amârnă momentul începerii lucrului. Au dificultăți în a lua o decizie. Refuză să înceapă o activitate nouă. Lucrează neatent și superficial. Cred că șansele lor de succes sunt reduse sau inexistente. Situația pandemică actuală amplifică această situație. Apar situații conflictuale între elevi, care se răsfrâng asupra întregului colectiv.

Procurarea și sistematizarea informațiilor:

- 72% dintre elevi au rezultate mai slabe la învățătură; sarcinile școlare sunt percepute din ce în ce mai dificile și le îndeplinesc cu mare greutate

- Colaborează greu între ei, doar cu suport din partea cadrului didactic; formează biserițe bazate pe interes

- Violența verbală sau refuzul devin modurile cele mai facile de abordare a problemelor apărute în rezolvarea sarcinilor

- Statutul socioeconomic al familiilor este scăzut

- Familiile sunt în general copleșite de problemele financiare, de activitățile domestice și de activitățile școlare ale copiilor

- Situația pandemică actuală amplifică această stare, generând nesiguranță și teamă

Descoperirea cauzelor:

- 22% dintre elevi au ambii părinți cu un loc de muncă stabil, 62% unul singur, 16% nu au niciun părinte cu loc de muncă stabil

- La întrebarea: De ce învățăm? 2 elevi au răspuns: pentru o meserie, 6 elevi: pentru bani, 3 elevi : pentru notă, iar restul nu au dat niciun răspuns

- 75% dintre băieți vor să fie polițiști, 2 fete vor să fie mame, una bucătăreasă iar restul nu știu.

- La nivelul clasei un părinte este absolvent de studii superioare și 6 de studii medii.

- Părinții nu pot să își sprijine copiii în rezolvarea temelor.

- Reticența familiilor în ceea ce privește învățarea online.

- Mediul familial este un factor foarte important pentru formarea și creșterea motivației copilului. Este primul și principalul model pe care el

il are. În perioada actuală observăm o deteriorare îngrijorătoare a acestui mediu copleșit de nevoi financiare, șomaj și nesiguranță. Părinții se îndoiesc de utilitatea școlii în condițiile socio-economice actuale.

Găsirea soluțiilor:

Stimularea motivației elevului este o artă, care ține de măiestria cadrului didactic și de propria sa motivare. D. Ausubel susține că profesorul poate face mai mult în direcția captării interesului elevilor chiar și atunci când impulsul cognitiv este minim, prin crearea unor conflicte cognitive.

Activități concrete de acțiune:

- Cunoașterea domeniilor de interes și a aptitudinilor elevilor (jocuri de rol: ce îmi place, ce nu îmi place, cine aș vrea să fiu, etc.)

- Deschiderea orizontului elevilor spre domenii profesionale posibile diverse (jocuri de rol; întâlniri online cu părinții: Cine este tatăl meu?)

- Valorificarea potențialului fiecărui copil (atrageră în activități școlare pe care poate să le realizeze cu succes și aprecierea rezultatelor)

- Integrarea în grup a copiilor (jocuri, machete, afișe, expoziții, etc.)

- Implicarea în activități extrașcolare, proiecte și programe educative

- Sporirea interesului pentru activitățile online

- Întâlniri cu consilierul școlar, ședințe cu părinții

Rezultate obținute:

- Majoritatea elevilor au mai mare încredere în forțele proprii

- Participă cu plăcere la activități noi

- Manifestă curiozitate și dorința de a participa online la diverse activități

- Vor să își rezolve singuri sarcinile

- Se integrează în grup și relaționează pozitiv cu colegii

- Sunt mai puține conflicte în grupul de elevi.

Concluzii:

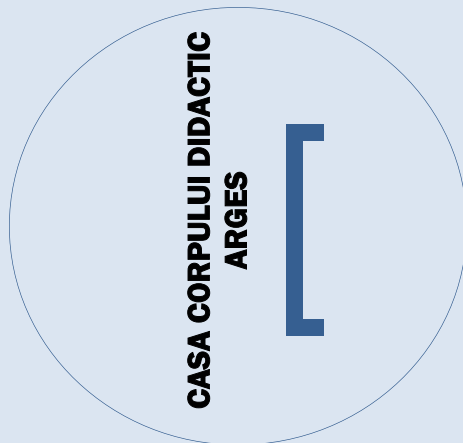
Deși s-au înregistrat progrese vizibile, rămân încă destule lacune în motivația elevilor ca și elevi și părinți nemotivați. De aceea, având în vedere

complexitatea fiecărei situații, profesorul trebuie să fie pregătit să abordeze și să se adapteze diferit fiecărui copil în parte.

Bibliografie:

1. Ausubel D., Robinson F., Învățarea în școală. O introducere în psihologia pedagogică, EDP, București, 1981
2. Dorina Sălăvăstru, Psihologia educației, Editura Polirom, București, 2004

*prof. înv. primar Androne Maria Cristina
Liceul Tehnologic Nr. 1 Mărăcineni*

MOTIVAȚIA ÎNVĂȚĂRII ÎN OBTINEREA SUCESULUI ȘCOLAR

MOTTO: „Nu vei fi stăpân peste copii, dacă nu vei fi stăpân pe tot ce-i înconjoară. Amintește-ți că înainte de a îndrăzni să începi a forma un Om trebuie să găsești în tine exemplul pe care trebuie să-l dai!”

Jean Jacque Rousseau

Motivația reprezintă o totalitate de factori dinamici ce determină conduita omului. În același timp, motivația este una dintre condițiile esențiale care asigură dobândirea de noi cunoștințe. Numai prin motivație se poate explica atitudinea activă sau mai puțin activă a elevilor în procesul de dobândire al cunoștințelor.

În ceea ce privește succesul școlar, el se definește prin formarea la elevi, în concordanță cu cerințele programelor școlare, a structurilor cognitive (sisteme de cunoștințe), operaționale (priceperi, capacități, abilități), psihomotrice (deprinderi), afectiv-motivaționale și sociomorale (atitudini, trăsături de voință și caracter). Succesul în activitate este determinat de anumiți factori: biologici, psihologici, pedagogici, socio-culturali și mai ales factorii stresanți.

Motivația învățării școlare, desemnează ansamblul factorilor interni ai personalității elevului care îi determină, organizează și susțin eforturile în învățare.

Prin acești factori, aflăm care sunt motivele, adică, aspectele de ordin mental, care se reflectă în conștiința elevului, care sunt situațiile de învățare și cum trebuie să acționăm folosind acele trebuințe ale elevului necesare în activitatea pe care o desfășurăm.

După părerea noastră, părinții au un rol important pentru reușita școlară a copilului de orice vârstă. De aceea, mai jos propunem niște recomandări părinților care vor începe să motiveze copiii lor încă din clasa pregătitoare:

1. Stimulați-i dorința de a învăța. Stimulați-i curiozitatea, explicați-i, răspundeți-i la întrebări.
2. Nu luați locul profesorului.
3. Păstrați legătura cu școala.
4. Nu îi criticați niciodată profesorul. Nu faceți nici un fel de comentarii negative la adresa acestuia, în prezența copilului. Nu îl veți critica doar pe cel care v-a nemulțumit, ci pe toți profesorii pe care copilul dv. îi va avea!

5. Acceptați înclinațiile lui. Ideea este să vă lăsați copilul să se bucure de lucrurile, domeniile și disciplinele care îi plac. Nu trebuie să îl obligați.
6. Fixați obiective concrete și pertinente. Părinții trebuie să mențină un control lejer, dar sistematic.
7. Explicați-i rostul studiilor pentru viață. Copilul trebuie să înțeleagă faptul că munca lui este în folosul lui. Mizați pe ceea ce vrea să devină. Implicându-l în discuții în care să-și poată etala cunoștințele.
8. Oferiți cadrul propice studiului. Biroul, colțul lui pentru lecții și studiu trebuie să fi e agreabil.
9. Cum îl ajuți? Nu vă alarmați la primul calificativ prost. Nu îl certați. Discutați și descoperiți împreună unde este problema.
10. Stimulați-i încrederea în propriile forte. Preîntâmpinarea eșecului școlar este o problemă supremă, fiind legată de dezvoltarea nivelului de inteligență, orientarea profesională și autodeterminarea generației în creștere.

Motivația este una dintre cele mai importante componente când vine vorba de formarea și dezvoltarea învățării autodirijate la elevii ciclului primar, ea are un rol crucial în activitatea de învățarea a copilului, și ca urmare în formarea personalității lui.

Astfel, indiferent de vârsta pe care o are elevul este necesar „*să accentuăm latura pozitivă a motivării lui și să reducem pedepsele pe care le aplicăm, cu scopul de a întări un comportament pozitiv.*”

În continuare enumăr o serie de metode, tehnici propuse atât elevilor, cât și profesorilor, părinților în ajutorarea elevilor să depășească eșecul școlar. Printre căile de formare a motivației școlare mai putem enumera:

- Crearea climatului psihologic în clasă;
- Compararea copilului cu sine însuși;
- Stabilirea contactului emoțional adecvat;
- Dezvoltarea capacității de ascultare a învățătorilor ca manifestare a respectului față de elevi;
- Empatia din partea învățătorilor;
- Influența învățătorilor asupra atitudinii părinților față de procesul de învățare;
- În funcție de situație, învățătorul să manifeste diverse roluri (mamă, prieten, observator, susținător, democrat, autoritar, judecător, lider, intermediarul dintre părinte și copil);
- Găsirea tempoului adecvat al lecției.

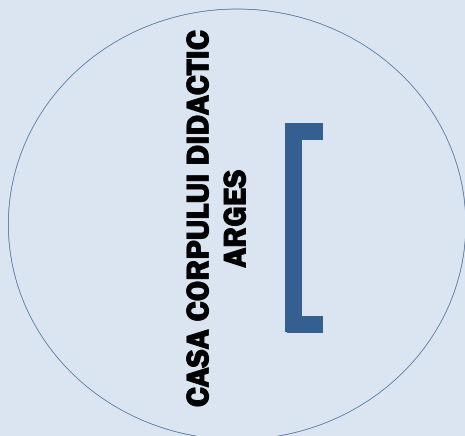
Un rol important în reușita la învățătură îl are de asemenea și mediul în care se desfășoară lecțiile, aspectul interior al clasei. Există diverse mijloace de stimulare:

- obiectuale – cadouri, premii;
- simbolice – obiecte cu semnificație care se pot preschimba în alte obiecte cu valoare recompensativă : buline de diverse culori, acumularea de jetoane, fețe luminoase etc. (toate acestea sunt elemente de motivare a preșcolarilor și școlărilor mici cu predilecție);
- activități – jocul, dansul, mersul la cinema, sau diverse ieșiri în natură cu întreg colectivul clasei;
- sociale – lauda, încurajarea, aprecierea.

În concluzie, motivația reprezintă o forță motrică a dezvoltării umane, deoarece selectează, asimilează și sedimentează în copil influențe externe. Profesorul trebuie să dea dovadă de sensibilitate și dragoste pentru copii, de capacitatea de anticipare și de cunoaștere a copiilor, de empatie și echilibru afectiv.

Bibliografie:

- ✓ Golu, Pantelimon, Emil Verza, Mielu Zlate, *Psihologia copilului*, București, E.D.P., 1993
  - ✓ Neacșu, Ioan, *Introducere în psihologia educației și a dezvoltării*, Iași. Ed. Polirim, 2010
  - ✓ Truță, Elena, Sorina Mardar, *Relația profesor-elevi: blocaje și deblocaje*, Ed. Aramis, 2007
- prof. inv. primar Maria Elisabeta Negru
Școala Gimnazială „Traian”, Pitești**

PROIECTUL "Pagini din viața mea"

Elevii clasei a IV-a au ca obiectiv să cerceteze viețile unor persoane reale care le influențează viața de zi cu zi. Ei fac diferența între evenimente care au avut loc cu mult timp în urmă și evenimente recente studiind istoria familiei lor. Ei realizează mai multe lucrări care păstrează trecutul, ilustrează prezentul sau au impact asupra viitorului, inclusiv analiza unor informații și formularea unor concluzii despre cum și de ce s-a schimbat lumea. Proiectul se termină cu construirea unei capsule a timpului care păstrează trecutul și prezentul pentru viitor.

Anunt elevii că în săptămânile care urmează vor explora modul în care familia influențează viața oamenilor și cum pot ei influența viața membrilor familiei lor.

Cer elevilor să se gândească la modalități prin care pot influența familia lor păstrând trecutul, ilustrând prezentul și având impact asupra viitorului.

Grupez elevii în perechi sau grupuri mici pentru a face brainstorming pe această temă. După aceea, pun grupurile să împărtășească răspunsurile găsite cu grupul mai mare și să le noteze.

Păstrarea trecutului

1. Arborele genealogic

Prezintă elevilor ideea unei capsule a timpului și explică modul în care vor crea și aduna diverse obiecte pentru a le pune într-o capsulă a timpului cu scopul de a păstra propria istorie.

Explică elevilor că o modalitate de păstrare a trecutului este completarea unui arbore genealogic pe care să-l pună în capsula timpului. Pe lângă notarea numelor și a datelor de naștere, elevii vor nota trăsături și caracteristici pentru fiecare membru al familiei.

Discută rubricile pe care elevii vor trebui să le completeze:

- Datele de naștere
- Culoarea ochilor
- Culoarea părului
- Trăsături/interese deosebite
- Modul în care seamănă cu această persoană

Elevii vor lua această fișă de lucru și o vor completa acasă, drept temă. Pe tot parcursul săptămânii următoare, alcătuiesc un program prin care elevii să împărtășească întregii clase propriul arbore genealogic.

Mai târziu, arborele genealogic va fi adăugat la capsula timpului.

2. Biografia unei rude sau a unui strămoș

Explică elevilor că pot contribui de asemenea la păstrarea trecutului prin crearea unei biografii a unui membru al familiei care a influențat lumea din jur. Elevii interviuează persoana (dacă este încă în viață) și/sau alte rude pentru a strânge informații despre persoana pe care au ales-o. Elevii pot de asemenea scana fotografiile și organiza informațiile pentru a face o prezentare convingătoare și informativă care păstrează trecutul acelei persoane pentru generațiile viitoare și susțin punctul lor de vedere că acea persoană a avut într-adevăr o influență asupra lumii din jur.

Prezentările elevilor ar trebui să răspundă la următoarele întrebări:

- Care sunt persoanele din familia ta care au avut o influență asupra lumii din jur?
  - Cum era viața când persoana aceea avea vârsta ta?
  - Cum s-a schimbat viața? Compară trecutul persoanei cu prezentul tău.
  - Viața era mai bună atunci sau acum? Explică în ce mod și de ce.
  - Cum a influențat persoana pe cei din jur?
  - Ce putem învăța de la persoana respectivă ?
  - Cum și de ce ar trebui să ne amintim de persoana aleasă ?
- Dacă este posibil, elevii vor filma interviurile și vor include un clip în prezentarea finală.

Ilustrarea prezentului

1. Autobiografie

Reamintesc elevilor răspunsurile pe care le-au găsit și cer să genereze noi moduri de ilustrare a prezentului. Li conduc într-o discuție despre consemnarea poveștii propriei vieți și introduc termenul autobiografie.

Aleg și citim împreună o autobiografie potrivită vârstei, punând accentul pe tipurile de elemente narative incluse, cum ar fi primii ani, ani de școală, carieră, familie, visuri, evenimente sau persoane care i-au influențat și realizări.

Pun elevilor întrebări ca:

- De unde vin și unde mă îndrept?
- Ce poveste am de spus?
- Cum îșivor aminti ceilalți de mine?
- Ce vor învăța generațiile viitoare despre mine?

Spun elevilor că acum au șansa de a scrie povestea propriei lor vieți. Cer elevilor să-și imagineze atât viitorul, cât și prezentul și să proiecteze ceea ce le-ar putea oferi viitorul— carieră, familie, realizări etc.. Reamintesc elevilor că autobiografiile înseamnă istorie, astfel încât elevii trebuie să scrie autobiografia ca și cum evenimentele s-ar fi întâmplat deja.

Următoarele activități au ca finalitate obiecte din prezent pe care elevii le pun în capsula timpului la finalul proiectului. Aceste activități pot fi terminate ca temă.

2. Rețeta familiei

Pe parcursul acestei activități, elevii aleg și copiază una din rețetele de familie preferate pentru a o include într-o carte de bucate a clasei și în propria capsulă a timpului. Elevii consemnează de asemenea tradiții, amintiri deosebite sau întâmplări legate de rețetă. Pe lângă adăugarea rețetei în cartea de bucate a clasei și în capsula timpului, elevii aduc „mâncarea” la școală pentru a o împărtăși colegilor ca punct culminant al proiectului. Părinții și bunicii vor fi invitați la școală pentru seara „Sărbătorirea familiei” când vor vedea toate proiectele și vor încerca diverse rețete de familie.

3. Tradiția preferată

Discut importanța tradițiilor și modul în care tradițiile contribuie la definirea și păstrarea trecutului familiei. Elevii răspund la următoarele întrebări:

- De ce tradițiile sunt importante?
- Care este tradiția de familie preferată?

o Descrie tradiția

o Explică modul în care tradiția a fost creată și cum s-a transmis de-a lungul timpului

- Cum contribuie tradiția la deosebirea familiei tale de alte familii?
- Cum vei continua tradiția?

Dau fiecărui elev sarcina de a reprezenta o tradiție de familie preferată pe un colaj de hârtie.

Influențarea viitorului

1. Tradiție nouă

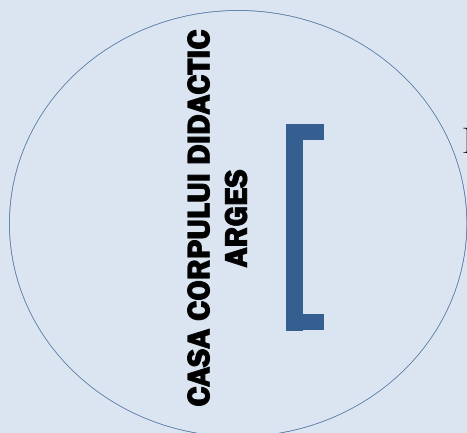
Cum poate trăi trecutul prin mine? Pentru a-i ajuta pe elevi să vadă cum pot influența propriile familii și cum își pot pune amprenta pe viitor, dau sarcina de a se hotărî și de a scrie despre o nouă tradiție pe care le-ar plăcea să o înceapă și să o transmită generațiilor viitoare. Elevii vor adăuga acest material autobiografiei.

Capsula timpului

Ce „comori” ajută la redarea poveștii familiei tale? Pentru a-i ajuta să răspundă la această întrebare, elevii construiesc o capsulă a timpului sau o cutie de comori care poate conține doar 5 obiecte din trecutul și prezentul familiei lor. Cutiile sau orice alte recipiente pot fi folosite cu rol de capsule ale timpului. Elevii trebuie să includă toate proiectele făcute sau copii ale lor în capsulă, împreună cu alte comori care cred ei că ar păstra istoria familiei lor, ar ilustra prezentul și ar influența viitorul.

Spun elevilor să atașeze o descriere pentru fiecare obiect. Fiecare capsulă a timpului este expusă în seara sărbătoririi, înainte de a fi sigilată și pusă la păstrare.

*prof. înv. primar Voiculescu Simona Elena
Școala Gimnazială „Oprea Iorgulescu”, Câmpulung*

ROLUL ALFABETARULUI ÎN ÎNVĂȚAREA CITIT-SCRISULUI ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PRIMAR

Fiecare școlar are nevoie de materiale care să îi eficientizeze învățarea atunci când vine vorba de a intra în perioada școlarității. Printre nenumăratele materiale necesare unui școlar mic se numără și alfabetarul sau alfabetul decupat.

Alfabetarul este un set de litere, grupuri de litere și silabe, utilizat ca material didactic pentru formarea cuvintelor în vederea exersării principalelor două achiziții ale școlarității mici: scrisul și cititul. Acest alfabetar este alcătuit din mici jetoane ce cuprind o literă, un grup de litere sau silabe și o imagine reprezentativă care să ajute

elevul să facă o rapidă legătură dintre literă și support imagistic. Aceste litere sunt așezate ulterior pe un suport sub formă de silabe și cuvinte și care să captiveze atenția copiilor.

Metoda utilizată în predarea citit-scrisului este metoda fonetică analitico-sintetică, conform căreia, pentru învățarea unei litere, se pornește de la separarea unei propoziții din vorbire, împărțirea acesteia în cuvinte, analiza cuvântului (despărțirea în silabe) care conține sunetul de învățat, evidențierea silabei ce conține noul sunet, separarea și studierea acestuia. Acest proces, prin care se disecă fiecare cuvânt până se ajunge cea mai mică parte a acestuia, se numește analiză. După ce un cuvânt a fost analizat până la fonem, intervine operația inversă analizei, adică sinteza, ce constă în unirea sunetelor în silabe și a silabelor în cuvinte.

Ajunși la stadiul de bază al sesizării noului sunet și analizarea elementelor grafice ale literei, se trece la compunerea cuvintelor cu alfabetul decupat, unde elevul percepe fiecare sunet, alege literele necesare compunerii silabelor și le unește într-un cuvânt. La final elevul citește cuvântul rezultat, adică sintetizează sunetele în silabe și silabele în cuvinte. Între cele două procese, compunerea cuvintelor cu ajutorul alfabetului decupat este o etapă esențială, deoarece “constituie un mijloc de analiză fonetică a cuvintelor, care pregătește procesul citirii ca sinteză a sunetelor”. (p. 83, 1996, Berca I.)

După ce elevii și-au însușit deprinderea de a recunoaște literele și a compune cuvinte folosind literele alfabetului decupat, trebuie format câmpul de citire la silabă. Și aici intervine alfabetarul, copiii folosind silabele ca “unitate de compunere” (p. 129, 1996, Berca I.) Așadar rolul alfabetarului în viața de școlar este dublu. În prima etapă se construiesc cuvinte cu jetoane ce conțin litere și în a doua etapă se construiesc cuvinte formate din silabe.

Bibliografie:

- Berca, I., (1966) Metodica predării limbii române, București, Editura Didactică și pedagogică
prof. învă. primar Ciurumel Ancuța-Georgiana
Școala Gimnazială Cotmeana, Cotmeana

STRATEGII DIDACTICE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN PROIECTAREA INTEGRATĂ A LECȚIILOR DE EDUCAȚIE CIVICĂ

Pentru ca demersul comun al profesorului și elevilor să fie încununat de succes este necesară adoptarea unei strategii de acțiune, a unui anumit mod de abordare și rezolvare a sarcinilor concrete de instruire. Întregul proces instructiv-educativ se desfășoară prin raportarea la obiectivele urmărite a strategiilor susceptibile de reușită. Strategiile de predare și învățare ocupa un loc central în cadrul tehnologiei didactice.

Strategia didactică este definită drept „ansamblul complex și circular de metode, tehnici, mijloace de învățământ și forme de organizare a activității, complementare, pe baza cărora profesorul elaborează un plan de lucru cu elevii în

Deși pare că cele două achiziții se dobândesc în același timp, deprinderea de a scrie depinde în foarte mare măsură de deprinderea de a citi, deoarece se exersează mai întâi cele două procese cognitive și în același timp se dezvoltă musculatura fină a mâinii, deoarece mușchii mici ai mâinii nu sunt formați pentru un asemenea efort.

De remarcat este faptul că actul scrierii se aseamănă cu procesul de compunere a cuvintelor cu ajutorul alfabetarului, însă există o mare diferență: în compunerea cuvintelor cu alfabetul decupat elevii fac legătura dintre sunet și literă și aleg literele deja scrise, pe când atunci când scriu ei trebuie să sesizeze sunetul, să recunoască litera și să o scrie unind elementele grafice.

Alfabetul decupat este un material utilizat încă de la apariția școlii, deși în timp a suferit ușoare modificări în ceea ce privește materialul din care era construit. S-a trecut de la jetoane de lemn la jetoane de carton, însă a păstrat același scop, acela de a ajuta copiii să învețe să scrie și să citească.

vederea realizării cu eficiență a învățării.” (Oprea, C.L,2007, p.24)

Strategiile didactice care permit formarea competențelor la disciplina *Educație civică* au ca dominante: exemplul moral-civic ca reper de comportament, inițiativa și voluntariatul, participarea/implicarea și activismul civic. Este necesar ca activitățile de învățare să asigure continuitatea demersului explorare – valorizare – acțiune – responsabilitate, contribuind astfel la formarea cetățeanului activ, responsabil și capabil să trăiască împreună cu ceilalți.

Strategiile didactice pot fi elaborate pornind de la competențele generale care urmează să fie

dezvoltate în clasele a III-a și a IV-a. Formarea celor trei competențe generale presupune dobândirea de către elevi a competențelor specifice care au o complexitate progresivă, în cei doi ani de studiu. Ținând cont de specificul disciplinei *Educație civică*, este recomandată utilizarea unor strategii didactice variate, aplicate într-un cadru educațional favorabil pentru manifestarea spiritului tolerant, deschis către recunoașterea și interiorizarea valorilor și normelor morale, care încurajează interacțiunea socială pozitivă, participarea/implicarea elevilor la propria formare, exersarea unor comportamente moral-civice. Sunt recomandate strategiile didactice care dezvoltă capacitatea de comunicare a elevilor, care stimulează explorarea și activitatea independentă a acestora.

Se pot utiliza diferite tipuri de strategii didactice menționate în programa școlară de educație civică precum:

a) *strategii inductive* bazate pe utilizarea exemplilor - din povești, fabule, desene animate sau din viața reală - pentru identificarea și recunoașterea trăsăturilor persoanei, a grupurilor mici din care elevii fac parte; exemplele pot fi utilizate și pentru identificarea unor norme morale, a unor situații de respectare/încălcare a unor reguli și norme, a rolului normei morale ca model de acțiune;

b) *strategii analogice* care utilizează modele - din povești sau din experiența proprie - pentru caracterizarea persoanei, a grupurilor din care fac parte elevii, pentru analizarea regulilor și a relațiilor din cadrul grupului;

c) *strategii euristice* bazate, de exemplu, pe: descoperire, dialog euristic, problematizare, pentru explorarea grupurilor mici; realizarea unor povestiri, dramatizări privind aplicarea unor reguli simple de conduită în familie, în grupul de joacă, în grupul de învățare; realizarea unor colaje cu imagini, fotografii care prezintă elemente specifice ale localității, țării, ale spațiului european.

Strategia didactică se înscrie în demersul de optimizare a instruirii fiind „un mod funcțional de gestionare a resurselor instrucționale în vederea atingerii criteriilor de eficiență și eficacitate a procesului.” (Iucu, R.,2008, p.120)

Ca educație pentru integrarea în colectivitate, disciplina are un accentuat caracter practic-aplicativ și presupune respectarea unor exigențe ale învățării durabile. Ca trasee metodice adecvate pentru abordarea unor situații de învățare, strategiile didactice presupun utilizarea metodelor didactice moderne, care permit îmbinarea activităților individuale cu cele de grup și frontale, contribuind la dezvoltarea atitudinilor și la formarea spiritului civic, astfel:

- implicarea elevilor în învățarea prin acțiune (experiențială), în activități bazate pe sarcini concrete, în învățarea prin descoperire, prin cooperare, prin confruntarea de idei;

- utilizarea unor metode activ-participative, interactive de învățare: discuții, dezbateri, tehnici și metode de gândire critică, rezolvarea de probleme, simularea, jocurile de rol - care pun accent pe construcția progresivă a cunoștințelor și a capacităților;

- utilizarea calculatorului, ca mijloc modern de instruire, pentru creșterea gradului de atractivitate și a dimensiunii interactive a activității de învățare;

Formarea unui comportament moral-civic este un proces complex, de lungă durată mare pretinde o metodologie și strategie complexă, variată, dinamică și adecvată numeroaselor componente care trebuie formate și dezvoltate.

Strategiile didactice interactive de grup reprezintă „modalități de organizare a activității prin care se favorizează schimburi interrelaționale între participanții la activitate prin procese interumane de cooperare și competiție constructivă”(Oprea,C. L.,2007,p.9). Aceste strategii prezintă următoarele caracteristici:

- ✓ au în vedere provocarea și susținerea învățării active în cadrul careia elevul acționează asupra materialului informațional pentru a-l asimila și utiliza
- ✓ aduce elevul și profesorul într-o relație de parteneriat
- ✓ stimulează participarea elevilor la acțiune, dezvoltă procese cognitive complexe, capacitatea de înțelegere și autoevaluare

- ✓ sprijină dezvoltarea copiilor pe baza interacțiunilor sociale, orientează către formarea unui profil moral-valoric
- ✓ oferă ocazii benefice de organizare pedagogică a unei învățări temeinice, ușoare și atractive, cu un pronunțat caracter activ-participativ, cu posibilități de cooperare și comunicare eficiente
- ✓ se bazează pe sprijinul reciproc de căutare-cercetare și învățare, stimulează activitățile individuale antrenând subiecții cu întreaga lor personalitate
- ✓ solicită efort de adaptare la normele de grup, toleranță față de opiniile celorlalți

Folosirea strategiilor interactive bazate pe alternarea formelor de activitate individuală, în perechi și în grupuri mici, va contribui la formarea la elevi a abilităților de cooperare. Cadrele didactice vor orienta demersul de predare-învățare al elevilor în perspectiva înțelegerii conexiunilor între: a învăța să știi /să cunoști, a învăța să faci, a învăța să muncești cu ceilalți, a învăța să fii, a învăța să te transformi pe tine și să schimbi societatea.

Profesorul are nevoie de „competență relațională, capacitate de a promova relații de cooperare și competiție, un stil de lucru cooperant pentru a asigura unitatea clasei, pentru a obține un înalt grad de coeziune al acesteia, pentru a stimula

Bibliografie

- Cerghit, I., (2008), *Sisteme de intruire alternative și complementare. Structuri, stiluri, strategii*, Iași, Ed. Polirom.
- Ciolan, L., (2008), *Învățarea integrată. Fundamente pentru un curriculum transdisciplinar*, Iași, Ed. Polirom
- Oprea, C. L., (2007), *Strategii didactice interactive*, București, EDP.
- Șoitu, L.; Cherciu, D.(coord.), (2006), *Strategii educaționale centrate pe elev*, Buzău, Ed. Alpha MDN.
- Programa școlară de Ed. civică pentru clasele a III-a - a IV-a aprobată prin O.M.E.N nr.5003/02.12.2014

tendențele centripete în locul celor centrifuge, pentru a forma conștiința comunitară a elevilor de care se ocupă”(Cerghit,I.2008, p. 183).

Metodele de învățământ sunt elementul de bază al strategiilor didactice în strânsă relație cu mijloacele de învățământ și forma de organizare a colectivului de elevi. Opțiunea pentru o anumită strategie didactică condiționează utilizarea unor metode de învățământ specifice.O lecție activă presupune utilizarea de metode și procedee active care să valorifice „nevoia spontană de activitate a copilului, pe care îl eliberează de constrângere și îl asociază la propria lui formare. Învățarea trebuie să exercite o influență profundă asupra personalității elevilor, dezvoltându-le capacitățile de cunoaștere și viața emoțională.” (Șoitu, L., Cherciu R. (coord), 2006, p.102)

Utilizarea metodelor active contribuie la dezvoltarea capacității de comunicare, la crearea unui cadru educațional care încurajează interacțiunea pozitivă, motivarea și angajarea copilului în procesul de participare și cooperare în grupurile de apartenență, oferă exemple de urmat și de promovat în aplicarea normelor elementare de conduită, a unor comportamente moral-civice. Metodele de educație morală au un rol educativ-formativ, constructiv, de formare nemijlocită a unei conștiințe și conduite etice civilizate.

prof. înv. primar Bold Ionela-Ramona
Școala Gimnazială „Vintilă Brătianu”, Ștefănești

METODE INTERACTIVE UTILIZATE ÎN EVALUAREA DIDACTICĂ - Studiu de specialitate

Una dintre provocările societății contemporane este necesitatea regândirii școlii, a educației formale, alături de cea informală și alături de cea nonformală. Sistemul școlar, ca subsistem al macrosistemului de educație, prin oferta sa educativă contribuie la dezvoltarea, formarea și evoluția personalității copilului, respectiv a tânărului. În literatura pedagogică problematica evaluării este și va fi unul din cele mai dezbătute subiecte.

Deși la nivel conceptual există o unitate a punctelor de vedere privind rolul evaluării, formelor de evaluare, strategiilor și metodelor de evaluare, la nivelul practicii intervine o limitare a evaluării determinată de modul în care aceasta este percepută și practică în diferite școli, de profesori diferiți. Evaluarea e un act de valorizare ce intervine în toate acțiunile umane; la nivel educațional ea nu mai este un act final al învățării, ci se integrează organic în procesul de învățare, creând relații interactive și circulare.

În timp ce învață, elevul efectuează procese repetate de valorizare și de apreciere critică care îi servesc ca bază pentru

luarea deciziilor orientative în propria-i formare și dezvoltare.

Evaluarea-componentă a triadei instruire-predare-evaluare are ca scop cunoașterea efectelor activității desfășurate, în vederea optimizării ei, pe baza colectării, organizării și interpretării rezultatelor obținute prin intermediul instrumentelor de evaluare. Se remarcă o tranziție de la problematica preciziei, garantată prin măsurare, la o problematică a raportării calitative, prin luarea în considerație a fundamentelor formării elevului și o orientare spre modalități care favorizează dezvoltarea autonomiei elevilor.

Au existat, de-a lungul timpului numeroase polemici în legătură cu gradul de obiectivitate și de precizie al metodelor de evaluare. Utilizarea exclusivă a uneia sau alteia dintre metode are adepți pro și contra. Însă, în practică, îmbinarea lor reprezintă cea mai bună soluție. Strategiile moderne de evaluare urmăresc să accentueze dimensiunea acțiunii evaluative care oferă elevilor suficiente și variate posibilități de a demonstra ceea ce știu ca ansamblu de cunoștințe, dar, mai ales, ceea ce pot să facă (priceperi, deprinderi, abilități, competențe). Acestea sunt proiectul, portofoliul, fișa pentru activitatea personală a elevului, hărți conceptuale, tehnica 3-2-1, metoda R.A.I., studiul de caz, observarea sistematică a activității și a comportamentului elevului, jurnalul reflexiv, investigația, interviul, înregistrări audio și/sau video.

Proiectul-debutează în clasă, prin definirea și înțelegerea sarcinii de lucru-eventual și prin începerea rezolvării acesteia-apoi se continuă acasă pe parcursul a câtorva zile sau săptămâni. Permanent elevul se consultă cu profesorul. Proiectul se încheie tot în clasă, prin prezentarea în fața colegilor a unui raport asupra rezultatelor obținute, și, dacă este cazul, a aplicației realizate. Este o formă activă, participativă, care presupune și încurajează transferul de cunoștințe, capacități, facilitează și solicită abordările interdisciplinare, și consolidarea abilităților sociale ale elevilor.

Portofoliul-îl ajută pe elev să se autoevalueze. Acesta reprezintă "cartea de vizită" a elevului, prin care profesorul poate să-i urmărească progresul la o anumită disciplină, de-a lungul unui interval mai lung de timp. Portofoliul cuprinde sumarul, lucrările efectuate de elev individual sau în grup, rezumate, articole, referate, fișe individuale de studiu, proiecte și experimente, temele lucrate zi de zi, probleme rezolvate, teste și lucrări semestriale, chestionare de atitudini, alte materiale.

Tehnica 3-2-1. Denumirea aceasta provine din faptul că elevii scriu:

- 3 tehnici (concepte) din ce au învățat;

- 2 idei despre care ar dori să învețe mai mult în continuare și
- o capacitate, o pricepere sau o abilitate pe care ei consideră că au dobândit-o în urma activităților de predare-învățare

Această tehnică este o foarte bună modalitate de autoevaluare cu efecte formative în planul învățării realizate în clasă. Este un bun mijloc prin care aflăm rapid și eficient care au fost efectele proceselor de predare și învățare, având valoare constatativă și de feedback.

Hărțile conceptuale-pot fi definite drept oglinzi ale modului de gândire și înțelegere

Bibliografie

1. Jinga I, Istrate E (coord) - Manual de pedagogie, Ed.ALL.,1998
2. Novak, J.D. - A Theory of Education, Ithaca, Illinois, Cornell University Press, 1977
3. Păun Emil, Potolea Dan (coord)-Pedagogie, Ed. Polirom, Iași, 2002

*prof. inv. primar Ioniță Gherghina Cristina
Școala Gimnazială "Petre Badea", Negrași*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

DOUĂ METODE ACTIV-PARTICIPATIVE FOLOSITE IN PREDAREA MATEMATICII

Matematica este obiectul care generează la marea majoritate a elevilor eșecul școlar. De aceea profesorul de matematică trebuie să creeze un climat instituțional favorabil folosind diverse metode moderne care să-l determine pe elev să se implice activ în procesul instructiv educativ.

Școala nu trebuie înțeleasă ca fiind locul unde profesorul predă și elevii ascultă. Învățarea devine eficientă doar atunci când elevii participă în mod activ la procesul de învățare: discuția, argumentul, investigația, experimentul, devin metode indispensabile pentru învățarea eficientă și de durată.

Toate situațiile și nu numai metodele active propriu-zise- în care elevii sunt puși și care îi scot pe acestia din ipostaza de obiect al formării și-i transformă în subiecți acți, coparticipanți la propria formare, reprezintă forme de învățare activă.

Metodele active necesită o pregătire atentă: ele nu sunt eficiente decât în condițiile respectării regulilor jocului. Avantajul major al folosirii acestor metode provine din faptul că ele pot motiva și elevii care au rămăneri în urmă la matematică.

METODA „SCHIMBĂ PERECHEA”

Este o metodă interactivă de lucru în perechi. Elevii au posibilitatea de a lucra cu fiecare dintre membrii colectivului. Stimulează cooperarea în echipă, ajutorul reciproc, înțelegerea și toleranța față de opinia celuilalt.

ETAPE:

Se împarte clasa în două grupe egale ca număr de participanți. Se formează două cercuri concentrice, copiii fiind față în față pe perechi. Învățătorul dă o sarcină de lucru. Fiecare pereche discută și apoi comunică ideile. Cercul din exterior se rotește în sensul acelor de ceasornic, realizându-se astfel schimbarea partenerilor în pereche.

Copiii au posibilitatea de a lucra cu fiecare membru al grupeii. Fiecare se implică în activitate și își aduce contribuția la rezolvarea sarcinii.

EXEMPLU DE ACTIVITATE:

Tema: „Proportionalitate directă/proportionalitate inversă”

Etapele activității:

1. Se organizează colectivul în două grupe egale. Fiecare copil ocupă un scaun, fie în cercul din interior, fie în cercul exterior. Stând față în față, fiecare copil are un partener.

2. Profesorul comunică cerința: „Verifica dacă numerele următoare sunt direct/invers proporționale cu următoarele numere!”.

3. Lucru în perechi. Copiii lucrează doi câte doi pentru câteva minute.

Copilul aflat în cercul interior spune soluția de rezolvare iar celălalt aduce completări încercând să rezolve cerința. Apoi copiii din cercul exterior se mută un loc mai la dreapta pentru a schimba partenerii, realizând astfel o nouă pereche. Jocul se continuă până când se ajunge la partenerii inițiali sau se termină.

4. Analiza ideilor și a elaborării concluziilor. În acest moment, copiii se regroupează și se vor analiza pe rând rezolvarile problemelor

METODA „ȘTIU / VREAU SĂ ȘTIU / AM ÎNVĂȚAT”

Metoda se bazează pe cunoaștere și experiențele anterioare ale elevilor, pe care le vor lega de noile informații ce trebuie învățate.

ETAPE:

- Listarea cunoștințelor anterioare despre tema propusă;
- Construirea tabelului (Profesor);

Ceea ce știm / credem că știm	Ceea ce vrem să știm	Ceea ce am învățat

- Completarea primei coloane;
- Elaborarea întrebărilor și completarea coloanei a doua;
- Citirea textului;
- Completarea ultimei coloane cu răspunsuri la întrebările din a doua coloană, la care se adaugă noile informații;
- Compararea informațiilor noi cu cele anterioare;
- Reflecții în perechi / cu întreaga clasă.
- valorifică gândirea critică / creativitatea;
- presupun complementaritate – relații;
- sistematizează experiențe subiective;

- presupun colaborare – cercetare comună.

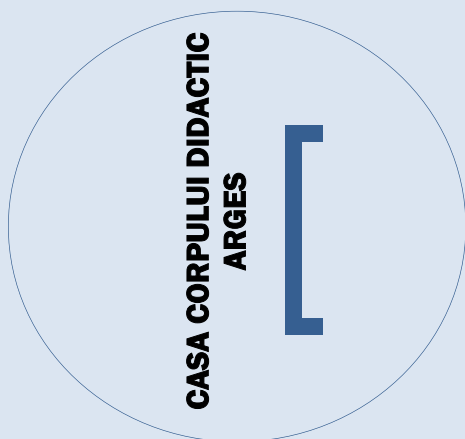
Specific metodelor interactive de grup este faptul că ele promovează interacțiunea dintre mințile participanților, dintre personalitățile lor, ducând la o învățare mai activă și cu rezultate evidente.

Acest tip de interactivitate determină „identificarea subiectului cu situația de învățare în care acesta este antrenat” ceea ce duce la transformarea elevului în stăpânul propriei formări.

Bibliografie:

1. Gardner, H. Mentea disciplinată, Ed. Sigma, 2004
2. Singer, M., Voica, C. Învățarea matematicii. Elemente de didactică aplicată. Ghidul Profesorului, Ed. Sigma, 2002.
3. Ghid metodologic pentru aplicarea programelor de matematică primar-gimnazial, Ed. SC Aramis print, 2001.

*prof. înv primar Dobre Maria Cristina
Școala Gimnazială Prof. Emil Negoiță, Miroși*

PREGĂTIREA STUDENȚILOR ȘI A PROFESORILOR DEBUTANȚI PENTRU PARTENERIATUL CU FAMILIA

Profesorul debutant începe încă din facultate pregătirea din punct de vedere profesional, dar și emoțional pentru debutul carierei sale din învățământ. După ce pregătirea inițială s-a încheiat, tânărul profesor își face apariția la catedră. Acum realizează primul pas în cunoașterea colectivului de cadre didactice, a elevilor și a părinților acestora și începe, în sfârșit, să aplice ceea ce a învățat pe băncile facultății.

Colegii profesori pot deveni camarazi în lupta pentru adaptarea profesională. În timpul activităților școlare și extrașcolare, în timpul pauzelor, colegii profesori îi pot fi alături. Zâmbetul de susținere și încurajare primit din partea lor poate fi o treaptă solidă pe calea afirmării profesionale și în formarea imaginii de sine. Încrederea în propriile forțe, în capacitățile sale profesionale și de comunicare se dezvoltă foarte mult prin solicitarea și acceptarea ajutorului colegial.

În orice profesie, practica este o provocare majoră pentru debutanții nou calificați. Aceștia trec printr-o perioadă de formare și punere în practică a cunoștințelor, aptitudinilor și atitudinilor dobândite în timpul unui program de educație. Este o perioadă de tranziție, debutantul găsindu-se în situația unei mari provocări, aceea de a-și găsi un mentor care să-i ghideze activitatea, să-i dea încrederea necesară în a-și consolida abilitățile dobândite în mod teoretic.

„Ca tip de activitate specifică, mentoratul este văzut ca un proces a cărui esență constă în transmiterea abilităților și informațiilor de la persoane cu experiență către debutanți” (Ezechil, L., coord., 2009, p. 13)

Rolul cadrelor didactice nu se reduce doar la educația la catedră sau în clasă, ci presupune o activitate de acest gen în fiecare relație cu elevii și familiile acestora, desfășurând o muncă de dezvoltare, de conducere și de îndrumare. O relație eficientă cadru didactic – părinte presupune, printre altele, o ascultare activă, implicarea familiei în acțiunile extrașcolare ale copilului, cultivarea și practicarea toleranței față de un punct de vedere diferit.

Comunicarea cadrului didactic cu familia elevului se poate face prin :

- Activități de informare și consiliere a părinților, care pot fi zilnice după orele de curs ;
- Vizite la domiciliu de câte ori e nevoie ;
- Lectoratele cu părinții – lunar ;
- Adunările comune părinți – elevi ;
- Întruniri ale comitetului de părinți pe clase ;
- Comunicarea prin poștă (scrisori de înștiințare cu antetul școlii) sau prin poșta electronică ;
- Comunicarea prin telefon .

Ședințele cu părinții – prin ele se asigură legătura cu părinții elevilor pe parcursul anului școlar, schimbul de experiență, confruntarea opiniilor și găsirea soluțiilor pentru activitățile educative. Întrunirile cu părinții contribuie la ridicarea nivelului pedagogic al părinților, la îmbunătățirea condițiilor de activitate educativă în școală și în familie.

Sfaturi pentru debutanți în vederea reușitei unei ședințe cu părinții

De obicei, la întâlnirile programate ale clasei/ școlii nu vin părinții de care am avea mai mare nevoie. Explicația poate fi că unii adulți au așteptări negative în privința rostului întâlnirilor din școală, care din păcate se confirmă în timpul școlarității.

Încercați să faceți din aceste întâlniri evenimente plăcute, productive, în care să transmiteți mesajul și să primiți *feedback-ul* dorit de părinți, să luați decizii prin consultare și să creați punți de interes spre întâlniri viitoare¹.

1. Îndepărtați posibilele obstacole din calea participării părinților (program de lucru, copii mici de supravegheat, transport anevoios, alte angajamente) anunțând din timp evenimentul.

2. Implicați elevii în pregătirea întâlnirii, prin activități precum:

- Decorarea clasei.
- Turul clasei pentru părinți, respectiv explicarea rostului materialelor și al pavoazării.
- Prezentarea de fotografii sau de scurte filme care îi arată pe copii la clasă, în secvențe de lucru în grup sau individual.
- Efectuarea de înregistrări audio (de exemplu: un cântec special pentru părinți).
- Scrierea de mesaje către părinți, lăsate în banca pe care o ocupă fiecare copil sau distribuite de către profesor.

3. Adresați-vă părinților care nu pot/ nu vor să participe, ca semn că mențineți deschise căile de comunicare și dispuneți de strategii alternative de colaborare.

4. Trimiteți-le a doua zi după întâlnire materialele folosite cu ceilalți părinți, evitați să sancționați copiii pentru absența părinților, acordați-le și lor șansa de a lua parte la tombolă, etc.

5. Pregătiți ambientul clasei, astfel încât părinții să se simtă bineveniți (elemente specifice clasei, proiecte în desfășurare, orarul, produse ale activității elevilor). Ideal este ca părinții să nu stea înghesuiți în băncile copiilor, ci să li să permită folosirea mobilierului modular, să existe portofolii ale copiilor expuse la vedere.

6. Mențineți treaz spiritul de grup după încheierea ședinței.

7. Abilitați grupul de părinți să aibă viață asociativă și în afara spațiului școlii.

8. Alocați timp discuțiilor personalizate despre elevi, care să cuprindă:

¹ Safran, O., Părinți și profesori, Ed. Științifică, București, 1965,

- Calități deosebite ale copilului artistice, leadership).
- Referiri la cea mai recentă problemă pe care copilul a avut-o de întâmpinat la școală (teme, conflict) și modul cum a fost depășită.
- Puncte tari la învățătură (progrese, interese evidente, mostre de lucru în clasă).
- Puncte slabe la învățătură- dacă este cazul – cu menționarea inițiativelor de ameliorare a respectivei situații.
- Părerea părintelui despre performanța școlară a copilului.
- Obiectivele pe termen lung și modalități de realizare în timpul rămas la dispoziție, cu exprimarea opiniei părinților.

9. Acordați părinților șansa de a vă întreba sau de a comunica ceea ce nu au îndrăznit să vă întrebe sau să comunice în timpul întâlnirii, iar răspunsul destinat persoanei/ cazului individual prezentați-l ca notă generală la următoarele ședințe.

În funcție de categoria în care se înregistrează părinții elevului (interesați sau dezinteresați de tot ceea ce se întâmplă cu propriul copil) cadrul didactic parcurge o serie de etape menite să optimizeze relația școală – familie :

- Își fixează și întreține cât mai multe discuții individuale evitând în cazul celor cu copii –problemă prezentarea în cadrul ședințelor a rezultatelor școlare și absențelor;

- Inițiază și menține o legătură strânsă cu familia elevului și poartă un dialog deschis și sincer extins în afara orelor de curs prin convorbiri telefonice, scrisori.

Fiecare părinte este invitat să reflecteze asupra relației dintre performanța copilului său și următoarele variabile: așteptările profesorilor, așteptările și implicarea sa ca părinte, statut economic al familiei, frecvență. Lipsa de colaborare duce spre un eșec și, din nefericire, cel învins este copilul, pentru care dorim tot ce este mai bun.

Drumul sinuos pe care îl parcurge tânărul debutant în procesul adaptării sale profesionale este destul de dificil. Important este însă să aibă voință și curaj să rezolve problemele apărute pe parcursul formării identității sale profesionale. Lupta în sine poate deveni mai ușoară și mai frumoasă dacă dispune de vocație și dezvoltă un etos profesional, asemeni camarazilor, profesori cu experiență.

Bibliografie

1. Călugaru, D., 2004, *Dirigenția și consilierea*, Craiova, Ed “Gheorghe Alexandru”.
2. Ezechil, L. (coord.), 2009, *De la debut la succes*, Ghidul mentorului de inserție profesională, București.
3. Safran, O., 1965, *Părinți și profesori*, București, Ed. Științifică.

*prof. inv. primar Tănase Ileana
Liceul Tehnologic Nr. 1, Mărăcineni*

TEHNICI INTERACTIVE PENTRU ABORDAREA TEXTULUI NONLITERAR - studiu

1. Predarea reciprocă : Când elevii joacă rolul profesorului, au ocazia să-și consolideze învățarea, vor înțelege mai bine gândirea, rolul și sarcinile profesorului. Predarea este o metodă eficientă de a învăța, de a-i implica pe toți elevii în predare, de a diminua distanța profesor-elev, creând un climat favorabil învățării. Metoda ajută elevii să învețe tehnici de rezumare, chestionare, clarificare, predicție pornind de la un text literar sau nonliterar. Colectivul poate fi împărțit în trei grupe, fiecare având altă temă, după următorul protocol:

- rezumați ceea ce ați citit;*
- puneți o întrebare despre temă, la care ceilalți trebuie să răspundă;*
- clarificați lucrurile neclare pentru ceilalți;*
- cereți colegilor să prezică ce se va întâmpla dacă...;*
- cereți colegilor să verifice predicția etc.*

Pe rând, fiecare grup va preda pe rând colegilor secțiunea studiată, după protocolul agreeat.

2. Matricea de analiză semantică : Pentru a-i ajuta pe elevi să focalizeze și să identifice optim, cu cât mai puține erori, informații explicit formulate într-un text, cum ar fi informațiile despre pinguini din *Antarctica – ținut al gheții*, profesorul poate folosi și matricea de analiză semantică. Aceasta este utilă mai ales când copiii nu știu foarte multe lucruri despre subiectul abordat. Strategia constă în compararea caracteristicilor subiectului mai puțin cunoscut cu trăsăturile altor două subiecte cunoscute mai bine.

Luând exemplul nostru, profesorul poate desena pe tablă un tabel asemănător cu cel de mai jos :

	Trăiește în apă/trăiește pe uscat	Se mișcă/se mișcă în salturi scurte/zboară/înoată/fuge	Tip de animal/pește /mamifer/pasăre	Își folosește aripile pentru zbor/înot/altele
Găina				
Crapul				
Pinguinul				

Înainte de studierea textului profesorul discută cu elevii despre unul dintre subiectele despre care vor afla mai multe informații în text și le sugerează diferite notații ce pot fi folosite în tabel pentru a compara noul subiect cu cele cunoscute („+” pentru „da”, „-” pentru „nu”, „?” pentru „nu sunt sigur” etc.). După explorarea noului text, elevii revin la tabel și confirmă notațiile făcute sau le modifică.

3. Ia textul la întrebări : Inventează 5 posibile întrebări pe care i le-ai adresa fragmentului citit. Folosește întrebările de mai jos ca punct de plecare:

*De ce?

*Care sunt motivele pentru care?

*Ce-ar fi dacă?

*Care este scopul pentru care?

*Ce s-ar schimba dacă?

4. Harta subiectivă a lecturii

Cadranele de sus se vor completa înainte de citirea textului, iar cele de jos după lectura textului.

Ce știu despre temă?

Ce părere am despre temă?

Ce am aflat nou despre temă?

Evaluez acest text astfel?

5. Jocul detectivilor : Ce te face să spui asta?

a)De ce/Ce se petrece cu/Ce-ar fi dacă ? Care este explicația ?

b)Ce indiciu din text te face să spui asta?

6. Înainte gândeam : .....Acum, după această oră, gândesc.....

7. Cercul punctelor de vedere : prezintă ce ai citit din perspectiva unui elev / a unui politician / a unui părinte.

8. Gândește-te / Fă o predicție / Imaginează-ți !

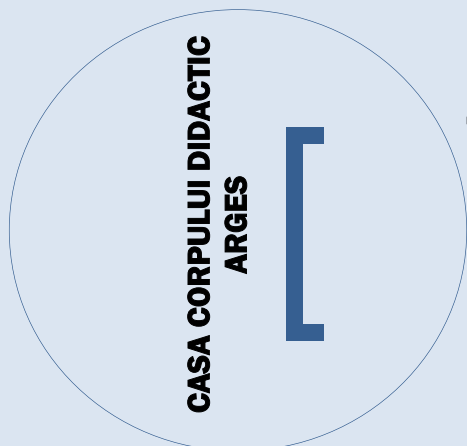
*Oare cum s-a ajuns aici? Ce a cauzat apariția/evenimentul/teoria aceasta?

*Cum ar putea evolua în viitor?

*Imaginează-ți un context foarte diferit în care s-ar putea folosi ceea ce am discutat aici. Nu e răspuns corect sau greșit!

9. Conferința de presă - Voluntari elevi și restul clasei care pune întrebări pornind de la text.

*prof. învă. primar Popa Anca-Ioana
Școala Gimnazială „I.L. Caragiale”, Pitești*

TULBURAREA DE HIPERACTIVITATE CU DEFICIT DE ATENȚIE

ADHD este o tulburare comportamentală care afectează mai ales copiii și se manifestă prin imposibilitatea acestora de a se concentra asupra unui anumit subiect sau unei anumite acțiuni. Netratată poate avea consecințe negative pe termen lung (psihologice, sociale, economice). ADHD debutează în copilărie și poate persista și la vârsta adultă. Deși la unii copii simptomele dispar odată cu înaintarea în vârstă, în jur de 60% pot prezenta simptome și la vârsta adultă. Un copil cu ADHD care nu este diagnosticat și tratat la timp se va confrunta cu multe probleme acasă și în societate. Din cauza comportamentului, la școală poate fi izolat și respins de colegi. Profesorul îl va certa pentru că nu e atent. Acasă, simțindu-se vinovat, părinții își vor revărsa și ei angoasele pe copil. Cu timpul, atât situația de la școală, cât și cea de acasă vor înrăutăți simptomele, iar în lipsa tratamentului, copiii cu ADHD devin agresivi, dezvoltând comportamente antisociale. Copiii cu ADHD au o varietate de nevoi. Unii copii sunt hiperactivi sau neatenți pentru a funcționa într-o clasă obișnuită, chiar și cu medicație și un plan de management al comportamentului. Astfel de copii pot fi plasați în clase de educație specială pentru toată ziua sau o parte a ei. În unele școli, profesorul de educație specială colaborează cu profesorul clasei pentru a veni în întâmpinarea nevoilor copilului. Cei mai mulți sunt capabili să stea într-o clasă obișnuită. Ori de câte ori este posibil, cadrele didactice preferă să nu-i izoleze, ci să-i lase să învețe împreună cu colegii lor de aceeași vârstă.

Simptomele ADHD se împart în trei categorii: neatenție, hiperactivitate și impulsivitate. În afara simptomatologiei specifice, copiii cu ADHD pot prezenta și alte probleme asociate: dificultăți de învățare, tulburări de limbaj, anxietate, tulburări emoționale, tulburări ale controlului motor și perceptiv-vizual, ticuri etc. Deși ADHD nu interferează cu capacitatea de învățare, copiii cu acest sindrom prezintă de multe ori dificultăți legate de randamentul școlar, deoarece atenția și controlul impulsurilor sunt cerințe importante pentru succesul școlar.

Printre cerințele educative speciale ale copiilor cu ADHD, se cer a fi menționate următoarele:

- necesitatea exersării deprinderilor de a-și concentra și menține atenția;
- prezentarea problemei într-o formă clară și structurată;
- încurajarea elevului să citească de mai multe ori cerința, înainte să înceapă rezolvarea ei, pentru a fi sigur că a înțeles bine;
- i se cere elevului să citească cu voce tare cerința, pentru a ne asigura că este concentrat și ca urmează corect pașii;
- încurajarea să se amuze de propriile erori și să învețe să se autocorecteze fără a se demoraliza
- asigurarea serviciilor de specialitate (recuperare, terapie educațională, consiliere școlară, asistența medicală și socială etc) în școală;
- acordarea sprijinului necesar personalului didactic în procesul de proiectare și aplicare a programelor de integrare;
- accesul efectiv al copiilor cu cerințe speciale la programul și resursele școlii obișnuite (bibliotecă, terenuri de sport etc);

- încurajarea relațiilor de prietenie și comunicarea între toți copiii din clasă/școală;
- acceptarea schimbărilor în organizarea și dezvoltarea activităților instructiv-educative din școală.

Institutiile de învățământ trebuie să recunoască și să reacționeze la diversele cerințe ale copiilor, să armonizeze diferențele de stiluri de învățare, diferențele între grade de reușită școlară, să asigure o educație de calitate pentru toți. Mai mulți factori determină succesul claselor incluzive: parteneriate între familie și școală, colaborarea cu cadre de specialitate, formarea continuă a personalului didactic, programe educaționale individualizate și, nu în ultimul rând, comunicarea.

Bibliografie:

- Manual ADHD pentru profesori
- Cristopher Green și Kit Chee – „Sa înțelegem ADHD”, Editura Aramis, București, 2009
- Ecaterina Vrajmas – „Introducerea în educarea cerințelor speciale”, Editura Cedis, București, 2004
- „Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preuniversitar”, Editura DIDACTICA PUBLISHING HOUSE, 2008
- Ștefan Popenici, Ciprian Fartușnic, Nadia Tîrnoveanu, - "Managementul clasei pentru elevii cu ADHD", Editura DIDACTICA PUBLISHING HOUSE, 2008

*prof. învă. primar Ionela Vlad
Școala Gimnazială "Traian", Pitești*

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

CUM SĂ DEZVOLȚI ÎN ȘCOALĂ ACTIVITĂȚI CARE SĂ ÎMBUNĂTĂȚEASCĂ PARTICIPAREA ACTIVĂ LA ORE – HOW TO IMPROVE STUDENTS' ACTIVITY DURING CLASSES

Vă invităm să studiați site-ul realizat, pentru alte materiale de utilizat în activitatea profesională din școli <https://regenerart.eu/>

It happened for a couple of us from the Romanian project team, while chatting with fellow workers about this project the Fine Arts High School "Dinu Lipatti" is implementing, to receive genuine feedback like:

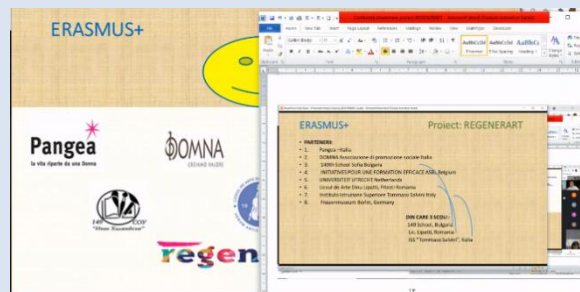
"That's is really interesting! Gender violence and stereotypes that even art can induce? And then fighting against it with art tools?!"

When we applied for the project as partner institutions, in our mind the most important target was the final beneficiary: the students. We wanted new learning experiences for them, outside the box of the traditional learning curricula, to prepare them to become responsible members of the society and why not, active citizens on fighting against VAW. How? By training their trainers, the teachers.

Therefore, the project's objectives were important for our team and relevant for the community.

In May 2021 we organized a regional online Conference to launch and promote the project.

70 participants from various educational institutions and from our local partners in this project participated, including, of course, from the institution implementing the project in Romania, the Fine Arts High School "Dinu Lipatti", Pitesti.

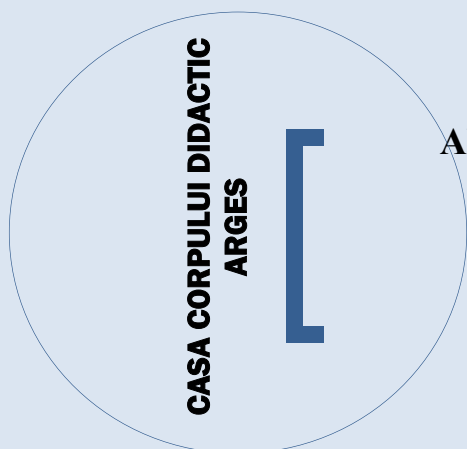

Going through the project's presentation, international partners, Italian coordinator, objectives and activities, final results, to announcing the soon coming training course for teachers.

Final conclusions? Interested participants, looking forward to be part of future activities.

*prof. Violeta Vlădau,
Liceul de Arte "Dinu Lipatti", Pitești*

ABILITĂȚI SOCIALE NECESARE CADRULUI DIDACTIC PENTRU ASIGURAREA UNEI REUȘITE ÎN PLAN PROFESIONAL

Clasa de elevi în care își desfășoară activitatea cei doi actori ai educației, profesorul și elevul, reprezintă un sistem social bazat pe o dinamică în desfășurarea căreia intervin legi și principii ale interacțiunii umane, ce fac obiectul de studiu al psihologiei și sociologiei. Atât cadrele didactice cât și elevii sunt „actori sociali” în cadrul activităților instructiv-educative și în dinamica rol-statusurilor, specifică unei organizații școlare, ceea ce implică necesitatea și chiar obligativitatea ca profesorul să posede o serie de abilități sociale.

Marțian Iovan (1997) afirma ca “educatorii sunt profesioniștii educației”. Formarea educatorului în perioada universitară precum și în perioadele perfecționării postuniversitare îi va permite acestuia să devină “specialistul, proiectantul, organizatorul și conducătorul principal al operei de formare a personalității elevilor”. Dar, tuturor acestor abilități și competențe dobândite în cadrul formării profesionale trebuie să li se adauge și abilități sociale înnăscute și cultivate de-a lungul vieții profesionale. Abilitățile sociale sunt acele abilități care facilitează interacțiunea dintre partenerii educaționali. Unele dintre aceste abilități sunt de bază, cum ar fi politețea, stabilirea și menținerea contactului vizual, manifestarea interesului față de

celelalte persoane (profesorul întreabă elevii cum a fost ziua lor, cum cred că s-au descurcat la un test, le zâmbește atunci când se întâlnesc, etc). Altele sunt mai complexe, cum ar fi competențele pe care le folosim pentru a negocia într-o situație conflictuală, empatia, comunicarea eficientă. Unele persoane învață abilitățile sociale cu ușurință, în timp ce altele găsesc interacțiunea cu ceilalți ca fiind foarte solicitantă și pot avea nevoie să lucreze la dezvoltarea abilităților lor sociale în mod conștient. De aceea, se poate afirma că diferențele dintre profesori și stilurile lor de predare rezultă nu doar din pregătirea profesională a acestora ci și din abilitățile sociale pe care le posedă.

Abilitățile sociale ale cadrului didactic țin de personalitatea acestuia și presupun o serie de calități determinate de specificul și complexitatea muncii pe care o desfășoară. Se poate vorbi chiar de calitățile dezirabile personalității profesorilor, care determină progresul sociocultural și spiritual al unui învățământ democratic. Ele contribuie la creșterea eficienței învățământului instructiv-educativ. Aceste calități sociale, și nu numai, determină sporirea rolului formativ, activ, creativ, de organizator și de conducător al procesului de formare, pe care îl îndeplinește un cadru didactic.

Enumerate într-o formă succintă, calitățile ale unui bun profesor sunt: temeinică pregătire de specialitate, spirit creativ în specialitate și în didactică, orizont de cultură larg, tact și măiestrie pedagogică, deschidere către autoperfecționare permanentă, calități moral-cetățenești superioare, spirit managerial, capacitate de autoevaluare obiectivă, care sunt completate obligatoriu și cu calități sociale sau socio-relaționale, care țin de inteligența emoțională și socială cum ar fi: empatia, comunicarea eficientă, exprimarea corectă și politicoasă în limba română, capacitatea de a rezolva o situație conflictuală, răbdarea, încrederea, interesul față de ceilalți, capacitatea de a manifesta afecțiune și a imprima încredere în forțele proprii, capacitatea de a asculta, dorința de a coopera cu elevii, colegii, părinții și ceilalți parteneri educaționali, creativitatea, etc.

Competențele / abilitățile socio-relaționale se referă la relația educator – educat, dar și la relația educatorului cu părinții și cu comunitatea locală. Aspectul relațional este esențial în actul didactic, școala fiind un mediu al comunicării și comuniunii. Asigurarea unui raport educator – educat este bazat pe relații de cooperare, comunicare și îndrumare nemijlocită care să încurajeze individualizarea muncii, ceea ce constituie o premiză pentru integrarea elevului în viața socio-profesională cu o rată mare de succes și desfășurarea unei munci productive de către aceștia.

În cadrul unui învățământ modern, profesorul și elevul se afla în firească rezonanță de comunicare, în care : profesorul este un organizator, animator, îndrumător al activității elevilor, iar elevii devin participanți activi și, de fapt, coparticipanți la propriul proces de formare.

Comunicarea și creativitatea în comunicare este probabil cea mai elementară abilitate socială. Simțul comunicării permite discuții cu partenerii educaționali, favorizează ascultarea ideilor și sporirea simpatiei. Promovarea valorilor în cadrul activităților educative ține, în mod evident, și de competența comunicațională a profesorului, dar și a elevilor. Competența comunicării este nivelul de performanță care determină eficiența transmiterii și receptării mesajelor, având ca temei cunoștințe, priceperi, deprinderi, atitudini. Conținutul comunicării este dobândit prin instruire și educație,

dar și prin autoinstruire și autoeducație. Modul în care un profesor comunică cu elevii săi este esențial, iar dacă acesta găsește moduri atractive de a prezenta informațiile și încearcă o interacțiune adevărată cu elevii săi, rezultatele se vor observa imediat.

Empatia sau capacitatea de a ne pune în locul elevilor este fundamentală. Cu cât profesorul are o personalitate mai complexă și mai multă experiență, cu atât se va putea identifica cu experiențele elevilor și atitudinile lor în situații diverse. Empatia implică un mecanism complex care antrenează comportamentele cognitive, afective, volitive, motivaționale, inclusiv anumite reacții de natură vegetativă. În relația profesor – elev, locul și rolul empatiei în structura aptitudinii pedagogice este bine conturat, ținându-se cont de faptul că în cadrul acestei relații există multe situații în care profesorul trebuie să se transpună în locul elevului, înțelegându-l și adoptând soluțiile cele mai adecvate.

Răbdarea este o abilitate socială foarte importantă în lucrul cu elevii, referindu-se la menținerea calmului cu păstrarea fermității față de elevii, precum și la găsirea de soluții în situațiile în care aceștia sunt stresați sau furioși, înțeleg mai greu sau au prea multă energie.

Încrederea și interesul față de ceilalți trebuie să facă parte din setul de abilități sociale ale unui profesor, fără acestea interacțiunile din cadrul actului educațional vor avea efectul opus celui dorit și nu se pot întemeia relații de lungă durată, bazate pe încredere reciprocă.

Cooperarea în cadrul colectivului de cadre didactice din care face parte profesorul, dar și cu părinții, conducerea, elevii, este o abilitate socială indispensabilă actului didactic care permite realizarea și implicarea în proiecte educative, colaborarea cu elevii și părinții în proiecte școlare și extrașcolare

În concluzie, cadrul didactic reușește în plan profesional doar dacă îmbină eficient competențele profesionale, manageriale, moral-cetățenești, tactul pedagogic și capacitatea de evaluare și autoevaluare cu abilități sociale, absolut indispensabile, precum comunicarea eficientă și creativitatea în comunicare, empatia, răbdarea, capacitatea de a asculta, încrederea în ceilalți, respectul și politețea, dorința de cooperare, etc.

Bibliografie

- Iovan, M, „Repere în pedagogie –prin universul educației”, Arad, 1997
- Gliga, L, „Standarde profesionale pentru profesia didactică”, București 2002
- Rădoi , L, „Abilitățile sociale necesare cadrului didactic pentru reușita profesională”- Revista Profesorului, Câmpulung, 2018.
- Robciuc, A, „Statutul profesional al cadrului didactic” – w.w.w. samariteanul.ro
- w.w.w creaza.com/didactica/personalitatea profesorului

prof. Belciug Ion
Liceul Tehnologic „ Liviu Rebreanu” Mozăceni

ALIMENTAȚIA ELEVULUI – ERORI ALIMENTARE ȘI CORECTAREA LOR

Nevoile alimentare ale copiilor

/elevilor sunt ușor diferite de cele adulților, în sensul că, în perioada de creștere, organismul uman are nevoie de toate “cărămizile” necesare pentru dezvoltarea armonioasă a organelor, cea mai spectaculoasă creștere suferind-o scheletul și mușchii. Se înțelege că, din acest motiv, alimentația copilului elev trebuie să fie echilibrată atât caloric cât și din punct de vedere calitativ, pentru a putea fi susținută creșterea rapidă dar și efortul depus la școală. Procesele neuro-psihice specifice învățării sunt mari consumatoare de energie, care trebuie să fie furnizată constant prin alimentație. Carențele pot duce la întârzieri de creștere, demineralizări osoase, scăderea

capacității la efort sau a randamentului școlar. Al doilea motiv este viața în colectivitate a elevului, care presupune riscuri mai mari de îmbolnăvire, de aceea trebuie susținut sistemul imunitar și capacitatea organismului de luptă antiinfecțioasă printr-un aport suficient de vitamine, minerale și apă, care permit funcționarea mecanismelor de imunitate celulară și umorală.

Responsabilitatea pentru alimentația elevilor revine, în primul rând, părinților acestora. De ei depinde, în copilărie, formarea unor obiceiuri și deprinderi alimentare sănătoase, care să stea la baza unui comportament alimentar sănătos și a dezvoltării psiho-somatice armonioase a copilului. Sunt importante alimentația în sine, calitativ și cantitativ, dar și obiceiurile legate de alimentație.

Popescu (2004) recomandă respectarea unor **reguli alimentare** ca:

- Meniul să fie cât mai apetisant, variat, condimentat moderat;
- Se respectă orele de masă, pentru formarea unor reflexe digestive secretorii și motorii și o digestie cât mai eficiente;
- Se respectă regulile de igienă și comportare înaintea și în timpul mesei; astfel, spălarea mâinilor înainte de masă, spălarea dinților după masă, mestecarea alimentelor suficient, trebuie să devină obiceiuri practicate de către toți membrii familiei;
- Copiii/elevii iau masa împreună cu ceilalți membri ai familiei, ocazie cu care trebuie deprinși cu o serie de reguli de comportare civilizată la masă, care fac parte din educația fiecărei persoane și care se imprimă acum în comportamentul lor, pentru tot restul vieții;

- Deoarece majoritatea elevilor au cursuri dimineața, se va acorda atenție micului-dejun, hipoglicemia determinată de refuzul de a mânca dimineața având drept urmări tulburări nervoase, dureri de cap, amețeli, emotivitate exagerată; pentru cei care învață după-amiaza, este ideal să se consume masa de prânz cu o oră înainte de plecarea la școală

Comportamentului

alimantar nesănătos presupune o serie de erori, numeroase și dăunătoare prin consecințele lor pe termen lung, atât asupra sănătății cât și prin imprimarea și consolidarea lor în cadrul populației la scară largă. Popescu (2004) clasifică erorile astfel:

Erorile de ordin cantitativ constau în consumul excesiv de alimente bogate caloric, pe termen lung dăunător din cauza producerii obezității, cu toate consecințele acesteia. La polul opus se află consumul unor categorii limitate de alimente, mai ieftine, dar de calitate inferioară care, paradoxal, pot provoca dereglări metabolice similare celor care apar în obezitate. Alimentele

“săracilor”, pâinea, cartoful, pastele făinoase, orezul, consumate în exces pentru că sunt mai accesibile, dau îngrășare, diabet, carențe alimentare, etc.

Erorile de ordin calitativ sunt la fel de frecvente și dăunătoare. Ele se manifestă prin predominanța unor tipuri de alimente în alimentație, nu neapărat dăunătoare pe termen scurt, dar care pe termen lung devin periculoase.. Așa este cazul alimentației de tip “fast-food”, care și-a creat loc din ce în ce mai mult în casele oamenilor de rând. În mod deosebit sunt periculoase excesele de grăsimi animale și de hidrocarbonați (pâine, dulciuri, făinoase), în paralel cu un consum insuficient de legume, zarzavaturi, fructe, lapte și lactate, care aduc un aport însemnat de vitamine și minerale. Tot în categoria de eroare de ordin calitativ intră și alimentația monotonă, manifestată prin preferința pentru câteva alimente și excluderea altor categorii, generând carențe și un dezechilibru nutrițional.

Nerespectarea ritmului meselor constituie o eroare nutrițională gravă. Pauzele mari dintre mese, obiceiul de a renunța la micul-dejun și a servi un prânz copios sau de a nu mânca pe timpul zilei și a consuma apoi o cină abundentă, sunt cele mai frecvente greșeli de acest tip. Normal, mesele mai mici și repetate sunt cele mai potrivite pentru menținerea homeostaziei normale.

De foarte multe ori, problema alimentației adolescentului nu este privită cu atenția cuvenită de către familie, așa cum am constatat din experiența personală. Astfel, adolescenții sunt lăsați să mănânce ce și cât vor, apărând practici dăunătoare: tendința de a mânca rapid, fără să mestece corect și complet, consumul alimentelor picante sau preponderent a sandvișurilor, conservelor, băuturilor carbogazoase, evitându-se fructele, legumele, pâinea, consumul exagerat de cafea sau băuturi alcoolice, curele de slăbire care provoacă dezechilibre nutriționale grave sau cu consecințe pe termen lung. De aceea, părinții și educatorii trebuie să lupte cu tendința adolescentului de a se opune la orice, de a fi un rebel și a nu respecta nicio regulă și să-l determine să respecte regulile însușite încă din copilărie și împotriva cărora se revoltă acum, în încercarea de a descoperi și definitiva propria identitate. Obiceiurile alimentare greșite căpătate la această vârstă pot sta la originea unor afecțiuni cronice degenerative ce vor afecta calitatea vieții adultului sau chiar o vor pune în pericol.

Bibliografie

- Bucur, Gh., Popescu, O., “Educația pentru Sănătate în Familie și în Școală”, Ed. Fiat Lux, București, 2004.
- Popescu, O., Achim, V., Popescu, A.L., “Viața în Hexagonul Morții”, Ed. Fiat Lux, București, 2004.

prof. Belciug Alina
Liceul Tehnologic „Liviu Rebreanu”, Moșăceni

INTEGRER L'APPROCHE ACTIONNELLE DANS SON ENSEIGNEMENT DU FLE

En didactique des langues étrangères, une nouvelle approche a vu le jour en Europe dans les années 2000. Il s'agit de la perspective actionnelle, présentée dans le document du CECRL (Cadre Européen Commun de Référence pour les Langues), qui définit l'apprenant comme un acteur social qui doit accomplir des tâches (problèmes à résoudre), dans un contexte donné (paramètres de la situation de communication), dans un domaine d'action particulier (personnel, public, professionnel...). Les principaux manuels scolaires en langue sont déjà articulés autour des innovations du CECRL, mais la difficulté est de les mettre en pratique et de les adapter en classe.

Grâce au stage de formation nationale intitulé « Intégrer l'approche actionnelle dans son enseignement du FLE » organisé par le CREFECO, avec le partenariat du Ministère de l'Éducation de la Roumanie, sur la plateforme Zoom, du 4 à 7 octobre 2021, une trentaine de professeurs du Sud de la Roumanie ont réussi à mieux comprendre les principes de l'approche actionnelle et les stratégies de son intégration dans le cours de fle. Les formateurs Pierre-Yves ROUX, responsable de l'unité expertise et projets du Centre International d'études pédagogiques de Sèvres (France Éducation International) et Constantin GIOSU, enseignant et formateur en didactique du FLE, nous ont aidés à élaborer des séquences pédagogiques cohérentes dans la perspective de l'approche actionnelle et nous ont proposé des activités créatives concernant l'interculturalité et la médiation linguistique.

Afin de guider les choix futurs des professeurs de fle quant à l'intégration d'outils efficaces dans leur stratégie pédagogique basée sur l'approche actionnelle, nous présentons ci-après quelques activités permettant de faire pratiquer le lexique des vêtements.

À la fin de la séquence, l'élève sera capable :

- de nommer des vêtements
- de décrire ce qu'il porte ou ce que porte une personne
- de dire s'il aime ou pas
- de justifier son choix de vêtements

1. *Mots croisés illustrés*. Complétez la grille avec des noms de vêtements et de couleurs.

	blanc	noir	gris	marron	rouge	jaune	bleu
Pantalon							
Chemise							
T-shirt							Roxana
Veste							
Chaussettes							
Chaussures							
Sac							
Pull							

2. *Le jeu des différences*. Retrouvez les 7 différences entre la photo du haut et la photo du bas. Faites des phrases pour expliquer vos réponses.

3. *Le jeu de la valise*. Vous partez en vacances. Décidez où vous allez et expliquez ce que vous prenez dans votre valise (« Pour aller... je prends ... »)

4. Complétez le tableau avec le nom d'élèves de la classe. À partir des informations du tableau, faites des phrases sur le modèle « Roxana porte un T-shirt rouge » (attention aux accords)
5. *Travail en binômes*. Chaque élève du binôme reçoit une des deux images de la diapositive. Il ne montre pas son image à son partenaire. Les élèves doivent décrire les personnages, se poser des questions, y répondre, etc. pour découvrir les points communs et les différences entre les deux images.
6. *Compréhension orale* : Écoutez et coloriez l'uniforme de la collégienne. *Production orale* : Décrivez l'uniforme en utilisant *son...*, *sa...*, *ses...*
7. *Les fils d'étendage*. On fait sécher le linge. Regardez les photos et faites des hypothèses sur les personnes qui habitent là (sexe, âge, habitudes, etc.). Vous justifierez vos réponses.

8. *Les objets improbables*. Vous devez vendre les vêtements suivants. Imaginez vos arguments (pourquoi ils sont très utiles).
9. *Le jeu de rôles enchaîné*.
- Situation 1 : 3 jeunes se retrouvent dans la cour du lycée. Ils parlent de leurs vêtements. Un des personnages aime beaucoup un des vêtements porté par un de ses amis et lui demande où il l'a acheté et combien il coûte
- Situation 2 : rentré chez lui, le personnage demande de l'argent à ses parents pour acheter ce vêtement. Les parents demandent des informations et donnent leur avis
- Situation 3 : achat au magasin
- Situation 4 : retour à la maison. Il se rend compte que ce n'est pas la bonne taille
- Situations 5 : retour au lycée et discussion avec les amis les activités suivantes sont données « dans le désordre » et il reviendra à l'enseignant de les organiser selon l'axe fermé-ouvert.
10. *La tâche finale*.

- A. Vous avez commandé le T-shirt A par correspondance. Vous avez reçu le T-shirt B. Vous écrivez au site pour expliquer le problème. Choisissez : c'est la 1ère fois que vous rencontrez un problème avec ce site, vous restez poli / ce n'est pas la 1ère fois et vous êtes un peu énervé(e).
- B. Vous êtes invité à l'anniversaire d'une amie. Avec d'autres amis, vous décidez de faire un cadeau en commun. Vous voulez acheter un habit sur le site suivant, mais vous n'êtes pas d'accord sur le choix. Imaginez les arguments, les contre-arguments et imaginez la discussion.

Ces exemples d'activités globalement organisées des plus fermées aux plus ouvertes peuvent servir de source de réflexion et d'inspiration pour l'enseignant qui se propose de mettre en œuvre l'approche actionnelle. Il faut remarquer une progression allant des activités à la tâche finale que nous définissons au début comme notre objectif et qui peut se prolonger à la fin de la séquence dans le cadre d'une pédagogie par projets (réaliser un album / un concours / un blog consacré aux vêtements / un défilé de mode etc.) Par conséquent, la compétence (l'objectif général) doit être décomposée en savoir-faire (objectifs opérationnels) et puis reconstituée dans une tâche finale. En respectant cette progression interne, nous réussissons sans doute à rendre plus efficace notre enseignement du fle.

prof. Ciocănea Nora
Liceul Teoretic Iulia Zamfirescu, Mioveni

PROTEINELE ANIMALE VS. PROTEINELE VEGETALE

Până acum câțiva ani se spunea –“ la politică și fotbal se pricepe toată lumea”, în prezent putem să adăugăm – “la politică, fotbal și alimentație se pricepe toată lumea”. Teoretic așa este, toți avem impresia că știm ce înseamnă o alimentație sănătoasă, informații pe care nu le păstrăm numai pentru noi dar deja toți putem să dăm sfaturi și celor din jur.

Dar de ce este atât de important să știm ce punem în farfurie în fiecare zi, modul în care facem asocierile și în general cât de important este nutriția pentru viața noastră de zi cu zi? Starea noastră de sănătate este dependentă într-o măsură foarte mare de alimentele care formează meniul nostru zilnic, peste jumătate din bolile cornice ale prezentului sunt rezultatul modului în care ne alimentăm. Șase din cei șapte factori de risc pentru deces prematur (hipertensiunea arterială, colesterolul mărit, indicele de masă corporal, aportul inadecvat de fructe și legume, sedentarismul, consumul excesiv de alcool, fumatul) sunt legați de ceea ce mâncăm, bem și de cât ne mișcăm.

Având în jurul nostru o cantitate enormă de informații suntem convingși că știm ce trebuie să facem pentru a ne îmbunătăți starea de sănătate? Trebuie oare să consumăm numai alimente cu eticheta “organic” sau “bio” pentru a evita ingestia de pesticide? Este sănătatea noastră predeterminată de genele moștenite atunci când ne-am născut? Trebuie mâncat pește și dacă da cât de des? Trebuie să ne luăm vitaminele sub formă de suplimente sau este suficient să consumăm zilnic fructe și legume proaspete? Este laptele dulce cea mai bună sursă de calciu pentru adulți? Sunt proteinele de origine animală baza alimentației noastre ? Dacă nu știți să răspundeți la aceste întrebări ar trebui să aflați că nu sunteți singurii. Deși avem la dispoziție o cantitate enormă de informații de cele mai multe ori datele și sfaturile date se contrazic, pentru a avea un răspuns pertinent la întrebările noastre trebuie căutate surse în care sunt menționate studii efectuate pe un număr cât mai mare de subiecți. Numeroase studii efectuate stabilesc legătura clară dintre alimentație și îmbunătățirea sau vindecarea unor afecțiuni. Hipertensivul dacă scade cantitatea de sare și de grăsime din alimentație are șanse foarte mari să-și normalizeze nivelul tensiunii arteriale. Antioxidanții din fructe și legume au o legătură directă cu performanțele intelectuale ridicate la o vârstă înaintată.

Să ne oprim puțin asupra proteinelor și importanța acordată acestora de persoanele avizate și nu numai. În prezent în mod sigur cei mai mulți au auzit de regimul de slăbit Dukan care se bazează pe un consum ridicat de carne. În secolul XIX cuvântul proteină era sinonim cu cuvântul carne, această legătură se menține și în prezent. Între anii 1800-1900 se considera că statutul social era dat de cantitatea de carne consumată lunar. “ o porție mare de proteine este dreptul legitim al oricărui om civilizată ”. În 1912 medicul englez McCay ajuns în India pentru a selecta soldați din triburile indiene susținea că cei care consumau mai puțină carne erau slabi din punct de vedere fizic și “ nu te puteai aștepta de la ei decât la o lipsă totală de bărbăție”.

Dar ce sunt proteinele? Sunt componente vitale pentru organismul nostru, ele funcționează ca enzime, hormoni, asigură transportul diferitelor molecule fără de care viața nu ar fi posibilă. Proteinele se formează din aminoacizi. Există douăzeci de aminoacizi. Ca organismul nostru să funcționeze are nevoie de 100000 de tipuri de proteine diferite. În mod normal proteinele se uzează și trebuie înlocuite, acest lucru se face consumând alimente care conțin proteine. După digerarea lor din ele se formează aminoacizii - cărămizile

care vor fi utilizate mai târziu pentru producerea de proteine noi care să le înlocuiască pe cele uzate. Acest proces de desfacere/refacere a aminoacizilor din proteine poate fi comparat cu situația în care cineva ne-ar da un șir de mărgelile diferit colorate pentru a înlocui un alt șir pierdut. Mărgelile din noul șir nu sunt așezate însă la fel ca cel inițial, de aceea rupem șirul și le rearanjăm mărgelile astfel încât recreăm șirul inițial. Dacă ne lipsește o culoare de mărgelile, refacerea noului șir va fi încetinită sau oprită până când găsim mărgelile dorite. La fel se întâmplă când organismul nostru trebuie să refacă noi țesuturi din proteine care să fie identice cu cele uzate. Aproximativ opt aminoacizi sunt numiți esențiali și pot fi introduși numai prin alimentație. Dacă din hrana noastră lipsesc unul sau mai mulți astfel de aminoacizi sinteza de proine va fi încetinită sau oprită. Aici intervin ideea de calitate a proteinelor ingerate, adică sunt proteinele din sursă animală mai complexe, mai utile decât cele din surse vegetale?

Dar sunt oare proteinele animale superioare proteinelor vegetale? La ora actuală se știe că organismul uman poate obține toți aminoacizii esențiali din varietatea de proteine vegetale consumate zilnic. În mod normal cantitatea de proteine consumate zilnic ar trebui să fie cuprinsă între 0,8-1g/kg corp sau ele să reprezinte 15% din totalul substanțelor organice consumate zilnic. Problema cu excesul de proteine o reprezintă de fapt rezultatul metabolismului proteic care include și substanțe toxice de timpului amoniacului, acid uric, creatinină care sunt fie inactivate la nivelul ficatului și apoi eliminate, fie eliminate direct prin urină sau materii fecale. Pentru ca detoxifierea să poată avea loc cantitatea de proteine trebuie menținută în limitele normale sau dacă apar excese cu perioade în care se consumă mult mai multe proteine aceste perioade să fie scurte și să fie urmate de perioade cu o scădere a cantității de proteine, astfel se produce în timp o intoxicație a ficatului, rinichilor, apariția de inflamații sistemice, acidifierea mediului intern care pot să constituie fondul apariției diferitelor forme de cancer printre multe alte afecțiuni. Studiile arată (vezi Studiul China; Dr.T.C. Campbell) că în urma metabolismului proteinelor vegetale rezultă o cantitate mai mică de substanțe toxice decât în urma metabolismului proteinelor animale. În metabolismul protidic, nu există modalități de stocare a proteinelor sau aminoacizilor (așa cum există în cazul glucidelor sau lipidelor), astfel încât este important ca zilnic „materia primă” să fie adusă prin alimentație.

În lista de mai jos sunt câteva exemple de alimente și cantitatea de proteine conținută.

- O cană de lapte (250 ml) aduce un aport de 8 g de proteine.
- O bucată de carne de 100 de g conține în jur de 22 g de proteine.
- 200 g de leguminoase uscate (cântărite înainte de fierbere) aduc un aport de circa 15 g proteine.
- Un iaurt mic(125 g) are în medie 4 g de proteine.
- 200 g de telemea aduce 20 g de protein
- Un ou de găină aduce 7 g de protein
- O felie de tofu aduce 10 g de proteine.

Care sunt cele mai bogate în proteine surse vegetale? Migdalele crude (înmuiate în prealabil pentru activarea enzimelor), fasolea, linte, năutul, porumbul, orezul integral, borccoli, quinoa. Cantitatea de proteine conținută de aceste legume este de cele mai multe ori mai mare decât cantitatea conținută în aceeași cantitate de carne. În tabelul de mai jos se poate observa o comparație între conținutul de substanțe nutritive al alimentelor de origine vegetală și a celor de origine animală exprimate la 500 de calorii. Prin informațiile furnizate în acest articol se dorește de fapt o educare a stilului de viață alimentar prin diversificare surselor alimentare, mâncarea să nu fie plictisitoare, aceleași alimente mereu, fără culoare și fără consistență, cu cât într-o farfurie sunt mai multe culori (naturale) cu atât avem mai multe șanse să ne asigurăm necesarul de substanțe organice fără a apela la surse artificiale.

Conținutul de substanțe nutritive al alimentelor de origine vegetală și animală exprimate la 500 de calorii

T. Colin Campbell, 2012

Substanțe nutritive	Alimente de origine vegetală*	Alimente de origine animală**
Colesterol (mg)	-	137

Grăsimi (g)	4	36
Proteine (g)	33	34
Beta-caroten(mcg)	29.919	17
Fibre alimentare (g)	31	-
Vitamina C (mg)	293	4
Folat (mcg)	1168	19
Vitamina E (mg_ATE)	11	0.5
Fier (mg)	20	2
Magneziu (mg)	548	51
Calciu (mg)	545	252

* amestec făcut în părți egale din roșii, spanac, fasole, cartofi, mazăre.

** amestec făcut în părți egale din carne de porc, vită, pui și lapte integral.

Bibliografie

1. Campbell, T., Campbell, M., „Studiul China”, București, Ed. Adevăr divin, 2012
2. Lipton, B., „Biologia credinței”, București, Ed. For You, 2008

prof. Maria Baldovinescu

Școala Posliceală Sanitară din Seminarul Teologic Ortodox, București

GHID PRACTIC DE UTILIZARE A SEMNELOR DE ORTOGRAFIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Progresul unei limbi depinde de calitatea exprimării vorbitorilor, așa cum spunea Mioara Avram în *Gramatica pentru toți*, vizați fiind tinerii care o folosesc, dar și cei de orice vârstă care prin educație și formare profesională influențează uzul.

Academia Română este forul care stabilește regulile ortografice, acestea fiind obligatorii. Normele actuale în acest sens sunt enunțate în Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, ediția a II-a revăzută și adăugită (DOOM).

Conform definiției GALR, „punctuația este un sistem de semne grafice, care au rolul de a marca în scris anumite caracteristici [...] de organizare sintagmatică ale enunțurilor” (GALR 2005, vol. 2, p. 947); este deci evident că, în perspectiva discursului, importanța utilizării corecte a semnelor de punctuație nu trebuie minimalizată. De modul în care sunt plasate acestea poate depinde uneori înțelegerea corectă a mesajului.

Semnele de orografie în limba română sunt: apostroful, bara oblică, blankul, cratima, linia de pauză, punctul (în abrevieri) și virgula.

1. **Apostroful** este singurul semn exclusiv ortografic, rar folosit în ortografia actuală, ce marchează absența întâmplătoare a unor sunete. El nu se utilizează în scrierea formelor literare ale cuvintelor, ci este întâlnit în vorbirea familiară, neglijentă, populară sau în tempo rapid. Este folosit în stilul publicistic în indicarea anilor (**în `48, în `89**) sau în stilul beletristic pentru reproducerea vorbirii unor personaje.

- se găsește în împrumuturi din alte limbi: **five`o clock, D` Artagnan.**
- notează căderea accidentală a unui sunet: **săru`mâna, cân`va, lu` Andrei, las`pe mine,**

sor`ta, sal`tare, tocma`.

2. Bara oblică:

- indică abrevierea unităților de măsură: m/s, km/h; în abrevierea **c/val** (contravaloare) și **m/n** (motonavă).

- este folosită în delimitarea propozițiilor unei fraze: Se aude^{1/} (că) va ninge^{2/}./

- la sfârșitul unui vers și începutul altuia, când nu sunt scrise unul sub altul: „A fost odată ca-n povești/
A fost ca niciodată.../ (M. Eminescu, *Luceafărul*).

3. Blancul constă în absența oricărui semn; se utilizează în cuvintele compuse (**Anul**

Nou, câte doi, patruzeci și șase, Evul Mediu, Unirea Principatelor).

- Blancul este o pauză albă întâlnită după semnele de punctuație, dar în prezent poate compensa absența punctului între inițiale majuscule: U N E S C O; astăzi se preferă și suprimarea blancului, mai economică.

- între grupurile de cifre ale numerelor întregi (6 257 300), între numere și unități de măsură (700 EUR, 30 kg), între numere și simbolul pentru procent sau simbolul pentru gradele Celsius (25 %, 13 °C), între semne aritmetice și numere (± 5 , + 4), între abrevierea nr. și numărul care urmează (nr. 78).

4. **Cratima** este semnul ortografic cu cele mai multe funcții. În unele cazuri are caracter permanent (**dă-l, ia-l, las-o, de-a lungul, mi-l oferă**), în altele- accidental (**de-abia, n-am**).

Cratima:

- leagă cuvinte pronunțate fără pauză: s-a dus, să-i ofer;

- leagă unele interjecții identice: tic-tac, poc-poc, la-la-la, pâș - pâș; cuvinte care se repetă identic: doar-doar, foarte-foarte, prea-prea).

- leagă componentele cuvintelor compuse: inginer-șef, nord-american, locotenet-major;

- unește substantive (grade de rudenie) de adjectival posesiv: mama-ta/mă-ta, soră-mea,

stapîna-ta, taică-su/ta-su;

- leagă forme inverse de gerunziu cu pronume reflexive: ducându-l, văzându-te;

- derivatele cu prefixele **re-** și **ne-**, rostite în tempo rapid: ne-ncetat, re-ncălzit;

- servește la atașarea anumitor prefixe au sufixe: ex-ministru, poe-esc;

- leagă articolul hotărât de numele literelor și sunetelor: x-ul, x-uri sau de numerale cardinale notate cu cifre (10-le, 11-le);leagă formanții **-lea, -a** la numeralele ordinale și **-ime** la numerale fracționare (al XI-lea, , 16-imi).

- leagă împrumuturile și numele de locuri a căror finală prezintă deosebiri între scriere și pronunțare: bleu-ul, Bruxelles-ul, dandy-ul, show-ul, acquis-ul.

SE RECOMANDĂ atașarea fără cratimă a articolului sau a desinenței la împrumuturile

terminate în litere din alfabetul limbii române pronunțate ca în limba română: boardul, boarduri, clickul, trendul, summitul, leasingul, serverul, versoul.

- leagă substantive provenite din abrevieri sau sigle: pH-ul, RATB-ul;

REȚINE! – cratima, ca semn de punctuație, leagă două numerale aproximative: doi-trei elevi; un interval spațial: Pitești – București, sau unul temporal: luni-joi.

5. **Linia de pauză** este utilizată ca semn ortografic numai în scrierea cuvintelor compuse complexe, care conțin cel puțin un cuvânt scris cu cratimă: nord – nord-est, sud-vest – nord-est, americano – sud-coreean.

6. **Punctul** este folosit ca semn de ortografie după majoritatea abrevierilor: C.F.R., B.C.R. sau în scrierea cu cifre a datei: 01.04.2018.

• **NU se pune punct** : - după abrevierile care păstrează finala cuvântului: dl, ca, dna, d-ta;

-după abrevierile punctelor cardinale: N,V,E,S;

- după simbolurile unităților de măsură: m, cm, ml, kg, mg;

- după simbolurile chimice, fizice, matematice: H (hidrogen), A (arie); H₂O (apă),

O (oxigen), Ag (argint), CP (cal-putere), mf (mezzo-forte), pp(pianissimo);

- nu se pune punct în abrevierile care conțin fragmente de cuvinte: ROMARTA, TAROM, RENEL.

- **Se pot scrie cu punct sau fără** între literele componente, abrevierile compuse din mai multe inițiale majuscule: CEC/C.E.C., ONU/O.N.U., PFL/P.F.L.; se recomandă scrierea fără punct:
- Unele abrevieri împrumutate sau care au dobândit statut de cuvinte se scriu întotdeauna fără punct: HIV, SIDA.

7. Virgula se folosește ca semn de ortografie cu o funcție asemănătoare cratimei, în:

- în interiorul unei locuțiuni adverbiale: cu chiu, cu vai; de bine, de rău;
- între interjecții identice: boc, boc; cioc-cioc;
- între cuvinte care se repetă: doar,doar; încet, încetișor.

Bibliografie:

- Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române, ediția a II-a, Univers Enciclopedic, București, 2005;
- Ghid practic al Departamentului de limba română din Direcția Generală Traduceri a Comisiei Europene, ediția 2021.

prof. Roxana Bragă
Liceul Tehnologic „Dacia” Pitești

ENSEIGNER PAR TÂCHES-NOUVEL OBJECTIF DANS LA CLASSE DE FLE - studiu de specialitate

Issue du latin « taxar » qui signifie « évaluer, estimer », la notion de tâche, employée premièrement dans le domaine de la recherche, fait son apparition avec la création du CECR. Bien sûr, on a proposé maintes définitions, mais toutes s'accordent sur le fait qu'il s'agit d'une tâche si :

- l'accent est mis sur le sens ;
- les objectifs de la tâche ne sont pas purement linguistiques ;
- les apprenants ont un but à accomplir ;
- pour atteindre ce but, ils doivent utiliser leurs propres ressources.

On demande de plus en plus souvent aux enseignants de langues de centrer leur approche sur la tâche, parce qu'elle met l'apprenant dans les conditions de se poser des questions, d'émettre des hypothèses, de prendre des décisions avec les autres, de comprendre, de négocier, tout cela pour atteindre le ou les objectifs visés.

La notion de « tâche » indique ce qui est à faire et implique l'idée de prescription. A. Leontiev la définit comme « un but donné dans des conditions déterminées. »⁹ Elle existe donc avant l'activité proposée à l'apprenant, qui sera capable de mobiliser des compétences pour parvenir à un résultat précis. L'élève sera donc conscient de son activité, il se retrouve face à un enjeu réel et ne fait pas ce qu'il fait juste pour le faire, comme prétexte pour réviser un point grammatical ou lexical. A son tour, l'apprentissage acquiert de la valeur et devient significatif, vu que l'objet de ce processus a un sens pour l'apprenant.

⁹ A. Leontiev, *Le développement du psychisme*, p.96, Paris, Editions sociales, 1972

Pour avoir de bons résultats à travers cette nouvelle approche méthodologique, il est nécessaire de parcourir quelques étapes :

- L'étape de motivation est importante si l'on veut que les élèves soient exposés le plus possible à la langue étrangère. On devrait donc leur présenter les activités communicatives dans le but de les préparer mentalement à utiliser la langue étrangère en exclusivité. Le choix du thème sera alors essentiel pour inciter et susciter l'attention et l'intérêt de nos élèves.
- L'étape *avant la tâche* suppose qu'on active les mots et les expressions liées au sujet, c'est-à-dire la boîte à outils.
- Pendant la tâche on donne aux apprenants la possibilité d'utiliser tout leur bagage de connaissances pour mener à bon bout leur travail. Ils peuvent travailler en binôme et le professeur écoute les dialogues. Ensuite il les aide à corriger les tâches réalisées à l'oral ou à l'écrit.
- L'étape *après la tâche* permet une analyse plus approfondie et les élèves seront bien encouragés pour avoir si bien travaillé.

Quelques astuces pour un succès garanti :

- Utiliser la langue étrangère autant que possible ;
- Utiliser la langue maternelle seulement lorsqu'il est nécessaire (pour expliquer l'exercice, par exemple) ;
- La phase *Avant la tâche* sert à créer une bonne atmosphère pour apprendre sans anxiété ;
- Toujours dans cette étape on doit éveiller l'intérêt, et pour cela on peut faire appel à : un texte audio, un clip vidéo, une chanson, une activité de brainstorming, des photos, des dessins etc.
- La tâche doit faciliter un processus dans lequel chaque élève peut activer et utiliser son propre bagage de connaissances ;
- Le rôle du professeur pendant la tâche est de surveiller l'activité des élèves ;
- Dans une dernière étape, le professeur fait des observations sur les éventuelles fautes de ses élèves.

Quelques avantages de l'enseignement par tâches :

- En tant que situation-problème, la tâche demande à l'élève une approche pragmatique ou le sens est étroitement lié à l'action ;
- En tant que situation réelle, la tâche élimine l'écart entre l'espace scolaire et le monde extérieur, en devenant un prétexte pour transformer l'élève d'un consommateur passif en un utilisateur actif de la langue ;
- En tant qu'enjeu impliquant un certain risque et un engagement, la tâche est un défi et une occasion pour l'élève de prendre conscience de son apprentissage et de s'y impliquer de façon active à travers l'expérience. La salle de classe devient un endroit où l'on peut expérimenter librement, agir avec les autres.

Pour conclure, la tâche devient le prétexte qui favorise l'interaction avec les autres et qui entraîne des situations capables d'enseigner à l'apprenant à gérer les problèmes auxquels il devra faire face à l'extérieur, dans sa vie d'adulte actif.

Webgrafie:

https://www.languages.dk/archive/Methods/manuals/TBL/fr_TBL.pdf

<https://enfrancais.loescher.it/post/l-enseignement-par-taches-quand-apprendre-c-est-agir--7008>

R. Ellis, *Task based language teaching : Sorting out misunderstandings*, International Journal of Applied Linguistics, vol.19, 2009

A. Leontiev, *Le développement du psychisme*, p.96, Paris, Editions sociales, 1972

*prof. Curtașu Elena
Colegiul Economic Maria Teiuleanu, Pitești*

HIPERFUNCTIA ȘI HIPOFUNCTIA GLANDELOR ENDOCRINE

În corpul nostru există numeroase glande, organe care au rolul de a secreta substanțele necesare pentru organism.

Glandele sunt cele care, de exemplu, secretă transpirația, saliva și chiar laptele cu care mamele își hrănesc bebelușii.

Există două tipuri de glande:

- *glande cu secreție externă (exocrine)* – sunt cele care își eliberează produșii de secreție în afara corpului sau în anumite organe, ca de exemplu glandele salivare care eliberează saliva în cavitatea bucală, glandele sudoripare care elimină transpirația în exterior prin porii epidermei;

- *glande cu secreție internă (endocrine)* – sunt unități funcționale formate din mai multe celule care pot secreta hormoni, localizate în diferite regiuni ale corpului alcătuind sistemul endocrin. Hormonii sunt eliberați direct în sânge sau limfă care îi transportă la celulele sau organele țintă unde se fixează de receptorii specifici din membranele celulare. Prin intermediul hormonilor sunt reglate procesele de creștere și dezvoltare a organismului, de diferențiere tisulară, metabolice, comportamentale și de menținere constantă a parametrilor mediului intern (homeostazia).

Hormonii acționează în cantități foarte mici. Secreția de hormoni este sub controlul și influența S.N.C. Concentrația hormonilor în sânge este reglată printr-un mecanism de feed-back negativ: reducerea concentrației unui hormon stimulează secreția lui, iar o creștere a concentrației inhibă secreția.

Deși există și țesut endocrin difuz (exemplu: epiteliul gastrointestinal) sunt câteva glande endocrine majore sau centrii de control ai sistemului endocrin: hipofiza, hipotalamusul, suprarenalele,

tiroida, paratiroidale, pancreasul endocrin, testiculele, ovarele, timusul și epifiza.

1. HORMONUL SOMATOTROP (STH, HORMON DE CREȘTERE)

Hiposecreția înainte de pubertate determină *nanismul (piticismul) hipofizar* caracterizat prin dezvoltare somatică redusă dar armonioasă.

După pubertate, determină *cașexia hipofizară* caracterizată prin atrofii ale organelor, căderea părului și a dinților, a unghiilor, regresia organelor genitale, sterilitate și în final moartea.

Hipersecreția la copil determină *gigantismul* – creșterea exagerată în înălțime (peste 2,5m), iar la adult *acromegalia* caracterizată prin creșterea exagerată a extremităților: degete, nas, buze, urechi, mandibulă, viscere.

2. VASOPRESINA (HORMONUL ANTIDIURETIC, ADH)

Hipersecreția determină *creșterea tensiunii arteriale* prin vasoconstricție arteriolară.

Hiposecreția duce la apariția *diabetului insipid* caracterizat prin pierderi masive de apă prin urină = poliurie (10-30 l/24h) asociată cu sete exagerată = polidipsie și deshidratarea organismului.

3. TIROXINA

Hiposecreția (secreția insuficientă) de hormoni tiroidieni determină la copil *nanismul tiroidian (cretinismul gușogen)* caracterizat prin talie redusă, întârziere mintală, deformări osoase, senzație permanentă de frig, piele uscată și îngroșată, gușă (tiroida se mărește ca efect secundar al lipsei hormonilor tiroidieni dar parenchimul secretor este atrofiat).

La adult, determină *mixedem* – infiltrarea țesuturilor cu un edem mucos, caracterizat prin scăderea capacității de învățare, senzație permanentă

de frig, anemie, căderea părului, piele uscată și îngroșată. Deoarece substanțele se descompun deficitar organismul devine obez.

Hipersecreția determină mai multe forme de manifestare, una dintre ele fiind **boala Basedow-Graves** caracterizată prin creșterea metabolismului bazal, hiperfagie, scădere în greutate, piele caldă și umedă, tremurături ale mâinilor, tiroidă mărită, globi oculari măriți (exoftalmie).

4. PARATHORMONUL (PTH)

Hiposecreția la copii se soldează cu **dezvoltarea defectuoasă a dinților** și cu întârziere mintală, iar la adult produce **tetanie**, slăbiciune musculară, calcifiere osoasă mai intensă, hiperexcitabilitate neuromusculară, scăderea calcemiei, crampe musculare.

Hipersecreția determină mobilizarea excesivă a calciului și fosforului din oase producând **decalcifiere osoasă** urmată de deformări și fracturi spontane, depuneri fosfo-calcice în pereții vaselor și țesuturile moi (ligamente, articulații, hipoderm), apariția calculilor renali.

5. CORTICOSTEROIZI

Hiposecreția produce **boala Addison** care se manifestă prin melanodermie (colorarea pielii în brun), scădere în greutate, astenie, scăderea eficienței neuromusculare, tulburări gastrointestinale (diaree persistentă) și cardiovasculare (scăderea tensiunii arteriale), diminuarea funcției imunitare.

Hipersecreția produce diferite tulburări în funcție de hormonul secretat în exces:

- **boala lui Conn**, provocată de excesul de aldosteron, se caracterizează prin creșterea masei de sânge circulant, hipertensiune arterială;

Bibliografie:

1. Ariniș Ioana, Nanea Mariana, Vasile Adriana – *Manual de biologie*, clasa a XI-a, Editura Sigma, București, 2001
2. Teodorescu-Exarcu I., Badiu G. – *Fiziologie*, Editura Medicală, București, 1993

- **boala lui Cushing** determinată de excesul de glucocorticoizi, se manifestă prin obezitate, hipertensiune arterială, hiperglicemie;

- **sindromul androgenital**, provocat de excesul de sexosteroizi, se caracterizează, la femei, prin masculinizare (voce groasă, creșterea masei musculare, pilozitate facială), iar la copii prin stoparea creșterii și apariția unei pubertăți precoce.

6. INSULINA

Hiposecreția de insulină determină apariția **diabetului zaharat** caracterizat prin hiperglicemie, glucozurie, poliurie, polidipsie, polifagie. În faze avansate ale bolii, se acumulează corpi cetonici (rezultați prin metabolizarea glucozei în exces) care sunt toxici pentru sistemul nervos și care peste anumite limite determină coma diabetică și uneori chiar moartea, în lipsa unui tratament adecvat.

Hipersecreția insulinică determină hipoglicemie. Lipsa glucozei duce la manifestări nervoase: amețeli, transpirații reci, cefalee și la instalarea **comei hipoglicemiant**.

7. TESTOSTERON

Hiposecreția se manifestă prin **eunuoidism** – tulburare care se poate instala înainte de pubertate provocând o pubertate tardivă și incompletă, sau după pubertate determinând regresia caracterelor sexuale secundare.

8. GASTRINA

Hipersecreția determină **Sindromul Zollinger-Ellison**, manifestat prin: durere abdominală, ulcere unice sau multiple, diaree cu sau fără steatoree; pirozis și regurgitație acidă; scădere în greutate; amețeli; hematemeză sau/și melenă; fatigabilitate; scăderea poftei de mâncare; ulcere cu localizări neobișnuite (esofag, a doua porțiune a duodenului, ileon).

prof. Vlădoiu Elena Florentina
Liceul Tehnologic „Petre Ionescu Muscel”, Domnești

IMPRESIONISMUL

Termenul impresionism a fost folosit pentru întâia oară de Louis Leroy, un cunoscut critic de artă, acesta lăsându-se influențat de pictura lui Claude Monet –Impresie-Răsărit de Soare.

De ce a ales acest nume pentru a denumi acest curent artistic? Tocmai datorita faptului că opera de artă respectivă nu se supunea regulilor tradiționale și prezenta o nouă viziune artistică, a făcut ca Leroy să atribuie acestui curent. El este cunoscut drept una dintre cele mai importante mișcări artistice și culturale ce a caracterizat secolul al XIX-lea, luând naștere în Franța.

Chiar dacă s-a manifestat în cadrul mai multor arte, apare în pictura și reprezintă un subiect foarte interesant.

Ca mișcare artistică, marchează înainte de toate trecerea de la tradiționalism către modernism, ceea ce înseamnă, de fapt, trecerea către un nou statut al artistului și operei de artă în sine.

Un grup de tineri artiști francezi, dorind să elimine toate limitele impuse de manifestările artistice tradiționale, au încercat să adopte un nou stil de pictură, caracterizat prin compoziție liberă, abordarea unor subiecte și teme simple, din viața de zi cu zi, surprinderea elementelor în mișcare, dar mai ales a experiențelor individuale. Se știe că lumina este cea care influențează în cea mai mare măsură artele vizuale, aceasta căpătând noi valori pentru artiștii impresioniști. De menționat că, impresionismul s-a manifestat atât în pictură, cât și în muzică și literatură.

Tehnicile abordate de către impresioniști sunt diferite față de cele folosite de artiștii care au respectat ani de-a rândul tehnicile clasice. Dacă cei din urmă au adoptat de-a lungul timpului o atitudine sobră față de pictură, impresioniștii au preferat să folosească lumina și culorile vibrante pentru a transmite emoție prin pictură. De aceea, picturile caracteristice acestei perioade sunt pline de energie și optimism. Totodată, picturile impresioniste par neterminate din cauza faptului ca artiștii nu stăteau prea mult pe gânduri înainte de a atinge pânza cu pensula din dorința de a surprinde cât mai realist și cât mai rapid un anumit moment.

Nici în privința compoziției, impresioniștii nu s-au supus regulilor, ei preferând să experimenteze în aer liber, nicidecum într-un studio. Tocmai de aceea, impresioniștii nu acordau importanța detaliilor, ci preferau să surprindă cât mai bine momentul și realitatea.

Din aceste motive, impresionismul în pictură este considerat unul dintre cele mai importante manifestări artistice fără de care această artă nu ar fi evoluat. Cei mai renumiți pictori impresioniști sunt: Eduard Manet, Claude Monet și Berthe Morisot

Apariția fotografiei datează din 1826 sau 1827 a fost și este imaginea unei curți interioare văzută de la fereastră sa de către francezul Joseph Nicéphore Niepce. Poza a necesitat o expunere de 8 ore. Rezultatul obținut a fost un pas enorm pentru cercetarea în domeniul fotografiei.

Din 1873, Nadar l-a avut drept colaborator în cadrul atelierului fotografic pe fiul său Paul Nadar (1856-1939).

Lui Nadar i s-au datorat unele din cele mai cunoscute

portrete ale personalităților de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Datorită producției de masă portretele par azi oarecum stereotipe, dar se disting prin depășirea canonului vremii de înfrumusețare.

Apariția primelor stampe japoneze care erau imprimate la început doar în alb și negru au dus la realizarea marilor creații artistice impresioniste. Existau și cazuri mai rare în care unii maeștri își colorau lucrările, după imprimare, folosind coloranți minerali.

Prima stampă policromă apare abia în 1740-1741. A fost inventată de un tipograf, Kamimura Kichiemon. Inițial s-au folosit numai nunațe de roșu, ulterior s-au folosit și nuanțe de verde, maro, galben sau ocră.

Bibliografie:

1. Jacques Madaule, *Istoria Franței*, vol II, Editura Politică, București, 1973.
2. Fiorela Nicosia, *Viața și opera lui Monet*, Editura Adevărul Holding, 2009.
3. Andrei Oțetea, *Istoria Lumii în Date*, Editura Enciclopedică Română, București, 1972.
4. Lucian Boia, *Napoleon al III-lea cel neîubit*, Editura Humanitas, 2008
5. Victor Ieronim Stoichiță, *Impresionismul*, Editura Humanitas, 2009.
6. George Oprescu, *Manual de istoria artei*, volumul IV, Editura "Universul", 1945;
7. Apud, Leon Battista Alberti, *Despre pictură*, Editura Meridiane, București, 1969.

prof. Stănescu Justina Luminița
Liceul Tehnologic Construcții De Mașini, Mioveni
Liceul Teoretic Costești
Colegiul Național Ion C. Brătianu Pitești

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

L'EXPLOITATION ET LA VALORISATION DES DOCUMENTS AUTHENTIQUES PENDANT LA CLASSE DE FRANÇAIS - ÉTUDE DE SPÉCIALITÉ

Le passage vers une société globale dans le III-eme millénaire est marquée par l'intensification de la coexistence de nombreuses identités culturelles, marquant en même temps la tendance vers un certain type de civilisation globalisée.

Le respect pour la diversité des cultures comprises comme systèmes de croyances, de valeurs, de traditions, de mœurs et de mentalités représente l'un des phénomènes dominants de la période actuelle et l'une des plus importantes conquêtes de notre siècle.

L'ethno -civilisation implique la disparition de la civilisation comme élément autonome et le passage d'une civilisation dont on parle à une civilisation qu'on pratique. La communication apparaît donc comme indissociable à la civilisation pour au moins deux raisons :

- elle introduit des règles d'interaction qui changent d'une culture à l'autre ;
- les représentations attachées aux mots sont tributaires à la culture des interlocuteurs.

L'apprentissage d'une langue étrangère doit se fonder sur la maintenance d'une relation forte et visible entre langue – culture – civilisation sans changement du paradigme didactique, même quand on cherche à changer les représentations ou les pratiques professionnelles. Le document authentique a été introduit au

début pour promouvoir une méthodologie de l'apprentissage de la langue plus près des contextes réels ou moins abstraits.

Aujourd'hui, la méthodologie actuelle des dimensions culturelles ne peut plus renoncer aux documents authentiques. La simple présence d'un document authentique donne une certaine garantie méthodologique, même si l'exploitation de celui-ci ne dépasse pas le niveau d'un questionnaire de compréhension littérale, le caractère brut de la documentation étant suffisant pour créer l'effet de réel et de primauté du support sur la démarche d'apprentissage.

Par le présent travail on cherche:

- à clarifier ce que représente un document authentique ;
- à classer les documents authentiques et l'intérêt pédagogique qu'ils suscitent;
- à exploiter et valoriser certains types de documents authentiques, non- littéraires comme : le récit, le texte publicitaire, les textes des chansons, les documents vidéo et audio, les articles de presse et les textes littéraires.

Pour développer et clarifier ce thème, on a fait appel à une bibliographie française et je pense que par ce travail on apportera quelques informations utiles en ce qui concerne les possibilités de diversification des démarches didactiques pendant les classes de français.

Définition des termes : on désigne globalement « document » chaque document de langage ou image. La notion d'authentique dans la didactique des langues étrangères au moins trois réalités distinctes :

- a) « l'intégralité du document » - comprise comme l'ensemble de ses caractéristiques internes, considérant le document spontané, élaboré ou fabriqué.
- b) ce qu'on appelle par un pléonasme « l'authenticité originale » du document, c'est-à-dire l'ensemble des conditions internes et externes de production et de réception qui détermine ses significations référentielles connotatives et partiellement linguistiques.
- c) « l'authenticité pédagogique » de sa réception dans la salle de classe, fait qui implique une artificialité plus ou moins grande du traitement pédagogique qu'on impose, d'une part, et la qualité de sa réception par les élèves, d'autre part.

La définition la plus courante donnée aux documents authentiques quel que soit leur nature (écrits, oraux, visuels ou audio-visuels) est qu'ils sont des documents qui n'ont pas été conçus avec des finalités pédagogiques. L'opposition documents authentiques/ documents pédagogiques n'est pas nécessairement pertinente. On pourrait dire que le document « authentique », donc « non - pédagogique » apparaît souvent comme le document pédagogique par excellence. On considère authentiques les textes et les documents qui appartiennent à un vaste ensemble de messages écrits et oraux produits par les francophones, pour les francophones, c'est-à-dire tout discours produit par un francophone avec l'intention soit de transmettre une information, soit de manifester une réaction personnelle à une information.

La compréhension d'un document dans une langue étrangère dépend de l'expérience personnelle et culturelle, mais aussi des limites linguistiques et communicatives de chacun.

Types de documents authentiques

Il y a une multitude de documents authentiques ayant des emplois divers du point de vue de l'exploitation lexicale, grammaticale et de la civilisation. Les typologies de ces documents sont relatives ; ils sont souvent classifiés selon leur origine. On compte parmi les documents authentiques :

- 1) documents écrits littéraires : comptes, récits, théâtre, poésies, articles de journal, événements, etc.
- 2) documents écrits non – littéraires :
  - a) faits divers de publicité, annonces de tout type (demande et offre d'emploi, immobilières, les prévisions astrales, mots croisés, courrier sentimental, actes administratifs, catalogues, étiquettes, bulletin météo, interviews authentiques simples)
  - b) documents sonores : publicité orale, chansons, son de la rue, conversations, bruits (bruits spécifiques)

- c) documents visuels : diapositives, images poétiques, photographies, dessins, paysages, bandes dessinées, vidéo.

L'intérêt pédagogique de l'exploitation et de la valorisation des documents authentiques pendant les classes de français

L'utilisation des documents authentiques comme matériel complémentaire a du point de vue pédagogique plusieurs avantages parce que l'exploitation d'un document authentique donne une note d'authenticité à l'activité proprement – dite. Voilà quelques avantages :

- le document authentique devient un objet privilégié de comparaison entre deux cultures, car il n'appartient pas au monde scolaire et donc sa nature est reconnue par les élèves comme appartenant au monde réel, parce que tout le monde a vu, a lu, a écrit, a entendu ou a utilisé dans sa langue maternelle affiches, instructions, articles de presse, lettres, chansons ou films. Celui-ci facilite deux types importants de communications : stimulée et authentique. A l'aide de la première, l'élève est mis dans la situation de fabriquer des dialogues ayant comme point de départ une situation, un scénario ou des stimuli auditifs, visuels et de réagir d'une manière spontanée, impliquant l'expression de l'opinion personnelle ou la réaction aux autres, par conséquent une véritable interaction. Par la communication authentique, l'élève a la possibilité de prendre l'initiative de parler dans différentes étapes de l'organisation de l'activité, pendant les négociations et les décisions. L'authenticité se confirme seulement dans le cas de l'utilisation exclusive du français. Les documents authentiques interviennent dans l'organisation d'une progression parfois rigide d'une activité par l'introduction dans une manière naturelle des éléments de lexique, structures lexicales, grammaticales ou de syntaxe dans la situation. Cet avantage est d'autant plus significatif que dans chaque langue il y a des mots et des expressions idiomatiques que les élèves peuvent assimiler et utiliser en contextes qui leur sont immédiatement utiles.

L'apprentissage d'une langue étrangère ne signifie pas une nouvelle étiquette sur des objets connus, mais l'habitude d'analyser ce que fait l'objet de la communication linguistique. C'est pour cela que le document authentique met l'élève dans la situation d'acquiescer et de pratiquer des comportements linguistiques qu'il n'aurait plus s'il gardait une attitude de spectateur vis-à-vis de la langue française, l'élève étant tenté de transposer en français des comportements qui existent dans son pays.

Un grand avantage de ces documents authentiques, surtout ceux audio-visuels, est le développement des facultés auditives et articulatoires des élèves par la perception des articulations et de la musicalité des phrases, de la prononciation, des nuances, du temps, du rythme, de l'organisation spatiale. Par la valorisation de ces particularités on crée une liaison entre le document et l'élève, tout en grandissant sa motivation d'apprendre.

L'apprentissage de la langue française sans une initiation dans la culture et la civilisation française reste incomplet. A l'aide des documents authentiques on met l'élève en contact avec le fait culturel médiatisé par le fait linguistique. L'absence du contact immédiat avec le fait culturel français de l'élève et parfois même du professeur mène à sa nullité, parce qu'il s'inscrit dans l'expérience socioculturelle de l'élève, dans l'expérience vécue, dans ses champs de questions.

En conclusion, l'utilisation et la valorisation des documents authentiques pendant les classes de français influence positivement le domaine affectif de l'élève (la motivation, le désir, le plaisir d'apprendre), le domaine cognitif (l'analyse, la réflexion) et le domaine psychomoteur qui comprend toutes les activités de manipulation de la langue.

*prof. Marinescu Marinela
Școala Gimnazială Traian Pitești
Colegiul Național Alexandru Odobescu Pitești*

„ÎN LUME NU-S MAI MULTE ROMÂNII CI UNA DOAR ȘI-ACEEA NE E VATRĂ!”

„Te binecuvântează, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor mele, frumoasă țară, care ai trăit în inima mea și ale cărei cărări le-am cunoscut toate. Frumoasă țară pe care am văzut-o întregită, a cărei soartă mi-a fost îngăduit să o văd împlinită. Fii tu veșnic îmbelșugată, fii tu mare și plină de cinste, să stai veșnic falnică printre națiuni, să fii cinstită, iubită și pricepută.”

(Regina Maria)

A fost odată ca niciodată, undeva pe harta lumii, un colț de rai, un adevărat tărâm de basm. Se spune că fost greu încercat de-a lungul vremurilor, pe acest tărâm s-au purtat războaie, au fost sacrificiați oameni, pentru un țel măreț, apărarea pământului strămoșesc. Acest tărâm se numește ROMÂNIA și mă mândresc să spun că este țara mea!

Sunt un urmaș al lui Decebal și al lui Traian, prin vene îmi curge sângele lui Ștefan și al lui Mircea, în ochi mi-i se citește curajul și demnitatea lui Mihai Viteazu. Sunt român și îmi iubesc țara și neamul!

Pentru mine, patria înseamnă mai mult decât cadrul pitoresc și binecuvântat în care s-a născut poporul român, mai mult decât râul, ramul, codrul și marea, înseamnă locul în care au trăit și au creat părinții mei, dar și părinții bunicilor mei.

Dragostea de patrie este cel mai nobil sentiment pe care-l poate simți ființa omenească. E dragostea de pragul casei în care te-ai născut, de vatra focului și de cuptorul la care te-ai încălzit în iernile aspre cu zăpada scânteietoare spulberată de vânturi sau scârțâiala sub pasul zburdalnicei copilării.

Dragostea de țară e curtea, grădina și umbra „Stejarului din Borzești”, e chipul, glasul și grija părinților care te-au crescut, sunt prietenii, colegii și dascălii care ți-au dat cheile înțelepciunii cu care să poți descifra tainele vieții.

Dragostea de țară se reflectă în obiceiurile, tradiția și sărbătorile familiei tale, ale satului și ale poporului tău, se oglindește în întinderea câmpului cu flori și iarbă, cu spice bogate unduind în razele blânde ale soarelui.

Dragostea de țară e adierea înmiresmată a vântului de primăvară, e clipocirea apei străvezii ce șerpuiește printre pietre, e foșnetul pădurii, e orizontul de unde răsare și apune soarele dătător de viață.

Dragostea de țară, e dragostea de frumusețile și crestele munților, de văile și luncile râului, de câmpia mănoasă, de satele și orașele țării, de cântecul doinei.

Se spune că: „Patria sunt eu ! Ești tu, e tot ceea ce iubim, tot ceea ce visăm, tot ceea ce va fi când nu vom mai fi noi.”

Dragostea de țară, e balada lui Topârceanu, sunt „Amintirile din copilărie,” ale lui Ion Creangă, este oda închinată PATRIEI de marele nostru Eminescu în:

„Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,
Țara mea de glorie, țara mea de dor?
Brațele nervoase, arma de tărie,
La trecutu-ți mare, mare viitor!
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocalul,

Dacă fiii-ți mândri asta le nutresc;
Căci rămâne stanca, desi moare valul,
Dulce Românie, asta ți-o doresc.”

Dragostea de țară mai înseamnă sentimentul de admirație și recunoștință pentru străbunii acestor meleaguri, pentru toți cei care s-au jertfit pentru binele și prosperitatea acestui neam.

*„Într-o țară așa de frumoasă, cu un trecut așa de glorios, în mijlocul unui popor atât de deștept, cum să nu fie o adevărată religie iubirea de patrie și cum să nu-ți ridici fruntea ca falnicii strămoși de odinioară, mândru că poți spune „Sunt Român ”
(Alexandru Vlahuță)*

*prof. Gilcă Mihaela Cătălina
Liceul Tehnologic Auto, Câmpulung*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

MÉTHODES INTERACTIVES D'ÉDUCATION FORMELLE: MULTIMÉDIA EN COURS DE LANGUE FRANÇAISE

L'Internet est une source inépuisable de matériel pédagogique qui contribue à un meilleur apprentissage d'une langue étrangère.

L'ère numérique apporte des changements profonds dans le processus d'enseignement - apprentissage des langues, mais aussi dans les relations entre collègues et étudiants. Peu à peu, le rôle de l'enseignant change : le travail interactif, le

projet, le travail d'équipe modifie la relation de l'enseignant avec les élèves. Au-delà de la transmission des connaissances, la fonction d'accompagnement, de médiation et de référence dans la construction de l'apprentissage des élèves est fortement renforcée.

Multimédia - plus d'avantages que de limites

L'utilisation d'Internet dans les cours de langue est un avantage dans la mesure où il contribue au développement des capacités d'expression orale des élèves. Utiliser Internet en classe ne signifie pas lire sur un écran, socialiser sur Facebook ou jouer en ligne. Vinciane Vanderheyde estime que pour tirer le meilleur parti d'Internet et encourager le désir d'apprendre des élèves, l'enseignant doit respecter certaines règles:

Travailler sur les 4 compétences - lire, écrire, écouter et parler;

- Intégrer l'activité d'Internet dans un ensemble d'activités d'apprentissage visant à développer des connaissances et des compétences linguistiques, sociolinguistiques, discursives, référentielles et socioculturelles

- Accroître le degré d'implication des étudiants par l'utilisation de tâches de travail et d'activités stimulantes, ludiques et créatives;

- Augmenter le degré de communication entre les étudiants, motiver l'interaction et le travail d'équipe;

- Adapter la tâche de travail au niveau des élèves;

- Exploiter la dimension visuelle des médias: photographies, images, illustrations, vidéos et animations, c'est-à-dire les trois modes d'accès: images, texte écrit et commentaire oral;

- Fournir des tâches supplémentaires pour les étudiants plus rapides;

- Vérifier la qualité des informations et privilégier les sites officiels;

- Enseigner avec plaisir, en utilisant Internet;

- Impliquez les élèves dans ces types d'activités.

Le multimédia est défini dans le dictionnaire français comme une langue étrangère par ses principaux attributs que sont l'hypertextualité, le multicanal, la multi-référentialité et l'interactivité. Il faut insister sur la multi-référentialité car la possibilité d'obtenir des informations de différents types sur un même sujet présente un intérêt didactique évident. Le multimédia et l'enseignement FLE sont deux facettes qui doivent interagir pour promouvoir l'apprentissage du français. La plupart des écoles sont désormais équipées d'une salle multimédia. Le multimédia en classe n'a pas de limites.

Multimédia - Demers Pédagogique

L'Internet offre un accès rapide à l'information car de nombreuses ressources pédagogiques sont déjà disponibles sur le Web. Certains sites ont des enregistrements dédiés à l'apprentissage de la langue française - *TV5 Monde* et *RFI - Radio France Internationale*.

TV5 World propose plusieurs parcours de découverte. En naviguant simplement sur «Apprendre le français» et «Saveurs sans frontières», nous entrons dans une nouvelle dimension d'apprentissage. L'étudiant peut, selon son niveau (élémentaire, intermédiaire, avancé), utiliser les activités proposées et ce avec une vidéo, un résumé et un relevé de notes. Ainsi, dans une classe, il est possible de travailler en interaction avec l'enseignant, mais aussi de pratiquer la compréhension orale, le lexique à domicile en utilisant le site. Une heure et demie de cours passe très vite et la possibilité de réécouter le document permet aux élèves de différentes langues de récupérer à leur rythme, de travailler en classe et ainsi de s'améliorer. Comme pour "7 jours sur la planète", les élèves peuvent travailler à partir des séquences du journal télévisé hebdomadaire, avec des exercices de compréhension, de résumé et de transcription de la séquence.

Le site *RFI (Radio France Internationale)* propose également de nombreuses façons d'apprendre. L'onglet «Langue française» et la section «Journal en français facile» permettent à l'étudiant d'écouter un journal d'actualité simplifié, lui donnant le sentiment de «comprendre» dès le début de l'apprentissage. Le document audio peut être téléchargé, permettant à l'étudiant de l'écouter à la maison. Là encore, la possibilité de continuer à travailler à domicile contribue à améliorer la compréhension orale.

La section "Fait du jour" propose des enregistrements courts de l'actualité, suivis d'éléments de compréhension, de correction et de transcription. Les exercices peuvent se faire en classe, mais aussi à la maison, après les cours.

Le site *Francparle.org*, lancé en 2000 lors du Congrès mondial de la FIPF à Paris, avec le soutien du ministère des Affaires étrangères et de l'Agence intergouvernementale de la Francophonie, fournit des ressources pédagogiques à jour et permet d'accéder à des informations pratiques. On trouve ici des indices pédagogiques pour étudier la presse écrite en langue française, pour publier un journal sur papier ou numérique, pour faire rédiger des articles aux étudiants et recevoir une éducation aux médias.

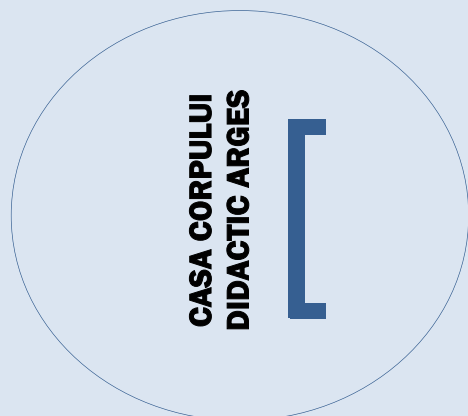
L'activité en cours de français est souvent basée sur des méthodes qui, tout en améliorant l'accès à une «approche interculturelle», se concentrent souvent sur la France. La possibilité de travailler sur internet et notamment avec des sites comme RFI et TV5 Monde permet à la fois à l'enseignant et à l'étudiant de découvrir la francophonie en élargissant leur univers de connaissances avec des informations sur la culture des pays francophones.

La francophonie ne doit pas se limiter à un concept, mais se réaliser à travers l'outil linguistique qu'elle partage et nous avons ici, avec le multimédia, les moyens de rendre réel cet univers commun. Cette nouvelle place prend de la valeur lorsque nous utilisons les médias Web en cours de langue étrangère, car les blogs, les réseaux sociaux, les wikis sont des moyens qui permettent d'apprendre une langue en agissant et en communiquant dans le monde réel.

Bibliographie et sitographie :

- Vanderheyde, Vinciane, Comment susciter le désir d'apprendre ? Dix règles d'or pour l'utilisation de l'Internet en classe de FLE, www.vlrom.be/pdf/032internet.pdf
- Cuq, Jean – Pierre, Dictionnaire de didactique du français langue étrangère et seconde, CLE International, 2003
- www.tv5.org/TV5Site/enseigner-apprendre-francais/dossier-53-A_Tahiti.htm
- www.tv5.org/TV5Site/7-jours

*prof. Mielcioiu Laura Monica
Liceul Tehnologic Vedea*

MITURILE AMERICANE FONDATOARE

Națiunea americană este produsul mitului și a ideologiei. Istoria poporului de peste ocean nu poate fi separată de povestirile simbolice, adesea cu implicații biblice, furnizate de Părinții Fondatori ai Americii. Mitul nu mai este perceput ca o povestire, care prin folosirea de-a lungul a mai multor generații a căpătat statutul de simbol integrat în cultura care l-a produs. Începând cu Părinții Fondatori, mitul devine sursă de generare și de control al culturii.

Este necesar să menționăm faptul că națiunea americană se află în afara istoriei, adică își identifică trecutul cu „millenium”-ul și strămoșii, cu eroii biblici. Textele scrise devin principalul creator și propagator al miturilor americane. Astfel, putem afirma că națiunea americană este un artefact, o creație rațională, nu ceva care s-a dezvoltat în mod natural, iar miturile și ideologia ei nu sunt altceva decât dorința fondatorilor de-a evada din istorie.

Thomas Paine (în *The Complete Writings of Thomas Paine*, Philip Foner ed., 2 vol., New York, 1945) percepe izolarea geografică ca parte a planului providențial: America nu numai că urmează un proiect divin, dar și merită să fie cea aleasă pentru a împlini voia Domnului. Discontinuitatea spațială se transportă gradat într-o discontinuitate temporală: călătoria peste ocean și așezarea pe un nou continent

separă istoria americană de cea europeană, transpunând-o într-un timp mitic. Atlanticul devine un loc mitic și este adesea comparat cu Marea Roșie, devenind simbolul unui plan divin.

Unul dintre cele mai cunoscute exemple de discurs ideologic american este cel al lui Benjamin Franklin (The Internal State of American, Sparks, II, p. 461-467), care îi compară pe cei dintâi imigranți cu „fiii Israelului”, atunci când vorbește despre dificultățile cu care s-au confruntat când au ajuns pe noul continent. America este construită ca o re-creare a întregii istorii a umanității pe un Pământ Virgin.

Imaginea Americii născută din credința și fantezia europenilor reprezintă exact opusul bătrânului continent. Tradiția religioasă și povestirile fantastice creaseră deja o identitate pentru acest pământ: era un loc exceptional, diferit de toate celelalte. Nu este vorba aici de un mit american modern sau de o retorică politică, ci de un artefact, de o invenție a Europei: o națiune construită dintr-un mit. Astfel cultura americană s-a construit pe simboluri sacre, mituri și metafore care au încercat să asigure stabilitatea și unitatea noii națiuni.

Alături de istorie, religia este un alt element cheie care a condus la crearea marilor mituri fondatoare. Noțiunea de alegere divină are un dublu înțeles: pe de o parte, destinul cetățenilor americani reprezintă intenția Domnului de a oferi o nouă șansă întregii omenirii.

Miturile fondatoare includ ideea de Destin Manifest – noul Adam este trimis într-o misiune providențială pe pământul făgăduinței, după ce s-a rupt de tot ce îl lega de vechiul continent – idee care pune în balanță religia, natura și societatea. Natura și pământul sunt parte integrantă a fiecărei faze din consolidarea Americii. Dimensiunea geografică este la fel de importantă ca și cea istorică și ca religia. Un rol major în conturarea identității americane l-a jucat frontiera.

Descrisă de J.F.Turner ca locul de întâlnire dintre sălbăcie și civilizație, frontiera este linia care transformă în pământ american fiecare bucată de pământ pe care o traversează, fiind ea însăși un mit și un generator de mituri și ideologie (Jackson Frederick Turner. The Frontier in American History. New York: Henz Holt and Company, 1920, p.1). Transformările impuse de frontieră nativilor au adus cu ele

cruzime, distrugere și violență. Nu a existat înțelegere sau respect pentru indieni, dar a constituit un element unificator pentru coloniști.

America este descrisă ca sălbăcie, frontieră, minune, Eldorado, Grădină și Femeie așteptând. Avem aici un amestec de mituri care cu greu pot fi discutate separat de modul de percepere al indianului ca sălbatic și rău. Puritanii erau convinși că misiunea lor era să distrugă sălbăciea răi, să civilizeze fiecare bucată de pământ, nu să înțeleagă și să tolereze alteritatea, dezvoltând cultul unei violențe legitime. Misiunea divină justifică violența împotriva indienilor și a naturii. Luptele, lipsurile, boala și moartea formează un om nou și explică mitul experienței.

Mitul democrației și mitul succesului, ca părți componente ale experienței americane, sunt strâns legate de mitul frontierei. Frontiera a oferit posibilități egale celor care au dorit să reușească, dacă cineva eșua într-un loc era liber să-și încerce norocul altundeva.

Bibliografie:

- Marienstras, Elise, *Les Mythes Fondateurs de la Nation Americaine*, Paris: Maspéro, 1976
- Mihaila, Rodica, *The American Challenge*, ed. Universitatii Bucuresti, 1993
- Miller, John, *This New Man – The American*, Stanford University, 1974
- Thomas Jefferson, quoted in *The Writings of Thomas Jefferson*, H.A. Washington ed., 9 vol., New York, 1853-1854

prof. Dumbravă Mariana Cristina
Colegiul Comercial Carol I, Constanța

MULȚIMI- PRINCIPIUL INCLUDERII ȘI
EXCLUDERII

Pprincipiul includerii și excluderii este o modalitate de numărare folosind operațiile cu mulțimi și cardinalul unei mulțimi finite, respectiv pentru aflarea numărului de elemente al reuniunii a două sau trei mulțimi.

Teorema 1:

Fie A și B sunt două mulțimi finite disjuncte, atunci: $card(A \cup B) = card A + card B - card(A \cap B)$.

Demonstrație:

Dacă A și B sunt două mulțimi disjuncte ($A \cap B = \emptyset$), atunci $card(A \cup B) = card A + card B$.

Știm că $A - B = A - (A \cap B)$, deci $card(A - B) = card A - card(A \cap B)$, iar $A \cup B = (A - B) \cup B$.

Deoarece mulțimile $A - B$ și B sunt disjuncte, atunci $card((A - B) \cup B) = card(A - B) + card B$

Înlocuind în prima relație, obținem $card(A \cup B) = card(A - B) + card B$

Astfel vom obține $card(A \cup B) = card A - card(A \cap B) + card B$, iar teorema este demonstrată,

deci $card(A \cup B) = card A + card B - card(A \cap B)$.

Aplicația 1:

Într-un club sportiv 51 copii practică fotbal, 34 elevi practică handbal, iar 15 copii practică și fotbal, și handbal. Câți copii sunt în acel club sportiv?

Soluție:

Fie A = mulțimea copiilor care practică fotbal $\Rightarrow card A = 51$

B = mulțimea celor care practică handbal $\Rightarrow card B = 34$

$A \cap B$ = mulțimea copiilor care practică ambele sporturi $\Rightarrow card A \cap B = 15$

Atunci $A \cup B$ = mulțimea copiilor din acel club sportiv.

Folosindu-ne de teorema de mai sus avem:

$$card(A \cup B) = card A + card B - card(A \cap B) \Leftrightarrow card(A \cup B) = 51 + 34 - 15$$

$$\Leftrightarrow card(A \cup B) = 70, \text{ deci în acel club sportiv sunt } 70 \text{ copii.}$$

Aplicația 2:

Câte numere naturale nenule mai mici sau egale decât 300 există, care să nu fie divizibile nici cu 2 sau nici cu 3?

Soluție:

Fie A = mulțimea nr nenule divizibile cu 2, deci $A = \{2, 4, 6, L, 298, 300\} \Rightarrow card A = 150$

B = mulțimea nr nenule divizibile cu 3, deci $B = \{3, 6, 9, L, 297, 300\} \Rightarrow card B = 100$

$A \cap B$ = mulțimea numerelor naturale nenule care sunt divizibile cu 2 și cu 3 (multiplii de 6)

$$A \cap B = \{6, 12, 18, L, 294, 300\} \Rightarrow card A \cap B = 50$$

Determinăm $A \cup B$ = mulțimea numerelor naturale nenule care sunt divizibile cu 2 sau cu 3.

$$\text{card}(A \cup B) = \text{card } A + \text{card } B - \text{card}(A \cap B) \Leftrightarrow \text{card}(A \cup B) = 150 + 100 - 50$$

$\Leftrightarrow \text{card}(A \cup B) = 200$, deci avem 200 numere naturale nenule mai mici sau egale cu 300, care sunt divizibile cu 2 sau cu 3.

Fie $M =$ mulțimea numerelor naturale nenule mai mici sau egale decât 300, atunci $M = \{1, 2, 3, \dots, 299, 300\} \Rightarrow \text{card } M = 300$

Determinăm mulțimea numerelor naturale nenule mai mici sau egale decât 300 care să nu fie divizibile nici cu 2 sau nici cu 3: $\text{card } M - \text{card}(A \cup B) = 300 - 200 = 100$.

Teorema 2:

Fie A, B și C sunt trei mulțimi finite disjuncte, atunci:

$$\text{card}(A \cup B \cup C) = \text{card } A + \text{card } B + \text{card } C - \text{card}(A \cap B) - \text{card}(A \cap C) - \text{card}(B \cap C) + \text{card}(A \cap B \cap C)$$

Demonstrație:

$$\text{card}(A \cup B \cup C) = \text{card}((A \cup B) \cup C) = \text{card}(A \cup B) + \text{card } C - \text{card}((A \cup B) \cap C)$$

$$\Rightarrow \text{card } A + \text{card } B - \text{card}(A \cap B) + \text{card } C - \text{card}((A \cap C) \cup (B \cap C))$$

$$\Rightarrow \text{card } A + \text{card } B + \text{card } C - \text{card}(A \cap B) - (\text{card}(A \cap C) + \text{card}(B \cap C) - \text{card}(A \cap C \cap B \cap C))$$

$$\Rightarrow \text{card } A + \text{card } B + \text{card } C - \text{card}(A \cap B) - \text{card}(A \cap C) - \text{card}(B \cap C) + \text{card}(A \cap B \cap C).$$

Aplicația 3:

Într-o cameră cu 24 de oameni, 10 persoane vorbesc engleză, 12 vorbesc română, iar 8 vorbesc germană. Știm că 2 persoane vorbesc și engleză, și română, 3 oameni vorbesc și română, și germană, iar 2 persoane vorbesc și engleză, și germană. Demonstrați că există cel puțin un om care vorbește și engleză, și română, și germană.

Soluție:

Fie mulțimile:

$A =$ mulțimea oamenilor care vorbesc engleză $\Rightarrow \text{card } A = 10$

$B =$ mulțimea oamenilor care vorbesc română $\Rightarrow \text{card } B = 12$

$C =$ mulțimea oamenilor care vorbesc germană $\Rightarrow \text{card } C = 8$

$A \cap B =$ mulțimea oamenilor care vorbesc engleză și română, $B \cap C =$ mulțimea oamenilor care vorbesc română și germană, $A \cap C =$ mulțimea oamenilor care vorbesc engleză și germană.

$A \cup B \cup C =$ mulțimea oamenilor din camera

$A \cap B \cap C =$ mulțimea oamenilor din camera care vorbesc toate cele trei limbi.

Folosind Teorema 2, avem:

$$\text{card}(A \cup B \cup C) = \text{card } A + \text{card } B + \text{card } C - \text{card}(A \cap B) - \text{card}(A \cap C) - \text{card}(B \cap C) + \text{card}(A \cap B \cap C)$$

Înlocuind cu datele din ipoteză, obținem:

$$24 = 10 + 12 + 8 - 2 - 3 - 2 + \text{card}(A \cap B \cap C) \Leftrightarrow 24 = 23 + \text{card}(A \cap B \cap C)$$

$\Rightarrow \text{card}(A \cap B \cap C) = 1$, deci în cameră există o persoană care vorbește toate cele trei limbi.

Bibliografie:

1. <https://www.scientia.ro/blogurile-scientia/safari-prin-lumea-stiintei/6948-principiul-includerii-si-excluderii.html>
2. <https://ro.scribd.com/document/479200390/0911-Principiul-includerii-si-excluderii-pdf>
3. https://math.univovidius.ro/Doc/Admitere/CentruPregatire/2006/mate/04_Probleme_de_numarare.pdf

prof. Manea-Marinescu Nicoleta
Liceul Tehnologic "Dacia" Pitești

PROMOVAREA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎN EDUCAȚIE

Fiecare copil este unic și își are propria sa valoare, indiferent de problemele pe care le prezintă în procesul de învățare școlară. Recunoașterea drepturilor egale pentru toți oamenii, în general și pentru toți copiii, în mod special, fără discriminare, subliniază faptul că nevoile fiecăruia sunt la fel de importante.

Convingerea noastră este că acești copii au dreptul firesc de a aparține societății și de a se integra cât mai bine acesteia, mai cu seamă după terminarea școlii. Comunitatea, la rândul ei, are obligația de a-i accepta diminuând riscurile marginalizării acestora până la eliminarea atitudinii de respingere din partea copiilor normali, în sensul acceptării și sprijinirii lor.

STUDIUL DE CAZ

D.D.A este elev în grupa mare. Deși nu este un copil slab la învățătură, acesta este considerat copilul-problemă al clasei. Întrerupe profesorii, se plimbă printre bănci în timpul activităților și adresează cuvinte injurioase colegilor. Este foarte agitat și se implică doar în activități de grup, unde este o adevărată resursă.”

I. Numele și prenumele elevului: D.D.A

Data Nașterii: 14.01.2017

Mama: factor poștal

Tata: -

II. Prezentarea Cazului

II.1. Problema: Tulburare de inadaptare școlară de natură socio-emoțională

II.2. Istoricul problemei

Încă din grupa mică elevul s-a prezentat ca un copil cu exces de vitalitate, manifestând instabilitate psihică - motorie. Îi este greu să se concentreze mai mult timp asupra unei sarcini școlare și-atunci desenează la sfârșitul caietului sau chiar pe manual. Uneori pune întrebări care nu au

legătură cu subiectul discutat în acel moment. Chiar dacă nu pleacă de pe scaun, își face de lucru cu o carte, mișcă picioarele, le distrage atenția colegilor vecini-îi mângâie sau îi ține de vorbă. În timpul activităților școlare, de multe ori cântă, vorbește cu voce tare, imită gesturile mele sau ale colegilor.

III. ACTIVITATE ȘCOLARĂ

III.1. REZULTATE ȘCOLARE:

a) domenii curriculare de excelență - lucrează cu plăcere la centrul de arte, mai ales lucrări care necesită îndemânare.

b) domenii cu rezultate bune - la lb. și literatura română și la matematică (dacă este atent).

c) domenii cu rezultate modeste - ed. fizică, cunoașterea mediului.

III.2. CONDUITA ELEVULUI LA LECȚIE:

atenția și interesul sunt inegale, fluctuante; alternează pregătirea conștientă cu perioade de delăsare.

IV. DEZVOLTAREA FIZICĂ ȘI STAREA DE SĂNĂTATE

IV.1. Dezvoltarea este corespunzătoare vârstei

IV.2. Prezintă deficiențe senzoriale vizuale, purtând ochelari.

În prezent starea generală a sănătății este medie. Actualmente i se administrează tratament (IACES) Adenopatie (ganglioni inflamați).

V. PROCESE COGNITIVE ȘI STILUL DE MUNCĂ INTELECTUALĂ

V.1. Caracteristici ale funcției senzorio - perceptive:

a) percepție difuză, superficială a materialului de învățare

V.2. Nivelul de inteligență:

- bun (nivel II +) conform Testului Raven Color.

V.3. Inteligențe definatorii: - kinestezică

V.4. Memoria: - bună

V.5. Imaginația: - bogată

V.6. Limbajul: - vocabular bogat, exprimare frumoasă și corectă, uneori vulgară

V.7. Autonomie, creativitate: - inventiv, cu manifestări de creativitate

V.8. Motivația pentru învățare: - extrinsecă

V.9. Capacitatea de efort intelectual: - medie

VI. TRĂSĂTURI DE PERSONALITATE

VI.1. Temperamentul: - puternic exteriorizat, impulsiv, nestăpânit, inegal, iritabil, uneori agresiv, cu tendințe de dominare a altora (coleric).

VI.2. Dispoziție afectivă predominantă: - vesel, optimist, uneori visător cu tendințe romantice

VI.3. Înșușiri aptitudinale - rezolvă greoi, consumă mai mult decât investește

aptitudini speciale: artistice

VI.4. Trăsături de caracter în devenire

a) atitudini față de alții:

- pozitive: prietenie (doar cu un singur elev)

- negative: lipsă de respect, uneori răutate

b) atitudini față de muncă: lene, neglijență, nepăsare

VII. RELAȚII SOCIALE

Elevul aduce la școală diferite jocuri, pe care le prezintă la „Noutăți”. Abia așteaptă să vină pauzele pentru a se putea juca cu ele. Colegii se joacă cu el în acele momente, dar în restul timpului îl ignoră. VIII. RELAȚII FAMILIALE

Darius este singur la părinți.. Tatăl nu participă la educația lui D.A.D.. Atmosfera și climatul educativ se bazează pe frecvente conflicte verbale, dezacorduri între părinți privind comportamentul fiului lor. Mama lucrează până târziu ajungând acasă pe la ora 18. De la ora 12, când D.A.D ajunge acasă de la grădiniță, până sosește mama stă cu bunicul. Chiar și când aceasta este acasă tot singur stă în camera lui unde-și face de lucru (se joacă la calculator, ascultă muzică, cântă și desenează).

IX. PLAN DE INTERVENȚIE

IX.1. Intervenția cadrului didactic:

a) cunoașterea amănunțită a elevului prin informațiile culese din mai multe surse

b) se aduc la cunoștință elevului regulile clasei și consecințele nerespectării lor;

Se monitorizează comportamentul acestuia și se încurajează comportamentele dezirabile.

c) se utilizează metode active pentru implicarea elevului în activitatea de învățare:

- activități pe grupe mici

- controlul vocii

- contactul vizual

- organizarea timpului în sarcină

d) rezolvarea imediată a problemelor apărute prin:

- controlul proximității: apropierea fizică sau proximitatea față de elev.

- recurgerea la regulă ----->consecințe

- comunicarea asertivă: mesaje asertive pozitive la persoana I („Vreau ca tu să....” ; „ Eu mă simt bine dacă.....”).

e) recompensa imediată

f) crearea unui cadru de interacțiune pozitivă, securizat pentru toți copiii

g) manifestarea încrederii, a dragostei necondiționată față de elev

h) Se va pune accent mai mult pe întăririle pozitive:

-obiectuale: cadouri, premii

-simbolice: buline, fețe luminoase, steluțe, care se pot preschimba în alte obiecte

- sociale: lauda, încurajarea, zâmbetul, aplauze, a te arăta surprins, interesat de situație

- activități: timp de joacă, dans, timp liber, a fi în primul rând

X. COLABORAREA CU PSIHOLOGUL ȘCOLII

- consiliere pe probleme emoționale (labilitate afectivă, anxietate, depresie, agresivitate) pe care le are copilul;

- psihoterapie/ intervenție (primară, secundară).

XI. COLABORAREA CU FAMILIA

- acordarea de timp mai mult în relația cu elevul din partea familiei;

- angrenarea familiei în jocurile copilului;

- asigurarea unui climat socio-afectiv propice dezvoltării armonioase a personalității, în special sub aspect motivațional-afectiv;

- oferirea de materiale părinților pentru informarea și sensibilizarea în acest sens;

- manifestarea dragostei necondiționate din partea părinților, prin mângâieri, îmbrățișări, atenție;

- implicarea copilului în diverse activități casnice.

Integrarea nu poate fi un proces impus de anumite interese personale, de sentimente sau atitudini umanitare sau de politici educaționale și sociale cu caracter propagandistic. Ea trebuie simțită ca un act

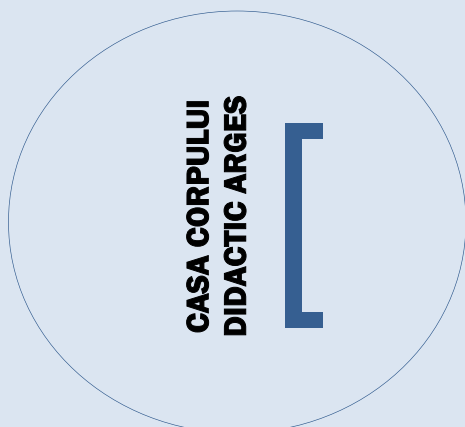
responsabil - asumat de comunitate, de familie, de personalul școlii – ca un proces de normalizare a

vieții de zi cu zi a persoanelor aflate în dificultate.

Bibliografie

1. A.Cosmovici, L. Iacob, Psihopedagogie școlară, Editura Polirom, Iași, 1999 .
2. C.Cucoș, Pedagogie, Editura Polirom, Iași, 1998
3. Vrăsmaș Ecaterina Adina, Consilierea și educați părinților, Editura Aramis, București, 2002

prof. Trăistaru Maria
Liceul Tehnologic Petre Ionescu Muscel Domnești

MEZOCICLURI FOLOSITE ÎN ANTRENAMENTUL DE JUDO

- **Mezocicluri de acomodare** se introduc la începutul perioadei pregătitoare mai ales la copii și juniori, dar și la sportivii consacrați.

Obiective

- ✓ Adaptarea aparatelor și sistemelor funcționale la efort
- ✓ Exersarea deprinderilor și priceperilor motrice cu caracter general
- ✓ Creșterea volumului de muncă cu eforturi în special aerobe
- ✓ Învățarea unor procedee tehnice noi
- ✓ Creșterea indicilor calităților motrice de bază
- ✓ Creșterea stabilității articulare și întărire ligamentară
- ✓ Îmbunătățirea simțului adversarului și orientării în spațiu, dezvoltarea capacității de a reacționa cu viteză la stimuli kinestezici oferii de greșeli ale adversarului sau diferite poziții și deplasări

- **Mezocicluri de bază** - dezvoltare întâlnite în special în perioada pregătitoare specifică cu rol în creșterea nivelului de pregătire specifică.

Obiective

- ✓ Creșterea intensității de efort
  - ✓ Ridicarea nivelului de exigență al execuțiilor tehnice și creșterea încrederii în posibilitățile de a arunca de ipon.
  - ✓ Perfecționarea unui sistem de deplasări, fente, mișcări înșelătoare care să ne aducă în situație favorabilă de aruncare.
  - ✓ Încadrarea tokui waza într-un sistem de luptă, prin combinarea cu alte procedee sau în relație cu trecerile la sol.
  - ✓ Asigurarea feed-backului prin probele de evaluare pentru a vedea la ce nivel suntem și ce trebuie să facem în continuare.
- **Mezocicluri de pregătire și control și precompetițional** urmăresc realizarea unei pregătiri integrale, la toate laturile antrenamentului, prin aplicarea exercițiilor cu caracter specific și competițional

Obiective

- ✓ Ridicarea numărului de concursuri

- ✓ Crește numărul de reprize de randori, shiai, butsugari geiko
- ✓ Intensitatea să se apropie de cea de competiție
- ✓ Dezvoltarea calităților mortice în relație cu coordonările specific aruncărilor din Tokui –waza
- ✓ Corectări de tehnică dacă este nevoie, eficientizarea aruncării prin eliminarea mișcărilor inutile.
- ✓ Ajustarea procedurilor tehnice la stilul de luptă și la planul tactic.
- ✓ Creșterea nivelului de motivare și încrederea în reușită, stimularea creativității și creșterea stimei de sine
- ✓ Intrarea în categoria de greutate și menținerea la un nivel apropiat precum și un rol mai mare acordat proceselor de refacere și alimentației.
- ✓ Crearea unui climat socio afectiv, bazat pe încredere și discuții permanente cu antrenorul sau psihologul

• **Mezocicluri competiționale**

Obiective

- ✓ Perfecționarea tokui waza în situații tactice apropiate de luptă și în relație cu contraatacul și regulamentul de luptă
- ✓ Rol important acordat refacerii
- ✓ Menținerea în categoria de greutate și menținerea formei sportive
- ✓ Contraatacul pe tehnica adversarilor cunoscuți
- ✓ Shiai-uri de antrenament cu parteneri mai slab cotați pentru a stimula aruncarea
- ✓ Folsirea temelor în randorii care să definitiveze un plan tactic
- ✓ Reechilibrare hidroelectrolitică, alimentație, medicamentație, odihnă antrenarea mentalului pe cât este posibil cu specialiștii: doctor, kinetoterapeut, psiholog.
- ✓ Menținerea unui ritm de luptă susținut
- ✓ Asigurarea stării optime de luptă

Bibliografie:

- ✓ Dragnea, A., Teodorescu, S., 2002, Teoria sportului, Ed.Fest, Bucuresti;
- ✓ Rabolu Elian Narcis, Pitești 2017, Judo – Aspect Teoretice, Ed. Trend- Pitești

prof. Rabolu Elian Narcis

Liceul cu Program Sportiv "Viitorul" Pitești

CASA CORPULUI
DIDACTIC ARGEȘ

**REFLECȚII ASUPRA PROVOCĂRILOR
EDUCAȚIEI CONTEMPORANE**

Educația este o dimensiune constitutivă a ființei umane. „Omul nu poate deveni om decât prin educație”- spunea Kant, prin urmare, omul nu se naște desăvârșit „tot ceea ce constituie umanitate: limbajul și gândirea, sentimentele, arta, morala – nimic nu trece în organismul noului născut”- dacă individul este privat de educație. În acest sens, menirea educației este aceea „de a înălța pe culmi mai nobile de viață omul, comunitatea etnică și umanitatea, prin cultivarea valorilor spiritului”.

Educația este unul dintre fenomenele care a apărut o dată cu societatea umană, suferind pe parcursul evoluției sale, modificări esențiale. De la acțiunea empirică de pregătire a tinerei generații pentru viața socială, educația a parcurs un drum lung devenind o adevărată știință cu statut propriu. Epoca actuală a informatizării, a călătoriilor interplanetare, a interdependențelor culturale, economice, sau de altă natură, pune probleme cu care omenirea nu s-a confruntat niciodată în istoria.

Realitatea contemporană demonstrează faptul că rolul școlii nu numai că nu s-a diminuat, ci a devenit tot mai complex. Ideile libertății și descătușării, umanismului și creativității în educație ne îndeamnă să distrugem zidul de nepătruns al gândirii materialiste, care ani în șir a creat stereotipii eronate. În actualul context, avem nevoie de o educație dinamică, formativă, centrată pe valorile autentice. În societatea contemporană, caracterizată prin, mobilitate economică, politică și culturală, noua ordine educațională nu se concepe fără avangarda mișcării pedagogice teoretice și a praxis-ului educațional. Specialiștii sunt de acord cu patru teze pe care trebuie să se bazeze acțiunea constructivă:

- educația este azi în centrul preocupării tuturor popoarelor;
- învățământul trebuie să fie considerat în orice societate, ca un ansamblu omogen, care să reflecte nevoile societății și mijloacele de care dispune pentru satisfacerea lor;
- criza existentă se manifestă pe două planuri: decalajul existent între aspirațiile indivizilor și nevoile societății, pe de o parte,
- și capacitățile sistemului de învățământ, pe de altă parte, și prăpastia existentă între țările în curs de dezvoltare și cele industrializate.

Marile probleme cu care se confruntă omenirea cer o rezolvare urgentă, prin folosirea celor mai eficiente mijloace și forme de educație. Se consideră că abandonarea valorilor tradiționale ale educației, lipsa unui sistem axiologic de educație prin valori și pentru valori și criza de conștiință morală și spirituală a adus școala și educația în fața imperativelor lumii contemporane. Viitorul educației constituie o prioritate a comunității mondiale; națiunile au nu numai dreptul, dar și datoria de a se sprijini reciproc pentru ca prin educație, cultură și știință să ajungă la pace, progres și prosperitate și nu la haos, la dezumanizare, la disperarea provocată de un mediu în continuă degradare.

Considerăm, așadar că este justă și sustenabilă ideea conform căreia unul dintre elementele definitorii ale societății contemporane este schimbarea. Noul mileniu în care am pășit a moștenit, însă, multe probleme sociale, economice și politice, care, deși au marcat în mare măsură ultima jumătate de secol, sunt departe de a-și fi găsit soluțiile. Dintre aceste probleme menționăm: terorismul internațional, atacurile cibernetice, rasismul, creșterea numărului săracilor, a analfabeților și a șomerilor, etc.

Școlii, ca principal agent educativ, îi revine rolul de a înarma tinerii cu simț critic, cu capacitatea de a înțelege și răspunde adecvat diverselor provocări din partea societății, de a deveni tot mai mult agenți ai propriei formări, care să-și organizeze, să-și structureze singuri cunoașterea, să descopere singuri, având formată judecata și responsabilitatea viitoare.

E deja o evidență faptul că orientarea actuală a școlii românești contemporane circumscrie fenomene și concepte precum: „descentralizare/autonomie, accesibilitate, creativitate, flexibilitate, calitate și performanță”. În același timp, eficientizarea unui învățământ modern are la bază dezvoltarea unor structuri de învățământ active, eficiente, care să se permanentizeze, oferind individului instruirea permanentă, pe durata întregii vieți.

În era digitală în care trăim paradigma cunoașterii trebuie să fie una a dialogului. Nu ar trebui să uităm că învățarea nu presupune doar acumulare de cunoștințe, ci creștere și evoluție. Până la urmă tehnologiile moderne nu sunt ceva ieșit din comun. Cartea tipărită, jucăriile, creta toate au fost percepute la început ca inovații. Pe de altă parte cd-ul, internetul etc. nu sunt decât cele mai recente dovezi ale creativității umane pe care le putem vedea în jurul nostru. Toate inovațiile pot fi asimilate în practica pedagogică. Deși teoretic n-ar trebui să existe dificultăți în ceea ce privește implementarea TIC, în realitate ele pot apărea. Pentru înțelegerea TIC în procesul clasic de învățare este nevoie de energie și dedicare pentru a transforma teoria în soluții reale bazate pe nevoile elevilor. Folosirea tehnologiei moderne în școală face parte din evoluția naturală a învățării.

Reprezintă o soluție elegantă la provocările moderne adresate învățării. Integrarea acestor tehnologii moderne în procesul tradițional de predare-învățare reprezintă o oportunitate de a integra ultimele descoperiri tehnologice cu implicarea oferită de modul tradițional de cunoaștere. Tradiția trebuie să fie combinată cu soluțiile tehnologiei moderne.

Educația este unul dintre factorii determinanți care contribuie la evoluția unei societăți. Ea este aceea care poate furniza categorii socio-profesionale atât de necesare oricărei societăți. În ultimii ani au existat diferite schimbări în sistemul de învățământ românesc. Acest lucru a determinat și o schimbare de percepție a cadrelor didactice asupra modului în care înțeleg să își exercite profesia. În noile condiții este nevoie de o legătură tot mai puternică între școală și societate.

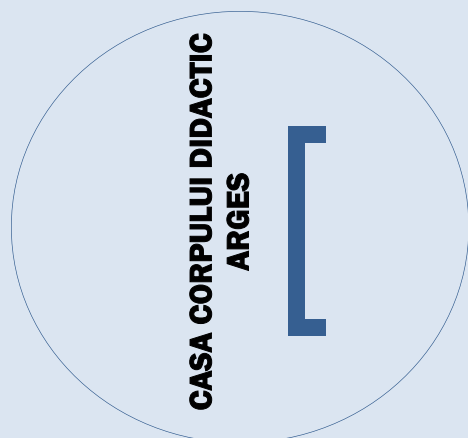
Realitățile din instituțiile de învățământ ne duc la concluzia că școala nu înseamnă doar predarea de la catedră. Chiar dacă profesorul încearcă să introducă inovații în modul de organizare a învățării, standardele de evaluare de multe ori nu îl avantajează.

În unele școli nu se pot dezvolta programe extrașcolare pentru a veni în sprijinul elevului, deoarece nu sunt resurse. Misiunea dascălului este dificilă, deoarece el trebuie să realizeze în timpul orei atât transmiterea de noi cunoștințe cât și să suplinească lipsa de studiu individual acasă. Foarte mulți profesori se implică energic în activitatea educațională și în cea a școlii ca instituție, dar unele influențe negative exterioare pot avea urmări distructive asupra actului educațional.

Bibliografie:

1. Adrian Adascăliței, 2007, *Instruire asistată de calculator*, Editura Polirom
2. Chiș, V., 2002, *Provocările pedagogiei contemporane*, Universitatea „Babeș- Bolyai”, Presa Universitară Clujeană, Cluj- Napoca
3. Cucuș, C., 1998, *Psihopedagogie*, Editura Polirom, Iași
4. Joița, E., 2003, *Pedagogie și elemente de psihologie școlară*, Editura Arves, Craiova
5. Macavei, E., 1997, *Pedagogie. Propedeutică. Didactică*, EDP București

prof. Istrate Gheorghița
Liceul Tehnologic Topoloveni

STUDIUL ASUPRA APLICĂRII NOȚIUNILOR ELEMENTARE DE ERGONOMIA MUNCII - studiu de cercetare

Ergonomia este știința de a concepe munca, echipamentele folosite și spațiul de lucru astfel încât ele să se potrivească lucrătorului. O proiectare ergonomică corectă este necesară pentru a evita afecțiunile produse de solicitări repetate, care se agravează în timp și pot conduce la dizabilități permanente.

Termenul ergonomie își are originea în cuvintele grecești ergon (muncă) și nomos (legi naturale). Ergonomia ține cont de limitările și capacitățile lucrătorului cu scopul de a asigura o potrivire om și sarcini, echipamente, informație și mediul de lucru. Pentru a evalua potrivirea între o persoană și munca sa, ergonomii iau în considerare atât caracteristicile muncii prestate, cerințele și efectele acesteia asupra elevului, echipamentul folosit (mărime, formă și cât de potrivit este cu sarcinile executate), informația (cum e

prezentată, accesată și schimbată) și mediul (aer, lumină, zgomot, temperatură, etc) în care se desfășoară munca. Tehnica de proiectare a situațiilor de învățare se bazează pe reconstituirea itinerariilor cunoașterii și implică parcurgerea următoarelor etape:

- Se pornește de la organizarea conținutului de instruire selecționat și pentru fiecare concept, subarie de conținut se elaborează o situație de învățare pe fond general de problematizare, astfel încât elevul să privească din postura de investigator-cercetător urmând traseul inductiv;
- Atunci când parcurgerea traseului cunoașterii realizat de creatorii de teorie și aplicații ale disciplinelor tehnologice are dificultăți ce pot împiedica declanșarea cunoașterii, poate fi oferită o informație inițială de către profesor, pe baza căreia se construiesc apoi situațiile de învățare.

Pentru exemplificare se proiectează situațiile de învățare pentru competența “aplicarea noțiunilor elementare de ergonomia muncii”.

- Într-un atelier electrotehnic unii elevi fac înșurubări manual, iar alții folosesc șurubelnițe mecanice. Interpretați analiza productivității muncii lor, care este redată în tabelul următor:

Operația de înșurubare	Număr de șuruburi montate în a a doua oră	Nr de șuruburi montate în a șasea oră
Manuală	60	20
Mecanizată	120	100

Răspuns. Folosirea de scule, aparate și utilaje care pretind mișcări inutile și risipă de energie fizică conduc la oboseala elevilor, rezultă că este o defecțiune de organizare științifică a locului de muncă.

- Dintre doi elevi care au aceeași sarcină de lucru, unul folosește de două ori mai mult timp pentru aranjarea locului de muncă de cât celălalt și spre sfârșitul lucrului are un randament foarte scăzut. Care este cauza acestui randament scăzut?

Răspuns. Organizarea defectuoasă a spațiului de lucru prin lipsa ordinii în amenajarea locului de muncă.

- În figura 1 sunt prezentate două mese de lucru pe care sunt așezate, în fața elevului materiale, scule și verificatoare. De ce situația A produce mai multă oboseală?

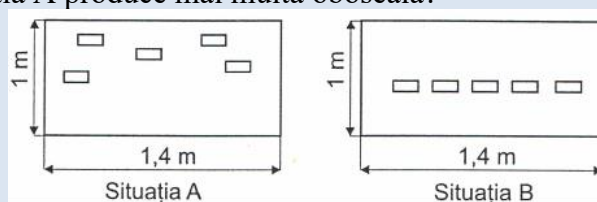

Figura 1. Amplasarea materialelor, sculelor și verificatoarelor

Răspuns. Poziții de lucru ce necesită mișcări și eforturi suplimentare care amplifică starea de oboseală (organizarea defectuoasă a locului de muncă)

- Scările aparatelor indicatoare de la standuri, pe care se efectuează aceeași operație de măsurare, sunt constituite într-un atelier după tipul din figura 2a, iar în celălalt atelier după tipul din figura 2b. De ce primul tip produce mai multă oboseală?

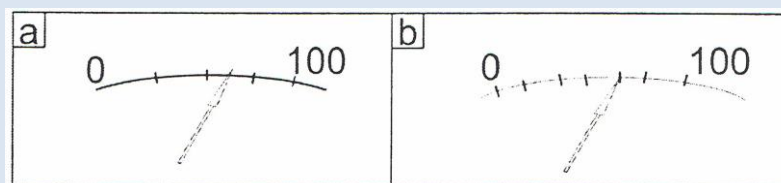

Figura 2. Scări de măsurare diferite

Răspuns. Scara gradată a aparatului din figura 2a se citește mai greu, pretinzând eforturi suplimentare vizuale, (valoarea diviziunii fiind prea mare, necesită atenție sporită din partea operatorului în vederea unei aproximări cât mai exactă a valorii mărimii măsurate pentru a reduce eroarea de măsurare) ceea ce explică o stare de oboseală superioară (organizarea defectuoasă a locului de muncă).

5. Să se explice de ce gradul de oboseală al unor elevi din patru locuri de muncă A, B, C, D este conform relației $B > A > D > C$, cunoscând că analiza mișcărilor manuale ale acestora, din punct de vedere al simetriei, continuității și simultaneității membrelor se prezintă ca în tabelul următor:

Locul de muncă	Simetria mișcărilor	Continuitatea mișcărilor	Simultaneitatea mișcărilor
A	Da	Nu	Nu
B	Nu	Nu	Nu
C	Da	Da	Da
D	Nu	Da	Da

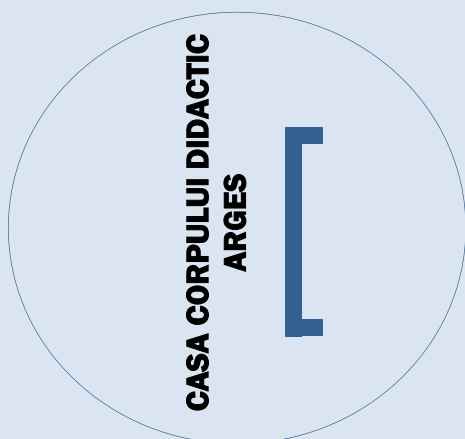
Răspuns. Atunci când mișcărilor mâinilor nu sunt simetrice, continue și simultane, apariția oboselii este rapidă (risipă de energie fizică).

Știința care studiază realizarea acestei adaptări reciproce se numește ergonomie. Rezultă că ergonomia este disciplina care se ocupă cu studiul condițiilor de muncă în vederea realizării unei adaptări optime a elevului la acestea. Experiența lucrătorului și un loc de muncă ergonomic corespunzător se reflectă asupra calității muncii prestate și a productivității acesteia.

Bibliografie:

- Popovici Mircea Mihail, Didactica specialității, Editura Printech, 2005
- Lichiardopol G, ș.a, Sănătatea și securitatea muncii, Editura CD PRESS, 2011

ing. Florea Elena
Liceul Tehnologic Auto - Curtea de Argeș

ȘTIM ȘI GÂNDIM CORECT MATEMATIC

Trecerea de la ciclul primar, pentru unii elevi, poate crea un disconfort. *Doamna* sau *domnul* nu îi vor mai însoți la toate orele, iar chipul cu care erau obișnuiți zilnic va fi înlocuit de alte zece chipuri de profesori, fiecare profesor cu gesturile lui, cu mimica lui, cu tonul vocii lui diferit de ceea ce copiii erau obișnuiți în decursul celor cinci ani de școală.

Iar testarea de selecție, de la sfârșitul clasei a IV-a, pentru colegiile naționale poate fi pentru toți elevii un moment de pregătire pentru viitorul statut de elev de gimnaziu. De aceea ne-am gândit să publicăm câteva dintre subiectele de matematică propuse în județul Argeș pentru admiterea elevilor pe locurile din clasa a V-a de la colegiile naționale. Propunem spre rezolvare următoarele subiecte:

1. (15p) Determinați numărul natural a care verifică relația:

$$658 : 7 + 3 - \{2 + [202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4\} = 47.$$

2. (15p) De o parte și de alta a unei alei dintr-un parc natural sunt castani și tei. Între fiecare doi tei consecutivi sunt 7 castani. Numărul castanilor este cu 202 mai mare ca al teilor. Câți castani și câți tei sunt, dacă în capetele aleii sunt tei? Justificați răspunsul.

3. (15p) Determinați numărul paginilor unei cărți știind că cifra doi s-a folosit la numerotarea paginilor ei de 110 ori. Justificați răspunsul.

Se observă că subiectele mai sus propuse necesită o acțiune de gândire, nu numai de reproducere a unor cunoștințe, mai degrabă analizarea datelor problemei și realizarea conexiunilor interdisciplinare pentru rezolvarea corectă, integrală a problemelor.

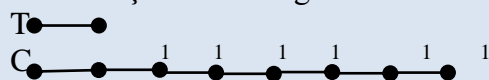
Una dintre modalitățile de rezolvare a problemelor ar putea fi:

1. $658 : 7 + 3 - \{2 + [202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4\} = 47$

- $94 + 3 - \{2 + [202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4\} = 47$ 2p
- $97 - \{2 + [202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4\} = 47$ 1p
- $\{2 + [202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4\} = 50$ 1p
- $[202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] : 4 = 48$ 1p
- $[202 - 3(206 : 2 - 2a) - 1] = 192$ 2p
- $3(206 : 2 - 2a) = 9$ 2p
- $206 : 2 - 2a = 3$ 1p
- $103 - 2a = 3$ 1p
- $2a = 103 - 3 = 100$ 1p
- $a = 100 : 2 = 50$ 2p
- $a = 50$, număr natural 1p

2. Din datele problemei avem că, în afara ultimului tei de pe o parte a aleii, după fiecare tei există o grupă de 7 castani. 1p

Se folosește metoda figurativă:

Prin urmare, cu excepția ultimului tei de pe o parte a aleii, sunt cu 6 castani mai mulți ca tei, la o grupă de tei-castani.....2p

Cum aleea are două părți și, la capătul ei sunt doi tei care nu mai au după ei castani, diferența dintre numărul castanilor care urmează după tei și teii anteriori lor este de $202 + 2 = 204$.

- 3p
- $204 : 6 = 34$ de grupe tei-castani 3p
- $34 \times 7 = 238$ castani.....3p
- $34 + 2 = 36$ tei (și cu cei din capetele aleii) 3p

3. Pentru a calcula numărul de pagini ale cărții, verificăm de câte ori apare cifra 2 până ajungem la suma de 110 cifre de 2.....1p

Cifra doi apare ca paginație la unități, la zeci și la sute. 1p

Numărăm mai întâi unitățile cifra 2 de la paginile cu nr. 1 la 100: pag. 02, 12, 22, 32, ..., 92, deci sunt câte 10 cifre de 2 scrise ca unități 1p

Numărăm apoi zecile cu cifra 2 de la paginile 1 la 100: pag. 20, 21, 22, 23, ..., 29, deci sunt câte 10 cifre de 2 scrise ca zeci.....1p

Prin urmare, până la pagina 100, avem doar de 20 ori scrisă cifra 2 .....1p

Până la 199, avem încă 20 de ori cifra 2, deci un total de 40 de cifre 2. ....1p

După 200, până la 299 cifra 2 apare la fiecare număr la sute, deci de 100 de ori, dar atunci în

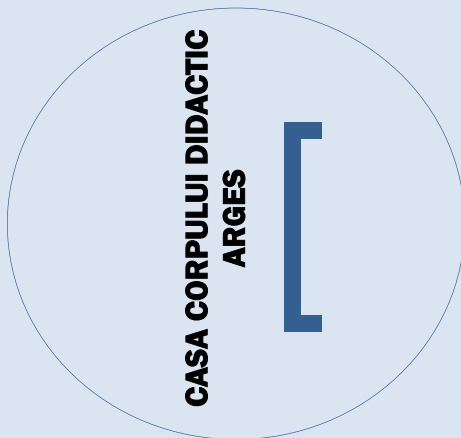
total depășim numărul 110 dat de problemă, deci cartea noastră are un număr de pagini până în 299.....2p
 $110 - 40 = 90$ de cifre de 2 mai sunt scrise după 199.....1p
Numărăm apoi sutele: de la 200 până la 249 avem de 50 de ori scrisă cifra 2 .....1p
La zeci până la 249 avem toate de la 220 la 229, deci 10 cifre.....1p
La unități avem 202, 212, 222, 232, 242, deci 5 cifre de 2.....1p
Prin urmare, până la 249 avem $40 + 50 + 10 + 5 = 105$ cifre de doi. 1p
Lipsește încă 5 cifre de 2 aferente pag 250, 251, 252, 253, care au în scriere cele 5 cifre de 2, deci cartea are 253 pagini..... 2p

Le dorim copiilor succes în rezolvarea acestor tipuri de probleme.

Bibliografie

1. <https://www.moisil.ro/examene/admitere-clasa-a-v-a/>

prof. Ligia Surugiu
Colegiul Tehnic "Costin D. Nenițescu", Pitești

UNIREA BASARABIEI CU ROMÂNIA

Participarea României la primul război mondial a reliefat dorința românilor pentru desăvârșirea unității teritoriale. De la cei cu multă carte și până la oamenii simpli, toți înțelegeau că sosise timpul ca Basarabia, Bucovina și Transilvania, aflate de mult timp sub dominație țaristă, respectiv austro-ungară, să se unească cu România. Populația din aceste teritorii românești, în anii 1917-1918, pe fondul înfrângerii Puterilor Centrale, a trecut la înlăturarea vechilor autorități și la alegerea unor organe noi, naționale, care să-i reprezinte și să-i apere interesele. Evenimentele antrenau largi categorii de oameni din cele mai diferite stări sociale : țărani, militari, meseriași, intelectuali, studenți ș.a. Anii războiului mondial produsese răsunătoare mutații în mentalitatea colectivă, populația din perimetrul vechii Dacii sperând ca în numele jertfei de pe front să înceapă o viață nouă, într-o Românie întregită teritorial.

Unirea Basarabiei cu România a reprezentat un act politic rezultat din voința majorității locuitorilor Basarabiei de a reveni, după mai bine de 100 de ani de ocupație rusească, la patria mamă. În urma Revoluției ruse din februarie 1917 și a crizei de autoritate care a urmat, românii din Basarabia, sub conducerea Partidului Național Moldovenesc, s-au organizat pentru câștigarea autonomiei. Inițiativa a fost preluată de soldații basarabeni, întruniți într-un congres (20 oct/2 nov 1917) cu 800 de participanți, reprezentând circa 200 000 de soldați, majoritatea țărani. Acest congres a decis autonomia teritorială și politică a Basarabiei în cadrul Rusiei, care trebuia să fie republică federativă democratică și constituirea Sfatului țării, ca organ reprezentativ, până la alegerea Constituantei prin vot universal, egal, direct, secret. Alcătuit din reprezentanți ai tuturor naționalităților, confesiunilor și orientărilor politice, a asociațiilor profesionale și culturale, Sfatul Țării și-a deschis lucrările la 21 noiembrie/4 decembrie 1917, fiind alcătuit din 105 români, 15

ucraineni, 14 evrei, șapte ruși, doi germani, doi bulgari, doi găgăuzi, un polonez, un armean, un grec. La 2/5 decembrie 1917, Sfatul a adoptat o Declarație prin care se proclama Republica Democratică Moldovenească, ca parte a Republicii Federative Democratice Rusești (în fapt, inexistentă). Teritoriul Basarabiei era cuprins însă de anarhie provocată de manifestări ale bolșevicilor și de soldații ruși care, după Pacea de la Brest Litovsk, 27 ian/9 feb 1918, se dedau la manifestări grave împotriva populației civile și a autorităților noii provincii. În aceste condiții, s-a produs intrarea armatei române în Basarabia, începând cu ziua de 10/23 ianuarie 1918, la solicitarea Sfatului Țării. Majoritatea zdrobitoare a populației a primit cu satisfacție această acțiune. Trupele române nu s-au amestecat în problemele politice, limitându-se la restabilirea ordinii. Reacția guvernului bolșevic de la Petrograd, care nu mai ținea seama de lozinca "autodeterminării până la despărțirea de stat" s-a concretizat în ruperea relațiilor diplomatice cu România și prin confiscarea Tezaurului român aflat la Moscova.

În acest timp, în Basarabia se formează un curent tot mai puternic care solicită unirea cu România. Sfatul Țării, întrunit la 27 martie/19 aprilie 1918 sub președinția lui Ion Inuleț, a votat, cu 86 voturi pentru, trei contra și 36 abțineri, unirea cu România, cu condiția realizării reformei agrare și a respectării drepturilor și libertăților cetățenești. Voturile contra sau abținerile față de actul unirii au venit, în special din partea reprezentanților grupurilor etnice minoritare. Liderul Frațiunii Țărănești, V. Țîganko susținea că, chestiunea unirii trebuie supusă aprobării unui referendum sau înaintată pentru soluționare Adunării Constituante basarabene. Fiind favorabil menținerii independenței Republicii Moldovenești, Țîganko sublinia lipsa prerogativelor necesare pronunțării în chestiunea unirii, considerând că "*unică formă posibilă de unire între popoarele frățești moldovenesc și român, o strânsă uniune federativă*". Deputatul von Lesch a declarat că, deoarece nu avea împuternicirile de rigoare ale tuturor etnicilor germani din Basarabia, se va abține de la vot. Același lucru l-au susținut și reprezentanții populației bulgare și găgăuze, care au specificat că, doar Constituanta era în drept să soluționeze chestiunea unirii. Asupra necesității

convocării Adunării Constituante basarabene au insistat A. Osmolovski, ucrainean și A.F. Grekulov, rus. Reprezentantul muncitorilor, Krivorukov a refuzat, în semn de protest, să participe la procedura votării. Deputatul polonez Dudkevici a salutat decizia populației basarabene de a se uni cu frații lor de peste Prut. Nu și-au făcut public punctul lor de vedere asupra chestiunii unirii reprezentanții comunității evreiești. În condițiile în care Unirea Basarabiei cu România a fost decisă, unii minoritari au încercat să evite, pe cât posibil, integrarea Basarabiei în cadrul Statului român, prin promovarea ideii autonomiei politice a teritoriului dintre Prut și Nistru: "*Mirajul autonomiei a contribuit în mare măsură la întreținerea agitației în spirite. Elementele străine pentru a reveni la conducerea provinciei și a dobândi, cel puțin în parte, situațiile ce le avuseseră dinainte de unire, făceau propagandă intensă pe tema autonomiei politice a Basarabiei. Pentru dânșii, autonomia însemna înlăturarea controlului Statului asupra instituțiilor locale, îndepărtarea elementului din Vechiul Regat din funcțiile publice, menținerea vechilor instituții, cu un cuvânt revenirea la ceea ce fusese înainte de unire.*"

Actul unirii a fost primit cu satisfacție de către românii de pretutindeni. Ulterior, 27 nov/10 dec 1918, în urma unirii Bucovinei și Transilvaniei cu România, Sfatul Țării declară unirea necondiționată cu România și se autodizolvă, cetățenii urmând a fi reprezentați în parlamentul României întregite. După dizolvare, Basarabia, ca parte componentă a României, este administrată de organele centrale de la București, legislația românească este extinsă asupra teritoriului basarabean. Fiecare județ era condus de un consiliu județean, alcătuit din 30 de membri, aleși și de drept. În fruntea județului se afla prefectul- reprezentantul guvernului și șef al administrației județene.

Urmează o perioadă dificilă, însoțită de multe reforme, de integrare în structurile românești. Economia și situația socială de după război treceau prin criză. Unirea Basarabiei cu România a avut loc anume în acele condiții dificile, țărănul basarabean considerând că viața grea este cauzată de unirea cu România ("*relele inerente războiului coincizând cu venirea românilor în Basarabia și cu actul unirii, au fost puse pe seama noului regim*").

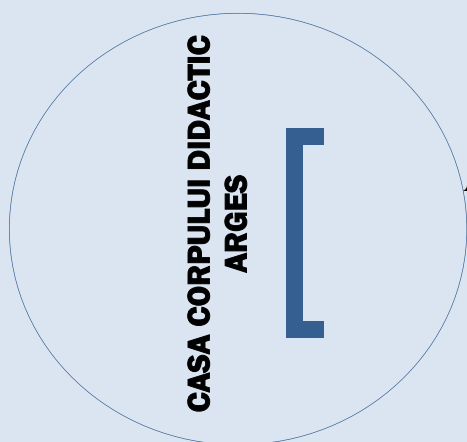
Basarabia a fost prima, urmată de Bucovina și Transilvania, care în acele condiții dificile s-a unit cu România. Au urmat apoi câțiva ani, tot atât de dificili, încât, pe bună dreptate, Zinovie Husărescu

afirma la începutul anilor 1920 că ”se poate spune că întreaga generație de astăzi este o generație de sacrificiu”.

Bibliografie

1. *Dicționar de istorie a României*, Editura Meronia, București, 2007
2. *Studii și articole de istorie LXXII*, Grup Editorial ROTTARYMOND&ROTAREXIM SA, Râmnicu-Vâlcea, 2007
3. www.certitudinea.ro

prof. Panainte Sorin-Lucian
Liceul Tehnologic I.C. Petrescu Stâlpeni/ IȘJ Argeș

ACTIVITĂȚILE INTEGRATE ÎN GRĂDINIȚĂ

Activitatea integrată - este activitatea specifică reformei curriculare propusă de noul Curriculum pentru învățământul preșcolar. Aceasta se desfășoară atât ca activități în cadrul unui proiect tematic, cât și în cadrul proiectării pe teme săptămânale. Procesul instructiv-educativ pe care îl desfășurăm în grădiniță, permite fiecărei educatoare, punerea în valoare a propriei experiențe didactice, prin activități educative cu caracter integrat, și cu o abordare complexă a conținuturilor.

Prin activitate integrată înțelegem – demers global, în care granițele dintre categoriile de activități dispar, activitatea desfășurându-se după un scenariu unitar, în scopul investigării unei teme. Demers concertat, coerent, care nu se desfășoară fiindcă se cere, ci pentru că asigură un plus în educarea și instruirea copiilor. Aceste activități ample, care reunesc conținuturi din științe și domenii diferite înlesnesc copilului procesul înțelegerii, însușirii și aplicării cunoștințelor. Astfel se creează situații de învățare optim structurate din punct de vedere logic, psihologic și pedagogic, determinând

experiențe de învățare mai complexe, net superioare celor monodisciplinare. Activitatea integrată din grădiniță ne conduce la realizarea unui scenariu bine gândit pentru o zi. Această activitate presupune o împletire de obiective care provin de la arii curriculare diferite, apelându-se la conținuturi din diferite domenii.

Prin aceste activități se va pune accentul pe dezvoltarea gândirii critice, pe latura calitativă a formării, pe feed-back-ul pozitiv. Integrarea se va face prin împletirea într-un scenariu bine încheiat a conținuturilor corespunzătoare ariilor curriculare implicate. În maniera activităților integrate întregul program al unei zile reprezintă un tot, un întreg, având o organizare și structurare a conținuturilor menită să elimine granița dintre domeniile de învățare.

Abordarea integrată este, așadar, o împletire a conținuturilor într-o formă atractivă, flexibilă, care conduce activitatea copilului spre investigare, documentare, cercetare și aplicarea practică a celor învățate. În activitățile integrate accentul va cădea pe

activitățile de grup și nu pe cele frontale, copiii fiind încurajați în permanență să se manifeste, să își exprime ideile, să interpreteze date, să facă predicții, să își asume roluri și responsabilități, și mai ales, „să facă”,

„să trăiască împreună cu ceilalți” și „să devină” parte integrantă a comunității. Un aspect important ce trebuie precizat legat de proiectarea și planificarea activităților de tip integrat este faptul că activitățile care fac parte din activitatea integrată își pierd statutul de activitate de sine stătătoare, acestea fiind părți componente ale unui demers global.

Avantajele activităților integrate în grădiniță sunt:

- dobândește cunoștințe profunde și solide;
- identifică mai ușor relațiile dintre idei și concepte;
- face corelații între temele abordate în grădiniță și cele din afara ei;
- parcurge teme care-l interesează și le studiază mai mult timp;
- se încurajează comunicarea;
- învață să rezolve sarcini prin cooperare;
- se formează sentimentul de apartenență la grup;
- devine mai responsabil în procesul învățării.
- stimulează interesul pentru abordarea unor noi conținuturi și metode;
- își organizează mai bine planificarea;

Bibliografie:

- Ministerul Educației și Cercetării "Metoda proiectelor la vârstele timpurii" Ed. Miniped. București 2002
- Curriculum pentru învățământul preșcolar, București, 2009
- Educația timpurie – ghid metodic pentru aplicarea curriculumului preșcolar, Adina Glava, Maria Pocol, Lolica Lenuța Tătaru, Editura Paralela 45, 2009

- utilizează o varietate de activități pentru a prezenta tema în profunzime;
- încurajează copiii să producă idei originale pentru activități.
- Finalitățile activității integrate sunt selectate din listele de obiective cadru și de referință ale domeniilor experiențiale, iar obiectivele operaționale vor constitui un set unitar și restrâns de 4-5 obiective, cu referire directă la experiențele de învățare vizate.
- Conținuturile abordate sunt selectate și abordate în strânsă relație cu nucleul de integrare curriculară.
- Fiecare dintre situațiile de învățare proiectate și desfășurate în cadrul activității integrate contribuie la explicitarea, analiza, rezolvarea temei activității.
- Activitatea integrată include valențele formative ale curriculumului integrat ca model de proiectare curriculară.

Activitățile integrate aduc un plus de lejeritate și mai multă coerență procesului de predare-învățare, punând accent deosebit pe joc ca metodă de bază.

Activitatea integrată se dovedește de a fi o soluție pentru o mai bună corelare a activităților de învățare cu viața societății, cultura și tehnologia didactică

*prof. inv. preșcolar Cornea Irina-Emilia
Liceul Tehnologic „I.C. Petrescu” Stâlpeni*

STAREA DE BINE A COPILULUI PRIN ACTIVITĂȚI DE TIP OUTDOOR

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de *educație outdoor*, însă pentru a da o definiție simplă se poate spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de educație outdoor, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, aventură, etc.

Copiii care stau din ce în ce mai mult în casă în fața monitorilor de orice fel, cunosc natura numai din „poze” și din filme. Este momentul și avem obligația de a-i scoate „afară”. Este motivul pentru care de câțiva ani a apărut conceptul de activitate outdoor, ca alternativă pentru educația formală, tradițională. Învățarea prin descoperire, învățarea din propria experiență este una trainică, iar locul ideal pentru acest tip de învățare este spațiul deschis și nelimitat pe care-l oferă natura. Educația în

aer liber se definește ca o combinație de activități în aer liber, de educație de mediu și de dezvoltare socială și personală. Aceasta permite participanților să experimenteze „învățarea activă” într-un cadru natural: rezervație naturală, parc, pădure, orice alt spațiu aflat în afara zidurilor unei clădiri și nu au ca finalitate rezultate palpabile cum ar fi diplome, atestate ci produse vizibile la nivelul comportamentului copiilor.

Educația în aer liber poate să fie și un instrument pedagogic pentru îmbunătățirea rezultatelor învățării. De exemplu, această formă de educație este benefică în special pentru copiii cu nevoi speciale, deoarece cărțile sunt înlocuite cu alte forme de învățare mai facile.

Mediul înconjurător devine șantier de aplicare a cunoștințelor sau arenă de descoperire a noi probleme a căror rezolvare se poate face la fața locului prin punere în situație.

Grădinița, oricât de bine ar fi organizată, oricât de bogat ar fi conținutul cunoștințelor pe care le comunică preșcolarului, nu poate da satisfacție setei de investigare și cutezanță creatoare, trăsături specifice copiilor. Ei au nevoie de acțiuni care să le lărgescă lumea lor spirituală, să le împlinescă setea lor de cunoaștere, să le ofere prilejul de a se emoționa puternic, de a fi în stare să iscodescă singuri pentru a-și forma convingeri durabile. Această activitate outdoor are un aspect practic, informal, dar și experiențial.

Educația în aer liber parcurge toate cele trei nivele de învățare: cognitiv, afectiv și motric.

Un aspect important al educației outdoor este acela că poate contribui la creșterea nivelului de bunăstare al copilului. Pe lângă nevoile de bază ale unei persoane, există și o serie de nevoi la care educația outdoor poate răspunde și anume: nevoia de a fi respectat, de a fi inclus social, de a fi activ și responsabil, de a se simți în siguranță.

Toate nevoile precizate mai sus își au rolul și locul lor în dezvoltarea personală a copilului, dar aș situa pe prim plan nevoia de a fi inclus social – poate cea mai importantă caracteristică a educației outdoor, ea fiind o modalitate de succes, de a depăși unele dificultăți ale copilului (psihice, fizice, sociale, emoționale), copilul să fie inclus social, să simtă că aparține unei comunități. Mediul din interiorul celor 4 pereți ai clasei este mai degrabă unul competitiv, în timp ce, acel din

afara clasei este unul care permite copiilor să se exprime, să relaționeze cu ceilalți, să colaboreze.

În ceea ce privește nevoia de a fi respectat – derularea de diferite activități în aer liber încurajează copilul să se simtă în largul său, astfel el va fi mult mai deschis, va comunica, își va exprima propriile opinii, se va simți băgat în seamă și va simți ca deciziile sale contează pentru ceilalți; copiii pot fi consultați cu privire la diferite jocuri sau activități.

Nevoia de a fi responsabil se referă la faptul că activitățile outdoor permit copilului oportunitatea de a primi diferite sarcini, responsabilități pentru atingerea scopului propus (spre exemplu dacă se optează pentru o activitate de ecologizare, un copil poate primi sarcina de a curăța pomii, un altul sarcina de a uda florile, important este însă, ca prin comunicarea cu copilul, profesorul să-i transmită acestuia sentimentul că prin ceea ce întreprinde el, mediul va fi mai curat, astfel el

Bibliografie:

- Cucos, Constantin, 2012, „Este importantă educația de dincolo de ușa clasei?”, articol apărut pe newsletter-ul doxologia.ro și în Revista Doxologia, Editura Doxologia Media Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Iași;
- www.didactic.ro
- *** Curriculum pentru educație timpurie, 2019

va conștientiza că are o responsabilitate față de el).

Implicarea în diferite activități sportive, jocuri, plimbări tematice, aduce numeroase beneficii dezvoltării fizice, psihice ale copilului răspund nevoii copilului de a fi activ. Jocul fiind activitatea fundamentală a copilului este important ca toți copiii să fie stimulați în mod constant să se joace, să alerge, să participe la diferite activități activ.

Interiorul clasei este mult mai sigur pentru copii, în timp ce mediul exterior implică diferite riscuri și situații neprevăzute care pot avea efect negativ ce reflectă nevoia copilului de a se simți în siguranță. Educatorul trebuie să identifice posibilele riscuri care pot să apară și să conceapă un plan de management al riscului, întrucât este un aspect deosebit de important care i-a făcut pe unii specialiști în domeniu să nege utilitatea utilizării educației outdoor.

Dintre formele de educație formală, informală și non-formală, educația outdoor se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca și aceasta, educația outdoor se bazează foarte mult pe participarea activă și oferă utilitate practică imediată cunoștințelor învățate.

Atât educația non-formală cât și educația outdoor pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățământ.

Aceste activități organizate cu preșcolarii în aer liber îi ajută să înțeleagă și să aprecieze mediul și legătura lor cu acesta. Îi pregătește pentru un viitor durabil, analizează problemele pe termen lung. Educația de tip outdoor nu eclipsează educația din sala de grupă, ci îi imprimă o altă dimensiune și consistență. Este o formă de stimulare și „împlinire” a ei, prin extensiumi, aplicații, prefațări de noi căutări.

Așadar, vedem că într-adevăr contactul nemijlocit cu tot ceea ce-i înconjoară pe copii- natura vie, viața socială,- contribuie la dezvoltarea lor, îi ajută la formarea intelectuală, dragostea față de muncă, le dezvoltă simțul estetic și le întărește sănătatea. Într-un cuvânt, activitățile outdoor fac parte din multiplele mijloace care asigură dezvoltarea personalității copiilor asigurându-le o stare de bine.

*prof. inv. preșcolar Tudoreci Mădălina
G.P.N. Petrești, Coșești*

CASA CORPULUI DIDACTIC
ARGEȘ

DEZVOLTAREA GUSTULUI ESTETIC AL ȘCOLARILOR

Educația estetică este acea dimensiune a formării care urmărește pregătirea persoanei pentru a recepta, interpreta, interioriza și crea valori estetice concretizate în diferite suporturi sau situații (artă, natură, conduită umană, comunitate etc.), în perspectiva sporirii împlinirii spirituale și a împrumării unui sens superior existenței persoanei.

În viziunea esteticii, orice operă de artă include un mesaj ce se transmite printr-un limbaj propriu. Caracteristic pentru acest mesaj este faptul că, în procesul receptării, el se răsfrange asupra laturilor și zonelor personalității umane intelectuală, afectivă, morală, etc. temeiul educației estetice rezidă tocmai în acest proces de comunicare între obiectul estetic și subiectul care receptează.

Omul este ființa care se manifestă nu numai în conformitate cu ceea ce este intelectual practic, ci și în concordanță cu ceea ce înseamnă legile esteticii.

Principala modalitate prin care se înfăptuiește relația estetică dintre om și realitate este arta ce constă într-un mijloc de a sesiza realitatea. În studiile dedicate educației estetice s-a constatat că arta aduce o importantă contribuție la dezvoltarea și formarea receptivității generale.

Educația artistică poate să trezească la viață posibilități și aptitudini ascunse ale unui copil fiind o cale de descoperire a propriilor ascunzături ale ființei umane. Artă trebuie în mod special să cultive bucuria creației și a experienței artistice, în prajma căreia copilul să resmită enigma lucrului nou făcut.

Literatura deține un loc primordial în procesul de dezvoltare a educației estetice. Cuvântul dispune de numeroase posibilități de a crea tot felul de imagini vizuale, tactile, dinamice. Cuvântul este cel care poate să stârnească stări de spirit foarte diverse și anume bucurie, tristețe, nostalgie etc. Prin cuvânt, prin poezie putem dezvolta frumosul, sublimul, latura sensibilă, tot ceea ce are valoare.

Literatura posedă capacitatea de a pătrunde în sensibilitatea artistică într-un mod foarte cuprinzător, pe mai multe căi deodată. Capacitatea multilaterală de a solicita simțurile umane este proprie nu numai literaturii ... Dar literatura este artă și își poate îndeplini misiunea sa de educator estetic numai dacă cuvintele, ieșind din sfera abstracțiilor, aduc în conștiința cititorului imagini concret-senzoriale, făcându-l să vadă și să audă.

Literatura are rolul de a declanșa emoția artistică dând naștere unor rezonanțe umane până la sentimentul exprimat de poet. Textul artistic sensibilizează inimile și conștiințele școlărilor, implementând în același timp idei, sentimente, trăiri și atitudini. Pentru a înțelege corect aceste sentimente morale, copiii trebuie sprijiniți, ajutați și încurajați. Este necesar să se apeleze la situații practice de viață și mai ales să li-se explice pe înțelesul lor ideile dezvoltate.

Ființa umană a căutat să dezvolte întotdeauna marile valori cum ar fi : adevărul, binele, sacralul, frumosul nu numai pentru că acestea dau sens ființei umane, ci mai ales că depășesc prin forța de atracție, prin faptul că înalță și dau valoare. Dezvoltarea armonioasă a personalității elevilor înseamnă exprimarea liberă prin forme artistice.

Educația estetică se construiește printr-un puternic factor de îmbogățire și dezvoltare personală, de experimentare a diferitelor sensibilități. Prin educația estetică elevul își dezvoltă capacitatea de a recepta, interpreta și recunoaște frumosul prin anumite noțiuni, experiențe de valorizare și sensibilizare dobândite prin educația școlară. Familiarizarea elevilor cu seturile acestor valori conduce la o bucurie existențială adusă doar de trăirea și

vibrarea în preajma marilor valori. Nu naște neapărat un artist sau un geniu, dar potențează binele, moralitatea, valori necesare pentru dezvoltarea umană.

Deci opera trebuie citită cu atenție pentru a reuși să sensibilizeze cititorul. Poezia permite accesul la o mulțime de emoții și trăiri. Poezia se adresează afectivității copilului, producând multă emoție și sensibilitate. Tocmai de aceea la vârsta școlară, poezia devine un mod foarte benefic de a transmite anumite emoții. Limbajul, ritmul, rima și mai ales mesajul poeziei ascund lucruri nebănuite. Poezia posedă virtuți estetice educative spectaculoase.

Elevul trebuie să intre în contact cu textul literar pentru a descoperi semnificația umanistă și pentru a putea emite o judecată de valoare pe baza unor criterii estetice. Textul literar reușește să trezească în inima școlărilor emoție, sensibilitate amplificând sentimentul de dragoste față de anumite valori și mai ales contribuind la capacitatea de descifrare a imaginilor artistice.

Educația estetică ocupă, așadar, un loc foarte important în formarea și dezvoltarea personalității elevului.

Bibliografie

- Constantin Cucos, *Educația Estetică*, Editura Polirom, București, 2014, p.14
- Ioan Nicola, *Tratat de Pedagogie Școlară*, Editura Aramis, București, 2003, p. 307
- Grigore Smeu, „Despre contribuția literaturii la educația estetică” în *Educația estetică prin artă și literatură*, Editura Academia Republicii Populare Române, București 1964, p.97

prof. inv. preșcolar Retevoescu Marta

G.P.P. „Tic-Pitic” Mioveni

EDUCAȚIA STEAM ȘI BENEFICIILE EI PENTRU EDUCAȚIA TIMPURIE

1. Ce este STEAM?

STEAM reprezintă un concept educațional ce se bazează pe ideea de educare a copiilor în cinci domenii: știință, tehnologii, inginerie, matematică și arte, folosind o abordare multi-disciplinară și aplicată.

Deși pare o compilație de cinci discipline academice, este de fapt o abordare educațională a predării și învățării subiectelor STEM prin arte. Practic, integrează în mod intenționat studiile academice cu disciplinele de artă, de exemplu, artă vizuală, dans, muzică și teatru.

2. Ce este educația STEAM?

Înainte de educația STEAM, a existat educația STEM, care s-a concentrat în principal pe Științe, Tehnologie, Inginerie și Matematică. Dar apoi au apărut probleme și mulți părinți, precum și elevi, și-au dat seama că STEM nu era suficient pentru dezvoltarea corectă a copiilor lor. Accentul pe care școlile l-au pus pe STEM nu a dus la rezultatele așteptate pe care le sperau, moment în care dascălii au început să includă artele ca o componentă inseparabilă a abordării educaționale.

Acestea fiind spuse, ideea nu este de a acorda timp egal sau mai mare educației STEM sau artelor. În schimb, educația STEAM (după adăugarea Artelor în STEM) își propune să încorporeze subiecte artistice, abilități și moduri de gândire la predarea și învățarea subiectelor tehnice.

3. De ce este importantă educația STEAM pentru copii?

Importanța educației STEAM constă în numeroasele beneficii pe care preșcolarii/ elevii le pot obține:

1. Gândire independentă

Educația STEAM nu este despre a duce de mână preșcolarul/ elevul. Preșcolarii/elevii li se oferă loc să gândească, să evalueze și să determine cum să își atingă cel mai bine obiectivele și să finalizeze proiectele. Rezultatele nu trebuie măsurate pur și simplu prin succes sau eșec. În schimb, câștigul lor este modul de a gândi dezvoltat în timpul derulării proiectelor care au importanță și relevanță pentru ei.

2. Abordare cuprinzătoare

Mulți oameni tind să separe STEM-ul de Artă din motivul presupus corect pentru care arta se referă la a fi creativ și imaginativ, în timp ce STEM se bazează pe calcule solide și fapte. Unul dintre avantajele majore ale educației STEAM este abordarea interdisciplinară. Acesta este și motivul pentru care educația STEAM este atât de importantă pentru preșcolarii/elevii, indiferent de domeniu pe care aleg să-l urmeze, artă sau știință.

3. Curiozitatea naturală

Educația STEAM încurajează preșcolarii/elevii să gândească în afara cutiei și să se inspire din mai multe subiecte decât doar cele legate de STEM. Acest lucru impune ca profesorii să nu stabilească limite preșcolarii/elevii și să îi ajute să devină curioși și liberi să învețe toate lucrurile.

Activități de știință pentru copii STEAM

Aceste activități STEAM sunt extensii grozave pentru a înțelege mai bine conceptele de forță și mișcare. Produsul final la aceste proiecte STEAM nu este la fel de important ca și procedeul. Dă-le copiilor timp să exploreze și să experimenteze cu diferite tipuri de forță.

✓ Pictura magnetica

Explorați forța magnetică cu această amuzantă activitate practica STEAM pentru copii.

Materiale:

- Mici obiecte de metal
- Magnet
- Hârtie/ carton de împachetat (alb)
- Banda adezivă
- Vopsele lavabile
- Tavă

Instrucțiuni:

1. Lipește cu bandă adezivă hârtia/ albă pe o tavă de copt.
2. Plasează bucățile mici de metal pe hârtia albă și plasează magnetul dedesubtul tăvii de prăjituri.

Experimentează mișcând obiectele de metal pe hârtie cu ajutorul magnetului.

3. Plasează un mic strop de vopsea pe hârtie și utilizează magnetul pentru a mișca bucățile de metal prin și în jurul vopselei. Încercați să mișcați obiectele încet, repede, de-a latul paginii sau în cercuri.

Educația STEAM – Concluzii

Activitățile STEAM singure probabil nu vor transforma un copil reticent într-un om de știință, inginer sau programator în miniatură. Dar oriunde o iau interesele copilului dvs., abilitățile pe care le oferă aceste activități – creativitate, gândire critică, colaborare, comunicare și încredere – o vor servi bine pe tot parcursul educației și al viitoarei cariere, indiferent de domeniul pe care îl alege.

Bibliografie:

- <https://blog.robofun.ro/2019/09/11/educatia-stem-ce-este-si-de-ce-este-importanta-pentru-copii/>
- Didactic.ro
- <https://kidssteamlab.com/force-and-motion-steam-activities-for-kids>

*prof. inv. preșcolară Buleteanu Ramona Ioana
G.P.P. „Dumbrava Minunată” Pitești*

MODALITĂȚI DE COMUNICARE ȘI ÎNVĂȚARE ON-LINE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREȘCOLAR, FĂRĂ A CREA DEPENDENȚE

Începând cu 11 martie 2020, ca urmare a deciziei Ministerului Educației și Cercetării de a suspenda cursurile față-în-față din **cauza pandemiei**, sistemul de învățământ se reorientează către practici noi de comunicare și de învățare prin care să asigure continuitatea învățării și funcționarea organizațională. Măsurile instituite prin starea de urgență ne relevă maniere diferite, câteodată inedite, de a fi și a acționa.

Adulți și copii deopotrivă sunt în situația de a descoperi noi moduri de conectare socială și de continuare a activităților profesionale, sociale, culturale, ludice și de petrecere a timpului liber; în acest sens, utilizarea noilor tehnologii a luat o amploare de neimaginat în urmă cu câteva luni. Toate aceste elemente au, cu siguranță, o zonă de evoluție și dezvoltare socială importantă, dar faptul că totul s-a întâmplat brusc „peste noapte” a pus societatea în fața unei provocări de o magnitudine pe care nu am mai întâlnit-o până în prezent.

Modalități de comunicare și învățare on-line

- **SINCRON** – desfășurată într-un mediu virtual de învățare, cu participare simultană a preșcolarilor, a cadrelor didactice și părinților. În acest caz, comunicarea are loc pe o platformă, în sistem conferință on-line. Platformele care se pot utiliza în perioada „grădiniței de acasă”- Zoom, Goole Meet etc
- **ASINCRON** - desfășurată într-un mediu virtual de învățare, în cadrul căreia preșcolarii, părinții acestora și cadrele didactice nu sunt conectate simultan. Comunicarea se face pe grupurile de whatsapp, facebook, messenger.
- **MIXTĂ** – desfășurată atât sincron, cât și asincron.

Scopul acestei perioade de **învățare în on-line** ar trebui să fie păstrarea legăturilor sociale și emoționale cu cei mici, iar aici părinții joacă un rol important. Primul pas este **comunicarea** cu părinții, care trebuie să fie informați în legătură cu modalitățile de predare online și obiectivele de învățare în această perioadă.

Chiar și copiilor preșcolari, în condiții precum cele pe care le trăim, li se pot propune activități adecvate folosind diferite dispozitive precum laptop, tabletă sau telefon. Cele mai dese astfel de activități intermediare de dispozitive sunt întâlnirile în spațiul virtual cu colegii de clasă, atunci când se folosesc platforme precum Zoom, Skype – în funcție de resursele, infrastructura și competențele digitale ale adulților. Implicarea adultului care acompaniază copilul este foarte importantă în menținerea atenției copilului, asistarea lui pentru a folosi tehnologia, dar și pentru a continua activitățile propuse de educatoare.

Întâlnirile în on-line sunt binevenite de 2-3 ori pe săptămână, astfel încât să nu îi obosească pe copii și să permită familiei să-și desfășoare activitățile zilnice. Dispozitivele digitale sunt unele dintre mijloacele de învățare la preșcolari.

Ca și-n cazul activităților de la grădiniță, **învățarea on-line** este mai eficientă dacă copiilor li se comunică cât durează activitatea și care este scopul ei. Ca să-și mențină interesul, copiii trebuie să facă ceva concret în cadrul acestor întâlniri, de exemplu, să prezinte pe rând jucăria favorită sau o lucrare/construcție pe care au realizat-o și să ofere un feedback/ o întrebare celui care prezintă.

Întrucât expunerea la ecrane a copiilor preșcolari trebuie limitată, **învățarea on-line** va fi completată de:

- lucrul cu cartea și cu alte materiale tipărite pe care educatoarea grupei le-a trimis copiilor.

- Jucăriile open ended sunt ideale pentru perioada învățării on-line. Câteva exemple pot fi *plastilina, creioanele, foarfece pentru copii, hârtie colorată, lipici, seturile de construcții* (forme, magneți, grimms, kapla, etc), *materiale naturale* (ghinde, nuci, castane, conuri de brad, crenguțe, etc), *costume pentru joc de rol, instrumente muzicale, cărți*.
- Implicarea copiilor în treburile casnice este utilă deopotrivă pentru ei și pentru părinți. Se știe că preșcolarii le place să se implice în treburile casnice, să îi imite pe părinți și în felul acesta să îi și ajute.

Astfel, activități precum *aranjatul mesei, sortatul hainelor și al vaselor pentru mașina de spălat, strânsul jucăriilor și datul cu aspiratorul* pot fi activități îndrăgite de copii și foarte utile pentru *dezvoltarea încrederii în sine, a autonomiei și a multor alte abilități practice*.

Comunicarea îi poate ajuta pe copii să integreze mai bine schimbările care au avut loc în viața lor în ultima vreme. Părinții pot comunica cu preșcolarii despre noul virus și despre cum s-au schimbat rutinele și poate chiar rolurile în casa lor. **Comunicarea** trebuie să fie *simplică, clară, prin repere cunoscute copiilor* și cu mult *accent pe emoții*: ce simțim în această perioadă, ce simt copiii, ce simt părinții și cum se pot organiza ca să depășească această perioadă. *Validarea și acceptarea emoțiilor atât a copiilor, cât și a părinților*, chiar și cele de frică și panică, incertitudine și instabilitate, ne poate ajuta să recăpătăm controlul și să acționăm în direcțiile în care putem avea un impact.

Conectarea părintelui cu grădinița și cu educatorul îl va ajuta pe părinte să capete sprijin în organizarea rutinei și a activităților preșcolarului. În condițiile în care mulți dintre părinți muncesc, *înțelegerea nevoilor copilului, organizarea unei rutine* similare cu cea din timpul grădiniței și a unor *activități zilnice* poate fi un ajutor esențial și poate menține copilul conectat la un program familiar lui. Deopotrivă, **comunicarea constantă dintre părinte și educator**, îl poate ajuta pe cel din urmă să înțeleagă mai bine contextul familiei în această perioadă, jocurile și jucăriile care îl atrag pe preșcolar și să vină în întâmpinarea părinților și copiilor cu *activități personalizate* pe interesele sale.

Conectarea zilnică cu educatorul este importantă pentru a reda *stabilitatea și continuitatea* copilului. Metodele prin care cei doi se conectează pot fi diferite: prin video call 1:1, prin filmulețe cu activități, cântece, etc. pe care educatorul le trimite părinților pentru copil sau prin video conference în grupuri mici. Fiecare copil e diferit și este important ca metodele de conectare să fie experimentate până se ajunge la una atrăgătoare pentru copil și potrivită pentru părinte.

Însă, mai important decât metoda este *obiectivul interacțiunii* în această perioadă și anume *conectarea cu preșcolarul*, nicidecum activități care mai de care mai sofisticate. Preșcolarii au nevoie de oamenii dragi lor aproape, de stabilirea conexiunii și adaptarea la noile rutine. Planurile curriculare pot aștepta, emoționalul copiilor și al părinților sunt prioritatea în perioada „grădiniței de acasă”.

În perioada „**grădiniței de acasă**” pentru o mai bună învățare on-line, părinții ar trebui sfătuiți să asigure un spațiu de lucru bine delimitat. Chiar dacă nu au camera lor, spațiul de lucru personal poate ține locul mesei în „grădinița de acasă”.

E foarte important să respectăm vârsta copiilor, nivelul lor de dezvoltare și să avem grijă la expunerea la ecrane. Da, învățarea s-a mutat în online, dar e important să ne gândim la copii, la cât pot ei, la cum pot să facă lucrurile și atunci să alegem pentru ei ceea ce este mai bine.

prof. Măndescu Mihaela Dumitra
prof. Ștefan Elena Diana
G.P.P „Tic-Pitic”-Mioveni

COMUNICAREA EDUCATOARE – COPIL, FACTOR FAVORIZANT AL EDUCĂRII LIMBAJULUI

A educa înseamnă a adăuga noi date la latura intimă a copilului, a te lupta cu ceea ce e de prisos, a dezvăța de obișnuințele nocive. Comunicarea și în special limbajul asigură suportul strict necesar al actului educativ .

Comunicarea presupune asocierea elementelor cognitive și afective cu scopul de a transmite informații, a inspira credințe, a include emoții sau a evidenția comportamente printr-un proces alternant de relații între scris, vizual, nonverbal, vocal, auditiv, simbolic și comportamental.

Comunicarea didactică este una instrumentală, direct implicată în susținerea unui proces sistematic de învățare. Limbajul este activitatea de comunicare a gândirii prin semne ce au o valoare pentru fiecare, deci comunicarea se poate face verbal sau nonverbal, sau chiar paraverbal. Limbajul nu este doar vorbirea; analizând fenomenul comunicării trebuie să evidențiem cele șase componente ale sale, toate necesare pentru a exista o comunicare reală: emițător, receptor, mesaj, canal, cod și conexiunea inversă.

Limbajul este o activitate care se învață în timp, formarea conceptelor fiind un fenomen laborios.

Trăirea subiectivă a conceptelor, mai ales în limbajul educațional unde ne adresăm la zeci de copii zilnic, este funcția de integrare a semnificațiilor în propria experiență. Cuvintele trezesc sentimente umane, nu doar imprimă idei, ele îndeamnă la acțiune . Comunicarea pedagogică presupune legături între cei doi actori, dar contează și distanța între interlocutori, canalul de comunicare, codul folosit, contextul, bruijele, prejudecățile și mai ales retroacțiunea .

Conexiunea inversă permite adaptarea interlocutorilor unul la altul, la situație și la scopul propus. Comunicăm nu doar pentru a informa, ci pentru a schimba ceva în comportamentul copilului; acesta nu este un receptor pasiv ci o personalitate conștientă, educabilă. Asigurându-se feedback-ul, educatoarea va ști cum este receptat și înțeles, copilul își va controla învățarea, se ameliorează relația interpersonală între cei implicați în actul didactic .

Comunicarea didactică vizează în principal înțelegerea, educatoarea având un rol activ, el acționează ca un filtru ce selecționează, organizează și personalizează informația. Față de alte domenii, subiectivitatea nu poate fi evitată, chiar este necesară , educatoarea transmițând copiilor informații prelucrate .

Randamentul comunicării nu se reduce la formularea conținuturilor verbale pentru că nu transmitem doar categorii, ci și atitudini; astfel educatoarea și copilul potențiază sau frânează comunicarea, sporesc sau anulează efectele conținuturilor didactice .

Aceeași activitate susținută la grupe paralele va duce la efecte diferite. Înainte de a transmite conținuturile, educatoarea anunță importanța lor prin gesturi, voce, afectivitate , iar copiii vor fi mai receptivi sau nu . Este bine copiii să fie destinși , nu înfricoșați și stresați înainte de începerea activității. Alt aspect ar fi: ceea ce nu o interesează și pasionează pe educatoare nu are de ce să îl atragă mai mult pe copil.

Relațiile afective pozitive stimulează învățarea. Și să ținem cont că doar în acest context copilul va imita educatorul – când îi place ceea ce face. Impunerea, influența de exces fără a explica duce la respingere .

Trebuie să acceptăm faptul că uneori elevii sunt cuminți pentru că nu înțeleg ceea ce spunem și pentru că le este frică. Ei nu au curajul să

pună întrebări pentru că nici măcar nu li s-a deschis o asemenea perspectivă. Deci, trebuie să-i educăm să întrebe și noi să-i ascultăm ce au de zis. Doar astfel se ajunge la o receptare activă și acceptare critică (în sens constructiv) a mesajului educativ, supus unei judecăți de valoare.

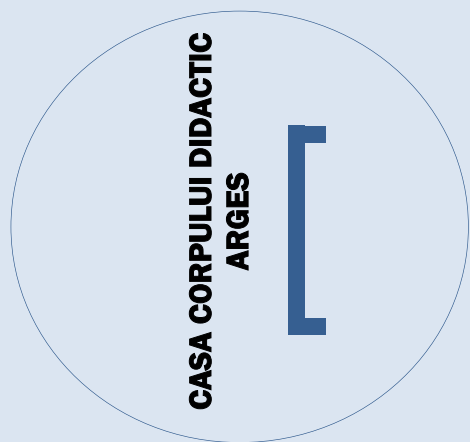
Predarea și învățarea sunt influențate de moralul grupului și de natura relațiilor întreținute cu membrii grupului. Se știe că o atitudine indiferentă va scădea continuu performanțele, pe când lauda și încurajarea mențin și cresc performanța, iar dezaprobarea și pedeapsa o scad, dar nu atât ca indiferența.

Legat de pedeapsă dacă ea vine de la o educatoare distantă, ea are efecte minore sau negative, dar dacă vine de la cineva atașat socio-afectiv efectul va fi pozitiv și constant în timp. Întotdeauna o pedeapsă de orice natură ar fi, are efect dacă e interiorizată și nu doar acceptare critică. Interdicția, constrângerile înăbușă manifestarea copilului conform trebuințelor sale naturale, deci și dezvoltarea personalității.

Bibliografie:

- R. Campbell, G. Chapman „*Cele cinci limbaje de iubire ale copiilor*”, Ed. Curtea Veche Publishing, București, 2000
- M. Golu, „*Dinamica personalității*”, Ed. Geneze, București, 1993
- R. Vincent, „*Cunoașterea copilului*”, E. D. P., București, 1972

*prof. inv. preșcolar Popescu Aurelia
G.P.P. „Aripi Deschise”, Pitești*

IMPORTANTA METODELOR INTERACTIVE DE GRUP

Metodele interactive de grup în activitățile din grădiniță sunt predate ca un joc cu reguli. Au rolul de a acționa asupra modului de gândire, schimbări intelectuale asupra vorbirii, ideilor, ajutându-i să aibă propria opinie, modului de acțiune, motivează copii în activitate reducând stresul și emoțiile existente între cadrul didactic și preșcolari cât și între preșcolari.

Aceste metode pot fi folosite în jocurile de învățare, jocuri în care preșcolarii trebuie să coopereze pentru realizarea unei sarcini, în jocuri

distractive învățându-i să rezolve probleme cu care se confruntă, să ia decizii în grup, să aplaneze conflicte, să respecte reguli, să comunice foarte mult cu colegii de echipă.

Realizarea sarcinilor jocului prin metode interactive de grup dezvoltă copiilor gândirea democratică, gândirea critică față de o idee, un eveniment, personaj, înțelegând că ei critică comportamentul personajului, idea, fapta și nu critică personajul din poveste, colegul. Prin aceste activități preșcolarii învață că un comportament

negativ întâlnit la personajele din povești poate fi evitat în viața de zi cu zi. În cadrul acestor activități preșcolarii găsesc diverse soluții, aduc argumente, dau sfaturi, își expun ideile și opiniile din care cu toții învață, învață să respecte ideea colegului.

Prin folosirea acestor metode copii înțeleg că nu trebuie să își marginalizeze colegii, să îi înțeleagă, să aibă răbdare, să comunice cu ei, să ia decizii împreună, să respecte decizia luată în grup, să exerseze toleranța, să accepte diversitatea.

La aplicarea fiecărei metode copiii primesc sarcini de învățare fiind foarte diferite de la o metodă la alta. Fiecare sarcină de lucru îndeplinește anumite condiții:

- Se transmite timpul alocat sarcinii de lucru
- Se descrie gradual

Bibliografie:

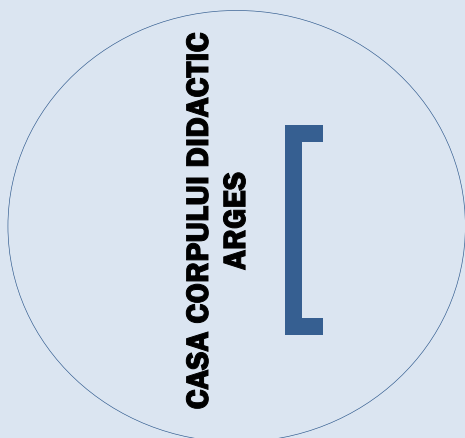
Ghid Metodic - Metode interactive de grup Silvia Breben, Elena Gongea, Georgeta Ruiu, Mihaela Flga
prof. inv. preșcolar Pătrașcu Mirela Florina
Școala Gimnazială Constantin Brâncoveanu Slobozia

- Să fie legată de viața reală
- Să ofere copiilor posibilitatea de a se autoevalua, de a se corecta, de a comunica cu colegii
- În formularea întrebărilor să fie folosită taxonomia lui Bloom.

Trebuie să existe o compatibilitate între sarcinile de învățare și nivelul de asimilare al preșcolarilor. Pentru o rezolvare a sarcinii de învățare aceasta trebuie să fie clară, concise, clară.

Dacă gradul de dificultate al sarcinii va fi mai mare va provoca preșcolarii la căutări, investigații pentru realiza misterul din sarcina de învățare.

Aceste metode implică mult tact din partea cadrelor didactice.

IMPORTANȚA STIMULĂRII CREATIVITĂȚII ÎN DEZVOLTAREA COPILULUI

MOTTO:

„Legea superioară a existenței este munca creatoare prin care lăsăm în lume o urmă după ce nu vom mai fi, o operă care ne prelungește existența și după moarte.”

LEONARDO DA VINCI

Creativitatea își are originea în cuvântul latin « creare » care înseamnă a zămisli, a făuri, a creea, a naște. Creativitatea reprezintă cel mai înalt nivel comportamental uman, capabil de a antrena și polariza toate celelalte nivele de conduită, toate însușirile psihice ale unui individ. De ce este nevoie de creativitate? Pentru a se putea desăvârși, realiza și actualiza, pentru a putea contribui activ la modelarea lumii.

Creativitatea poate fi definită ca trasatură complexă a personalității umane, constând în capacitatea de a realiza ceva nou, original sau o activitate astfel încât să producă rezultate care sunt atât originale cât și de valoare.

Preșcolăritatea reprezintă vârsta la care este imperios necesar stimularea potențialului creativ al copilului, neevidențiat sau neexprimat prin cunoașterea și stimularea aptitudinilor, prin mobilizarea resurselor latente prin susținerea manifestațiilor printr-o motivație intrinsecă.

Copilul preșcolar este prin natura sa un creativ datorită imensei sale curiozități, a freamătului permanent pentru a cunoaște tot ceea ce se petrece în jurul său. În perioada prescolară imaginația se exprimă viu prin tot ceea ce face copilul la grădiniță la toate activitățile.

Pentru a se putea avânta în necunoscut, copilul trebuie să dispună de acea libertate interioară, de acel sentiment de siguranță, provenite din lumea sa înconjurătoare.

Nu avem idee ce se va întâmpla în viitor, cum se vor desfășura lucrurile. Educația este cea care trebuie să ne ajute să ne adaptăm pentru un viitor pe care încă nu îl putem decât bănuși cu atât mai puțin înțelege.

Copiii dispun de un mare potențial de creativitate, iar noi suntem responsabili de valorificarea acestuia. Ei au o extraordinară capacitate de a se adapta unor situații inedite, sunt talenți și creativi, iar un sistem educațional prea rigid nu face decât să înabuse ceea ce ar trebui de altfel să scoatem la iveală.

Stimularea potențialului creativ al preșcolarilor impune utilizarea unor strategii neprescrise care pun accentul pe antrenarea autentică și pleneră a preșcolarului. Formative, din acest punct de vedere sunt strategiile euristice care implică preșcolarul în activitatea de descoperire, de rezolvare de probleme, de investigare a realității. La fel de importante sunt și strategiile creative care pun accentul pe spontaneitate, originalitate, gândire laterală, divergentă, analogică. Ambele categorii de strategii au efecte deosebite în planul capacității de reflecție, a capacității anticipative, evaluative precum și în planul structurilor motivaționale complexe.

Datorită specificului proceselor cognitive și voinței, care abia acum se constituie, preșcolarul are nevoie de îndrumare, control și ajutor. El nu poate să-și asume încă riscul învățării prin încercare și eroare. Acest lucru impune utilizarea unor strategii semieuristice și semialgoritmice. Stimularea creativității preșcolarului impune utilizarea unor strategii care pun accentul pe dezvoltarea autonomiei, a inițiativei, a gândirii sale critice.

Familia are rolul de a stimula încă de la cele mai fragede vârste, inițiativa și independența de acțiune a acestuia.

La grădiniță, creativitatea copilului poate fi stimulată prin modele pedagogice a căror elaborare se fundamentează pe cunoaștere și pe respectarea particularităților de vârstă ale copilului preșcolar, dar și a nivelului de dezvoltare a potențialului său creativ.

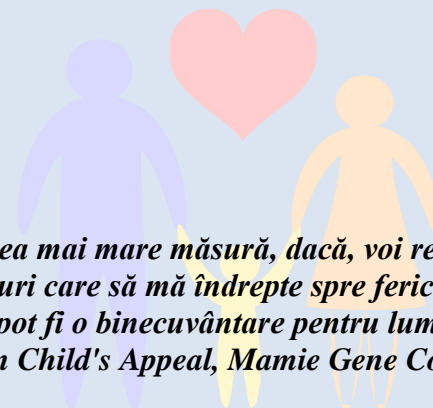
În munca fiecărei educatoare, trebuie să existe elementul de creativitate, deoarece ea este cea care îl stimulează, îl ajută, și îl încurajează pe copil în micile sale „creații”

Bibliografie:

- Elena Rafailă, Educarea creativității la vârsta preșcolară, Editura Aramis
- Revista *Învățământul Preșcolar* nr.1-2/2008 M.E.C.T.
- Revista *Învățământul Preșcolar și Primar* nr.3-4/2012 –revistă națională de profil psihopedagogic pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar Curriculum 2008
- Bocos, M., Catalano, H. (2008), *Pedagogia învățământului prescolar și școlar*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.

*prof. inv. preșcolar: Tănase Caterina
Școala Gimnazială Ștefan cel Mare, Argeș*

EDUCAȚIA PARENTALĂ, ROL ȘI RESPONSABILITĂȚI - STUDIU DE SPECIALITATE

*„Eu sunt copilul. Tu ții în mâinile tale destinul meu. Tu determini în cea mai mare măsură, dacă, voi reuși sau voi eșua în viață! Dă-mi, te rog, acele lucruri care să mă îndrepte spre fericire. Educă-mă, te rog, ca să pot fi o binecuvântare pentru lume.”
(din Child's Appeal, Mamie Gene Cole)*

Educația parentală urmărește reducerea gradului de vulnerabilitate a persoanelor și presupune un transfer de competențe eficiente, de la specialist la familie, pe termen lung. Ea, educația parentală, se adresează tuturor categoriilor de părinți, fără excepție, vizând activarea resurselor parentale intrinseci, sporirea competențelor parentale (educația copiilor), a abilităților educative și nu modificarea unui comportament sau a unei structuri existente.

Programele de educație parentală pornesc de la câteva idei fundamentale:

✓ Toate familiile au nevoie de sprijin și susținere în creșterea copiilor, indiferent de nivelul veniturilor, al educației sau de tipul de familie/părinte despre care este vorba în această perioadă în care conștientizarea importanței stimulării dezvoltării copilului, începând de la naștere, este din ce în ce mai răspândită. Capacitatea familiei de a căuta ajutor și de a se lăsa susținută de servicii sau profesioniști reprezintă un punct forte al acesteia.

✓ Fiecare familie este unică. În perioada pe care o trăim, familiile se definesc printr-o diversitate în compoziție, statut economic, mediu cultural, valori și credințe la care aderă sau practici pe care le urmează. Familiile sunt susținute cu cele mai bune rezultate când se arată respect și apreciere față de diferențe, iar mediul de educație în care este înscris copilul reflectă această specificitate.

✓ Părinții sunt recunoscuți drept primul educator al copilului, iar sistemele de educație sunt interesate, pe de o parte, să contribuie la sporirea competențelor părinților, atâta timp cât în prima perioadă de viață (în cele mai multe cazuri, primii doi-trei ani de viață) ei sunt cei care interacționează cu copiii (iar prezența profesioniștilor este cel mai adesea din domeniul medical și social), iar, pe de altă parte, să poată colabora consistent și adecvat la intrarea în instituția de educație timpurie.

Societatea noastră se confruntă cu fenomene care afectează familia și pun copilul sub semnul vulnerabilității: numărul sporit al divorțurilor și al familiilor monoparentale, creșterea șomajului în rândul părinților, creșterea numărului mamelor și al copiilor maltratați, sporirea numărului de copii lăsați în grija bunicilor sau altor categorii de adulți. Toate acestea pun în evidență necesitatea formării competențelor parentale prin diverse mijloace și servicii.

Scopul lucrului cu familiile este acela de a extinde competențele acestora, nu de a substitui responsabilitățile acesteia. Familia este cea care își asumă răspunderea față de membri ei, pe care societatea, prin serviciile și resursele propuse, nu o poate prelua, ci doar o susține. Familiile beneficiază cel mai mult atunci, când speranțele, interesele, punctele forte, dar, mai ales, nevoile, îngrijorările sunt în atenția profesioniștilor preocupați de aceste probleme.

Educația parentală reprezintă educația prin care pregătim tânăra generație în direcția preluării modelelor parentale, respectiv, construim modelele și stilurile parentale. Aceasta este o activitate de formare și include orice tip de acțiune educativă de informare, sensibilizare, învățare, antrenare, clarificare referitoare la valori, atitudini și practici parentale de educație.

Educația părinților este o formă de intervenție a acestora, în favoarea educației copiilor lor; este un set de măsuri educative și de sprijin care ajută părinții pe următoarele dimensiuni:

- ✓ Înțelegerea propriilor lor nevoi (fizice, sociale, emoționale, psihologice);
- ✓ Cunoașterea și acceptarea nevoilor copiilor lor;
- ✓ Construiește punți de legare între părinți și copii.

Ea presupune, de asemenea, și crearea unor rețele de servicii de sprijin, aparținând comunității locale, și care ajută părinții și familia să folosească serviciile existente și să se implice în viața comunității.

Rolurile parentale:

În cadrul familiei, rolurile parentale reprezintă o continuitate a rolurilor conjugale. În acest context, rolul conjugal-parental este definit ca „o formațiune complexă de atitudini, comportamente, comunicări verbale și expresive, orientate spre asigurarea, consolidarea și dezvoltarea relațiilor familiale așteptate legitim de fiecare dintre cei doi parteneri și copiii lor.” (Iolanda Mitrofan și Nicolae Mitrofan).

Rolurile parentale constituie „un ansamblu de comportamente (îngrijire, supraveghere, educație) pe care părinții le desfășoară în raport cu copiii; orice societate prescrie, printr-un sistem de norme (culturale, instituționale, juridice), conținutul rolurilor parentale...”

Responsabilitățile parentale:

Acoperirea nevoilor de bază ale copiilor (asigurarea resurselor și îngrijirea mediului domestic) presupune satisfacerea condițiilor ce asigură supraviețuirea: hrană, îmbrăcăminte, locuință, accesul la servicii medicale de bază etc. Dimensiunea practicilor parentale: vizează toate faptele de ordin domestic, comportamentele relaționale și educaționale, pe care părinții le includ în viața de zi cu zi, pentru a asigura dezvoltarea copilului. Aceste numeroase fapte pot fi categorizate în următoarele 5 tipuri de activități:

1. activități domestice (prepararea mesei, spălatul rufelor...),
2. activități tehnice (reparațiile de zi cu zi, curățenia în casă...),
3. activități de îngrijire a copilului (monitorizarea, timpul petrecut cu copilul, asigurarea spațiului de locuit...),
4. activități de îngrijire (hrănire, baie, îngrijire, reconfortare...)
5. activități personale (timp pentru sănătate, timp petrecut împreună pentru o lectură, o activitate comună...etc).

De foarte multe ori, un copil agresiv este un copil foarte activ, care are foarte multă energie, oarecum impulsiv, și atunci un sport îl poate ajuta pentru că își poate consuma într-un mod pozitiv energia. Trebuie văzut și altfel: agresorul poate a fost, la rândul lui, și victimă, și atunci poate are nevoie de încurajări, de o intervenție. Pe copilul-victimă îl pot ajuta în primul rând părinții. Să stea de vorbă cu el, să se obișnuiască să comunice, să îi povestească despre problemele pe care le-au avut și ei, să îi ceară părerea și abia după ce îl ascultă să îi ofere părerea lor. În felul acesta îi dau foarte multă încredere pentru că vede și el că are un cuvânt de spus. De foarte multe ori e foarte important ca victima să aibă o „voce”, să poată să spună „Nu!”, să poată să spună „Stop!”. Și mai apoi să fie mult mai obișnuit cu relațiile sociale.

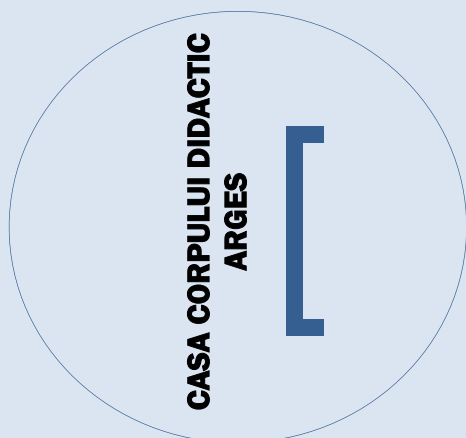
Fiecare copil este unic. Educația parentală nu prezintă modele specifice de rezolvare a anumitor probleme și nici soluții pentru diferite situații dificile în care se află părinții. Educația parentală ne ajută să conștientizăm anumite lucruri și să începem un proces care ne va ajuta să facem față problemelor ce apar în fiecare etapa a dezvoltării copilului.

Bibliografie:

1. Cerghit, Ioan, Neacșu Ion, Prelegeri pedagogice, Polirom, Iași, 2001;
2. Moise Constantin, Seghedin Elena-Metodele de învățământ. In C. Cucoș (coord.), Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, Polirom 2009;

3. Breban, Silvia (coord.)/(2000) „Metode interactive de grup”, Editura Arves, Craiova;
4. Tomşa Gheorghe, Psihopedagogie preşcolară şi şcolară, M.E.C, Bucureşti, 2005;
5. Vrăsmaş T., „Şcoala şi educaţia pentru toţi”, Editura Miniped, Bucureşti, 2005.

*prof. înv. preşcolară Puiu Irina
G.P.P. „O Lume Minunată”, Curtea de Argeş*

METODA CLIL ÎN GRĂDINIŢĂ

Metoda CLIL (Content and Language Integrated Learning) este o abordare educaţională care constă în învăţarea unei limbi străine şi a conţinuturilor învăţării în acelaşi timp. Această dualitate aduce oportunităţi în ceea ce priveşte echilibrul dintre componenta limbajului şi cea a conţinutului, deoarece scopul metodei CLIL este dublu: pe de o parte, acela de a acumula cunoştinţe într-un anumit domeniu, iar pe de altă parte, de a educa/dezvolta abilităţile de comunicare într-o limbă străină, limba engleză în cazul de faţă. Esenţa constă nu în a pune accent fie pe conţinut fie pe limbă, ci în a le îmbina

Principiile fundamentale ale CLIL sunt: conţinutul, comunicarea, înţelegerea interculturală şi procesul de cognitive.

De ce a doua limbă la vârste timpurii? A doua limbă străină învăţată în copilărie încurajează competenţele lingvistice şi de comunicare ale preşcolărilor, oferind şi deschidere, abilitate şi capacitate a de a învăţa limbi străine, în general.

Bazându-se pe principiile fundamentale metodologice stabilite prin cercetări privind imersiunea lingvistică, metoda CLIL promovează metoda de învăţare a limbilor străine prin metoda integrării în programa activităţilor zilnice. Acest lucru poate fi realizat de către profesorul de limba engleză, folosind conţinuturi cross-curriculare sau de către educatoare prin predarea diferitelor teme pentru preşcolari, folosind şi limba engleză

PRINCIPIILE UNEI ACTIVITĂŢI CLIL DE SUCCES

- Instruirea bazată pe conţinut/ content-based instruction (CBI);
- Predarea limbilor bazate pe conţinut/ content-based language teaching (CBLT);
- Focalizare pe comunicare;
- Stimularea fluenţei, nu a acurateţii;
- Trasarea sarcinilor deschise;
- Conţinut corespunzător cu nivelul de dezvoltare intelectuală a elevilor;
- Facilitarea legăturii cu lumea înconjurătoare;
- Raportarea la nevoile copilului.

A doua limbă, limba engleză, este învăţată prin ascultare. Copiii au nevoie de ajutorul adulţilor în perioada de “tăcere”-faza

Scoala Gimnazială

Mihai Eminescu, Pitești

de achiziție. La început, când copiii sunt expuși la noua limbă străină, concentrarea lor este axată pe a asculta și a reține. Pentru ca preșcolarii să recunoască sunetele în limba engleză au nevoie de foarte multă expunere la noua limbă studiată. Tocmai de aceea este foarte important să oferim preșcolarilor oportunități de a interacționa zilnic cu limba engleză. Aceste oportunități pot fi create prin utilizarea materialelor video-audio sau a soft-urilor educaționale în limba engleză. Acest lucru îi va ajuta pe copii să devină familiari cu intonația, accentul, pronunția.

Educatorea trebuie să păstreze mesajele simple, să combine cuvintele cu gesturi, să folosească elemente gramaticale simple și să repete cuvintele cheie, pentru a asigura o învățare eficientă. Se recomandă să se evite corectările dese în prima fază deoarece împiedică abilitățile copiilor de a învăța limba străină.

PASUL I „Perioada de tăcere”

Etapa *pre-producție* sau “perioada de tăcere”, în care copii doar interacționează, recepționează, ascultă limba engleză. Durata acestei perioade poate varia 6 săptămâni sau mai mult, în funcție de specificul grupei de preșcolari. Această etapă presupune expunerea preșcolarilor la limba engleză prin intermediul mijloacelor audio-video sau a soft-urilor educaționale.

PASUL II „FRAZE SCURTE”

Utilizarea propozițiilor scurte, însoțite de gesturi, care accentuează înțelegerea cuvintelor utilizate în limba engleză. Se transmit mesaje simple în limba engleză, însoțite de gesturi sugestive: Foarte bine!-Very good!, Bine făcut!-Well done!, Ridică-te! Stai jos! – Stand up! Sit down!, Închide ușa! – Shut the door!, Uită-te la mine! – Look at me!, Vă rog, faceți liniște! – Silence, please!, Ridică mâna! – Raise your hand!, Ascultați!/ Ascultați muzică! – Listen! Listen to the music!, Colorați! – Colour! Desenați! – Draw!, etc!

PASUL III „DIVERSE TEME”

Etapa expunerii copiilor la cuvinte noi din vocabularul de bază. La începutul evoluției celei de a doua limbi străine/limba engleză, copiii încep să vorbească folosind cuvinte și fraze scurte. Etapa constă în introducerea noțiunilor în limba engleză prin metoda integrării în programa zilnică. Aceasta se referă la transmiterea conținuturilor folosind limba străină, în cazul de față limba engleză. Cuvintele noi pot fi alese în concordanță cu temele săptămânale abordate.

PASUL IV-„IMPLICAREA PĂRINȚILOR”

Este etapa în care preșcolarii exersează în timpul zilei petrecut la grădiniță comunicarea în limba engleză. Părinții vor fi solicitați să repete acasă cuvintele în limba engleză. Copiii vor învăța treptat cuvintele care denumesc obiectele din camera de joacă, rutina lor zilnică.

PASUL V: „GRAMATICA PE ÎNȚELESUL COPIILOR”-stadiul de performanță

Utilizarea gramaticii în mod corect astfel încât aceasta să fie percepută de ei în mod corect.

Transformă sala de grupă tradițională într-o bogată sală de grupă bilingvă-limba engleză!

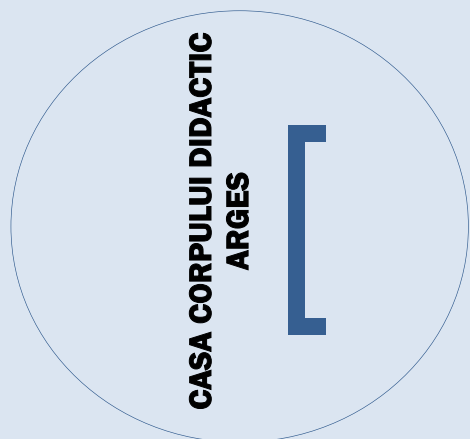
1. Etichetează în limba engleză centrele din grupă!
  2. Creează English Corner/Colțul în limba engleză!
  3. Fixează reguli simple în limba engleză pentru grupa de preșcolari!
  4. Pune la dispoziție materiale didactice utile (enciclopedii, cărți povești, jocuri, soft-uri educaționale limba engleză)
  5. Resursele profesorului
- Fișe de lucru;
  - Planuri de activitate CLIL;
  - Colecție bogată de versuri, povești, cântece, jocuri și
  - Activități de interior și exterior (resurse online și offline);
  - Resurse educaționale deschise.
  - Resurse educaționale deschise on-line.

Bibliografie

- The CLIL Resource Pack, Book with photocopiable activities and CD-ROM, Editura: Delta publishing, Art Klett - CLS, 2017

- Do Coyle, Philip Hood, David Marsh, Content and language integrated learning, Editura: Art Klett - CLS, 2010;
- Wikipedia, the free encyclopedia.

prof. înv. preșcolar Popa Claudia
prof. înv. preșcolar Soare Cristina
Școala Gimnazială Mihai Eminescu, Pitești

IMPORTANȚA JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA ARMONIOASĂ A COPILULUI

Jocul are un rol fundamental în dezvoltarea armonioasă a copilului. Jocul poate fi definit ca fiind cea mai importantă activitate a copilului din momentul în care acesta se naște și până în momentul în care ajunge la vârsta maturității. Jocul reprezintă, în perioada preșcolară, principalul mijloc de dezvoltare pe plan cognitiv, fizic, social, emoțional și lingvistic. Prin joc, copiii își dezvoltă creativitatea și imaginația, învață să gândească în diferite moduri și să se descurce în diverse situații. Prin intermediul jocului, copilul achiziționează noi aptitudini, își dezvoltă personalitatea și se stabilește o bază fundamentală pentru învățare. La început, copilul se joacă manevrând obiectele astfel încât rolul central îl ocupă jucăria. După vârsta de 3 ani se produce o spectaculoasă transformare în jocul copilului, deoarece acesta își dezvoltă din ce în ce mai mult imaginația și capacitatea de a imita. Astfel, imitația funcționează la cote maxime, copilul preluând în comportamentele sale conduitele umane la care a asistat. După vârsta de 4 ani, jocul copilului nu mai este izolat, el se joacă cu ceilalți copii și îi preferă pe cei mai mari sau mai mici decât el, în joc el exersând rolul de lider sau de subordonat, jocul de rol predomină activitatea copilului. În această perioadă, copilul preia diverse roluri din familie și din societate: copilul devine “mama”, “tata”, “doctor”,

“cântăreață, vânzător”. Aceste jocuri sunt fundamentale în dezvoltarea armonioasă a copilului deoarece prin simulările în joc a ipostazelor “la doctor”, “la magazine”, “la gradinita” s.a.m.d. reusesc, prin punerea copilului în aceste situații, să se extindă experiențele de cunoaștere și de comunicare ale acestuia. După 5-6 ani, copilul descoperă jocuri cu reguli și învață să creeze legături armonioase cu ceilalți copii. Jocul este un mijloc fundamental de dezvoltare fizică și refulare a energiei pentru copilul preșcolar. Prin jocurile în aer liber, copilul își fortifică mușchii și în același timp își descoperă dorința pentru performanță. La această vârstă este esențial ca din activitatea de joc să se desfășoare în aer liber. Copilul trebuie încurajat să facă activități de motricitate grosieră și motricitate fină.

Jocul este pentru copil un tărâm al magiei și al imaginației, creativității, copilul învață să anticipeze și să aibă anumite așteptări în funcție de situația în care se află. Jocul este o activitate voluntară și spontană, care produce copilului bucurie și plăcere, este ca o lume paralelă, fantastică, în care copilul interpretează un rol într-o poveste imaginată de el însuși. Pentru aceasta, copilul apelează la reprezentare, adică la imaginea senzorială a unor obiecte din realitate, evocată mental în absența acestora, exersându-și altfel capacitățile cognitive.

Activitatea ludică ajută la dezvoltarea limbajului, copilul ascultă și învață elemente de limbaj prin interacțiunea cu ceilalți copii și adulții, dar și prin jocurile individuale. Rolul părinților și al cadrelor didactice este de a stimula limbajului copilului prin crearea de scenarii și diverse jocuri de rol. Copilul începe să imite conduite, să-și imite părinții, să repete ce spun ei și înmagazinează o mulțime de informații care adulților le scapă, pentru că sunt obișnuiți cu ele. Anumite jocuri pentru copii sunt concepute special pentru a contribui la dezvoltarea intelectuală a copilului și gândite pentru anumite etape de dezvoltare. Cu ajutorul acestor jocuri, copilul învață să clasifice, să memoreze, să raționeze, să asambleze, să pună în practică rațiuni logice și să lucreze cu mintea. Jocul contribuie de asemenea la dezvoltarea inteligenței sociale. Pentru copil este important să fie sociabil, să acumuleze mai ușor informații noi, să fie ambițios. Un alt beneficiu adus de jocuri este că permite părinților să identifice care sunt aptitudinile și talentele copilului.

Interacționarea și socializarea reprezintă aspecte extrem de importante în dezvoltarea emoțională a copilului, ajutându-l să se integreze într-un grup social și să lege prietenii. Este demonstrat faptul că prietenia joacă un rol esențial pentru echilibrul emoțional al copilului, motiv pentru care, încă din primii ani de viață este indicat să îl motivezi pe copilul tău să stea cu alți prieteni de vârsta sa. Copilul se dezvoltă social și moral prin joc, elementul cheie în dezvoltarea socială copilul este jocul cu reguli care apare, în special, după vârsta de 5 ani. Deoarece prin joc, copilul învață despre munca în echipă și corectitudine, modul în care se joacă un copil scoate la iveală și conduita sa morală. În activitatea de joc, copilul își dezvoltă trăsături de personalitate precum sensibilitatea, egoismul, încăpățanarea, altruismul - aceste trăsături de personalitate îi diferențiază pe copii la vârsta de 5-6 ani.

Studiile de specialitate afirmă faptul că prichindelul care își petrece timpul singur jucându-se sau uitându-se la televizor va putea adopta mai târziu un comportament pasiv sau introvertit, fapt ce va putea avea ca și consecință neintegrarea sau izolarea în perioada școlară sau la adolescență. De asemenea, copiii care nu se joacă în grup sau care resping ideea de a sta în compania altor copii riscă

să aibă un comportament introvertit la adolescență, închizându-se în sine. Astfel de persoane, care în copilărie nu au reușit să își dezvolte abilitățile sociale, riscă să întâmpine dificultăți în ceea ce privește întemeierea unei familii și împărtășirea sentimentelor cu persoanele din jur. Asadar, pentru a se evita o astfel de situație, se recomandă ca micuțul să desfășoare activități educative, dar distractive care să îl îndemne să interacționeze cu copiii de vârsta lui. De aceea noi te sfătuim ca în timpul tau liber, să îl duci pe micuț în parc și să îl motivezi să se joace cu copii de vârsta sa.

Importanța jocului în dezvoltarea cognitivă a copilului este foarte importantă, deoarece, jocurile cognitive contribuie la dezvoltarea mentală și emoțională a copilului, însă trebuie să știi că ele vor crește în complexitate în funcție de vârsta micuțului. Astfel că vei observa cum copilul va începe cu activități simple precum aruncatul unei mingi în mod aleatoriu și va reuși în cele din urmă să arunce mingea într-un cerc în mod voluntar.

Atunci când copilul se joacă în grup, el va învăța să preia anumite gesturi și obiceiuri de la copii, va învăța să împartă și să comunice cu aceștia. Într-adevăr sunt unele jocuri pe care copilul le va prefera să le desfășoare singur, iar tu ar trebui să respecti decizia prichindelului tău deoarece fiecare persoană la un moment dat își dorește să își petreacă puțin timp singur. Trebuie să știi că și activitățile desfășurate de copil singur sunt importante, având un rol important în dezvoltarea cognitivă a acestuia.

Sportul și mișcarea sunt importante pentru dezvoltarea organismului copilului în condiții optime, motiv pentru care este recomandat ca prichindelul să aibă o viață activă. Trebuie să știi că prin intermediul jocurilor fizice copilul va putea să își dezvolte mușchii și va învăța să își controleze respirația. Mișcarea este recomandată pentru toate vârstele, dar mai ales în cazul copiilor care se află în creștere și care au nevoie de o viață sănătoasă pentru o dezvoltare în condiții optime. Activitățile fizice contribuie și la dezvoltarea abilităților motorii ale copilului și, totodată, îl ajută pe prichindel să interacționeze și să socializeze cu copii de vârsta sa. Prin intermediul jocurilor fizice puiul tău va învăța să lucreze în grup, să colaboreze și să relaționeze mai ușor, ceea ce îl va ajuta la maturitate.

Copiii, indiferent de vârstă, au nevoie de legături de apropiere, de sentimentul siguranței și de relații de atașament, iar interacțiunea prin joc cu

părinții lor este o cale importantă de a dezvolta legături de acest fel.

Bibliografie:

- Psihologia varstelor, E. Verza, F. Verza.
- Mariana-Nina Simion „Rolul jocului în dezvoltarea personalității copilului”, editura Libris.
- Jean Chateau „Copilul și jocul”, editura Didactică și Pedagogică

*prof. inv. preșcolar Rada Ionela-Cristina
G.P.P. „Micul Prinț”, Pitești*

ROLUL JOCULUI ÎN DEZVOLTAREA SOCIO-EMOȚIONALĂ A COPILOR

În joc copilul reflectă atitudinea sa față de obiectele și fenomenele lumii înconjurătoare, atitudinea sa față de ceilalți și față de sine, retrăind-o în diferite forme. Una din aceste forme este însăși sentimentul. Spre deosebire de emoții, sentimentele se caracterizează prin stabilitate relativă. Psihologii indică faptul că făcându-și apariția în rezultatul generalizării experienței emoționale, sentimentele deja formate, devin conducătoare în crearea sferei emoționale a omului și încep la rândul lor să determine conținutul și caracterul manifestării emoțiilor. Emoțiile trezesc și reglează acțiunile copilului în condiții concrete ale activității, sentimentele, însă, reflectă atitudinea față de joc în întregime, fiind un indice generalizator al satisfacției copilului căpătate în rezultatul acțiunilor de joc. Finalizând jocul, educatorul influențează asupra sentimentelor copiilor, formând atitudinea față de joc în întregime.

O sarcină importantă a educației emoționale a copiilor de vârstă preșcolară mare este dezvoltarea capacității de a înțelege umorul și de a împărtăși bucuriile sale cu alții: manifestând activ emoții și sentimente intelectuale și morale, a-i stimula pe copii spre îndeplinirea acțiunilor necesare, spre înlăturarea dificultăților pe parcursul efectuării jocului. În acest scop pot fi utilizate următoarele jocuri didactice: “Cine va observa mai multe greșeli?”; “Poate oare așa să fie?”; “Fă să râdem schimbând unele cuvinte”; “Cine mai repede va strânge cifrele încurcate?”; “Numărarea veselă.”

Jocurile didactice sunt un mijloc important de formare a emoțiilor și sentimentelor intelectuale și anume: mirare, nedumerire, surprindere, curiozitate, bucurie, succes.

Prin intermediul jocurilor didactice se dezvoltă și sentimentele morale: compătimirea, retrăirea, bunătatea. Eficacitatea utilizării jocurilor va spori și mai mult dacă vor fi selectate jocuri interesante, atractive: dacă vor fi corect utilizate toate elementele structurale ale jocului; dacă vor fi utilizate diverse materiale didactice. De asemenea, este necesar ca jocul să se efectueze sistematic, cu complicarea sarcinii didactice, acțiunilor și a regulilor de joc. La fel este important să le atragem atenția copiilor asupra caracterului atractiv a sarcinii de joc, să se stimuleze rezultatele jocului.

Odată cu complicarea jocului, sentimentele copiilor devin mai complexe, mai conștiente. Jocul scoate în relief trăirile copilului și în același timp, îi formează sentimentele. Imitându-i pe cosmonauți, copiii

își exprimă admirația față de ei. În același timp apar noi sentimente: responsabilitatea pentru misiunea încredințată, bucuria și mândria când această sarcină este îndeplinită. Perceperea jocului "ca însușire afectiv-emoțională a lumii" este foarte importantă nu numai pentru teorie, dar și pentru organizarea lucrului practic cu copiii. Așadar, una din condițiile importante ale dezvoltării jocului se consideră posibilitatea îndeplinirii acțiunilor în plan interior, imaginar, forma lor inițială materială rămânând a fi acțiunea de substituție. Chiar procesul de alegere a conducătorului pentru dirijarea acțiunilor de joc, este determinat, mai întâi de toate, de particularitățile experienței emoționale a copilului, de atitudinea sa față de situația relativă, față de acțiunile de joc izolate și față de jucători. Manifestările emoționale în comportamentul copiilor se reflectă mai clar în momentul asumării unui rol, în desfășurarea acțiunilor de joc, a dezvoltării subiectului jocului. Efectuând observări asupra comportamentului copiilor în timpul jocurilor organizate de către copii, educatorul poate să observe deosebirile esențial-individuale ale copiilor fiind mereu gata să răspundă la propunerea copiilor de a se juca. Dacă unii copii se includ cu desăvârșire în lumea acțiunilor și situațiilor imaginare, încercând astfel, emoții profunde de lungă durată, atunci alții, după unele încercări nereușite de a se include în joc se încadrează în alte tipuri de activități.

La copiii emoțional-activi se evidențiază clar interesul către joc în întregime și către acțiunile cu unul sau mai multe obiecte. El se joacă timp îndelungat: de la 30 min. până la o oră. Îndeplinesc un volum mare de acțiuni cu obiectele, multe dintre care se sfârșesc cu reacții clar accentuate: zâmbete, mirare, mândrie etc. Acțiunile emoționale, odată formate, se repetă de multe ori și cu încordare afectivă majoră: copiii nu aud zgomotele venite din altă parte, nu răspund la întrebările venite din exterior. Este important să menționăm că multe acțiuni emoționale încep să fie însoțite de cuvânt și anume de strigăte, cererea ajutorului de la adulți.

La copiii emoțional-pasivi jocul poartă un caracter de cunoaștere fugitivă, superficială. Activitatea de joc a acestor copii este de scurtă durată (18-20 min). Numarul de acțiuni cu obiectele este destul de mic. Succesul sau insuccesul în îndeplinirea acțiunilor separate nu influențează activismul copiilor în mare măsură. Manifestările emoționale sunt sărace. Nu se observă clar manifestarea emoțiilor. Copii se sustrag rapede de la

Bibliografie:

- Barbu, N., Popescu, E. Activități de joc și recreativ-distractive. București, 1993
- Elconin, D. Psihologia jocului. București: Didactică și Pedagogică, 1980.
- Neagu, M. Jocul didactic – cale de acces spre sufletul copilului. Bacău, 2011.
- Gheorghian, E., Taban, M. Metodica jocului și a altor activități cu copiii preșcolari. București: Didactică și Pedagogică, 1980.

acțiunile cu obiectele, privesc în părți, atrag mai multă atenție la zgomotele străine. Mimica este puțin expresivă; jocul aproape că nu este însoțit de cuvinte. Inițiativa în comunicarea cu adulții lipsește. Copiii cu plăcere cad de acord să repete jocul, dar neputând să se joace independent, îl sfârșesc repede fără mari regret. În asemenea cazuri sarcina educatorului este de a forma la copii un interes stabil față de joc. Participarea în joc la început poate fi bazată pe invitarea adultului, apoi treptat copilul dezvoltă jocul din propria inițiativă.

Jocul poate servi drept un mijloc eficace de evidențiere a relațiilor obiective existente în mediul de viață al copilului: intrând în procesul jocului, în raporturi reale cu partenerii săi, preșcolarul își manifestă calitățile personale definitive, dându-și totodată în vileag trăirile afective. Trăirea unei noi experiențe afective, prilejuită de participarea la joc, contribuie la neutralizarea emoțiilor negative ale copilului, ducând la formarea unor calități și tendințe pozitive, a unor noi motive și trebuințe.

*prof. înv. preșcolar Radu Elena Lavinia
G.P.P. „Academia Piticilor”, Curtea de Argeș*

CONTRIBUȚIA JOCURILOR DE MIȘCARE LA DEZVOLTAREA FIZICĂ ARMONIOASĂ, FORMAREA DEPRINDERILOR ȘI CALITĂȚILOR MOTRICE ALE PREȘCOLARILOR

Învățământul preșcolar acordă o mare importanță mișcării în general, sub toate formele în care aceasta se poate desfășura, recunoscându-i aportul pe care îl are în dezvoltarea fizică armonioasă, formarea deprinderilor și calităților motrice la copiii preșcolari, având în vedere întotdeauna posibilitățile și particularitățile de vârstă și individuale ale acestora.

“Jocul este singura atmosferă în care ființa sa psihologică poate să respire și în consecință poate să acționeze. A ne întreba de ce se joacă copilul înseamnă a ne întreba de ce este copil, nu ne putem imagina copilăria fără râsetele și jocurile sale.”

Ed. Claparede – “Psihologia copilului și pedagogia experimentală”

Precum se știe, cea mai importantă modalitate de exprimare a copilului preșcolar o reprezintă jocul. Astfel jocul reprezintă o formă de activitate preferată și adecvată specificului activităților realizate în grădiniță dar și principala metodă de instruire și educație utilizată în activitățile cu copiii preșcolari.

Există o mare varietate de jocuri practicate în activitatea cu preșcolarii însă jocurile de mișcare, așa cum exprimă și denumirea lor, satisfac în cea mai mare măsură nevoia de mișcare a copiilor, bazându-se pe diferite mișcări și reguli.

Jocurile de mișcare constau în folosirea corpului în acțiuni care solicită motricitatea, exersând astfel și dezvoltând atât fizicul cât și psihicul copilului aflat în strânsă legătură cu progresele corporale.

Ca tip de joc, ele ocupă o poziție intermediară între cele de creație și cele sportive, apropiindu-se de primele, prin trăirile afective puternice pe care le generează și de cele sportive, prin regulile dinainte fixate, prin formularea de comenzi și prin elementele de competiție pe care le cuprind.

Jocurile de mișcare sunt activități specifice educației fizice și au influență asupra copiilor, atât din

punct de vedere formativ-educativ, cât și din punct de vedere informativ. Ele pot fi folosite în toate formele organizate ale educației fizice: în grădiniță pot fi desfășurate cu întreaga grupă, cu grupuri mai mici, chiar individual- pentru acordarea sprijinului necesar sau la alegerea copiilor dar și în activități extracurriculare, cum ar fi excursiile și plimbarile.

Componenta principală a acestui tip de joc, mișcarea, este prezentă într-o mare varietate de forme, pentru a se putea asigura cadrul optim de dezvoltare și perfecționare a deprinderilor de bază și aplicativ-utilitare ale copiilor, călirea organismului și formarea unor calități și însușiri ca: viteză, rezistență, îndemânare, agilitate, precizie, stăpânire de sine, perseverență.

Jocurile de mișcare includ o mare varietate de mișcări, executate în diferite poziții, în condiții care se schimbă neîncetat, cu solicitare musculară diferită. Ele întrețin funcțiile organice, ascut simțurile, dezvoltă sociabilitatea, îi obișnuiesc pe copii să ia decizii rapide și să fie răspunzători pentru acțiunile lor. În jocuri există perioade de odihnă care le permit participanților să facă față cu mai multă ușurință eforturilor, ceea ce influențează pozitiv starea generală a organismului. Întrecerea între parteneri îi atrage în mod deosebit pe copii, contribuind la creșterea eficienței activității.

Învățarea și fixarea deprinderilor motrice și aplicarea lor în forme complexe atrage o amplă participare psihică a copilului, conducând la educarea unor trăsături și calități, care se pot transforma în caracteristici stabile pe toată durata vieții: curaj, încredere în forțele proprii, dârzenie și voință, perseverență, stăpânire de sine, spirit critic și autocritic. Jocurile în perechi, pe grupe sau pe echipe generează manifestarea spiritului de cooperare și întrajutorare, de atașament la grup, iar în cazul

întrecerilor generează respectul față de parteneri sau adversari.

Extinderea fondului de deprinderi motrice însușite, asigură capacitatea copiilor de a rezolva eficient activitățile specifice din familie, grădiniță și timpul liber începând cu măsurile de igienă individuală, hrănire, îmbrăcare, sarcini gospodărești, muncă independentă, joacă, vacanțe și excursii efectuate cu părinții.

Sistemul de deprinderi motrice format la vârsta preșcolară, urmărit prin jocurile de mișcare, crește posibilitatea de integrare a copilului într-o gamă variată de activități, îi facilitează interrelația cu mediul

Bibliografie:

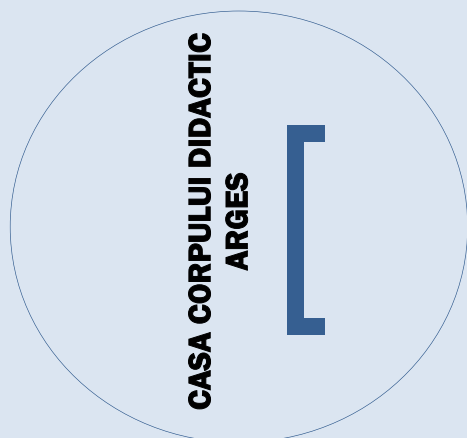
1. Druta, G., Jurcau, M., “Jocul În Cadrul Activităților Complementare”, Oradea, 2000;
2. Ezechil, L., Păiși, M., “Laborator preșcolar”- Ghid metodologic- Ed. V&I Integral, Bucuresti, 2001;

natural, cu adulții și cu ceilalți copii, îl ferește de “incidente” (scapă, sparge obiecte) și accidente (căderi, loviri, răniri), sporindu-i încrederea în forțele proprii.

Ținând seama de influența multilaterală a jocului de mișcare și de faptul că acesta constituie pentru copiii preșcolari unul dintre mijloacele atractive ale educației fizice este necesar să fie folosit sistematic atât în cadrul activităților obligatorii de educație fizică, cât și cu prilejul gimnasticii de înviorare sau în alte etape ale regimului zilei, rezultatele depinzând de concepția, proiectarea și realizarea competență a fiecărei activități de acest gen, de către educatoare.

prof. inv. preșcolar Neculae Iuliana

Grădinița cu Program Prelungit “Tic- Pitic”, Mioveni

ROLUL ACTIVITĂȚILOR EDUCATIVE EXTRAȘCOLARE

Educația extracurriculară (realizată dincolo de procesul de învățământ) își are rolul și locul bine stabilit în formarea personalității copiilor. Educația prin activitățile extracurriculare urmărește identificarea și cultivarea corespondenței optime dintre aptitudini, talente, cultivarea unui stil de viață civilizat, precum și stimularea comportamentului creativ în diferite domenii. Începând de la cea mai fragedă vârstă, copiii acumulează o serie de cunoștințe punându-i în contact direct cu obiectele și fenomenele din natură. În cadrul acestor activități, copiii se deprind să folosească surse informaționale diverse, să întocmească colecții, să sistematizeze date, învață să învețe.

Scopul activităților extrașcolare este dezvoltarea unor aptitudini speciale, antrenarea preșcolarilor în activități cât mai variate și bogate în conținut, cultivarea interesului pentru activități socio-culturale, facilitarea integrării în mediul școlar, oferirea de suport pentru reușita școlară în ansamblul ei, fructificarea talentelor personale și corelarea aptitudinilor cu atitudinile caracteriale. Activitățile extrașcolare se desfășoară într-un cadru informal, ce permite copiilor cu dificultăți de afirmare în mediul școlar să reducă nivelul anxietății și să maximizeze potențialul intelectual.

Studiile de specialitate susțin că aceste activități ajută copiii la formarea unei atitudini pozitive față de învățare, aceștia au performanțe școlare mai ridicate, li se formează abilități practice diversificate, dar și strategii adecvate de rezolvare de probleme. Pe lângă toate acestea, activitățile extrașcolare acționează și asupra stimei de sine, iar sentimentul de împlinire este mult mai ridicat.

Activitățile extrașcolare acoperă o gamă largă și diversificată de activități precum: excursii, drumeții, vizite la muzee, la diverse instituții publice, la alte unități de învățământ, vizionarea de spectacole de teatru, muzică, activități artistice, activități sportive, legate de protecția mediului etc. Pe de altă parte aceste activități pot include participarea copiilor în cadrul unor întruniri planificate precum activități tehnico -științifice, ateliere creative, cercuri de limbi străine, ateliere de gătit etc adaptate nivelului de vârstă.

Activități extrașcolare:

- înglobează activitățile organizate de școală în afara mediului școlar sau/și de către alte instituții extrașcolare specializate (cluburi sportive, cluburi și palate ale copiilor, școli de artă/ muzică pentru copii etc.);
- au rol complementar celui al școlii;
- dezvoltarea copiilor depinde de un întreg sistem de fenomene și relații, iar activitățile extrașcolare reprezintă un element fundamental în rețeaua școală-familie-comunitate;
- oferă posibilitatea de exprimare și explorare a identității, dezvoltă capitalul social al copiilor Prin vizitele efectuate la diverse instituții publice, cum ar fi muzee, teatre, cinematografe, copiii își largesc orizontul cultural, capătă informații valoroase despre lumea înconjurătoare și își dezvoltă spiritul de inițiativă. Excursiile sau drumețiile îi ajută pe copii să înțeleagă realitatea înconjurătoare, să facă mișcare și să socializeze. În cadrul activităților sportive, copiii își dezvoltă spiritul de inițiativă, de cooperare, de competitivitate.

Activitățile extrașcolare ocupă un loc important în ansamblul influențelor educative. Participarea la acest tip de activități largeste orizontul cultural al copiilor, completând cu noțiuni noi volumul de cunoștințe însușite în cadrul activităților din grădiniță. De asemenea, constituie un mijloc de formare a competențelor, contribuie la educația morală, estetică, disciplinându-le acțiunile și extinzându-le orizontul cultural-artistic. Activitățile extrașcolare reprezintă un mijloc de formare a deprinderilor preșcolarilor de a-și folosi, în mod rațional, timpul liber, de a-și manifesta spiritul de independență și inițiativă.

Activitățile tehnico- științifice dezvoltă o gândire algoritmică, logică, ce îi ajută să găsească soluții și rezolvări optime la diverse probleme, să devină mai deschiși și pregătiți de provocări, mai încrezători în propriile idei și mai creativi. Atelierele creative stimulează empatia, abilitățile de comunicare și discurs, creativitatea și imaginația. Cercurile de improvizație îi învață pe copii să devină spontani, creativi, încrezători și adaptați la nou. Activitățile de ecoturism și protecția mediului dezvoltă spiritul de echipă, cultura, firea responsabilă, capacitatea de a găsi soluții. Cercurile de balet, gimnastică sau dans îl ajută pe copil să crească armonios, să învețe importanța disciplinei și a perseverenței și să înțeleagă ce înseamnă o competiție. Astfel, copilul se va simți mai liber și mai încrezător în potențialul său. Cercurile și atelierele de gătit duc la dezvoltarea unor obiceiuri sănătoase de alimentație pe tot parcursul vieții.

Activitățile extrașcolare dezvoltă gândirea critică și stimulează implicarea generației tinere în actul decizional, realizându-se astfel o simbioză lucrativă între componenta cognitivă și cea comportamentală. Modelarea, formarea, educarea cer timp și dăruire. Complexitatea finalităților educaționale impune îmbinarea activităților școlare cu cele extrașcolare.

Lumea în care se nasc copiii de astăzi este una complexă, într-o permanentă schimbare, iar aceștia trebuie pregătiți să înțeleagă și să accepte provocările într-un mod practic, creativ, inovator.

Bibliografie:

- Lazăr V., Cărășel A., *Psihopedagogia activităților extracurriculare*, Ed. Arves, Craiova, 2007
- Țiru C. Maria, „*Pedagogia activităților extracurriculare*” – Suport de curs, Cluj-Napoca 2007

*prof. inv. preșcolar Panainte Costinela-Elena
Liceul Tehnologic I.C.Petrescu Stâlpeni*

TRADIȚII ȘI OBICEIURI DE IARNĂ

Zona etno-geografică și spirituală a Argeșului a păstrat și perpetuat o bogată zestre culturală, rod al înțelepciunii și al activității creatoare a oamenilor de aici. Locuind într-un spațiu unde s-au născut mituri și legende, oamenii acestor meleaguri, păstrători de limbă și datini, au ținut aprinsă flacăra tradiției, meșteșugurilor și a dragostei de natură, prietena milenară a românilor.

Marele Lucian Blaga afirma că „veșnicia s-a născut la sat”, iar satul românesc, mai ales cel muscelan, a rămas bun păstrător de tradiții și obiceiuri strămoșești ce ne marchează identitatea, dând originalitate și trăinicie culturii poporului român.

Obiceiurile și datinile sunt destul de multe și fac parte din istoria nescrisă a țării noastre. Ele sunt bogate, interesante, legate de folclorul nostru vestit în lume, ceea ce ne conferă o cultură solidă. Din cele mai vechi timpuri, tradițiile și obiceiurile de iarnă au fost cele mai frumoase și iubite, atât de către cei mici, cât

și de către cei mari. Acestea sunt diferite în funcție de zona geografică, dar toate au un punct comun, acela de a aduce fericire, bucurie. Dacă vrei să cunoști sufletul românului trebuie să intri în casa acestuia mai ales în această perioadă a sărbătorilor de iarnă, unde în sânul familiei găsești mult basm, poezie și multă dragoste.

În satul muscelan, de la poalele munților, în care eu locuiesc, oamenii sunt primitivi, calzi, veseli și cu credință în Dumnezeu, iar datinile și obiceiurile de iarnă sunt foarte bogate și se prezintă ca niște adevărate cutume, pe care aceștia le respectă.

Deschiderea datinilor și obiceiurilor de iarnă este dată de începerea Postului Crăciunului, unde în această perioadă se învață și se repetă colinde. Atmosfera sărbătorilor de iarnă se face simțită începând cu ziua Sfântului Nicolae (6 decembrie), când copiii așteaptă nerăbdători cadourile din ghetuțe. Pentru acei copii care au fost neascultători, Moș Nicolae pune în ghetuțe, alături de cadouri și o nuie lușă, care ar trebui să-i cumițească. Până în Ajunul Crăciunului, gospodarii se ocupă cu tăierea porcului, femeile fac curățenie în casă și în curte, iar cei mici învață colinde.

Împodobirea bradului este cel mai îndrăgit obicei de Crăciun, datorită simbolurilor care i se asociază: iubire (pentru că este împodobit de toți membrii familiei), bucurie și fericire (pentru că sub el se adună cadourile), magie (pentru că Moș Crăciun vine doar în casele unde există un brad împodobit). Bradul este și simbolul vieții, trăinicie și sănătății pentru că este mereu verde și când afara este zăpada.

În data de 20 decembrie se sărbătorește Ignatul, iar datina este ca în această zi să fie tăiat porcul de Crăciun, deoarece oamenii cred că un porc neînjunghiat în această zi nu se mai îngrașă pentru că își visează cuțitul.

Ajunul Crăciunului -24 decembrie are o însemnătate aparte deoarece acum cete de copii merg din casă în casă cu Colindețele sau „Bună dimineața la Moș Ajun!”, fiind prima formă de colindat – de "vestire" a intrării în sărbătoare –, care se desfășoară în noaptea și în

zorii zilei de Ajun (23 spre 24 decembrie). Răstimpul consacrat acestei forme de colind este după miezul nopții până în zori.

Una dintre cele mai îndrăgite tradiții de Crăciun este mersul cu colindul. În prima zi de Crăciun, colindătorii merg din casă în casă cu steaua în mână și le vestesc oamenilor nașterea lui Iisus prin cântece și poezii. Cu acest prilej, copiii cântă cele mai îndrăgite colinde care vestesc Nașterea Domnului Iisus Hristos precum: „Steaua sus răsare”, „Trei crai de la răsărit”. De-a lungul deceniilor, aceste cântări religioase sunt întâmpinate cu bucurie de gospodarii care-i primesc pe colindători și le dăruiesc mere, nuci, colindătorii. Se spune că acela care nu le deschide poarta colindătorilor va avea parte de un an neroditor și de ghinioane în casă, cauzate de zgârcenia de care a dat dovadă. Tradițiile Crăciunului au fost îmbogățite de la an la an. Cei mici îl așteaptă an de an pe Moș Crăciun.

În prima zi a noului an, se merge cu „Plugușorul” și cu „Sorcova”, obiceiuri ce invocă prosperitatea și belșugul pentru gospodăria celui care primește colindătorii. Se spune că cei care nu primesc cetele de colindători vor avea necazuri și sărăcie în anul ce vine. Plugușorul este întotdeauna însoțit de strigături,

Bibliografie

- C. Brăiloiu, Sărbători și obiceiuri, Ed. Enciclopedică, 2002
- Ion Stroe, Steluța Stroe, Obiceiuri de peste an din județul Argeș, Paralela 45, 2005

pocnete de bici și sunete de clopoței, dar plugul adevărat, tras de boi, a fost înlocuit cu timpul de un plug miniatural, mai ușor de purtat, sau de buhaiul care imită mugetul boilor. La sate, „Plugușorul” este însă extrem de complex, iar alaiurile care merg din casă în casă duc cu ele chiar un plug. „*Aho, aho, ho-ho / Măine anul se-noieste / Plugusorul se porneste / Si începe a brazda / Pe la case a ura / Iarna-i grea, omatu-i mare, Semne bune anul are / Semne bune de belșug / Pentru brazda de sub plug*”.

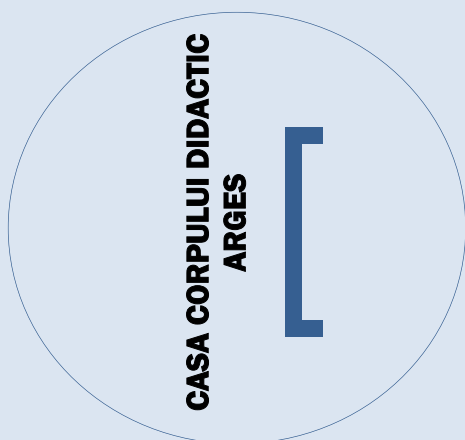
Sorcova este un substitut al divinității fitomorfe, invocată de copii pentru a aduce oamenilor sorcoviți viață lungă, sănătate și prosperitate. Sorcova era confecționată, la început, din una sau mai multe rămurele de pomi fructiferi (măr, păr, vișin, prun) sau de trandafir, tăiate și puse în apă la înmugurit și înflorit în ziua de Sfântul Andrei (30 noiembrie) sau de Moș Nicolae (6 decembrie). Apoi, obiectul ritual cu care colindă copiii a început să fie realizat dintr-o nuia cu rămurele împodobite cu fire colorate de lână, cu beteală și cu un fir de busuioc în vârf, iar în zilele noastre este realizată din diferite materiale colorate.

Sorcova, simbol al vegetației de primăvară, este făcută astăzi din hârtie colorată și flori artificiale. Copiii, după ce își sorcovesc părinți și rudele apropiate, pornesc, câte doi-trei, colindatul prin vecini. În timp ce rostesc textul: „*Sorcova, vesela, / Să trăiți, să-mbătrâniți / Ca un măr, ca un păr / Ca un fir de trandafir! / Tare ca fierul, / Iute ca oțelul! / Tare ca piatra, / Iute ca săgeata! / La anul și la mulți ani!*”, ating ritmic cu Sorcova ușa sau fereastra, dacă se colindă afară, sau capul gazdelor, dacă se colindă înăuntru. După terminarea colindatului, Sorcova se păstrează peste an, ca un lucru sfânt, agățată de peretele de la răsărit al casei, la icoană sau în alt loc curat al gospodăriei.

Umblatul cu Capra are loc de Anul Nou. Măștile care evocă la Vicleim personaje biblice sunt înlocuite aici de masca unui singur animal, al cărui nume variază de la o regiune la alta. Capra se face dintr-un lemn scurt, cioplit în formă de cap de capră, care se învește cu hârtie roșie, peste care se pune o altă hârtie, neagră, mărunț tăiată și încrețită, sau se lipește o piele subțire cu păr pe ea. Cercetătorii presupun ca dansul caprei, precum și alte manifestări ale măștilor zoomorfe, întâlnite în satele românești la vremea Crăciunului provin din ceremoniile sacre arhaice închinare morții și renașterii divinității.

Boboteaza sau botezul lui Iisus, este sărbătorită pe 6 ianuarie care împreună cu sărbătoarea Sfântului Ioan, marchează încheierea sărbătorilor de iarnă. Ajunul Bobotezei, adică ziua de 5 ianuarie, este zi de post negru, la fel ca Ajunul Crăciunului sau Vinerea Mare dinaintea Paștilor. Tot în Ajunul Bobotezei, preoții merg la casele credincioșilor pentru a le aduce, prin stropirea cu apa sfințită, binecuvântarea Sfintei Treimi.

*prof. inv. preșcolar Ceaușescu Iuliana
Liceul Tehnologic I.C. Petrescu Sîlpeni
G.P.P. Sîlpeni*

EMPATIA ȘI ROLUL EI ÎN VIAȚA PREȘCOLARĂ

Empatia ca fenomen psihic complex îi pune amprenta pe parcursul întregii vieți a omului pe comportamentul său, fără de care ar fi dificil de explicat relația persoanei cu cei din jur, comunicarea interpersonală, înțelegerea celorlalți și construirea proprii strategii de acțiune în societate. Empatia apropie oamenii în comunicare determinând existența unei comunicări bazate pe încredere.

Copiii care sunt empatici sunt capabili să compătimească, să retrăiască pentru alții și sincer să se bucure de succesul altuia, mai ușor se adaptează, mai liber și mai degajat se comportă cu semenii și sunt mai des acceptați în joacă.

Primii ani de viață au o importanță covârșitoare asupra dezvoltarea personalității și a dezvoltării empatiei. Formarea la copii a capacității de a acționa în conformitate cu normele etice (grija față de cei mici, față de bătrâni, acordarea ajutorului, simțul dreptății, bucuria față de succesul altuia) are loc în cadrul dezvoltării empatice.

Potențialul empatic este înnăscut; empatia nu este înnăscută, ci se dezvoltă în cursul etnogenezei. Empatia se construiește pe conștientizarea de sine.

M. L. Hoffman (1982) delimitează patru stadii ale dezvoltării empatiei:

- I. *Empatia globală*, care presupune imitarea emoțiilor celui alt; se poate observa la vârsta de 1 an;
- II. *Empatia egocentrică*, care apare la copiii cu vârsta cuprinsă între 12 și 18 luni; se caracterizează prin diferențierea emoțiilor celui alt, dar oferirea unor soluții egocentrice;
- III. *Empatia pentru emoțiile celui alt* vine cu creșterea în vârstă, astfel încât copiii discriminează mai subtil între emoții și acționează mai puțin egocentric la răspunsul lor;

IV. *Empatia pentru condițiile vieții celui alt*, care apare în copilăria târzie/ începutul adolescenței, când aceștia răspund la condiția generalizată a celui alt, și nu doar la situația imediată în care sentimentele sunt exprimate.

Modul în care se dezvoltă empatia copiilor depinde inițial de educația primară pe care copiii o primesc de la părinți. Dacă părinții pun accent pe efectul emoțional al comportamentului („ai separat pe X”, în loc de „nu este frumos să faci Y”), copiii devin mai empatici.

De ce au preșcolarii nevoie de empatie?

- ✓ Empatia este un mijloc de cunoaștere (la fel cum explorăm lumea înconjurătoare, de mici copii, folosindu-ne de simțuri, explorăm și lumea celorlalți oameni folosindu-ne de empatie).
- ✓ Empatia favorizează comportamentul prosocial, stă la baza compasiunii și îmbunătățește comunicarea interpersonală, fiind mai ușor să comunici cu o persoană când îi înțelegi starea.
- ✓ Empatia se regăsește între abilitățile sociale importante precum colaborarea, comunicarea eficientă, asertivitatea, ascultarea activă sau negocierea.
- ✓ Empatia este considerată o componentă de bază a inteligenței emoționale alături de conștientizarea de sine/ autocunoașterea, managementul personal/ gestionarea emoțiilor proprii și managementul relațiilor/ gestionarea relațiilor interpersonale.

Fiind o abilitate, empatia se poate dezvolta, antrenată în ciuda faptului că unii dintre noi putem avea o mai mică sau mai mare predispoziție spre

practicile empatică decât alții iar mediul familial își va pune o adâncă amprentă asupra noastră.

Atunci când copiii nu își exprimă empatia, nu este pentru că nu o au, ci pentru că emoțiile negative îi blochează empatia, iar copilul trebuie să fie învățat

Bibliografie:

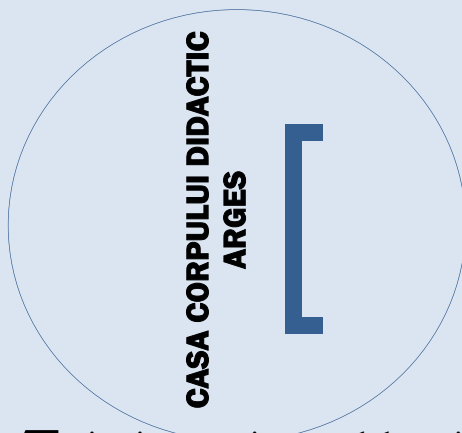
Goleman, D., (2018), *Inteligența emoțională*, Editura CURTEA VECHE, București;

Hoffman, M. L. (2000). Hoffman, M.L. (2000), *Empathy and Moral Development*, New York: Cambridge University Press;

Marcus, S. (1997), *Empatie și personalitate*, București, ATOS;

Marcus, S., David, T., & Predescu, A. (1987), *Empatia și relația profesor – elev*, București, Academiei Române.

*prof. inv. preșcolar Zarioiu Emilia Lenuța
G.P.P. Academia piticilor, Curtea de Argeș*

ASPECTE PSIHLOGICE ALE EDUCĂRII MOTIVAȚIEI ȘCOLARILOR

Motivația reprezintă totalul motivelor unei persoane. Motivul este un mecanism psihic care contribuie la inițierea, orientarea și reglarea acțiunilor către un scop mai mult sau mai puțin precizat. La baza motivației se află cerințe vitale ca nevoia de hrană, aer curat etc., dar și înclinații ereditare cum sunt curiozitatea sau dorința de a modifica, a transforma mediul înconjurător.

În situația în care o dorință are ca scop un model a cărui realizare înseamnă un progres, vorbim de o aspirație. Nivelul de aspirație diferă de la o persoană la alta, dar și ambianța socială are un rol important. Succesele în școală duc la creșterea nivelului de aspirație, eșecurile la scăderea lui. Menirea școlii este să provoace ridicarea nivelului de aspirație al elevilor în direcția unor idealuri superioare.

Motivele pentru care un copil vine la școală pot fi extrinseci și intrinseci. Cele extrinseci se referă la dorința de afiliere, obișnuința de a se supune regulilor, teama de consecințele neascultării și ambiția, dorința

cum să le gestioneze. Înțelegem astfel că empatia este esențială în relaționare, în adaptarea individului la mediul social, implicit și a copilului la grădiniță, la grupul de colegi și prieteni de joacă.

de a-i întrece pe ceilalți. Motivele intrinseci sunt curiozitatea, dorința de a afla cât mai multe, dar și aspirația spre competență, dorința de a deveni un bun profesionist.

Unul dintre scopurile educative cele mai importante este dezvoltarea, la elevi, a sentimentului comunității sociale care se orientează spre dispoziția de a colabora, întrajutorare și solidaritate socială. În acest context, putem spune că învățământul românesc rămâne încă orientat către învățarea frontală și este deficitar în ceea ce privește colaborarea. Activitățile didactice pe grupe favorizează colaborarea, solidaritatea și prietenii.

Apropierea dintre copii, solidaritatea mai sunt favorizate și de activitățile din afara clasei și extrașcolare în care sunt necesare diviziunea muncii și colaborarea. Exemple de activități care încurajează colaborarea sunt serbările școlare (punerea în scenă a unei piese de teatru este o activitate iubită de elevi), excursiile în care elevii își distribuie diverse sarcini, competițiile sportive și activitățile de voluntariat (Let's do it, Romania! fiind una dintre activitățile de

voluntariat foarte populare, cu ecouri pozitive în școală). O condiție ca aceste activități să aducă succes este să fie bine organizate și să provoace un transfer afectiv real.

Recompensa meritată este un alt element care stimulează motivația elevilor. Succesul se transferă imediat asupra obiectului de învățământ tot așa cum insuccesul are efect contrar, materia devenind plictisitoare.

Exigența ridicată este foarte importantă în contextul școlar deoarece un succes fără efort nu provoacă

adevărate satisfacții și, fără eforturi serioase, elevii nu progresează intelectual.

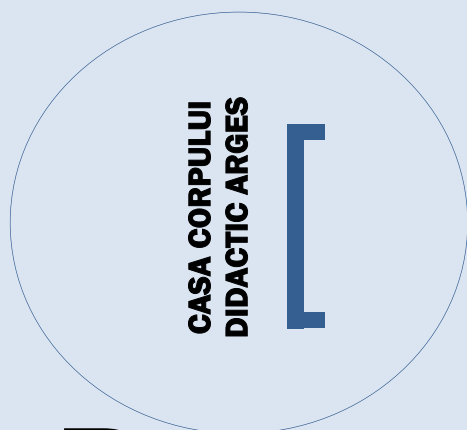
Expunerile profesorilor pot avea un rol esențial în formarea unor sentimente așa cum este patriotismul. De exemplu, o povestire expusă pe un ton care sugerează implicarea afectivă a cadrului didactic poate impresiona elevul care trăiește emoții ce contribuie la cristalizarea unui sentiment complex.

În concluzie, factorul esențial al educării sentimentelor superioare este personalitatea profesorului. Acesta trebuie să devină un model admirat și respectat pe care elevii îl vor imita.

Bibliografie:

- Constantin Cucuș, *Psihopedagogie*, Polirom, Iași, 1998

*prof. Magdalena Melania Gherghel
Colegiul Economic „Maria Teiuleanu”, Pitești*

JOCURI ȘI EXERCITII INEDITE PENTRU DEZVOLTAREA LIMBAJULUI COPIILOR PREȘCOLARI

Pentru a se adapta la activitatea școlară, copiii trebuie pregătiți sub toate aspectele, dar dezvoltarea capacităților de comunicare verbală constituie cea mai importantă sarcină a învățământului preșcolar. Se știe că prin joc, copilul pune în acțiune toate posibilitățile sale, traduce în fapte potențele sale intelectuale, fizice, morale, le dezvoltă, le îmbină. Jocul constituie o necesitate a organismului în dezvoltare. Pentru copil, jocul este distracție, este învățatură, este muncă, un joc prin care se educă este un mijloc eficient de a cunoaște lumea înconjurătoare. Jocul didactic este mijlocul principal prin care copiii pot rezolva o mulțime de sarcini didactice într-o activitate plăcută și antrenantă. Între trei și șase ani copilul posedă un repertoriu bogat de simboluri lingvistice și de altă natură, fapt care îi dă posibilitatea să își construiască după preferințe lumea ce și-o dorește.

Rolul educatoarei are o importanță covârșitoare în cultivarea unei exprimări corecte, expresive, fluente și nuanțate în cadrul organizat cum este grădinița cu colectivul de copii. De altfel, jocul adevărat de la care se așteaptă și performanțe nu poate fi decât creativ. Munca educațională presupune și creativitate în construirea unor situații în care învățarea are loc spontan, de cele mai multe ori, prin joc.

Educatoarea este cea care crează noi variante de joc, iar în multe cazuri în raport cu experiența sa crează jocuri didactice noi, jocuri care vizează aceleași obiective, dar adaptate la nivelul de dezvoltare al grupei, la condițiile materiale existente.

Gimnastica aparatului fon-articulator am realizat-o printr-o serie de jocuri amuzante. Am gândit și desfășurat jocul “În oglindă”, joc în care unul dintre copii este “oglindea”, altul este cel care se uită în ea și face tot felul de strâmbăciuni : își umflă ambii obraji sau câte unul, succesiv, scoate limba ori o ține în diferite poziții , etc.

“Oglinda” trebuie să facă la fel, iar efortul pe care îl depune, precum și motivația de a o face sunt mult mai mari decât în contextul unor simple exerciții.

În ceea ce privește respirația corectă, am inventat jocuri prin care am urmărit în special expirația, care are un rol important în vorbire.

Astfel, din când în când, copiii pot participa la concursuri de suflat lumânări; tot suflând ei pot rostogoli creioane, biluțe ușoare, ori pot împinge bărcuțe și obiecte mici de plastic într-un lighean cu apă.

Este important ca exercițiile de emiter, corectare și diferențiere a sunetelor vorbirii să nu se efectueze în chip mecanic, punându-se accentul pe funcționarea corectă a organelor fonoarticulatorii.

Ele trebuie să aibă loc într-un context educațional mai larg, liber și amuzant, în care lucrurile să se lege logic între ele, să aibă sens. Pentru preșcolar va fi mult mai eficientă o istorioară din care el înțelege rostul sunetelor și faptul că acestea au un rol bine stabilit, decât o activitate în care este pus să repete la nesfârșit sunete izolate, silabe ori cuvinte. Un alt exercițiu pentru alcătuirea propozițiilor l-am desfășurat sub forma unui joc didactic de tip „puzzle”: sferturile unei imagini sunt amestecate, copilul le găsește și formează imaginea corectă, formulând apoi pe baza acestei imagini o propoziție.

Copiii le place să se amuze jucându-se cu vorbele, schimbând cuvintele între ele, ori sunetele și silabele din interiorul cuvântului.

Un astfel de mijloc de “amuzament” este *amestecătura de cuvinte*. Procedeu l-am denumit “**mămăliga de cuvinte**”.

Principiul este următorul: se scriu pe cartonașe diferite cuvinte (nu vor fi numai substantive, ci și adjective, verbe, prepoziții, conjuncții etc.). Pentru a obține o mai mare varietate, cartonașele pot fi de diferite culori; și cuvintele pot fi scrise diferit (unele cu litere de tipar, altele de mână). În acest fel copiii se familiarizează cu diferite tipuri de scriere. Jetoanele se pun într-o pălărie, se amestecă, iar fiecare copil scoate câte unul. Educatorea citește separat fiecărui copil cuvântul de pe carton, apoi grupul se așează în șir. Șirul este propoziția în care fiecare copil este un cuvânt. Începe primul copil cu cuvântul pe care l-a tras, al doilea copil își spune cuvântul și așa mai departe până la ultimul.

Evident, rezultă o “propoziție” absurdă care stârnește hazul. Copiii își vor schimba locurile în șir, încercând să alcătuiască o propoziție cu sens deplin, care să exprime o idee completă.

În etapele I, a III-a și a IV-a am organizat și desfășurat cu copiii o serie de **exerciții creative** al căror material este cuvântul, dintre care amintesc câteva:

- **Formularea unor propoziții în care toate cuvintele să înceapă cu același sunet:**

Un astfel de exercițiu cultivă flexibilitatea și originalitatea. Exercițiul poate avea mai multe variante:

- propoziția este elaborată de un singur copil; la început se formulează propoziții simple, dar pe parcurs copiii ajung și la propoziții dezvoltate;
- în elaborarea răspunsului participă mai mulți copii, fiecare continuând propoziția.

- **Încurcătura poveștilor:**

Educatorea “greșește” poveștile, încurcându-le sau așezând eroii în alte spații sau alte timpuri, sau modifică, răsturnând situația: Se cere copiilor să continue povestea în situația nou creată.

Exemple: Scufița Roșie nimerește printre extratereștri sau Cenușăreasa nimerește în povestea “Capra cu trei iezi”, sau Scufița Roșie este rea, iar lupul este bun.

Inițial, copiii nu acceptă modificări în poveste și îi continuă firul. Cu timpul, se obișnuiesc și sunt deosebit de creativi. Se dezvoltă, astfel, gândirea laterală.

- **Ce aș face dacă aș fi...?**

Se cere copilului să-și amintească o poveste sau un basm cunoscut și i se sugerează să se pună în locul personajului principal din poveste. Copilul nu va reproduce identic schema basmului, ci va interveni cu modificări, în funcție de stările lui sufletești. Se cultivă astfel, capacitatea empatică.

- **Galaxia propozițiilor:**

Pornind de la o propoziție prezentată de educatoare, fiecare copil formulează o altă propoziție, legată prin înțeles de cea dată. Fiecare copil poate să intervină ori de câte ori dorește, fără a împiedica, însă, participarea celorlalți.

Sunt acceptate și propozițiile care se bazează (dar nu le reproduc) pe cele exprimate anterior. În exercițiile următoare se poate porni de la o propoziție formulată de un copil. Exercițiul cultivă fluiditatea și originalitatea.

• **Poveste colectivă:**

Se formează grupuri de câte 5-6 copii. În fața fiecărui grup se prezintă pe un suport trei sau patru imagini, pe baza cărora grupul trebuie să creeze o povestire. Fiecare grup își alege câte un reprezentant, care reproduce în fața grupei reunite povestirea creată. Exercițiul cultivă flexibilitatea și fluiditatea verbală. Aceste activități care se desfășoară în grup au o importanță deosebită pentru socializarea copilului.

Educarea conduitei verbale a preșcolarului constituie o premisă psiho-pedagogică a pregătirii lui pentru școală. Accentul principal trebuie să-l punem pe activitățile de comunicare pentru că acestea vor constitui premise ale unei rodnice activități de învățare în școală.

Bibliografie:

1. Ion Albușescu, Horațiu Catalano, „Didactica jocurilor,, , Editura Didactică și Pedagogică, 2019
2. Aurelia Ana, „ Jocuri didactice pentru dezvoltarea limbajului,, , Editura Tehno Art, 2006

*prof. înv. preșcolar Mutu Laura-Cosmina
G.P.P. „Castelul Fermecat” Pitești*

P

RUBRICA DE CARTE

entru a veni în întâmpinarea personalului didactic

și după o evaluare atentă a nevoii de formare, dar și a titlurilor disponibile în librării, biblioteca CCD Argeș și-a îmbogățit fondul de carte cu următoarele cărți:

- *Educația emoțional-afectivă. Noi explorări, noi strategii* - Ioan Neacșu, Mihaela Suditu;
- *Profesorul de succes* - Ion-Ovidiu Pânișoara;
- *Psihopedagogia specială. Modele de evaluare și intervenție* - Adrian Rosan;
- *Leadership și management educațional Ed.2* - Tony Bush;
- *Învățarea vizibilă. Ghid pentru profesori* - John Hattie;
- *Școli care învață* - Peter Senge;
- *Gândire rapidă, gândire lentă*- Daniel Kahneman;
- *Creierul, povestea noastră* - David Eagleman;
- *Creierul idiot* - Dean Burnett;
- *Factfulness* - Hans Rosling;
- *Superficialii. Efectele internetului asupra creierului uman* - Nicholas Carr;
- *Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice* - Constantin Cucos;
- *Învăță altfel cu Pedagogia pozitivă* - Audrey Akoun, Isabelle Pailleau;
- *Metode și tehnici de învățare eficientă* - Ioan Neacșu;
- *Neurodidactica învățării și psihologia cognitivă. Ipoteze. Conexiuni. Mecanisme* - Ioan Neacșu;
- *Creatori în acțiune. Ghid de creativitate* - Anca Ghinea;
- *Școli creative* - Ken Robinson și Lou Aronica.

*prof. documentarist Mirela Șufariu
Bibliotecar CCD Argeș*

Revista Catedra - editie online

Redacția revistei CATEDRA

Coordonator revistă:

Prof. Corina Georgeta POSTELNICESCU, director CCD Argeș

Consilieri științifici:

Prof. dr. Alina Ramona MANEA, inspector școlar general ISJ Argeș

Prof. Maria Catalina DUMITRAȘCU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș

Prof. dr. Constantin Cristinel CREȚU, inspector școlar general adjunct ISJ Argeș

Prof. Andreia Maria DEMETER, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. dr. Adriana BRICEAG, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. Lavinia Elena ORĂȘANU, inspector școlar ISJ Argeș

Prof. Teodor MINCIUNĂ, inspector școlar ISJ Argeș

Membrii colectivului de redacție:

Maria Magdalena ANGHEL, profesor metodist CCD Argeș

Ana BADEA, profesor metodist CCD Argeș

Florin BALTAC, profesor metodist CCD Argeș

Floarea BÂRLOGEANU, profesor metodist CCD Argeș

Mihaela Georgeta CRIVAC, profesor metodist CCD Argeș

Valentina Marilena ANDRONE, informatician CCD Argeș

Mirela Mariana ȘUFARIU, bibliotecar CCD Argeș

Cristiana NANIA, administrator financiar CCD Argeș

Design și machetare:

Inf. Valentina Marilena ANDRONE

Coperta:

Bibl. Mirela Mariana ȘUFARIU

Responsabilitatea asupra conținutului articolelor și a dreptului de publicare a fotografiilor revine în exclusivitate autorilor!